

**Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet**

PROGRAM POSLIJEDIPLOMSKOG DOKTORSKOG STUDIJA IZ PSIHOLOGIJE

REVIZIJA 2012.

Odsjek za psihologiju, 2012.

1. UVOD

1. 1. Razlozi za pokretanje studija

Poslijediplomski doktorski studij iz psihologije ustrojava se kao najviši stupanj obrazovanja psihologa iz područja psihologije, prema načelima bolonjskog procesa, te je zamišljen kao nastavak obrazovanja psihologa nakon završenog preddiplomskog i diplomskog studija psihologije, odnosno nakon završenog četverogodišnjeg studija psihologije studenata koji su studirali prema obrazovnim programima važećima do 2005/2006. godine.

Poslijediplomski doktorski studij iz psihologije (Ph.D.) najviši je stupanj znanstvenog usavršavanja iz psihologije i osposobljava psihologe za najsloženije znanstveno-istraživačke i stručne poslove, samostalno bavljenje znanstvenim radom, te za akademsku karijeru.

Studij nije ograničen na neko određeno područje znanstvene psihologije, već uključuje njena različita temeljna i primijenjena područja. Studij obuhvaća temeljna područja psihologije kao što su: psihologijska metodologija, psihometrijska teorija i kvantitativne metode, kognitivna psihologija, neuroznanost, psihologija ličnosti, socijalna psihologija, psihologija obrazovanja, razvojna psihologija, klinička i savjetodavna psihologija, te psihologija rada i organizacijska psihologija. Osobit naglasak stavlja se na temeljito upoznavanje psihologijske znanstvene metodologije i problema psihologijskih mjerenja, te najsuvremenijih spoznaja i istraživačkih paradigmi u pojedinim područjima. Detaljno upoznavanje aktualnih istraživanja u zemlji i svijetu, angažman ponajboljih domaćih znanstvenika u pojedinim područjima, te suradnja s najuglednijim znanstvenicima u svijetu čini doktorski studij iz psihologije usporedivim s drugim europskim i američkim sveučilištima sličnoga općeg profila, te konkurentnim u odnosu na druge studije u regiji.

U realizaciji programa osobito se koristi intenzivan individualni mentorski rad koji je usmjeren na uže znanstveno područje interesa studenta. Seminarima i seminarskim radovima, individualnim konzultacijama, znanstvenim kružocima i drugim oblicima intenzivne razmjene znanja potiče se studente da prate aktualnu znanstvenu psihologijsku literaturu, te da spram nje zauzimaju kritični odnos. Omogućavanje studentima da intenzivno sudjeluju u istraživačkom radu, publiciraju ga i izlažu, kako među kolegama u obliku znanstvenih kolokvija, tako i na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima, osigurava uvođenje doktorskih studenata u svijet znanosti i priprema ih za kompetentno i konkurentno sudjelovanje u istraživačkom radu. Poseban naglasak ima istraživački rad koji je podloga doktorske disertacije i koji se odvija pod mentorstvom nastavnika, ali s velikim udjelom originalnog samostalnog rada.

1. 2. Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju poslijediplomskih doktorskih studija i drugih poslijediplomskih studija

Poslijediplomski studiji psihologije pokrenuti su na inicijativu Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta 1966. godine i to kao treći nastavni stupanj za područja socijalne psihologije, industrijske psihologije i kliničke psihologije. Prva generacija studenata poslijediplomskih studija upisana je školske godine 1966/67. i imala je 15 studenata. Prvim programom poslijediplomskih studija psihologije predviđeno je samo znanstveno usavršavanje diplomiranih psihologa, te je i studij organiziran kao magistarski studij. Međutim, vrlo se brzo ukazala potreba za specijalističkom izobrazbom psihologa u praksi, te

su školske godine 1970/71. pokrenuti i poslijediplomski specijalistički studiji iz kliničke psihologije, industrijske psihologije i školske psihologije. Osamdesetih godina program poslijediplomskih studija se značajno osuvremenjuje, povećava se broj tema i kolegija, povećava se satnica na oko stotinjak sati semestralno, u nastavu se uključuju i nastavnici sa drugih fakulteta i sveučilišta, a gostuju i prvi inozemni predavači. Poslijediplomska nastava u potpunosti prati europske i svjetske trendove poslijediplomskog obrazovanja psihologa, te u nastavi svoje mjesto nalaze mnoge teme koje su u žarištu istraživačkog interesa psihologa u to vrijeme: npr. područje istraživanja stresa, istraživanja odnosa stava i ponašanja, istraživanja sposobnosti za simultano djelovanje i sl. Ove i druge suvremene teme predaju nastavnici Odsjeka za psihologiju, što dokazuje da su trendovi svjetske psihologije i Zagrebačke psihologijske škole išli paralelno. Do sada je na Odsjeku za psihologiju doktoriralo 192, magistriralo 223, a specijaliziralo 101 osoba.

Novim planom i programom poslijediplomskih studija psihologije iz 1996. godine uvodi se i trogodišnji doktorski studij, te jednogodišnji doktorski studij za magistre i magistre specijaliste psihologije, te na taj način Poslijediplomski studiji psihologije među prvima na zagrebačkom sveučilištu uvode i taj, konačan, oblik poslijediplomskog obrazovanja. Uvođenjem jednogodišnjeg dokorskog studija za magistre-specijaliste psihologije omogućen je nastavak znanstvenog obrazovanja i usavršavanja i kolegama koji se nisu prethodno znanstveno usavršavali, nego su završili neki od specijalističkih studija. Novim planom i programom proširene su do tada postojeće specijalizacije. Tako se uvodi specijalizacija iz školske i predškolske psihologije, te specijalizacija iz industrijske i organizacijske psihologije. Načela izrade novoga plana i programa u potpunosti su pratila slične programe najuglednijih inozemnih sveučilišta. U svakoj se generaciji upisuje oko petnaestak studenata na doktorski studij, te oko dvadesetak studenata na magistarski studij. Stručni studij iz kliničke psihologije i dalje prednjači po broju upisanih kandidata (petnaestak studenata). U desetogodišnjem razdoblju od 1996/98. godine do akreditacije novoga programa poslijediplomske studije psihologije upisalo je 227 studenata. Četvero ih je doktoriralo u sklopu dokorskog studija, 45 je doktoriralo izvan dokorskog studija, a magistriralo ih je 38. U šestogodišnjem razdoblju od 2006/07. godine do danas poslijediplomske studije psihologije upisalo je 68 studenata. 31 ih je doktoriralo u sklopu dokorskog studija, 42 je doktoriralo izvan dokorskog studija, a magistriralo ih je 41.

Nastavnici dosadašnjih Poslijediplomskih studija psihologije bili su okupljeni u Vijeće Poslijediplomskih studija psihologije koje ima 18 članova, nositelja kolegija, i 55 nastavnika i suradnika koji izvode pojedine teme unutar kolegija. Na poslijediplomskim studijima kao nositelji kolegija, gosti predavači ili kao članovi povjerenstava za obrane magistarskih i dokorskih radova redovito sudjeluju sveučilišni nastavnici sa svih Odsjeka za psihologiju u Hrvatskoj i Sloveniji. Poslijediplomski studiji psihologije nerijetko ugošćuju i ugledne znanstvenike iz Evrope i SAD-a.

1. 3. Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

Usporedivost programa poslijediplomskih dokorskih studija psihologije na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu s drugim sličnim dokorskim studijima u Europi i svijetu, ponajprije u SAD-u, omogućuje studentima prijenos ECTS bodova. Suradnja s inozemnim stručnjacima na zajedničkim istraživačkim projektima i programima otvara dodatnu mogućnost razmjene dokorskih studenata (odlazak hrvatskih studenata na studijske boravke u inozemstvo i primitak inozemnih studenata na Odsjek). Do sada je 5 naših studentica iskoristilo tu mogućnost. Omogućavanje stjecanja ECTS bodova na drugim

studijima u obliku izbornih kolegija također osigurava pokretljivost studenata i suradnju s drugim poslijediplomskim studijima. Do sada je izborne kolegije doktorskog programa psihologije odslušalo i položilo troje studenata sa Sveučilišta u Ljubljani u sklopu međusveučilišne razmjene studenata. Riječ je o kolegijima: Pojedinaac i društvena promjena, Ličnost i intelektualna kompetencija i Rad i mentalno zdravlje. I u dosadašnjem poslijediplomskom doktorskog studiju omogućen je i u nekoliko slučajeva realiziran prijelaz studenata s inozemnih doktorskih studija na doktorski studij psihologije Odsjeka za psihologiju u Zagrebu i obrnuto, te će u novom programu ova praksa biti nastavljena i u mnogome unaprijeđena.

1. 4. Mogućnost uključivanja studija ili njegovog dijela u zajednički (združeni) program s inozemnim sveučilištima (joint study programme)

Novim programom doktorskog studija iz psihologije osigurana je mobilnost studenata i prijenos ECTS bodova. Vjerojatna je mogućnost bliskije suradnje sa slovenskim sveučilištima, posebno Sveučilištem u Ljubljani, čiji nastavnici i sada sudjeluju u izvedbi istraživačke i predavačke nastave doktorskog studija Odsjeka za psihologiju. Također se očekuje intenzivnija razmjena nastavnika, istraživača i doktorskih studenata u okviru nekoliko zajedničkih istraživačkih programa pod okriljem istraživačkog okvira ERA - FP-7, te drugih međunarodnih projekata u kojima sudjeluju nastavnici doktorskog studija.

2. OPĆI DIO

2. 1. Naziv studija, te kojem znanstvenom području i polju i grani pripada

Naziv je studija *Poslijediplomski doktorski studij iz psihologije*. Pripada znanstvenom području društvenih znanosti, polju psihologije.

2. 2. Nositelj studija i suradne ustanove koje sudjeluju u pokretanju i izvođenju doktorskog programa

Nositelj studija i samostalni predlagač je Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Voditeljica studija je dr. sc. Dinka Čorkalo Biruški, red. prof.

1. U izvođenju predavačke i mentorske nastave programa nositelja sudjeluju i Odjel za psihologiju Sveučilišta u Zadru, Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Rijeci, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu, Učiteljski fakultet u Zagrebu, te najvažniji istraživački instituti, uglavnom iz Zagreba. Istraživački program doktorskog studija odvija se i u suradnji s domaćim i inozemnim institucijama s čijim znanstvenicima istraživači Odsjeka za psihologiju surađuju na zajedničkim istraživačkim projektima i programima. To su: Medicinski fakultet u Zagrebu, KBC Rebro, Fakultet strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, Filozofski fakultet u Osijeku, Stockholm University (Division of Work and Organizational Psychology), Griffith University, Australia (School of Psychology), Moscow University (Faculty of Psychology) Russia, University of Maryland, SAD, University of Bergen, Norway, Corpus Christi College Station, Texas, SAD, Department of Psychology, University of Goteborg, Sweden, University of Utrecht (Department of Child and Adolescence Studies, Faculty of Social Sciences), The Netherlands, University of Florence, Italy, Humbolt University, Berlin, Germany, University of Ljubljana, Slovenia, Univerzitet u Bihaću, Bosna i Hercegovina, University of Trieste,

Italy, Max-Planck Institute for Brain Research, Germany, Lives National Centre for Competence in Research, University of Lausanne, Switzerland, University of Notre Dame, SAD, te Harvard University, SAD. University of Bolzano, Italy, Goldsmith College, U.K., University College London, U.K., University of Texas at Austin, SAD, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija, Univerzitet u Sarajevu, Bosna i Hercegovina, University of Montana, SAD.

2. 3. Institucijska strategija razvoja doktorskih programa

Predlagač poslijediplomskog dokorskog studija iz psihologije, Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, najstarija je i najveća obrazovno-istraživačka institucija iz psihologije u zemlji i jedna od najvećih u regiji. Odsjek za psihologiju je također jedina institucija koja nudi poslijediplomsko obrazovanje iz psihologije u Hrvatskoj. Intenzivna nastavna i istraživačka suradnja s drugim odsjecima za psihologiju u zemlji i inozemstvu osigurava kontinuirano poboljšavanje nastavnog procesa i nadogradnju obrazovno-istraživačkog programa. Odlazak domaćih nastavnika u inozemne istraživačke centre na kraće i dulje studijske i istraživačke boravke osigurava kontinuirano obrazovanje i usavršavanje nastavnika i istraživača koji su nositelji pojedinih kolegija i obrazovnih cjelina u doktorskom studiju. Četiri aktivna člana Odsjeka i jedan profesor emeritus dobitnici su Fulbrightove stipendije. Očekuje se i intenzivniji institucijski razvoj kroz razmjenu nastavnika, istraživača i doktorskih studenata u okviru nekoliko zajedničkih istraživačkih programa pod okriljem istraživačkog okvira ERA - FP-7.

Opća strategija razvoja doktorskih programa počiva na uključivanju doktoranata u istraživačke projekte čiji su nositelji nastavnici dokorskog studija. Studenti dokorskog studija, u skladu s njihovim interesima, bit će uključeni u dijelove održavanja preddiplomske i diplomske nastave iz psihologije, kako bi stekli iskustvo prenošenja znanja iz područja ekspertnosti koju razvijaju tijekom svojeg dokorskog studija. Nadalje, program dokorskog studija predviđa niz aktivnosti koje se nadovezuju na ključni dio studiranja, istraživački rad doktoranada, kao što su objavljivanje znanstvenih radova, izlaganje dijelova vlastitih istraživanja, sudjelovanje na ljetnim školama i specijalističkim seminarima. Doktorski studij privlači najperspektivnije studente iz Hrvatske i susjednih zemalja, što je i buduća strategija studija. Doktorski studij psihologije prema novom programu upisalo je 5 studenata iz Bosne i Hercegovine, te jedna studentica iz Makedonije.

2. 4. Inovativnost dokorskog programa

Dokorski program Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu jedini je dokorski program za specifično znanstveno-istraživačko obrazovanje psihologa. Duga tradicija organiziranja i provođenja poslijediplomskih oblika usavršavanja (od 1966. godine) kroz programe koji su se kontinuirano usavršavali, nadograđivali, osuvremenjivali i pratili slične programe u inozemstvu, pruža jamstvo da će i novi dokorski program slijediti kriterije izvrsnosti i suvremenih kretanja u psihologijskoj znanosti i srodnim disciplinama. Predloženi dokorski program slijedi načela sličnih dokorskog programa u svijetu, ali i uvažava specifičnosti hrvatskog konteksta, nudeći integraciju dva pristupa: s jedna strane program zadržava profil općeg istraživačkog obrazovanja psihologa, te ne nudi dokorski stupanj iz specifične grane psihologije, ali doktorandima omogućava da, u suradnji s mentorom, odabirom nastavnih modula i drugih sadržaja dokorskog studija kreiraju vlastiti obrazovno-istraživački program po kojem će studirati i na taj se način specijalizirati u pojedinom području. Suštinska specijalizacija studenta unutar određenog područja omogućena je

individualnim istraživačkim programom, koji se izrađuje za svakog pojedinog studenta na temelju njegova istraživačkog interesa, konkretnog istraživačkog rada i očekivanih istraživačkih postignuća. Za očekivati je da će kadrovski i istraživački razvoj Odsjeka za psihologiju te suradnja s drugim europskim istraživačkim i obrazovnim centrima, uz opći doktorski studij, otvoriti mogućnost da se uz njega ponudi i neki specijalizirani doktorski program ili manje specijalizirane cjeline.

2. 5. Uvjeti upisa na studij, posebno uvjeti za polaznike koji su stekli ranije kvalifikacije po studijskom sustavu prije 2005. godine

Doktorski studij psihologije mogu upisati diplomirani psiholozi/profesori psihologije koji su studij završili po starome programu, te u studiju postigli prosjek ocjena vrlo dobar (4) i više, te psiholozi koji su završili diplomski studij psihologije (magistri struke), odnosno završili studij psihologije prema načelima bolonjskog procesa, uz prosjek ocjena vrlo dobar (4) i više.

Doktorski studij mogu upisati i magistri psihologije i magistri specijalisti (mr. sc. i mr. spec.) i studenti koji su odslušali poslijediplomski znanstveni ili poslijediplomski specijalistički studij iz psihologije i položili sve propisane predmete, ali nisu obranili završni rad, uz uvjet da su u odslušanom poslijediplomskom studiju postigli prosjek ocjena vrlo dobar (4) i više. Svaki ovakav slučaj se rješava pojedinačno, na molbu studenta, a Vijeće poslijediplomskog studija će donijeti odluku o mogućim razlikovnim ispitima, kao i o ispitima i obvezama koje se mogu priznati u okviru dokorskog studija, ovisno o odslušanom poslijediplomskom programu obrazovanja.

Doktorski studij mogu upisati i magistri drugih struka, pri čemu upisuju najprije pripremnu godinu dokorskog studija, koja podrazumijeva polaganje razlikovnih ispita koje određuje posebno povjerenstvo Vijeća poslijediplomskih studija psihologije. Nakon uspješno završene pripremne godine i položenih propisanih ispita, ovi studenti ulaze u program dokorskog studija iz psihologije kao i drugi kandidati.

Svaki student pri prijavi na studij prilaže dvije obrazložene preporuke sveučilišnih nastavnika psihologije. Student prilikom upisa na studij treba priložiti svoj kratki profesionalni životopis (do 1800 znakova), detaljno obrazložiti svoju motivaciju za doktorski studij (do 1800 znakova), ukratko izložiti istraživačke interese i okvirni istraživački plan rada (do 3600 znakova), predložiti mentora za praćenje rada i izradu doktorske disertacije, te priložiti eventualna dosadašnja znanstvena postignuća (radove i sažetke priopćenja). Svi studenti (osim magistara nepsiholoških struka) prije upisa polažu i prijemni ispit, koji se sastoji od pisanja okvirnog nacrtu istraživanja iz područja užeg interesa kandidata, kojim se procjenjuje stupanj istraživačke zrelosti kandidata. Nakon položenog prijemnog ispita sa svakim se pristupnikom obavlja razgovor, koji je obvezni dio upisnog postupka.

Pri upisu na studij svaki doktorand pismeno izjavljuje studira li u punom radnom vremenu ili s dijelom radog vremena.

2. 6. Kriteriji i postupci odabira polaznika

Na doktorski studij psihologije mogu se upisati kandidati koji udovolje uvjetima predviđenima u točki 2. 5. i polože prijemni ispit. Maksimalni broj polaznika po generaciji je 25. U slučaju većeg broja prijavljenih kandidata, odabrat će se 25 najuspješnijih.

2. 7. Kompetencije koje student stječe završetkom studija, mogućnosti nastavka znanstveno-istraživačkog rada, mogućnost postdokorskog usavršavanja, te mogućnosti zapošljavanja u javnom i privatnom sektoru

Poslijediplomski doktorski studij iz psihologije najviši je stupanj znanstvenog usavršavanja iz psihologije i osposobljava psihologe za najsloženije znanstveno-istraživačke i stručne poslove, samostalno bavljenje znanstvenim radom, te za akademsku karijeru. Po završetku studija studenti će moći ravnopravno sudjelovati u interdisciplinarnim istraživačkim timovima, te istraživački promišljati, metodološki utemeljeno istražiti i informirano interpretirati svaki istraživački problem u kojem je potrebna ili poželjna psihološka ekspertiza.

Kvaliteta programa i sustav prenosivih ECTS bodova omogućava studentima da svoje postdoktorsko obrazovanje nastave na bilo kojem europskom ili kojem drugom sveučilištu. Očekuje se da će se i na domaćem i regionalnom znanstveno-obrazovnom tržištu u skorije vrijeme pojaviti posebni i visoko specijalizirani programi izobrazbe i za najkvalificiranije znanstvene kadrove (npr. posebni tečajevi iz naprednih statističko-analitičkih tehnika i sl.).

Dinamika zapošljavanja visokokvalificiranog kadra s najvišim stečenim akademskim stupnjem ovisi u dobroj mjeri o strategiji razvoja znanstvenog, ali i ne samo znanstvenog tržišta u Republici Hrvatskoj. Doktori znanosti iz psihologije mogu se zapošljavati u raznolikim istraživačkim institucijama, visokim učilištima i drugim obrazovnim institucijama, specijaliziranim institutima, na zahtjevnim poslovima u državnoj upravi i diplomatskoj službi, te na svim poslovima u privatnom i javnom sektoru u kojima postoji potreba za visokom razinom psihološke ekspertize i znanstvene kompetencije. Kvaliteta završenog programa, te njegove stalne usporedbe sa sličnim programima u inozemstvu osigurat će konkurentnost domaćeg znanstvenog kadra i izvan granica Republike Hrvatske.

3. OPIS PROGRAMA

3. 1. Struktura i organizacija dokorskog programa. Organizacija studija u punom radnom vremenu (full-time) i studija s dijelom radnog vremena (part-time)

Doktorski studij traje 3 godine za studente u punom radnom vremenu koji imaju stupanj magistra struke, odnosno profesora psihologije/diplomiranog psihologa. Očekuje se da će većina studenata s punim radnim vremenom biti zapravo znanstveni novaci na visokim učilištima i istraživačkim institutima. Trajanje studija znanstvenih novaka može biti i dulje, ali ne dulje od pet (5) godina, a zahtjev za potrebnim produljenjem podnosi se Vijeću poslijediplomskih studija, te se individualno rješava.

Za redovne studente sa stupnjem magistra neke druge struke, trajanje je studija 4 godine (što uključuje pripremnu godinu za polaganje razlikovnih ispita).

Za redovne studente s magisterijem znanosti iz psihologije studij može trajati kraće, ali ne manje od jedne godine, odnosno mogu se priznati dvije godine završenoga poslijediplomskog znanstvenog studija. Za redovite studente sa specijalističkim magisterijem,

doktorski studij može također trajati kraće od tri godine, ovisno o programu kojeg su završili i drugim postignućima u znanstveno-istraživačkom radu. Takvi će se slučajevi rješavati individualno, te će se po preporuci Vijeća poslijediplomskih studija odrediti eventualni dodatni uvjeti za upis na doktorski studij.

Za studente uz rad, trajanje studija može biti dvostruko, no ne više od 7 godina. Za studente uz rad (tzv. part-time studenti), trajanje studija je 5 godina, a uz pismenu molbu može se produljiti do isteka roka od 7 godina. Nakon isteka roka od 7 godina studentu se mogu propisati dodatni uvjeti koje mora zadovoljiti da bi završio studij.

Studenti koji studiraju u punom radnom vremenu mogu tijekom studija prijeći na studij s dijelom radnog vremena i to do upisa u III. semestar studija.

Po isteku osam godina od upisa, doktorand gubi pravo obrane doktorskog rada.

3. 2. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnim za njihovu izvedbu i brojem ECTS-bodova

Dva obavezna modula su: *Psihologijska metodologija* i *Psihometrijska teorija i kvantitativne metode*. Ostalih 8 modula pokrivaju glavna područja psihologije kao što su psihologija ličnosti, socijalna psihologija, neuroznanost, kognitivna psihologija, razvojna psihologija, psihologija obrazovanja, klinička i savjetodavna psihologija, psihologija rada i organizacijska psihologija.

Modul/Nositelji	Kolegiji/Nositelji	Sati	ECTS	Ukupno sati	Ukupno ECTS
Psihologijska metodologija (prof. dr. D. Ivanec)	Kvalitativna metodologija (prof. dr. D. Ajduković)	15	4	75	20
	Akcijska istraživanja (prof. dr. D. Ajduković)	15	4		
	Meta-analiza (prof. dr. V. Kolesarić)	15	4		
	Složeni eksperimentalni nacrti i analize podataka (prof. dr. D. Ivanec)	15	4		
	Testiranje statističkih hipoteza (prof. dr. D. Ivanec)	15	4		
Psihometrijska teorija i kvantitativne metode (prof. dr. V. Buško)	Metodologija strukturalnog modeliranja (prof. dr. V. Buško)	15	4	75	20
	Longitudinalni i kauzalni modeli latentnih varijabli (prof. dr. V. Buško)	15	4		
	Faktorska analiza: konfirmatorni postupci (prof. dr. V. Buško)	15	4		
	Multivarijatne metode (prof. dr. V. Buško)	15	4		
	Suvremeni pristupi u teoriji testova: modeli i aplikacije (prof. dr. D. Ljubotina)	15	4		
Kognitivna psihologija (prof. dr. P. Zarevski)	Svijest, pažnja i pamćenje (prof. dr. P. Zarevski)	15	4	45	12
	Metakognicija i inteligencija (prof. dr. P. Zarevski)	15	4		

	Pažnja, percepcija i motoričko ponašanje – integralni pristup (prof. dr. D. Ivanec)	15	4		
Psihologija ličnosti (prof. dr. Denis Bratko)	Genetika i ličnost (prof. dr. D. Bratko)	15	4	60	16
	Ličnost i intelektualna kompetencija (prof. dr. D. Bratko)	15	4		
	Međukulturalna istraživanja ličnosti (dr. sc. I. Marušić)	15	4		
	Evolucijska psihologija (prof. dr. I. Kardum)	15	4		
Socijalna psihologija (prof. dr. D. Ajduković)	Kognitivna socijalna psihologija (prof. dr. Ž. Kamenov)	15	4	75	20
	Pristupi u istraživanjima bliskih odnosa (prof. dr. Ž. Kamenov)	15	4		
	Pojedinac i društvena promjena (prof. dr. D. Čorkalo Biruški)	15	4		
	Unutargrupna vezanost i nacionalizam (prof. dr. D. Čorkalo Biruški)	15	4		
	Socijalna rekonstrukcija zajednice (prof. dr. D. Ajduković)	15	4		
Psihologija obrazovanja (prof. dr. V. Vlahović-Štetić)	Kognitivni modeli učenja: primjer matematike i prirodnih znanosti (prof. dr. V. Vlahović-Štetić)	15	4	45	12
	Kognitivni pristupi učenju čitanja i pisanja (prof. dr. S. Kolić-Vehovec)	15	4		
	Suvremeni pristupi istraživanjima motivacije za učenje (prof. dr. V. Vizek-Vidović)	15	4		
Neuroznanost (prof. dr. M. Tadinac)	Neurotransmitterski sustavi (prof. dr. M. Tadinac)	15	4	75	20
	Psihoneuroimunologija (prof. dr. M. Tkalčić)	15	4		
	Funkcionalna organizacija mozga (prof. dr. M. Tadinac)	15	4		
	Evolucija živčanog sustava i ponašanja (prof. dr. M. Tadinac)	15	4		
	Psihoneuroendokrinologija (prof. dr. M. Tadinac)	15	4		
Razvojna psihologija (prof. dr. G. Kuterovac Jagodić, prof. dr. G. Keresteš)	Suvremene teorije i metodologija istraživanja razvoja (prof. dr. G. Keresteš)	15	4	75	20
	Novije spoznaje iz psihologije djetinjstva i adolescencije (prof. dr. M. Ljubešić)	15	4		
	Novije spoznaje psihologije odrasle dobi i starenja (prof. dr. K. Lacković-Grgin)	15	4		
	Obitelj kao kontekst razvoja (prof. dr. G. Keresteš)	15	4		
	Razvojni rizici, otpornost i psihopatologija (prof. dr. G. Kuterovac Jagodić)	15	4		
Psihologija rada i organizacijska psihologija (prof. dr. Ž. Jerneić)	Predviđanje radnog ponašanja i radne uspješnosti (prof. dr. Ž. Jerneić)	15	4	45	12
	Ličnost i radno ponašanje (prof. dr. B. Šverko)	15	4		
	Rad i mentalno zdravlje (prof. dr. D. Maslić Seršić)	15	4		

Klinička i savjetodavna psihologija (prof. dr. N. Jokić-Begić)	Integrativni pristup nastanku psihičkih poremećaja (prof. dr. N. Jokić-Begić)	15	4	45	15
	Procjena djelotvornosti psiholoških intervencija i tretmana (prof. dr. I. Živčić-Bećirević)	15	4		
	Specifičnosti metodologije u kliničkim istraživanjima (prof. dr. N. Jokić-Begić)	15	4		

3. 3. Obavezne i izborne aktivnosti (sudjelovanje na seminarima, konferencijama, okruglim stolovima i sl.) i kriteriji za njihovo izražavanje u ECTS bodovima

Okosnicu strukture nastavnog programa čine moduli, koji predstavljaju cjeline međusobno povezanih kolegija koji pripadaju određenom području i pružaju temeljitiji i specijalizirani uvid u specifična znanja. Svaki modul sastoji se od najmanje tri kolegija, a nosi ukupno 12 ECTS bodova i izvodi se u opsegu od najmanje 45 sati različitih oblika nastave. S obzirom na razinu stupnja obrazovanja i zahtjeva koji su potrebni da bi se svladala visoko specijalizirana znanja ponuđenih kolegija, svi su kolegiji bodovno izjednačeni i nose 4 ECTS.

Dva modula su obavezna (24 ECTS, 90 sati nastave), a između ostalih 8 ponuđenih modula student mora izabrati 3 (36 ECTS, 135 sati nastave). Kad pojedini modul nudi više od 3 kolegija, neki kolegiji mogu biti obavezni, a neki izborni, odnosno ako je modul obavezan, student ne mora upisati sve kolegije predviđene modulom, nego one koji su mu određeni individualnim programom doktorskog studija. Ukupno student nastavnim sadržajima stječe 60 ECTS bodova. Nastavnim je sadržajima moguće u studiju steći dodatnih do 20% nastavnih ECTS (ukupno 12 ECTS) i to upisom pojedinih kolegija iz drugih modula, s drugih doktorskih studija u zemlji ili inozemstvu ili sa specijalističkih studija psihologije kada povjerenstvo za praćenje rada studenta procijeni da su ti sadržaji nužni za realizaciju specifičnog individualnog programa. Udio izbornih nastavnih sadržaja u studiju je 60 %.

Dva obavezna modula su: *Psihologijska metodologija i Psihometrijska teorija i kvantitativne metode*. Ostalih 8 modula pokrivaju glavna područja psihologije kao što su *psihologija ličnosti, socijalna psihologija, neuroznanost, kognitivna psihologija, razvojna psihologija, psihologija obrazovanja, klinička i savjetodavna psihologija, psihologija rada i organizacijska psihologija*.

Ukupan broj ECTS bodova koje student treba skupiti do završetka studija je 180. Od toga u obaveznim modulima treba skupiti 24 boda, a u izabranim modulima 36 ECTS. Ostatak od 120 ECTS student skuplja izradom disertacije (45 ECTS), obaveznim bodovima koji se stječu na temelju pisanja seminarskih radova, polaganja ispita iz istraživačke metodologije, pisanja nacrt istraživanja i obrane nacrt istraživanja (17 ECTS), obveznom konzultativnom nastavom (minimalno 9 ECTS u cijelom studiju), obveznim istraživačkim sadržajima (minimalno 15 ECTS), te obveznim sudjelovanjem u nastavi (minimalno 2, a maksimalno 4 ECTS). Preostale bodove student prikuplja različitim znanstvenim, stručnim i nastavnim aktivnostima (između 30 i 32 ECTS).

Student uz prikupljene bodove od nastave i izrade disertacije može prikupiti ECTS na temelju sljedećih aktivnosti:

Aktivnost	Obvezno /izborno	ECTS
Napisati seminarski rad – pregledni rad o području iz kojeg je tema doktorata (do kraja II. semestra napisan kao za objavljivanje)	obvezno	4
Napisati seminar iz metodologije područja kojim se bavi radnja (do kraja III. semestra)	obvezno	3
Napisati nacrt istraživanja (do kraja III semestra)	obvezno	3
Izložiti nacrt istraživanja pred vršnjacima i obraniti ga pred povjerenstvom (do kraja III semestra)	obvezno	3

Položiti ispit iz znanstvene metodologije užeg područja istraživanja (doktorski ispit)	obvezno	4
Individualne konzultacije s mentorom/članovima povjerenstva	obvezno	5 sati = 1 ECTS, obvezna 3 ECTS po godini
Obvezna prezentacija istraživačkog rada pred doktorandima i nastavnicima	obvezno	minimalno 3 ECTS
Objavljivanje znanstvenog rada ¹	obvezno	minimalno 10 ECTS
Izlaganje na konferenciji	obvezno	minimalno 4 ECTS
Sudjelovanje u nastavi	obvezno	sudjelovanjem u nastavi može se steći najmanje 2 (sudjelovanje u provedbi vježbi/seminara ili drugih oblika nastave), a najviše 4 ECTS u cijelom studiju (samostalno izvođenje npr. izbornog kolegija)
Ukupno obveznih dodatnih ECTS		(39-46)
Izlagati na konferenciji	izorno	4 domaća/5 međunarodna
Samostalno objaviti znanstveni pregledni rad	izorno	8 (domaća), 10 (međunarodna recenzija)
Samostalno objaviti istraživački rad u časopisu/knjizi	izorno	12 (domaća), 14 (međunarodna recenzija)
Objaviti istraživački rad u koautorstvu ² u časopisu/knjizi	izorno	6 (domaći), 8 (međunarodna recenzija)
Prezentirati svoj istraživački rad na znanstvenom kružoku za članove Odsjeka i kolege sa studija	izorno	3
Održati javno predavanje na temu vezanu uz individualni program doktorskog studija	izorno	3
Sudjelovati u radu relevantne škole, kursa ili sl.	izorno	6-12 (5 dana minimum)
Pomoć u izvođenju nastave	izorno	maksimalno 2 ECTS
Izbor dodatnih kolegija s matičnih ili drugih studija	izorno	maksimalno 12 ECTS
Ukupno izbornih dodatnih ECTS³		(56-69)

3. 4. Opis svakog predmeta i/ili modula

Modul: PSIHOLGIJSKA METODOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Dragutin Ivanec, izv. prof.

Kolegij: **KVALITATIVNA METODOLOGIJA**

¹ Doktorand je obvezan prije obrane doktorskog rada imati objavljen ili prihvaćen za objavljivanje najmanje jedan međunarodno recenzirani znanstveni rad, tematski vezan za doktorsko istraživanje (u kojemu je jedini autor ili jedan od glavnih autora). Svaki rad, osim uz posebno obrazloženje, može kvalificirati samo jednog doktoranda. (čl. 11.3 Pravilnika o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu).

² Koautorstvo do tri autora priznaje se kao puno autorstvo svakome od autora. Autorski udio s većom brojem autora računa se prema Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja Nacionalnog vijeća za znanost iz 2004.: četiri ili pet autora 50%; šest i više autora: 100/N% (N = broj autora).

³ Student može i na druge načine prikupiti dodatne ECTS bodove, sudjelovanjem u drugim oblicima istraživačkih ili drugih relevantnih aktivnosti, pri čemu Vijeću poslijediplomskih studija podnosi molbu za priznavanje nekog broja bodova (ne više od 2 ECTS), prilažući detaljan opis aktivnosti u kojima je sudjelovao i količinu utrošenog vremena. Konačnu prosudbu o priznavanju ECTS bodova donosi Vijeće poslijediplomskih studija.

Nositelj kolegija: dr. sc. Dean Ajduković, red. prof.

Sadržaj

Povijest i razvoj kvalitativnih istraživanja. Suprotstavljene paradigme u kvalitativnom pristupu: pozitivistička, postpozitivistička, konstruktivistička, kritička teorija. Faze procesa kvalitativnog istraživanja: osvještavanje istraživača kao multikulturalnog subjekta, teorijske paradigme, istraživačke strategije, metode prikupljanja podataka i analize, interpretacija i prezentacija. Izrada nacrtu kvalitativnog istraživanja. Osobitosti nestrukturiranog intervjua – ulaženje u kontekst, razumijevanje kulture, prezentacija istraživača, izbor sugovornika, stjecanje povjerenja, prikupljanje materijala. Specifični problemi vezani uz tehniku opažanja. Studij slučaja – specifičnosti metodologije, prednosti i ograničenja, mogućnosti i nemogućnosti generaliziranja, izbor slučaja. Upravljanje podacima i analizama kvalitativnih podataka. Uporaba računala u kvalitativnom istraživanju. Etičke specifičnosti u kvalitativnom pristupu.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će produbiti znanja iz kvalitativne istraživačke metodologije. Razvit će kritičan pristup u izboru kvalitativne metodologije. Moći će napraviti nacrt istraživanja koji se temelji na kvalitativnoj metodologiji i primijeniti odgovarajuće postupke.

Oblik nastave

15 sati nastave, od toga 10 sati predavanja i 5 sati vježbi s demonstracijama i raspravom.

Obvezna literatura

- Mason, J. (1996). *Qualitative researching*. London: Sage.
- Silverman, D. (2001). *Interpreting qualitative data*. London: Sage.

Dodatna literatura

- Adler, P.A., & Adler, P. (1988). Observational techniques. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.), *Collecting and interpreting qualitative materials* (pp. 79-109). London: Sage.
- Fontana, A., & Frey, J.H. (1998). Interviewing. The art of science. In N.K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Collecting and interpreting qualitative materials* (pp. 47-78). London: Sage.
- Guba, G.E., & Lincoln, Y.S. (1998). Competing paradigms in qualitative research. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.), *The landscape of qualitative research* (pp. 195-220). London: Sage.
- Huberman, A.M., & Miles, M.B. (1998). Data management and analysis methods. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.), *Collecting and interpreting qualitative materials* (pp. 179-210). London: Sage.
- Janesick, V.J. (1998). The dance of qualitative research design. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.), *Strategies of qualitative inquiry* (pp. 35-55). London: Sage.
- Morse, J.M. (1998). Designing funded qualitative research. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.), *Collecting and interpreting qualitative materials* (pp. 56-85). London: Sage.
- Richards, T.J., & Richards, L. (1998). Using computers in qualitative research. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.), *Collecting and interpreting qualitative materials* (pp. 211-245). London: Sage.
- Stake, R.E. (1998). Case studies. In N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (Eds.), *Collecting and interpreting qualitative materials* (pp. 86-109). London: Sage.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLGIJSKA METODOLOGIJA
Nositelj modula: dr. sc. Dragutin Ivanec, izv. prof.

Kolegij: AKCIJSKA ISTRAŽIVANJA
Nositelj kolegija: dr. sc. Dean Ajduković, red. prof.

Sadržaj

Akcijsko istraživanje kao studija socijalne prakse uključuje sudionike kao istraživače s namjerom da se unaprijedi socijalna praksa. Akcijsko istraživanje kao skup metoda koje istodobno daju istraživačke spoznaje i vode do njima sukladnih promjena. Uvjeti da neko istraživanje bude akcijsko: (1) predmet istraživanja je socijalna praksa koja se može unaprijediti, (2) istraživanje napreduje u nizu spiralnih ciklusa planiranja, djelovanja, opažanja i reflektiranja, (3) nositelji socijalne prakse imaju aktivnu ulogu u istraživanju. Osobine akcijskog istraživanja: cikličnost, participativnost, integriranje kvalitativne i kvantitativne metode, kritička refleksivnost, osjetljivost na potrebe koje se otkrivaju tokom istraživanja, fleksibilnost, induktivnost. Postupci osiguranja valjanosti u akcijskom istraživanju. Koraci akcijskog istraživanja: ulazak u sustav, ugovaranje uloga, planiranje, akcija, završavanje, evaluacija i planiranje novog ciklusa. Primjeri dobrih akcijskih istraživanja u zajednici, ustanovama, privatnoj praksi.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će upoznati pristup akcijskog istraživanja. Moći će procijeniti kad je akcijsko istraživanje prikladan pristup. Moći će planirati i provesti akcijsko istraživanje.

Oblik nastave

15 sati nastave od čega 6 sati predavanja i 9 sati rasprava i vježbi, te prezentacije planiranog akcijskog istraživanja. Planiranje akcijskog istraživanja se radi izvan izravne nastave. Provjera znanja provodi se tijekom ispunjavanja zadataka na vježbama i prezentacije plana akcijskog istraživanja.

Obvezna literatura

- Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). *The action research planner*. Hgeelong: Deakin University.
- McNiff, J., & Whitehead, J. (2002). *Action research: Principles and practice*. London: Routledge.

Dodatna literatura

- Kirk, J., & Miller, M.L. (1986). *Reliability and validity in qualitative research*. Beverly Hills, Ca.: Sage.
- Oja, S.N., & Smulyan, L. (1989). *Collaborative action research: A developmental approach*. London: Falmer Press.
- www.scu.edu.aut/schools/gcm/ar/

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLGIJSKA METODOLOGIJA
Nositelj modula: dr. sc. Dragutin Ivanec, izv. prof.

Kolegij: **META-ANALIZA**

Nositelj kolegija: dr. sc. Vladimir Kolesarić, red. prof. u miru

Sadržaj

Logički, istraživački i statistički temelji meta-analize. Klasični pregledni radovi – njihovi dometi i ograničenja. Značajke suvremenih empirijskih istraživanja: kumulativna i probabilistička narav istraživanja. Meta-analiza: razvitak meta-analitičkih postupaka. Postupci prikupljanja, uvjeti prikupljanja i kriteriji odabiranja pojedinačnih istraživanja za meta-analizu. Najčešći suvremeni meta-analitički postupci. Utvrđivanje homogenosti varijanci. Vrste meta-analize: model fiksnih učinaka i model slučajnih učinaka. Uvjeti valjanosti zaključaka sustavnog istraživanja (meta-analize).

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će se upoznati s temeljnom logikom meta-analize, s glavnim tehnikama i postupcima meta-analize te s mogućnostima interpretacije i generalizacije statističkih vrijednosti dobivenih meta-analizom.

Oblik nastave

15 sati nastave: 5 sati predavanja i 10 sati vježbi (prikazivanje meta-analitičkih postupaka na konkretnim primjerima).

Obvezna literatura

- Cooper, H.M. (1989). *Integrating research. A guide for literature reviews*. Newbury Park, London, New Delhi: SAGE Publications.
- Glass, G., McGaw, B., & Smith, M. (1981). *Meta-analysis in social research*. Beverly Hills, Ca: Sage.
- Oaks, M. (1986). *Statistical inference: A commentary for the social and behavioral sciences*. Chichester: John Wiley and Sons.

Dodatna literatura

- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Cooper, H. M. (1998). *Synthesizing research: A guide for literature Reviews*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Rosenthal, R. (1991). *Meta-analytic procedures for Social research*. Beverly Hills, CA: Sage.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLGIJSKA METODOLOGIJA
Nositelj modula: dr. sc. Dragutin Ivanec, izv. prof.

Kolegij: **TESTIRANJE STATISTIČKIH HIPOTEZA**
Nositelj kolegija: dr. sc. Dragutin Ivanec, izv. prof.

Sadržaj

Logika testiranja statističke nul-hipoteze u istraživanjima u psihologiji. Nejasnoće i kontroverze. Testiranje nul-hipoteze i veličina efekta. Snaga statističkog testa i testiranje statističkih hipoteza. Jednosmjerno i dvosmjerno testiranje statističkih hipoteza – za i protiv.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj je kolegija upoznati studente s temeljnom logikom testiranja statističkih hipoteza (primarno nul hipoteze) u okviru planiranih i provedenih istraživanja. Testiranje statističke nul-hipoteze uzima se kao vrlo definirana i standardizirana procedura no postoji niz oprečnih stavova o logici testiranja nul-hipoteze i upotrebljivosti takve procedure donošenju valjanih zaključaka. Cilj je studente upoznati s različitim aspektima valjanosti takvog načina statističkog (znanstvenog) zaključivanja. Dodatno će se povezati osobitosti testiranja statističke nul hipoteze kod situacija različite veličine efekta i veličine N -a.

Oblik nastave

U formi predavanja biti će izložene temeljne odrednice i dileme (polovica satnice), dok će ostala polovica sati biti utrošena na kritičku raspravu i demonstriranje na konkretnim problemima statističkih analiza.

Obvezna literatura

- Chow, S.L. (1996). *Statistical Significance. Rationale, Validity and Utility*. London: Sage Publication.
- Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Oakes, M. (1986). *Statistical Inference: A Commentary for the Social and Bihevioral Sciences*. Chichester: John Wiley & Sons.

Dodatna literatura

- Everitt, B.S. (1996). *Making Sense of Statistics in Psychology*. Oxfor: Oxford University Press.
- Aron, A. & Aron, E.A. (2002). *Statistics for Psychology*. London: Prentice Hall.
- Sedlmeier, P. (1999). *Improving statistical Reasoning. Theoretical Models and Practical Implications*. London: LEA.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLGIJSKA METODOLOGIJA
Nositelj modula: dr. sc. Dragutin Ivanec, izv. prof.

Kolegij: **SLOŽENI EKSPERIMENTALNI NACRTI I ANALIZE PODATAKA**
Nositelj kolegija: dr. sc. Dragutin Ivanec, izv. prof.

Sadržaj

Temeljni uvjeti za organiziranje složenih eksperimentalnih nacrti istraživanja i odgovarajuću statističku analizu rezultata prikupljenih u okviru takvih nacrti. Nacrti s više nezavisnih i jednom zavisnom varijablom. Nacrti s više nezavisnih i više zavisnih varijabli, za nezavisne skupine i ponovljena mjerenja. Analiza kovarijance kao čimbenik valjanog zaključivanja. Naknadna testiranja pojedinačnih razlika.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj je kolegija upoznati studente s eksperimentalnim nacrtima istraživanja koji su prilagođeni za ispitivanje složenih odnosa nezavisnih i zavisnih varijabli. Radi se o nacrtima koji kao završnu analizu koriste analizu varijance. Cilj je protumačiti logičku osnovu formalnih statističkih postupaka te interpretaciju dobivenih rezultata.

Oblik nastave

10 sati predavanja i 5 sati rasprave pri demonstraciji konkretnih istraživačkih nacrti.

Obvezna literatura

- Edwards, A.L. (1985). *Experimental design in psychological research*. New York: Harper & Row, Publishers.
- Milas, G. (2005). *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Lewis-Beck, M.S. (1993). *Experimental design and methods*. London: SAGE Publications Ltd.
- Aron, A. & Aron, E.A. (2002). *Statistics for psychology*. London: Prentice Hall.

Dodatna literatura

- Winer, B.J. (1971). *Statistical principles in experimental design*. New York: McGraw-Hill.
- Jaccard, J. (1998). *Interaction effects in factorial analysis of variance*. Series: Quantitative Applications in the Social Sciences. London: SAGE Publications.
- Jackson, S., & Brashers, D.E. (1994). Random factors in ANOVA. Series: Quantitative Applications in the Social Sciences. London: SAGE Publications.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni. Seminarski rad o općem metodološkom okviru složenih eksperimentalnih nacrti. Praktični dio: prikaz dva različita složena nacrti istraživanja na konkretnom primjeru s provedenom statističkom analizom i interpretacijom rezultata.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: NEUROZNANOST

Nositelj modula: dr. sc. Meri Tadinac, red. prof.

Kolegij: NEUROTRANSMITERSKI SUSTAVI

Nositelj kolegija: dr. sc. Meri Tadinac, red. prof.

Sadržaj

Vrste neurotransmitera i načela njihove funkcije. Metode za lokalizaciju i ispitivanje funkcije neurotransmiterskih sustava. Lokalizacija neurotransmiterskih sustava u mozgu i njihova funkcija. Povezanost nekih oblika doživljavanja i ponašanja s funkcijom neurotransmitera i hormona. Biokemijski poremećaji u osnovi nekih neuroloških i psihijatrijskih bolesti.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Usvajanje naprednih teorijskih spoznaja u ovom području neuroznanosti; studenti će moći objasniti kako neurotransmiteri i hormoni utječu na doživljavanje i ponašanje.

Oblik nastave

Gradivo će se obraditi kroz kombinaciju predavanja, studentskih prezentacija, rasprava i individualnih konzultacija u ukupno 15 sati nastave.

Obvezna literatura

- Lacković, Z. (1994). *Neurotransmiteri u zdravlju i bolesti*. Zagreb: Medicinski fakultet.
- Stavljeni, A. (1988). *Neurokemija*. Zagreb: Školska knjiga.

Dodatna literatura

- ANATOMSKI ATLAS – živčani sustav.
- Guyton, A.C. (1995). *Fiziologija čovjeka i mehanizmi bolesti*. Zagreb: Medicinska naklada.
- Judaš, M. i Kostović, I. (1997). *Temelji neuroznanosti*. Zagreb: MD.
- Kandel, E.R., Schwartz, J.H., & Jessell, T.M. (1991). *Principles of Neural Science*. Amsterdam: Elsevier.
- Kostović, I. i sur. (1989). *Anatomija čovjeka – Središnji živčani sustav*. Zagreb: Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: NEUROZNANOST

Nositelj modula: dr. sc. Meri Tadinac, red. prof.

Kolegij: PSIHONEUROIMUNOLOGIJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Mladenka Tkalčić, red. prof.

Sadržaj

Kratak povijesni razvoj PNI. Biopsihosocijalni model zdravlja i bolesti. Imunološki sustav: stanice i reakcije imunološkog sustava (limfociti, makrofagi, limfokini, imunitet posredovan stanicama i imunitet posredovan antitijelima). Interakcije živčanog, endokrinog i imunološkog sustava (anatomske veze živčanog i imunološkog sustava, hormonalna komunikacija, komunikacija limfokinima). Psihički procesi i funkcija imunološkog sustava. Psihosocijalni činitelji, imunološki sustav i zdravlje: HPA osovina, stres i imunološke reakcije. Glukokortikoidi i hipokampus (implikacije za psihičke bolesti). Depresija i imunosupresija. "Bolesničko" ponašanje kao adaptivna strategija. Komparativna istraživanja: privrženost, separacijski stres i imunitet, socijalni konflikti i imunitet kod primata. Klasično kondicioniranje imunološkog sustava. Postupci za poboljšanje kompetentnosti imunološkog sustava: psihosocijalne intervencije kod zdravih pojedinaca, pojedinaca oboljelih od raka, i zaraženih HIV-om. Kriteriji u PNI istraživanjima i metodološke teškoće.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Detaljnije upoznavanje sa složenijim problemima u okviru psihoneuroimunologije; studenti će moći objasniti interakciju živčanog, endokrinog i imunološkog sustava, te njihov utjecaj na nastanak/razvoj bolesti.

Oblik nastave

15 sati predavanja u obliku obogaćenih predavanja (prezentacije kombinirane s video insertima i računalnim simulacijama te primjerima iz prakse), rada u malim skupinama (rasprave, rad na tekstu, suradničko učenje), plenarnih rasprava.

Obvezna literatura

- Schedlowski, M., & Tewes, U. (Eds.) (1999). *Psychoneuroimmunology – An Interdisciplinary Introduction*. New York: Kluwer.

Dodatna literatura

- Ader, R., Felten, D.L., & Cohen, N. (2001). *Psychoneuroimmunology*. San Diego: Academic Press.
- Kandel, E.R., Schwartz, J.H., & Jessell, T.M. (1991). *Principles of Neural Science*. Amsterdam: Elsevier.
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: NEUROZNANOST

Nositelj modula: dr. sc. Meri Tadinac, red. prof.

Kolegij: FUNKCIONALNA ORGANIZACIJA MOZGA

Nositelj kolegija: dr. sc. Meri Tadinac, red. prof.

Sadržaj

Koncept dvodimenzionalne organizacije mozga: longitudinalna organizacija i lateralizacija funkcija. Metode za ispitivanje lokalizacije funkcija. Longitudinalna organizacija mozga. Funkcionalna organizacija posteriornog korteksa. Funkcionalna organizacija anteriornog korteksa. Pojam lateralizacije funkcija. Metode za ispitivanje lateralizacije funkcija (na kliničkoj populaciji, na zdravoj populaciji, anatomski i fiziološki korelati lateralizacije funkcija). Glavni nalazi istraživanja lateralizacije. Suvremena shvaćanja o hemisfernoj interakciji, integraciji i kros-hemisfernoj suradnji.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Upoznati studente s raznovrsnim aspektima organizacije mozga; studenti će moći objasniti koncept dominantnosti hemisfera i lokalizacije funkcija, te će se moći kritički odnositi prema rezultatima istraživanja u ovom području.

Oblik nastave

Gradivo će se obraditi kroz kombinaciju predavanja, studentskih prezentacija, rasprava i individualnih konzultacija u ukupno 15 sati nastave.

Obvezna literatura

- Kolb, B., & Whishaw, I. Q. (1990). *Fundamentals of human neuropsychology*. New York: W. H. Freeman.
- Springer, S. P., & Deutsch, G. (1998). *Left brain, right brain : perspectives from cognitive neuroscience*. New York: Freeman & Co.

Dodatna literatura

- Judaš, M. i Kostović, I. (1997). *Temelji neuroznanosti*. Zagreb: MD.
- Kostović, I. i sur. (1989). *Anatomija čovjeka – Središnji živčani sustav*. Zagreb: Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Mildner, V. (1995). *Reprezentacija jezičnih i govornih procesa u mozgu*. Zagreb: Odjel za fonetiku Hrvatskoga filološkog društva.
- Pinel, J.P. (2001). *Biološka psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Tadinac Babić, M. (1999). Ispitivanje lateralizacije funkcija mozgovnih hemisfera tehnikom PVP uz korištenje verbalnog materijala. *Govor: časopis za fonetiku*, 16, 57-68.
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: NEUROZNANOST

Nositelj modula: dr. sc. Meri Tadinac, red. prof.

Kolegij: EVOLUCIJA ŽIVČANOG SUSTAVA I PONAŠANJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Meri Tadinac, red. prof.

Sadržaj

Evolucija živčanog sustava – tipovi živčanog sustava i filogeneza. Evolucija moždane kore/promjene u ponašanju (evolucija društvenog života, inteligencija kod primata, evolucija jezika). Spolne razlike u evolucijskoj perspektivi. Što znamo o životu hominida? Ljudski životni vijek.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Upoznavanje s razvojem živčanog sustava i ponašanja tijekom evolucije i ontogeneze, te s osnovnim načelima evolucijske teorije. Studenti će naučiti analizirati i interpretirati ponašanje iz perspektive njegove funkcije i adaptivnosti.

Oblik nastave

Gradivo će se obraditi kroz kombinaciju predavanja, studentskih prezentacija, rasprava i individualnih konzultacija u ukupnom iznosu od 15 sati nastave.

Obvezna literatura

- Bradshaw, J. (1997). *Human evolution: a neuropsychological perspective*. Hove: Psychology Press.
- Buss, D.M. (1999). *Evolutionary Psychology: The New Science of the Mind*. Boston: Allyn & Bacon.

Dodatna literatura

- Alcock, J. (2001). *Animal behavior: an evolutionary approach*. Sunderland: Sinauer Associates.
- Barkow, L., & Cosmides, J. Tooby (1992). *Adapted Mind*. New York: Oxford University Press.
- Brown, G. (1995). *Human evolution*. Dubuque: WCB Publishers.
- Hrgović, J. i Polšek, D. (2004). *Evolucija društvenosti*. Zagreb: Jesenski i Turk.
- Judaš, M. i Kostović, I. (1997). *Temelji neuroznanosti*. Zagreb: MD.
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: NEUROZNANOST

Nositelj modula: dr. sc. Meri Tadinac, red. prof.

Kolegij: PSIHONEUROENDOKRINOLOGIJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Meri Tadinac, red. prof.

Sadržaj

Paradigme istraživanja u području psihoneuroendokrinologije. Interakcija živčanog i endokrinog sustava: razlike između steroidnih i peptidnih hormona. Hormoni štitnjače i poremećaji raspoloženja. Spolna diferencijacija mozga i ponašanja: učinci spolnih hormona (organizacijski i aktivacijski) i posljedice po kognitivno i emocionalno funkcioniranje (neurobiologija spolnih razlika i seksualne orijentacije). Istraživanja specifičnih utjecaja pojedinih hormona (kortizola, tiroidnih hormona, testosterona, estradiola, oksitocina...). Komparativna perspektiva: hormonalni utjecaji na reproduktivna i roditeljska ponašanja, kogniciju, stvaranja savezništava i društvenih hijerarhija (neurobiologija ljubavi i privrženosti).

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Detaljnije upoznavanje s nalazima i teorijskim implikacijama interdisciplinarnih istraživanja u području psihoneuroendokrinologije.

Oblik nastave

Gradivo će se obraditi kroz kombinaciju predavanja, studentskih prezentacija, rasprava i individualnih konzultacija u ukupno 15 sati nastave.

Obvezna literatura

- Becker, J.B., Breedlove, S.M., Crews, D., & McCarthy, M.M. (2002). *Behavioral Endocrinology*, Second edition. The MIT Press.
- Kimura, D. (2000). *Sex and Cognition*. Massachusetts: MIT Press.

Dodatna literatura

- Alcock, J. (2001). *Animal behavior: an evolutionary approach*. Sunderland: Sinauer Associates.
- Đurić, D. i sur. (1985). *Osnovi neuroendokrinologije*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Guyton, A.C. (1995). *Fiziologija čovjeka i mehanizmi bolesti*. Zagreb: Medicinska naklada.
- Judaš, M. i Kostović, I. (1997). *Temelji neuroznanosti*. Zagreb: MD.
- Kandel, E.R., Schwartz, J.H., & Jessell, T.M. (1991). *Principles of Neural Science*. Amsterdam: Elsevier.
- Odabir aktualnih radova iz znanstvenih i stručnih časopisa.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOMETRIJSKA TEORIJA I KVANTITATIVNE METODE

Nositelj modula: dr. sc. Vesna Buško, izv. prof.

Kolegij: SUVREMENI PRISTUPI U TEORIJI TESTOVA: MODELI I APLIKACIJE

Nositelj kolegija: dr. sc. Damir Ljubotina, izv. prof.

Sadržaj

Pregled modernih konceptualizacija unutar teorije testova, Teorija odgovora na zadatke (IRT), Kontekst pojave teorije; Osnovne pretpostavke, Pregled modela unutar teorije; Osnovni parametri zadataka; Procjena parametara sposobnosti; Provjera prikladnosti modela; Mogućnosti primjene IRT; Karakteristična krivulja zadatka; Konstrukcija testova; Izjednačavanje testovnih rezultata; Kompjutersko adaptivno testiranje (CAT); Identifikacija pristranih zadataka; Primjena suvremenih tehnologija u primjeni i interpretaciji testovnih rezultata.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Upoznati polaznike sa suvremenim konceptima i modelima unutar teorije testova. Osposobiti polaznike za kritičko promišljanje pri izboru modela primjerenog specifičnom problemu mjerenja. Upoznati polaznike s novim tehnologijama u području psihodijagnostike i psihološkog mjerenja.

Oblik nastave

Teorijski sadržaji bit će obrađeni kroz predavanja uz uporabu suvremene tehnologije (12 sati). Demonstracija računalne i on-line primjene suvremenih modela u teoriji testova izvodit će se u obliku vježbi na računalima (2 sata), dok će sinteza i evaluacija klasičnih pristupa u teoriji testova biti obrađena kroz grupnu diskusiju (1 sat).

Obvezna literatura

- Hambleton, R.K., & Slater, S.C. (1997). Item Response Theory Models and Testing Practices: Current International Status and Future Directions. *European Journal of Psychological Assessment*, 13(1), 21-28.
- Hambleton, R.K. (1994). Item Response Theory: A broad psychometric framework for measurement advances. *Psicothema*, 6(3), 535-556.
- Hambleton, R.K., Swaminathan, H., & Roges, H.J. (1991). *Fundamentals of Item Response Theory*. Newbury Park: Sage Publications.
- Van der Linden, W.J., & Glass, C.A.W. (2000). *Computerized Adaptive Testing: Theory and Practice*. Psychological Assessment Corporation.

Dodatna literatura

- Crocker, L., & Algina, J. (1986). *Introduction to Classical and Modern Test Theory*. Fort Worth: Harcourt Brace Jovanovic.
- Embretson, S.E., & Reise, S.P. (2000). *Item Response Theory for Psychologists*. London: Lawrence Erlbaum Associates.
- Ljubotina, D. (2000). *Usporedba psihometrijskih karakteristika kompozitnih testova konstruiranih u kontekstu klasične teorije i teorije odgovora na zadatke*. Doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- McDonald, R.P. (1999). *Test Theory*. Mahwah-NewYearsy-London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOMETRIJSKA TEORIJA I KVANTITATIVNE METODE

Nositelj modula: dr. sc. Vesna Buško, izv. prof.

Kolegij: METODOLOGIJA STRUKTURALNOG MODELIRANJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Vesna Buško, izv. prof.

Sadržaj

Opći metodološki okvir modeliranja latentnih varijabli; uloga teorije u modeliranju strukturalnim jednadžbama; logičke i statističke pretpostavke u osnovi strukturalnog modeliranja; problemi specifikacije ekvivalentnih modela; specifikacija izravno usporedivih (uklopljenih) modela; primjena klasične i moderne teorije testova u postupcima generiranja, specifikacije i provjere modela strukturalnih jednadžbi; pravi rezultat kao latentna varijabla; modeli paralelnih, tau-ekvivalentnih i kongeneričkih testova; identifikacija i provjerljivost modela; testiranje specifičnih hipoteza; modeliranje latentnih varijabli u validaciji konstrukta, testiranje stabilnosti/invarijantnosti strukturalnih parametara; modeliranje interakcijskih i nelinearnih efekata itd.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Očekuje se da nakon odslušanog kolegija polaznici (a) razumiju povezanost koncepata i pretpostavki klasične i moderne psihometrijske teorije i modela strukturalnih jednadžbi, (b) poznaju mogućnosti i ograničenja metodologije strukturalnog modeliranja u testiranju konkretnih istraživačkih hipoteza.

Oblik nastave

Sadržaj kolegija bit će obrađen kroz 10 sati predavanja i 5 sati vježbi koje će uključivati demonstracije primjene metodologije strukturalnog modeliranja na konkretnim istraživačkim problemima, upoznavanje sa softwareom, samostalno formuliranje i testiranje strukturalnih modela na empirijskim (ili simuliranim) podacima.

Obvezna literatura

- Hayduk, L.A. (1996). *LISREL: Issues, debates, and strategies*. Baltimore: Johns Hopkins.
- Mulaik, S. (2001). Objectivity and other metaphors of structural equation modeling. In R. Cudeck, S. du Toit & D. Sorbom (Eds.), *Structural Equation Modeling: Present and Future* (pp. 59-78). Lincolnwood: Scientific Software International, Inc.
- Pedhazur, E.J., & Schmelkin, L.P. (1991). *Measurement, design, analysis: An integrated approach* (Chapter 24: Structural Equation Modeling). Hillsdale NJ: LEA.
- Saris, W.E. (1999). Structural Equation Modeling. In H.J. Ader & G.J. Mellenbergh (Eds.), *Research methodology in the social, behavioral and life sciences*. London: Sage.

Dodatna literatura

- Bollen, K.A., & Long, J.S. (1993). *Testing structural equation models*. Newbury Park: Sage.
- Cudeck, R., du Toit, S., & Sorbom, D. (Eds.) (2001). *Structural Equation Modeling: Present and Future*. Lincolnwood: Scientific Software International, Inc.
- Eid, M. (2000). A multitrait-multimethod model with minimal assumptions. *Psychometrika*, 65, 241-261.
- Marcoulides, G.A., & Schumacker, R.E. (2001). *New development and techniques in structural equation modeling*. London: LEA.
- Schumacker, R.E., & Marcoulides, G.A. (1998). *Interaction and nonlinear effects in structural equation modeling*. London: LEA.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOMETRIJSKA TEORIJA I KVANTITATIVNE METODE

Nositelj modula: dr. sc. Vesna Buško, izv. prof.

Kolegij: LONGITUDINALNI I KAUZALNI MODELI LATENTNIH VARIJABLI

Nositelj kolegija: dr. sc. Vesna Buško, izv. prof.

Sadržaj

Teorijske osnove kauzalnog modeliranja s latentnim varijablama; arbitrarna priroda latentnih varijabli; kauzalno zaključivanje u okviru modela latentnih varijabli; Načini analize promjena; modeliranje intraindividualnih razlika uz pomoć analiza latentnih varijabli; teorija latentnih stanja i crta; modeliranje latentnih promjena; promjene u vrijednostima pravih rezultata kao latentne varijable; modeli latentnih krivulja rasta.

Kauzalni regresijski modeli; identifikacija i procjene individualnih i prosječnih kauzalnih efekata; Modeli paralelnih (sinkronih) i cross-lagged efekata; eksplicitno modeliranje nemjerenih latentnih varijabli.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Upoznati paradigme i racionalu u osnovi upotrebe latentnih varijabli u analizama promjena i procjene kauzalnih efekata; usvojiti postupke provjere hipoteza o prirodi, izvorima i korelatima promjena primjenom različitih vrsta longitudinalnih modela latentnih varijabli.

Oblik nastave

Sadržaj kolegija bit će obrađen kroz predavanja, uključujući prezentacije primjera testiranja modela na empirijskim podacima, rasprave rezultata primjene te demonstracije upotrebe programskog paketa (15 sati).

Obvezna literatura

- Asher, H.B. (1983). *Causal modeling*. Series: Quantitative applications in the social sciences. Beverly Hills: Sage.
- Finkel, S.A. (1995). *Causal analysis with panel data*. Series: Quantitative applications in the social sciences. Beverly Hills: Sage.
- Menard, S. (2002). *Longitudinal research*. Series: Quantitative applications in the social sciences. Beverly Hills: Sage.
- Moskowitz, D.S., & Hershberger, S.L. (2002). *Modeling intraindividual variability with repeated measures data*. London: LEA, Inc.

Dodatna literatura

- Cudeck, R., du Toit, S., & Sorbom, D. (Eds.) (2001). *Structural Equation Modeling: Present and Future*. Lincolnwood: Scientific Software International, Inc.
- Davis, J.A. (1985). *The logic of causal order*. Series: Quantitative applications in the social sciences. Beverly Hills: Sage.
- Hayduk, L.A. (1996). *LISREL: Issues, debates, and strategies*. Baltimore: Johns Hopkins.
- Steyer, R. (2005). Analyzing individual and average causal effects via structural equation models. *Methodology*, 1(1), 39-54.
- Steyer, R., Schmitt, M.J., & Eid, M. (1999). Latent state-trait theory and research in personality and individual differences. *European Journal of Personality*, 13, 389-408.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOMETRIJSKA TEORIJA I KVANTITATIVNE METODE

Nositelj modula: dr. sc. Vesna Buško, izv. prof.

Kolegij: FAKTORSKA ANALIZA: KONFIRMATORNI POSTUPCI

Nositelj kolegija: dr. sc. Vesna Buško, izv. prof.

Sadržaj

Temeljne strategije, modeli, metode, ciljevi FA; opći faktorsko-analitički model i kondenzacija varijance; problemi ekstrakcije, određivanja komunaliteta, transformacije faktora; specifičnosti u provedbi, ishodima i mogućnostima primjene konfirmatornih u usporedbi s eksploratornim FA postupcima. Konfirmatorna faktorska analiza: teorijska priroda latentnih varijabli; specifikacija i identifikacija konfirmatornih faktorsko-analitičkih modela, logički i statistički preduvjeti; testiranje i usporedba alternativnih modela, respecifikacija; testiranje invarijantnosti faktora i faktorskih solucija; specijalni tipovi konfirmatornih modela.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Razumjeti smisao, racionalu i specifičnosti konfirmatornih u odnosu na eksploratorne faktorsko-analitičke postupke; usvojiti vještine potrebne za provedbu odgovarajućih postupaka i interpretaciju rezultata testiranja pojedinih vrsta konfirmatornih modela.

Oblik nastave

Sadržaj kolegija bio bi obrađen kroz 10 sati predavanja i 5 sati vježbi koje će uključivati demonstracije primjene software-a te samostalno formuliranje i testiranje pojedinih tipova konfirmatornih faktorsko-analitičkih modela na empirijskim (ili simuliranim) podacima.

Obvezna literatura

- Dunteman, G.H. (1989). *Principal component analysis*. Series: Quantitative applications in the social sciences. Beverly Hills: Sage.
- Kim, J.O., & Mueller, C.W. (1978). *Factor analysis: Statistical methods and practical issues*. Series: Quantitative applications in the social sciences. Beverly Hills: Sage.
- Long, J.S. (1987). *Confirmatory factor analysis*. Series: Quantitative applications in the social sciences. Beverly Hills: Sage.
- Nunnally, J.C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory*. New York: McGraw-Hill.
- Pedhazur, E.J., & Schmelkin, L.P. (1991). *Measurement, design, analysis: An integrated approach* (Chapter 23: Confirmatory factor analysis). Hillsdale NJ: LEA.

Dodatna literatura

- Cudeck, R., du Toit, S., & Sorbom, D. (Eds.) (2001). *Structural Equation Modeling: Present and Future*. Lincolnwood: Scientific Software International, Inc.
- Eid, M., & Diener, E. (2005). *Handbook of Multimethod Measurement in Psychology*. Washington: American Psychological Association.
- Eid, M., Lischetzke, T., Nussbeck, F.W., & Trierweiler, L.I. (2003). Separating trait effects from trait-specific method effects in multitrait-multimethod models: A multiple indicators CTC(M-1) model. *Psychological Methods*, 8(1), 38-60.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOMETRIJSKA TEORIJA I KVANTITATIVNE METODE

Nositelj modula: dr. sc. Vesna Buško, izv. prof.

Kolegij: MULTIVARIJATNE METODE

Nositelj kolegija: dr. sc. Vesna Buško, izv. prof.

Sadržaj

Sadržaj kolegija obuhvaća proučavanje specifičnih problema u primjeni pojedinih metoda za multivarijatnu analizu podataka prikupljenih u okviru transverzalnih ili longitudinalnih istraživačkih nacрта. Ovisno o interesima, potrebama i predznanju studenata program će biti usmjeren na temeljitu obradu manjeg broja multivarijatnih postupaka (1-3) ili na analizu posebnih modaliteta, specijalnih primjena odnosno interpretacijskih ili statističkih problema u vezi s pojedinim metodama. Primjenjivost pojedinih multivarijatnih postupaka u odgovoru na specifične istraživačke probleme; Konceptualna i metodološka pitanja vezana uz primjenu različitih multivarijatnih tehnika. Program potencijalno uključuje neke od postojećih metoda primarno usmjerenih na analize međuzavisnosti unutar i između skupova varijabli, primjerice, multivarijatna analiza varijance, različite metode eksploratornih faktorsko-analičkih postupaka; različiti modaliteti višestrukih regresijskih analiza, analize vremenskih serija, kanonička korelacijska i diskriminacijska analiza, multidimenzionalno skaliranje.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će steći temeljitiji uvid u specifičnosti, prednosti i ograničenja pojedinih multivarijatnih postupaka za analizu podataka. Očekuje se da će usvojena znanja pridonijeti većoj kritičnosti u provedbi i interpretaciji rezultata dobivenih primjenom različitih multivarijatnih metoda, te u ocjeni prikladnosti provedenih postupaka u istraživanjima drugih autora.

Oblik nastave

Sadržaj kolegija obradit će se kroz predavanja, prikaze empirijskih primjera provedbe i interpretacije rezultata primjene pojedinih multivarijatnih postupaka, rasprave o konceptualnim i metodološkim problemima u primjeni ovih tehnika te demonstracije upotrebe programskog paketa (15 sati).

Obvezna literatura

- Grimm, L.G., & Yarnold, P.R. (Eds.) (1995). *Reading and Understanding Multivariate Statistics*. Washington: American Psychological Association.
- Hair, J.F., Anderson, R.L., Tatham, R.E., & Black, W. (1998). *Multivariate data analysis*. London: Prentice-Hall.
- Jaccard, J., et.al. (2002). *Interaction effects in multiple regression*. London: Sage.
- Tabachnick, B., & Fidell, L.S. (2000). *Using multivariate statistics*. Addison Wesley.

Dodatna literatura

- Gill, J. (2001). *Generalized linear models: A unified approach*. London: Sage.
- Kruskal, J.B., & Wish, M. (1978). *Multidimensional scaling*. London: Sage.
- Loehlin, (1998). *Latent variable models: An introduction to factor, path, and structural analysis*. London: LEA.
- Steyer, R. (2003). *Wahrscheinlichkeit und Regression*. Berlin: Springer-Verlag.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

Nositelji modula: dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić, izv. prof., dr. sc. Gordana Keresteš, red. prof.

Kolegij: SUVREMENE TEORIJE I METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA RAZVOJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Gordana Keresteš, red. prof.

Sadržaj

Trendovi u suvremenim razvojnim teorijama: od velikih teorija ka «mikro-teorijama». Teorija cjeloživotnog razvoja. Ekološke razvojne teorije. Neopiagetovske teorije. Teorije perceptivnog razvoja. Teorije jezičnog razvoja. Teorije emocionalno-socijalnog razvoja. Teorijsko određenje razvojnih promjena. Pristupi i metode u istraživanju razvojnih promjena. Prednosti i nedostaci različitih nacrti istraživanja razvoja. Problemi u mjerenju razvojnih promjena. Primijenjena razvojna istraživanja.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će upoznati suvremene trendove u razvojnim teorijama i njihove temeljne postavke. Moći će uspoređivati suvremene i tradicionalne teorije prema različitim kriterijima za vrednovanje teorija. Također će moći razlikovati različite vrste razvojnih promjena i primijeniti odgovarajuće pristupe i metode za njihovo praćenje i mjerenje. Studenti će poznavati prednosti i nedostatke različitih načina istraživanja razvoja i postupke za osiguravanje valjanosti razvojnih istraživanja. Kolegij će ih osposobiti za kompetentan odabir nacrti odgovarajućih za istraživanje pojedinih razvojnih problema.

Oblik nastave

Opći pregled trendova u suvremenim razvojnim teorijama bit će prikazan u obliku interaktivnih predavanja (približno četvrtina ukupne satnice kolegija). Pojedinačni noviji teorijski pristupi obradit će se putem prezentacija studenata (studenti će izabirati teorije prema područjima svog interesa i bavljenja), uz individualne konzultacije i rad na literaturi. U sklopu studentskih prezentacija organizirat će se i grupne rasprave. Približno četvrtina ukupne satnice kolegija bit će posvećena studentskim prezentacijama i raspravama o suvremenim razvojnim teorijama. U okviru metodološkog dijela kolegija putem predavanja će se izložiti temeljne strategije istraživanja razvoja (približno četvrtina ukupne satnice), dok će se prednosti i nedostaci pojedinih strategija te izvori teškoća u razvojnim istraživanjima obraditi putem studentskih prezentacija i rasprava, kao i putem individualnih konzultacija i rada na literaturi (približno četvrtina ukupne satnice kolegija).

Obvezna literatura

- Lerner, R.M. (2001). *Concepts and theories of human development*. Lawrence Erlbaum.
- Murray Thomas, M. (2000). *Recent Theories of Human Development*. Sage Publications.
- Teti, D. (2004). *The handbook of research methods in developmental science*. Blackwell Publishing.

Dodatna literatura

- Baltes, P.B. (1987). Theoretical Propositions of Life-Span Developmental Psychology: On the Dynamics between Growth and Decline. *Developmental Psychology*, 23(5), 611-626.
- European Journal of Personality (1992). Special Issue: *Longitudinal Research and Personality*. John Wiley & Sons.
- Menard, S. (1991). *Longitudinal research*. SAGE.
- Miller, S.A. (1997). *Developmental Research Methods (2nd Edition)*. Prentice Hall.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

Nositelji modula: dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić izv. prof., dr. sc. Gordana Keresteš, red. prof.

Kolegij: NOVIJE SPOZNAJE PSIHOLOGIJE DJETINJSTVA I ADOLESCENCIJE

Nositelj kolegija: dr. sc. Marta Ljubešić, red. prof.

Sadržaj

Rana komunikacija: interaktivni temelji ljudske komunikacije, obilježja ranog razvoja socijalne kognicije u funkciji urednog i narušenog komunikacijskog razvoja, razvoj mentalne reprezentacije kao pretpostavke usvajanja jezika, funkcije rane komunikacije, zastoji u njihovom razvoju i oblici poremećaja, neurološki razvoj dojenčeta i neurorazvojni rizici za predverbalnu i ranu verbalnu komunikaciju, rana komunikacija u posebnim uvjetima (intrauterini zastoj u rastu, mozgovno oštećenje, senzorička oštećenja, dojenačka psihopatologija), metode istraživanja rane komunikacije. Razvoj agresivnosti: Suvremene metode istraživanja razvoja agresivnosti: pristup orijentiran na varijable i pristup orijentiran na pojedince. Načini procjene agresivnosti djece i adolescenata. Temeljna obilježja razvojnih promjena u agresivnosti. Razvoj različitih vrsta agresivnog ponašanja. Razvojni pristup spolnim razlikama u agresivnom ponašanju. Interakcija spola i vrste agresivnog ponašanja. Činitelji razvoja agresivnog ponašanja. Dugoročne posljedice agresivnosti u djetinjstvu i adolescenciji.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Kolegij će studentima dati metodološki, teorijski i fenomenološki uvid u ranu komunikaciju i razvoj agresivnog ponašanja. Svrha dijela kolegija o *ranog komunikaciji* je unaprijediti razumijevanje intrapsihičkog konteksta ranog jezičnog razvoja i studentima dati temeljna znanja za primjenu istraživačkih metoda u području predverbalne i rane verbalne komunikacije. U okviru dijela kolegija o *razvoju agresivnosti* studenti će upoznati dva različita pristupa istraživanju razvoja agresivnosti (pristup orijentiran na varijable i pristup orijentiran na pojedince) te prednosti i ograničenja svakoga od njih. Upoznat će najčešće načine mjerenja agresivnosti djece i adolescenata, posebno one specifične za ta razvojna razdoblja. Studenti će steći uvid u najnovija istraživanja razvojnih promjena u agresivnosti i dobiti spoznaje o karakteristikama agresivnog ponašanja u različitoj dobi, činiteljima razvoja agresivnog ponašanja i dugoročnim posljedicama agresivnosti u djetinjstvu i adolescenciji. Studenti će naučiti razlikovati rane od suvremenih pristupa istraživanju spolnih razlika u agresivnosti i upoznat će novije spoznaje o spolnim razlikama u različitim vrstama agresivnog ponašanja. Kolegijem će se istaknuti važnost istraživanja složenih interakcija između spola, dobi i vrste agresivnog ponašanja kod proučavanja agresivnog ponašanja.

Oblik nastave

Približno trećina ukupne satnice kolegija posvetit će se predavanjima, trećina vježbama, a trećina konzultacijama, radu na literaturi, pismenim zadacima, studentskim prezentacijama i raspravama.

Obvezna literatura

- Anderson, C.A., & Bushman, B.J. (2002). Human aggression. *Annual Review of Psychology*, 53, 27-51.
- Carpenter, M. Nagell, K., & Tomasello, M. (1998). *Social cognition, joint attention and communicative competence from 6-15 month of age*. Monographs of the SRCD. Oxford: Bleckwell Publishers.
- De Boysson-Bardies, B. (1999). *How language comes to children*. Cambridge, Mass.: The MIT Press.
- Loeber, R., & Hay, D. (1997). Key issues in the development of aggression and violence from childhood to early adulthood. *Annual Review of Psychology*, 48, 371-410.
- Salmivalli, C., & Kaukiainen, A. (2004). «Female aggression» revisited: Variable- and person-centered approaches to studying gender differences in different types of aggression. *Aggressive Behavior*, 30, 158-163.

- Trembley, R.E. (2000). The development of aggressive behavior during childhood: What have we learned in the past century. *International Journal of Behavioral Development*, 24(2), 129-14.

Dodatna literatura

- Baron Cohen, S., Tager-Flusberg, H., & Cohen, D.J. (Eds.) (2000). *Understanding Other Minds: Perspectives from Developmental Cognitive Neuroscience*. Oxford University Press.
- Keresteš, G. (2002). *Dječje agresivno i prosocijalno ponašanje u kontekstu rata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Lagerspetz, K.M.J., Bjorkqvist, K., & Peltonen, T. (1988). Is indirect aggression typical of females? Gender differences in aggressiveness in 11- to 12-year-old children. *Aggressive Behavior*, 14, 403-414.
- Ljubešić, M. (Ur.) (2003). *Biti roditelj: Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranog dječjeg razvoja*. Zagreb: DZZOMM.
- Moore, C., & Dunham, Ph. J. (Eds.) (1995). *Joint attention. Its origins and role in development*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Nelson, A.C., & Luciana, M. (Eds.) (2001). *Handbook of Developmental Cognitive Neuroscience*. Cambridge, Mass.: The MIT Press.
- Olweus, D. (1979). Stability of aggressive reaction patterns in males: A review. *Psychological Bulletin*, 86, 852-857.
- Pepler, D.J., & Rubin, K.H. (Eds.) (1991). *The development and treatment of childhood aggression*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Smith, M.D., & Damico, J.S. (1996). *Childhood Language Disorders*. Thieme Medical Publishers, Inc.
- Van Leeuwen, K.G., Mervielde, I., Braet, C., & Bosmans, G. (2004). Child personality and parental behavior as moderators of problem behavior: Variable- and person-centered approaches. *Developmental Psychology*, 40, 1028-1046.
- Wetherby, A.M., & Prizant, B.A. (2000). *Autism Spectrum Disorders*. Baltimore: Brooks.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

Nositelji modula: dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić, izv. prof., dr. sc. Gordana Keresteš, red. prof.

Kolegij: NOVIJE SPOZNAJE PSIHOLOGIJE ODRASLE DOBI I STARENJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Katica Lacković-Grgin, red. prof. u miru

Sadržaj

Razvojna regulacija u odrasloj dobi: Motivacijska osnovica regulacije razvoja: teorija kontrole životnog vijeka, teorija htijenja, teorija samo-determinacije, teorija upravljanja terorem. Internalni i eksternalni faktori regulacije razvoja. Životni ciljevi kao organizatori razvoja. Strategije i mehanizmi samo-evaluacije. Selektivnost i kompenzacija kao osnovni uvjeti optimizacije razvoja u odrasloj dobi. Strategije i mehanizmi samo-regulacije razvoja tijekom životnih tranzicija. Dobne razlike u uporabi mehanizama samo-evaluacije i samo-regulacije. Regulacija generativnosti. Životna žaljenja i regulacija žaljenja. Održavanje samopoštovanja i postizanje integriteta tijekom odrasle dobi. Ispitivanje i mjerenje različitih strategija samo-evaluacije i samo-regulacije.

Istraživački pristupi u psihologiji starenja: Pregled teorijskih pristupa u tumačenju starenja. Istraživanja starenja kao temelj razvoja teorije. Uloga psihosocijalnih čimbenika u procesu starenja i dužini života. Metodološki pristupi istraživanju starenja: nacrti istraživanja starenja, problemi psihologijskog ispitivanja starijih ljudi. Istraživanje i vrednovanje psiholoških intervencija – praćenje promjena, ishoda i učinaka. Etička pitanja u psihologijskim istraživanjima starenja.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Dio kolegija koji se bavi razvojem samoregulacije omogućit će stjecanje novih informacija o samo-evaluaciji i samo-regulaciji razvoja u odrasloj dobi, te razviti sposobnost razumijevanja konfluencije navedenih mehanizama u održavanju optimalne razine funkcioniranja u odrasloj dobi. U drugom dijelu kolegija studenti će usvojiti znanja o ulozi psihosocijalnih čimbenika u procesu starenja i razviti kritičnost prema različitim teorijskim pristupima u tumačenju starenja. Studenti će upoznati suvremene istraživačke pristupe i metode za proučavanje procesa starenja, te primijeniti znanja o istraživačkim pristupima u provođenju i vrednovanju psiholoških intervencija sa starijim osobama u svrhu poboljšanja kvalitete življenja u starosti.

Oblik nastave

Pregled općih i novijih teoretskih pristupa odrasloj dobi i starenju bit će izložen u obliku interaktivnih predavanja (oko 30% ukupne satnice). Mehanizmi i strategije samoregulacije u odrasloj dobi, životni ciljevi kao organizatori razvoja, te metodologijski problemi istraživanja tih mehanizama bit će predstavljeni u obliku studentskih prezentacija i grupne rasprave (oko 30% ukupne satnice). Izbor prezentacije bit će usklađen s interesima polaznika i istraživanjima u istom području. Ostatak ukupne satnice bit će usmjeren na rad na literaturi, praktičnim istraživanjima odraslih i starijih osoba, te individualnim konzultacijama s polaznicima.

Obvezna literatura

- Baumeister, F., & Vohs, K.D. (Eds.) (2004). *Handbook of Self-Regulation: Research, Theory, and Applications* (11. poglavlje, od 211. do 228. str., 19. poglavlje, od 373. do 391. str. i 21. poglavlje, od 411. do 421. str.). New York: Guilford Publications.
- Despot Lučanin, J. (2003). *Iskustvo starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Heckhausen, J., & Dweck, C.S. (Eds.) (1998). *Motivation and self-regulation across the life span* (1. poglavlje, od 15. do 114. str., 4. poglavlje, od 341. do 423. str.). Cambridge University Press.
- Lacković-Grgin, K., & Čubela Adorić, V. (Ur.) (2005). *Odabrane teme iz psihologije odraslih*. (2. poglavlje, od 17. do 57. str.). Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Pulkkinen, L., & Caspi, A. (Eds.) (2002). *Paths to Successful Development* (5. i 6. poglavlje, od 257. do 380. str.). Cambridge University Press.

- Schaie, K.W. i Willis, S.L. (2001). *Psihologija odrasle dobi i starenja* (1. i 5. poglavlje). Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Zeelenberg, M. Pieters, R. (2007): A theory of regret regulation 1.0, *Journal of Consumer Psychology*, 17, 1, 3-18
- Wrosch, C. Heckhausen, J. (2002): Percieved control of life regrets: Good for young and bad for old adults, *Psychology of Aging*, 17, 340-350

Dodatna literatura

- Albert, S. (1977). Temporal comparison theory. *Psychological Review*, 84, 485-503.
- Birren, J.E., & Schaie, K.W. (1990). *Handbook of the psychology of aging*. 3rd ed. (23., 25. i 28. poglavlje). San Diego: Academic Press.
- Birren, J.E., & Schaie, K.W. (2001). *Handbook of the psychology of aging*. 5th ed. (4. poglavlje). San Diego: Academic Press.
- Čubela, V. (2001). Istraživanje procesa socijalnog uspoređivanja. *RADOVI-Razdio FPSP*, 40(17), 117- 142.
- Deci, E.L., & Ryan, R.M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. New York: Plenum Press.
- Tesser, A. (2000). On the Confluence of Self - Esteem Maintenance Mechanisms. *Personality and Social Psychology Review*, 4, 290-299.
- Wayment, H.A., & Taylor, S.E. (1995). Self-Evaluation Processes: Motives, Information Use, and Self-Esteem. *Journal of Personality*, 63(4), 729-757.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

Nositelji modula: dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić, izv. prof., dr. sc. Gordana Keresteš, red. prof.

Kolegij: OBITELJ KAO KONTEKST RAZVOJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Gordana Keresteš, red. prof..

Sadržaj

Psihološki aspekti obiteljskog života. Obitelj kao sustav i dimenzije obiteljskog funkcioniranja. Subsustavi unutar obitelji: bračni odnos, odnos roditelj-dijete, odnosi među braćom i sestrama. Struktura obitelji i obiteljski procesi. Obiteljske tranzicije i faze obiteljskog života. Teškoće u obiteljskim odnosima i njihov utjecaj na razvoj djeteta. Obitelj i širi društveni kontekst.

Obitelj i razvoj adolescenata: Uloga obitelji u razvoju adolescenta: obiteljski odnosi kao rizični i zaštitni čimbenici razvoja. Specifičnosti obiteljskog statusa, kvaliteta bračnog odnosa, odnosi s braćom, individualna obilježja članova obitelji i razvoj adolescenta. Uloga oca i majke i specifičnosti odnosa s kćerima i sinovima. Teorijski modeli razvoja adolescenata u obitelji. Poticanje autonomije i razvoja identiteta adolescenta kroz odnos s roditeljima. Metodologija istraživanja odnosa u obitelji i prilagodbe adolescenata.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će upoznati teorije i istraživanja obiteljskih odnosa. Razumjet će ulogu obitelji kao prvog i najznačajnijeg konteksta razvoja, kao i pojedinih obiteljskih podsustava, u određivanju toka razvoja i razvojnih ishoda. Upoznat će se s interaktivnim odnosima između obiteljskog i izvanobiteljskog konteksta. Poseban naglasak stavit će se na ulogu obitelji u razvoju adolescenata. U okviru tog dijela kolegija studenti će se upoznati s obiteljskim čimbenicima rizika i otpornosti u prilagodbi adolescenata, moći će usporediti različite pristupe i teorijske modele razvoja adolescenata u obiteljskom kontekstu te kritički vrednovati istraživanja o ulozi obiteljskog konteksta i samostalno razraditi nacrt istraživanja iz tog područja.

Oblik nastave

Opći pregled područja, metodološki pristupi i najvažnije empirijske spoznaje prikazat će se u obliku interaktivnih predavanja (približno pola ukupne satnice kolegija). Specifičniji sadržaji, uže vezani uz područje interesa studenta, obradit će se kroz individualne konzultacije, rad na literaturi, studentske prezentacije i rasprave (približno pola ukupne satnice kolegija).

Obvezna literatura

- Demick, J. (2002). Stages of parental development. In M. H. Bornstein (Ed.), *Handbook of parenting*. Vol. 3, pp. 389-413. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Grych, J. H. (2002). Marital relationship and parenting. In M. H. Bornstein (Ed.), *Handbook of parenting*. Vol. 4, pp. 203-225. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Dacey, J., & Keny, M. (1994). *Adolescent development*. Madison: Brown Benchmark.
- Jaffe, M.L. (1998). *Adolescence*. New York: Wiley & Sons Inc.
- Kimmel, D.C., & Weiner, I.B. (1995). *Adolescence-developmental transition*. New York: Wiley & Sons Inc.
- L'Abate (Ed.) (1998). *Family Psychopathology: Relational Roots of Dysfunctional Behavior*. New York: Guilford Press.
- Walsh, F. (2003). *Normal Family Processes*. Third Edition. New York: Guilford Press.

Dodatna literatura

- Bornstein, M. H. (Ed.) (2002). *Handbook of parenting*. Vol. 1-5. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Carr, A. (2001). *Family Therapy. Concepts, Process and Practice*. New York: Wiley.
- Jordan, J.V., Kaplan, A.G., Baker Miller, J., Stiver, I.P., & Surrey, J.L. (1991). *Women's Growth in Connection*. New York: Guilford Press.

- Lacković-Grgin, K. (2000). *Stres u djece i adolescenata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Micucci, J.A. (1998). *The Adolescent in Family Therapy: Breaking the Cycle of Conflict and Control*. New York: Guilford Press.
- Smojver-Ažić, S. (2000). *Privrženost roditeljima te separacija -individuacija kao odrednice psihološke prilagodbe studenata*. Neobjavljeni doktorski rad.
- Thornton, A. (Ed.) (2001). *The well-being of children and families: Research and data needs*. Ann Arbor, MI: University of Michigan Press.
- VanHasselt, V.B., & Hersen, M. (Eds.) (1995). *Handbook of Adolescent Psychopathology*. New York: Free Press.
- Wagner, B.M., & Reiss, D. (1995). Family Systems and Developmental Psychopathology: Courtship, Marriage, or Divorce. In D. Cicchetti & D. Cohen, *Developmental Psychopathology*, Vol 1 (pp. 696-730). New York: Wiley.
- Izbor iz recentnih radova

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

Nositelji modula: dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić, izv. prof., dr. sc. Gordana Keresteš, red. prof.

Kolegij: RAZVOJNI RIZICI, OTPORNOST I PSIHOPATOLOGIJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić, izv. prof.

Sadržaj

Pojam rizičnih i zaštitnih činitelja u razvoju i njihova klasifikacija. Modeli rizika u razvoju. Mehanizmi utjecaja rizičnih i zaštitnih činitelja na razvoj. Odnos rizika i razvoja. Pojam otpornosti u razvoju. Temperament kao individualni rizični i zaštitni čimbenik. Obiteljski rizici u razvoju: razvod, nasilje u obitelji, psihopatologija roditelja. Okolinski rizici u razvoju: rat i nasilje u zajednici, siromaštvo. Fenomenologija, klasifikacija i prevalencija psihičkih poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji. Suvremene teorijske paradigme u razvojnoj psihopatologiji. Poremećaji u djetinjstvu i adolescenciji. Depresivnost u djetinjstvu i adolescenciji. Poremećaji u ponašanju u djetinjstvu i adolescenciji. Slika tijela i poremećaji hranjenja u djetinjstvu i adolescenciji.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studeni će upoznati teorijske modele koji tumače djelovanje rizičnih i zaštitnih čimbenika razvoja, kao i modele otpornosti u razvoju te će ih moći kompetentno uspoređivati. Nakon pohađanja kolegija studenti će biti upoznati s najnovijim rezultatima istraživanja i metodologijom istraživanja nekoliko specifičnih rizičnih čimbenika razvoja. Studenti će steći znanja o suvremenim modelima razvoja psihopatologije, o nastanku poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji, kao i o suvremenim istraživanjima u suvremenoj razvojnoj psihopatologiji. Studenti će detaljnije biti upoznati s nastankom i manifestacijama poremećaja u ponašanju, depresivnošću i poremećajima hranjenja kao primjerima eksternaliziranih i internaliziranih poremećaja. Također će se pobliže upoznati s temeljnim poremećajima slike tijela, modelima njihova nastanka i uobičajenim manifestacijama poremećaja hranjenja.

Oblik nastave

Teorijski aspekti razvojnih rizika, otpornosti i psihopatologije u razvoju, kao i aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u područjima bit će izloženi u obliku interaktivnih predavanja (otprilike dvije petine satnice). Ostali sadržaji bit će uglavnom obrađeni metodom aktivnog učenja, kroz rad na literaturi, individualne i grupne studentske prezentacije, grupne rasprave i individualne konzultacije (otprilike dvije petine satnice). Sadržaji koji se odnose na utvrđivanje podataka o rasprostranjenosti pojedinih rizika i psihopatologije i njihovih učinaka u našoj zemlji u odnosu na strana istraživanja bit će obrađeni metodom terenskih istraživanja (otprilike jedna petina satnice).

Obvezna literatura

- Ambrosi-Randić, N. (2004). *Razvoj poremećaja hranjenja*, Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Cairns, E. (1996). *Children and Political Violence*. Oxford: Blackwell.
- Luthar, S.S. (2003). *Resilience and Vulnerability: Adaptation in the Context of Childhood Adversities*. Cambridge Press.
- Vulić-Prtorić, A. (2004). *Depresivnost u djece i adolescenata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Dodatna literatura

- Carr, A. (1999). *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*. London & New York: Routledge.
- Cash, T.F., & Pruzinsky, T. (2002). *Body image: A handbook of theory, research, and clinical practice*. New York: The Guilford Press.
- Keyes, C.L. (2004). Risk and Resilience in Human Development: An Introduction. *Research in Human Development*, 1(4), 223-227.
- Lebedina-Manzoni, M. (2000): Razvojne prednosti-pomoć pri razumijevanju i prevenciji rizičnog ponašanja adolescenata. *Kriminologija i socijalna integracija*, 8(1-2), 11-20.

- Pokrajac-Bulian, A. (2000). *Nezadovoljstvo vlastitim tijelom i teškoće emocionalne prilagodbe kao odrednice nastanka poremećaja hranjenja*. Doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Rutter, M. (1990). Psychosocial resilience and protective mechanisms. In J. Rolf, A. Masten, D. Cicchetti, K. Neuchterlein & S. Weintraub (Eds.), *Risk and Protective Factors in the Development of Psychopathology*. New York: Cambridge University Press.
- Smolak, L., Levine, M.P., & Striegel-Moore, R. (1996). *The developmental psychopathology of eating disorders*. Hove, UK: Lawrence Erlbaum Associates.
- Thompson, J.K., & Smolak, L. (2001). *Body image, eating disorders, and obesity in youth*. Washington, DC: American Psychological Association.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA RADA I ORGANIZACIJSKA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Željko Jernei , izv. prof.

Kolegij: PREDVIDANJE RADNOG PONAŠANJA I RADNE USPJEŠNOSTI

Nositelj kolegija: dr. sc. Željko Jernei , izv. prof.

Sadržaj

Problem prediktora. Postavljanje prediktivne hipoteze. Problem kriterija. Radno ponašanje, radna uspješnost i modeliranje kriterijskih mjera. Različiti pristupi u analizi odnosa između prediktora i kriterija. Dinamička priroda odnosa između prediktora i kriterija. Novije spoznaje o valjanosti prediktora i selekcijskih postupaka. Modeli donošenja selekcijskih i klasifikacijskih odluka.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Upoznati studente s najnovijim znanstvenim dostignućima u koncipiranju i modeliranju prediktivnih hipoteza u području profesionalne selekcije polazeći od razmatranja problema prediktora i kriterija, preko različitih pristupa u ispitivanju njihovih odnosa, do najnovijih podataka o njihovim međusobnim vezama. Na temelju usvojenih znanja studenti bi trebali razviti kritični odnos prema uporabi različitih prediktora i selekcijskih postupaka za predviđanje radnog ponašanja i radne uspješnosti kako u znanstvenim istraživanjima tako i u praktičnoj primjeni.

Oblik nastave

Predavanja u kombinaciji s računalno podržanom grupnom raspravom na jednu ciljanu, aktualnu i unaprijed definiranu temu (istraživački problem). Znanje se provjerava i ocjenjuje na temelju kvalitete priloga u virtualnoj raspravi na zadanu temu (50%) i na temelju pismenog ispita (50%).

Obvezna literatura

- Arvey, R.D., & Murphy, K.R. (1998). Performance evaluation in work settings. *Annual Review of Psychology*, 49, 141-168.
- Borman, W.C. (1991). Job behavior, performance, and effectiveness. In M.D. Dunnette & L.M. Hough (Eds.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Vol. 2 (pp. 271-326). Palo Alto, Ca.: Consulting Psychologist Press.
- Campbell, J.P. (1990). Modeling the performance prediction problem in Industrial and Organizational Psychology. In M.D. Dunnette & L.M. Hough (Eds.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Vol. 1 (pp. 687-732). Palo Alto, Ca.: Consulting Psychologist Press.
- Guion, R.M. (1991). Personnel assessment, selection and placement. In M.D. Dunnette & L.M. Hough (Eds.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Vol. 2 (pp. 327-397). Palo Alto, Ca.: Consulting Psychologist Press.
- Hough, L.M., & Oswald, F.L. (2000). Personnel selection: Looking toward the future – remembering the past. *Annual Review of Psychology*, 51, 631-664.

Dodatna literatura

- Anderson, N., & Herriot, P. (Eds.) (1997). *International handbook of selection and assessment*. Chichester: John Wiley.
- Bobko, P. (1990). Multivariate correlational analysis. In M.D. Dunnette & L.M. Hough (Eds.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Vol. 1 (pp. 637-686). Palo Alto, Ca.: Consulting Psychologist Press.
- Guion, R.M. (1998). *Assessment, measurement, and prediction for personnel decisions*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoc.
- Rumsey, M.G., Walker, C.B., & Harris, J.H. (Eds.) (1994). *Personnel selection and classification*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA RADA I ORGANIZACIJSKA PSIHOLOGIJA
Nositelj modula: dr. sc. Željko Jerneić, izv. prof.

Kolegij: **LIČNOST I RADNO PONAŠANJE**
Nositelj kolegija: dr. sc. Branimir Šverko, prof. emeritus

Sadržaj

Pojam i operacionalizacija ličnosti u okviru psihologije rada. Ličnost i razvoj karijere: novije teorije i spoznaje. Ličnost i radna uspješnost: novije spoznaje o valjanosti različitih mjera ličnosti za prognozu radnog ponašanja. Vrijednosti, interesi i uloge: određenje, teorijska gledišta i rezultati istraživanja. Usklađenost pojedinca i organizacije: teorije P-O usklađenosti i njihova provjera.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Produbiti i proširiti znanja o ulozi ličnosti u profesionalnom razvoju i radnom ponašanju te upoznati se s najnovijim teorijama i istraživanjima u ovom području. Razviti kritičan odnos prema aktualnoj praksi ispitivanja ličnosti u području profesionalne selekcije i potaknuti interes za istraživanje novih pristupa.

Oblik nastave

Uz osnovna predavanja, naglasak će biti na aktivnom učenju uz pomoć računalom posredovanih rasprava (tzv. računalno konferiranje). Sadržaj rasprava određen je programom diskusijskih tema, koji je unaprijed podijeljen studentima zajedno s pripadajućom literaturom. Računalno konferiranje je oblik virtualnog seminara, dakle učenja s grupnom participacijom u kojem studenti uče jedan od drugoga, a ne samo od nastavnika i literature. Znanje će se provjeravati i ocijeniti na temelju priloga u virtualnoj raspravi i završnog ispita.

Obvezna literatura

- Dawis, R.V. (1991). Vocational interests, values, and preferences. In M.D. Dunnette & L.M. Hough (Eds.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Vol. 2 (pp. 833-871). Palo Alto, Ca.: Consulting Psychologist Press.
- Hogan, R.T. (1991). Personality and personality measurement. In M.D. Dunnette & L.M. Hough (Eds.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Vol. 2 (pp. 873-919). Palo Alto, Ca.: Consulting Psychologist Press.
- Hough, L.M. (1998). Personality at work: Issues and evidence. In M. Hakel (Ed.), *Beyond Multiple Choice: Evaluating Alternatives to Traditional Testing for Selection* (pp. 131-159). Hillsdale, NJ. Erlbaum Associates, Inc.
- Super, D.E., & Šverko, B. (Eds.) (1995). *Life Roles, Values, and Career: International Findings of the Work Importance Study*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

Dodatna literatura

- Najnoviji članci iz relevantnih znanstvenih časopisa.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA RADA I ORGANIZACIJSKA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Željko Jerneić, izv. prof.

Kolegij: RAD I MENTALNO ZDRAVLJE

Nositelj kolegija: dr. sc. Darja Maslić Seršić, izv. prof.

Sadržaj

Zdravstvena psihologija rada kao znanstvena disciplina. Novije teorije i nalazi. Psihološka dobrobit i stres u radu i organizaciji. Učinci profesionalnog stresa na zdravlje. Individualni i situacijski prediktori. Uloga emocija. Organizacijska kultura i psihološka dobrobit pojedinca. Stavovi prema radu kao medijator i kriterij psihološke dobrobiti. Organizacijsko upravljanje stresom i destruktivnim emocijama u radu. Profesionalna karijera i psihološka dobrobit. Nesigurnost posla, nezaposlenost i mentalno zdravlje.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Upoznati dominantne teorije i novije koncepte u području zdravstvene psihologije rada, usvojiti metodologiju i istraživačke vještine u ovom području. Upoznati aktualne istraživačke trendove. Steći opći pregled nad područjem, razviti sposobnosti kritičkog razmišljanja te sinteze spoznaja proizašlih iz različitih istraživačkih tradicija.

Oblik nastave

Teorijski sadržaji bit će uglavnom obrađeni metodom aktivnog učenja, kroz individualne konzultacije i studentske prezentacije (otprilike trećina satnice). U formi predavanja bit će izloženi aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u području (otprilike trećina satnice). Metodološki sadržaji bit će obrađeni metodom iskustvenog učenja, vježbi te kroz grupne diskusije.

Obvezna literatura

- Hulin, L.C. (1990). Adaptation, persistence, and commitment in organizations. In M.D. Dunnette & L.M. Hough (Eds.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Vol. 2 (pp. 445-506). Palo Alto, Ca.: Consulting Psychologist Press.
- Schabracq, M.J., Winnubst, J.A.M., & Cooper, C.L. (Eds.) (2003). *Work and health psychology*. West Sussex, UK: John Wiley & Sons, Ltd.

Dodatna literatura

- Bell, N.E., & Barry, M.S. (1989). People as sculptors versus sculpture: the roles of personality and personal control in organizations. In A.B. Arthur, D.T. Hall & B.S. Lawrence (Eds.), *Handbook of career theory*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hackman, J.R. (1990). Group influences on individuals in organizations. In M.D. Dunnette & L.M. Hough (Eds.), *Handbook of Industrial and Organizational Psychology*, Vol. 2 (pp. 199-268). Palo Alto, Ca.: Consulting Psychologist Press.
- Meyer, J.P., & Allen, N.J. (1997). *Commitment in the workplace*. Thousand Oaks, Ca: Sage.
- Payne, R.L., & Cooper, C.L. (Eds.) (2001). *Emotions at work*. West Sussex, UK: John Wiley & Sons, Ltd.
- Tesluk, P., Hofman, D. & Quigley, N. (2002). Integrating the linkages between organizational culture and individual outcomes at work. In S. Sonnentag (Ed), *Psychological management of individual performance*. West Sussex, UK: John Wiley & Sons, Ltd.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: KLINIČKA I SAVJETODAVNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Nataša Jokić-Begić, red. prof.

Kolegij: INTEGRATIVNI PRISTUP NASTANKU PSIHIČKIH POREMEĆAJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Nataša Jokić-Begić, red. prof.

Sadržaj

Jednodimenzionalan ili višedimenzionalan model: utjecaj bioloških i psihosocijalnih čimbenika. Genetski utjecaji u nastanku psihičkih poremećaja. Dijateza-stres model. Različita objašnjenja nastanka psihičkih poremećaja: spoznaje iz područja neuroznanosti, doprinosi kognitivne psihologije, proučavanje emocija i ponašanja, kulturalni, socijalni i interpersonalni čimbenici te perspektiva cjeloživotnog razvoja.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: 1. razumjeti interakciju različitih uzroka u nastanku psihičkih poremećaja, 2. prilikom osmišljavanja i provođenja vlastitih istraživanja voditi računa o različitim čimbenicima nastanka i održavanja psihičkih poremećaja, 3. prepoznati teškoće i ograničenja koje valja imati na umu prilikom planiranja i provedbe vlastitih istraživanja u području kliničke psihopatologije

Oblik nastave

Teorijski sadržaji bit će uglavnom obrađeni metodom aktivnog učenja, kroz individualne konzultacije i studentske prezentacije (otprilike trećina satnice). U formi predavanja bit će izloženi aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u području (otprilike trećina satnice). Metodološki sadržaji bit će obrađeni metodom iskustvenog učenja, vježbi te kroz grupne diskusije.

Obvezna literatura

- Barlow, D.H., & Durand, V.M. (2002). *Abnormal psychology: An Integrative approach*. Belmont: Wadsworth.
- Carson, R.C., Butcher J.N., & Mineka, S. (2002). *Fundamentals of Abnormal Psychology*. Boston: Allyn and Bacon.
- Sadock, B.J., & Sadock V.A. (2000). *Kaplan & Sadock's Comprehensive textbook of Psychiatry*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Dodatna literatura

- Carlson, N.R. (1998). *Physiology and Behaviour*. Boston: Allyn and Bacon.
- Gazzaniga, M.S. (1995). *The cognitive neuroscience*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Lane, R., & Nadel, L. (2000). *The cognitive neuroscience and emotion*. New York: Oxford University Press.
- Weiner, J.M. (2000). Integration of nature and nurture. A new paradigm for psychiatry. *American Journal of Psychiatry*, 157, 1193-1194.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: KLINIČKA I SAVJETODAVNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Nataša Jokić-Begić, red. prof.

Kolegij: SPECIFIČNOSTI METODOLOGIJE U KLINIČKIM ISTRAŽIVANJIMA

Nositelj kolegija: dr. sc. Nataša Jokić-Begić, red. prof.

Sadržaj

Sustavna evaluacija i mjerenje psiholoških, bioloških i socijalnih faktora. Kriteriji za odabir relevantnih metoda istraživanja s obzirom na svrhu i specifičnosti predmeta mjerenja. Osobitosti sudionika u kliničkim istraživanjima. Aktualne teme istraživanja u području kliničke psihologije. Psihometrijske osobitosti različitih objektivnih i projektivnih tehnika najčešće korištenih u kliničkim istraživanjima. Specifičnosti nacrtava istraživanja u eksplorativne i preventivne svrhe.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: 1. kritički se osvrnuti na metodološke specifičnosti istraživanja u području kliničke psihologije, 2. prilikom osmišljavanja i provođenja vlastitih istraživanja vodeći računa o prednostima i nedostacima pojedinih tehnika, 3. osmisliti istraživanje na kliničkom uzorku usklađujući cilj istraživanja s vrstom podataka dobivenim različitim metodama procjene.

Oblik nastave

Nastava se provodi kroz predavanja i rasprave, te studentske prezentacije.

Obvezna literatura

- Barlow, D.H., & Durand, V.M. (2002). *Abnormal psychology: An Integrative approach*. Belmont: Wadsworth.
- Beutler, L.E., & Groth-Marnat, G. (2003). *Integrative Assessment of Adult Personality*. New York: The Guilford Press.
- Groth-Marnath, G. (1997). *Handbook of Psychological Assessment*. New York: Wiley & sons.
- Kronenberger, W.G., & Meyer, R.G. (2001). *The child clinicians handbook*. Boston: Allyn and Bacon.

Dodatna literatura

- Lilienfeld, S.O., Lynn, S.J., & Lohr, J.M. (2003). *Science and Pseudoscience in Clinical Psychology*. New York: The Guilford Press.
- Rapee, R. (1996). *Current controversies in the anxiety disorders*. New York: The Guilford Press.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: KLINIČKA I SAVJETODAVNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Nataša Jokić-Begić, red. prof.

Kolegij: PROCJENA DJELOTVORNOSTI PSIHOLOŠKIH INTERVENCIJA I TRETMA

Nositelj kolegija: dr. sc. Ivanka Živčić-Bećirević, red. prof.

Sadržaj

Etička pitanja i problemi valjanosti istraživanja psiholoških tretmana. Primjena vremenskih serija (eksperimentalni nacrti na pojedincu). Strategije istraživanja psihoterapijskih procesa. Metode istraživanja ishoda psiholoških tretmana. Istraživanje djelotvornosti preventivnih i drugih vrsta psiholoških intervencija. Recentni rezultati ispitivanja djelotvornosti psiholoških intervencija i tretmana. Djelotvornost nasuprot uspješnosti i empirijski potvrđene valjanosti psiholoških intervencija i tretmana. Istraživanja psiholoških intervencija sa specifičnim populacijama (istraživanja s djecom i adolescentima, parovima, obiteljima, grupama). Usporedna istraživanja medikamentoznih i psiholoških tretmana. Istraživanja djelotvornosti psiholoških intervencija u tretmanu specifičnih psihopatoloških poremećaja. Komparacija uspješnosti tretmana prema pojedinim terapijskim školama (psihodinamski pravci, bihevioralno-kognitivne terapije, humanističke terapije).

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: 1. poznavati metodološke probleme istraživanja evaluacije psiholoških tretmana, 2. razumjeti i kreirati neke od strategija za evaluaciju psiholoških tretmana, 3. primijeniti specifične statističke postupke za procjenu evaluacije tretmana, 4. kritički vrednovati istraživanja djelotvornosti psiholoških intervencija i tretmana, 5. poznavati činitelje koji utječu na procjenu djelotvornosti psihoterapija, 6. prepoznati etička pitanja u evaluaciji psiholoških tretmana.

Oblik nastave

Predavanja, seminarski radovi, analize i diskusija primjera evaluacijskih istraživanja.

Obvezna literatura

- Kazdin, A.E. (2002). *Research Design in Clinical Psychology* (4th Edition). Boston: Allyn and Bacon.
- Lambert, M.J. (2003). *Bergin & Garfield's Handbook of Psychotherapy and Behavior Change* (5th ed.). New York: Wiley.
- Roth, A., & Fonagy, P. (2004). *What works for whom? A critical review of psychotherapy research, 2nd ed.* New York: The Guilford Press.
- Westen, D., Novotny, C.M., & Thompson-Brenner, H. (2004). The empirical status of empirically supported psychotherapies: Assumptions, findings, and reporting in controlled clinical trials. *Psychological Bulletin, 130*, 631-663.
- Živčić-Bećirević, I. (2002). Istraživanja efikasnosti psihoterapije. U M. Biro (Ur.), *Klinička psihologija* (str. 419-430). Novi Sad i München: Katedra za Kliničku psihologiju i Ludwig Maximilians Universität.

Dodatna literatura

- Barker, C., Pistrang, N., & Elliott (2002). *Research Methods in Clinical Psychology : An Introduction for Students and Practitioners, 2nd ed.* New York: Wiley.
- Chambless, D.L. (1996). In defense of dissemination of empirically supported psychological interventions. *Clinical Psychology: Science and Practice, 3*, 230-235.
- Kazdin, A.E. (Ed.) (1992). *Methodological Issues & Strategies in Clinical Research*. Washington: American Psychological Association.
- Kendall, P.C., Butcher, J.N., & Holmbeck, G.N. (1999). *Handbook of Research Methods in Clinical Psychology (2nd ed.)*. New York: Wiley.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: SOCIJALNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Dean Ajduković, red. prof.

Kolegij: KOGNITIVNA SOCIJALNA PSIHOLOGIJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Željka Kamenov, izv. prof.

Sadržaj

Pregled istraživanja koja pokazuju kako naše automatske reakcije mogu djelovati na naše zaključivanje i ponašanje. Paradigme u istraživanjima automatskih procesa, sheme i heuristike u zaključivanju, poteškoće s introspekcijom, implicitno pamćenje, subliminalna percepcija i slični procesi. Razlozi za nastajanje automatskih procesa, njihovu ustrajnost i odnos s kontroliranim kognitivnim procesima.

Uloga kognitivnih procesa u formiranju stereotipa, kao i kognitivne pristranosti koje proizlaze iz stereotipiranja. Proces socijalne kategorizacije, obrada inkonzistentnih informacija, salijentnost ili istaknutost podražaja, iluzorne korelacije i automatizam u obradi informacija. Proces donošenja socijalne prosudbe na osnovi individualnih informacija. Razlučit će se prosuđivanje kojim se potvrđuju stereotipne informacije od efekta razrjeđivanja kojim individualne informacije oslabljuju utjecaj kategorijalnih. Teorija opravdanosti socijalne prosudbe.

Dvosmjerna veza kognicija i ponašanja: kognicije usmjeruju ponašanje, ali i ponašanje određuje i oblikuje kognicije. Razmatranje složenog odnosa kognicija i ponašanja, s naglaskom na posredujuće situacijske varijable, individualne razlike, pristranosti u kognitivnom procesiranju i orijentaciju ka postizanju različitih socijalnih ciljeva.

Međuzavisnost kulture i načina mišljenja. Dosadašnje spoznaje o kulturalnim razlikama u socijalnoj kogniciji i percepciji, počevši od vizualne percepcije, kategorizacije i mentalne reprezentacije, preko načina zaključivanja i atribuiranja, pa do složenijih procesa, kao što je npr. motivacijski sustav pojedinca. Uloga kulture u stvaranju pojma o sebi i percepciji sebe i drugih ljudi. Kulturalni utjecaj na interpersonalne, grupne i međugrupne odnose. Metodologija provedenih istraživanja i razlike u spoznajama ovisno o korištenoj metodologiji. Ekstrapolacija spoznaja o kulturalnim razlikama na različite socijalno-psihološke procese i razmatranje mogućih daljnjih područja istraživanja.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Upoznavanje relevantnih i aktualnih teorijskih postavki, istraživačkih paradigmi i empirijskih nalaza u području kognitivne socijalne psihologije. Razumijevanje djelovanja automatskih i kontroliranih kognitivnih procesa na uočavanje i pamćenje informacija, prosuđivanje, emocije i ponašanje.

Upoznavanje sa spoznajama o međukulturalnim razlikama u nekim socijalno-psihološkim pojavama i procesima koje se donedavno smatralo univerzalnim. Razvoj kritičkog pristupa radovima i nalazima iz područja, kao i mogućnost primjene spoznaja u samostalnom istraživačkom radu.

Oblik nastave

Nastava se provodi kroz oblike koji potiču aktivno učenje i kritičko mišljenje studenata. Teorijske sadržaje studenti obrađuju samostalno, kroz individualne konzultacije, studentske prezentacije i raspravu (otprilike trećina satnice). U formi predavanja bit će izloženi aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u području (otprilike trećina satnice). Metodološki sadržaji bit će obrađeni metodom iskustvenog učenja, kroz demonstracije i raspravu (otprilike trećina satnice).

Ukupno se planira 15 sati nastave.

Obvezna literatura

- Chaiken, S., & Trope, J. (Eds.) (1999). *Dual-process theories in social psychology*. New York: The Guilford Press.
- Higgins & A.W. Kruglanski (Eds.), *Social psychology: Handbook of basic principles*. New York: The Guilford Press.
- Kunda, Z. (2002). *Social Cognition: Making Sense of People*. Massachusetts: The MIT Press.
- Tesser, A., & Schwartz, N. (2003). *Blackwell Handbook of Social Psychology: Intraindividual processes*. UK: Blackwell Publishing.

Dodatna literatura

- Fiske, S.T., & Taylor, S.E. (1991). *Social Cognition*. McGraw-Hill, Inc.
- Kamenov, Ž. (1998). *Socijalna (ne)prikladnost prosudbe o uzrocima ponašanja temeljene na grupnoj pripadnosti*. Neobjavljena doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Kruglanski, A. W. & Higgins, E. T. (2003). *Social psychology: A general reader*. New York: Psychology Press.
- Leyens, J-P., Yzerbyt, V., & Schadron, G. (1994). *Stereotypes and social cognition*. London: Sage.
- Moskowitz, G. B. (2005). *Social cognition: Understanding self and others*. New York: The Guilford Press.
- Norenzayan, A., Smith, E.E., Kim, B.J., & Nisbett, R.E. (2002). Cultural preferences for formal versus intuitive reasoning. *Cognitive Science*, 26, 653-684.
- Schneider, D. J. (2004). *The psychology of stereotyping*. New York: The Guilford Press.
- Singelis, T.M. (2000). Some thoughts on the future of cross-cultural social psychology. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 31, 76-91.
- Snyder, M. (1979). Self-monitoring processes. *Advances in Experimental Social Psychology*, 12, 85-128.
- Snyder, M. (1981). On the self-perpetuating nature of social stereotypes. In D.L. Hamilton (Ed.), *Cognitive processes in stereotyping and intergroup behavior*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Snyder, M. (1984). When belief creates reality. *Advances in Experimental Social Psychology*, 18, 247-305.
- Velić, R., Kamenov, Ž. i Simić, O. (2000). Što se krije pod pojmom “samomotrenje”? Prilog analizi Snyderova konstrukta. *Suvremena psihologija*, 1-2, 79-98.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: SOCIJALNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Dean Ajduković, red. prof.

Kolegij: PRISTUPI U ISTRAŽIVANJIMA BLISKIH ODNOSA

Nositelj kolegija: dr. sc. Željka Kamenov, izv. prof.

Sadržaj

Privrženost u odrasloj dobi. Teorija privrženosti polazi od pretpostavke da oblik privrženosti koji dijete razvije u odnosu sa svojim primarnim odgajateljem (najčešće majkom) predstavlja unutarnji «radni model» koji određuje njegove emocionalne veze tijekom čitavog života. Teorija privrženosti kao teorijski okvir za razumijevanje prijateljstava, brakova, ljubavnih i ostalih bliskih odnosa.

Privrženost u različitim vrstama bliskih odnosa (partnerskom, prijateljskom, obiteljskom).

Metodologija istraživanja i razvoj instrumenata za mjerenje privrženosti. Spoznaje o (ne)stabilnosti tipova privrženosti, odnos privrženosti i temeljnih osobina ličnosti. Usklađenost tipova privrženosti među partnerima.

Teorija jednakosti, socijalna razmjena i recipročnost - dinamički pristup razumijevanju bliskih odnosa jedan je od najpopularnijih i trenutno najzastupljenijih u ovom području. Ulaganje u odnos i očekivanja. Pitanje pravednosti u odnosu. Nejednakost ulaganja i načini ponovnog uspostavljanja jednakosti. Procjena gubitaka od ostajanja u vezi ili prekida veze.

Bliski odnosi tijekom životnog vijeka: partnerski odnosi, odnosi s braćom i sestrama, odnosi s roditeljima i djecom, prijateljski odnosi. Čimbenici stabilnosti i mijenjanja strukture i kvalitete bliskih odnosa (individualni, socijalni, kulturalni i povijesni). Konceptualni i metodološki pristupi proučavanju bliskih odnosa tijekom životnog vijeka.

Poseban naglasak staviti će se na dijadna istraživanja kao noviji oblik metodološkog pristupa u području istraživanja bliskih odnosa. Specifičnosti istraživanja u kojima se ispituju oba člana para, izvori invalidnosti, prikladni postupci obrade podataka i interpretacija nalaza. Usporedba rezultata dijadnih i klasičnih istraživanja bliskih odnosa.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Upoznavanje s različitim teorijskim i metodološkim pristupima istraživanja bliskih odnosa. Uočavanje specifičnih ključnih čimbenika razvoja i održavanja bliskih interpersonalnih odnosa ovisno o teorijskom polazištu i primijenjenoj istraživačkoj metodologiji. Usporedba različitih pristupa i integracija spoznaja u području bliskih odnosa.

Oblik nastave

Nastava se provodi kroz oblike koji potiču aktivno učenje i kritičko mišljenje studenata. Teorijske sadržaje studenti obrađuju samostalno, kroz individualne konzultacije, studentske prezentacije i raspravu (otprilike trećina satnice). U formi predavanja bit će izloženi aktualni istraživački trendovi, te sinteza spoznaja u području (otprilike trećina satnice). Metodološki sadržaji bit će obrađeni metodom iskustvenog učenja, kroz demonstracije i raspravu (otprilike trećina satnice).

Ukupno se planira 15 sati nastave.

Obvezna literatura

- Cassidy, J., & Shaver, P.R. (Eds.) (1999). *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications*. New York: Guilford.
- Miller, R.S., Perlman, D. & Brehm, S. S. (2007). *Intimate Relationships*. New York: McGraw-Hill.
- Vangelisti, A. L. & Perlman, D. (ur.) (2006). *The Cambridge Handbook of Personal Relationships*. Cambridge: University Press.
- Vangelisti, A. L., Reis, H. T. i Fitzpatrick, M. A. (2002). *Stability and change in relationships*. Cambridge: University Press.

Dodatna literatura

- Berscheid, E. (1999). The greening of relationship science. *American Psychologist*, 54(4), 260-266.
- Čubela Adorić, V. (2005). Prisni odnosi u odrasloj i starijoj dobi. U K. Lacković-Grgin i V. Čubela Adorić (Ur.), *Odabrane teme iz psihologije odraslih* (str. 164-221). Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Duck, S.W. (1991). *Understanding Relationships*. New York: Guilford Press.
- Feeney, J., Peterson, C., & Noller, P. (1994). Equity and marital satisfaction over the life cycle. *Personal Relationships*, 1, 83-99.
- Fletcher, G.J.O., & Clark, M.S. (Eds.) (2001). *Blackwell Handbook of Social Psychology: Interpersonal processes*. UK: Blackwell Publishing.
- Fraley, R.C., & Shaver, P.R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of General Psychology*, 4, 132-154.
- Kamenov, Ž. i Jelić, M. (2003). Validacija instrumenta za mjerenje privrženosti u različitim vrstama bliskih odnosa: Modifikacija Brennanova Inventara iskustava u bliskim vezama. *Suvremena psihologija*, 6(1), 73-91.
- Kenny, D.A. (1994). *Interpersonal perception. A social relations analysis*. Guilford Press.
- Kenny, D.A. (1996). Models of non-independence in dyadic research. *Journal of Personality and Social Psychology*, 13, 279-294.
- Knapp, M.L., & Vangelisti, A.L. (2000). *Interpersonal communication and human relationships*. Boston: Allyn and Bacon.
- Reis, H.T., Collins, W.A., & Berscheid, E. (2000). The relationship context of human behavior and development. *Psychological Bulletin*, 126(6), 844-872.
- Simpson, J.A., & Rholes, W.S. (Eds.) (1998). *Attachment Theory and Close Relationships*. New York: Guilford.
- Tadinac, M., Kamenov, Ž., Jelić, M., & Hromatko, I. (Ur.) (2007). *Što ljubavnu vezu čini uspješnom?* Izvještaj s XV ljetne psihologijske škole. Odsjek za psihologiju i Klub studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb: FF Press.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: SOCIJALNA PSIHOLOGIJA
Nositelj modula: dr. sc. Dean Ajduković, red. prof.

Kolegij: PSIHOLOGIJA I SOCIJALNA REKONSTRUKCIJA ZAJEDNICE
Nositelj kolegija: dr. sc. Dean Ajduković, red. prof.

Sadržaj

Pojam zajednice. Teorijski doprinos psihologije u zajednici unapređenju zajednice. Teorija osnaživanja i razine analize (pojedinaac, organizacija, zajednica). Funkcionalna i nefunkcionalna zajednica. Socijalne norme i vrijednosti u životu zajednice. Socijalni kapital. Destabilizacija zajednice i procesi koje vode do socijalnog sloma. Psihosocijalne posljedice masovne traume i gubitaka na zajednicu. Uloga grupne pripadnosti u destabiliziranoj zajednici. Socijalna rekonstrukcija zajednice. Socijalne, političke i psihološke prepreke socijalnoj rekonstrukciji destabilizirane zajednice. Mehanizmi i razine socijalne rekonstrukcije zajednice. Individualne potrebe i socijalna akcija. Mobiliziranje zajednice i socijalna akcija.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će razumjeti procese koji vode destabilizaciji zajednica, kao i prepreke njihovoj socijalnoj rekonstrukciji nakon sukoba. Moći će planirati istraživanje vezano uz oporavak destabilizirane zajednice. Moći će izraditi plan socijalne rekonstrukcije zajednice temeljen na poznavanju psihološkog funkcioniranja pojedinca i grupa u socijalnom kontekstu.

Oblik nastave

15 sati nastave, od čega 8 sata predavanja i 7 sati iskustvenog učenja i vježbi planiranja istraživanja socijalne rekonstrukcije s raspravom.

Provjera znanja provodi se tijekom ispunjavanja zadataka na vježbama.

Obvezna literatura

- Ajduković, D. (Ur.) (2003). *Socijalna rekonstrukcija zajednice* (Poglavlja: Socijalna rekonstrukcija zajednica, Civilno društvo kao okvir socijalnih akcija, Društveni kapital i njegova važnost i Socijalna akcija u zajednici). Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.
- Kelman, H.C. (2006). Interests, relationships, identities: Three central issues for individuals and groups in negotiating their social environment. *Annual Review of Psychology*, 57, 1-26.
- Stover, E. & Weinstein, H.M. (Eds.) (2004). *My neighbor, my enemy. Justice and community in the aftermath of mass atrocity*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dodatna literatura

- Ajduković, D. (2004). Social contexts of trauma and healing. *Medicine, conflict and survival*. 2, 120-135.
- Barrera, M. (2000). Social support research in community psychology. In J. Rappaport & E. Seidman (Eds.), *Handbook of community psychology* (pp. 215-245). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- Kelman, H.C. (2005). Interactive problem solving in the Israeli-Palestinian Case: Past contributions and present challenges. In R.J. Fisher (Ed.), *Paving the way: Contributions of interactive conflict resolution to peacemaking*. Lexington Books.
- O'Neill, P. (2000). Cognition in social context. Contributions to community psychology. In J. Rappaport & E. Seidman (Eds.), *Handbook of community psychology* (pp. 115-132). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- Orner, R., & Schnyder, U. (2003). *Reconstruction early intervention after trauma. Innovations in the care of survivors*. Oxford: Oxford University Press.
- Zimmerman, M.A. (2000). Empowerment theory. Psychological, organizational and community level of analysis. In J. Rappaport & E. Seidman (Eds.), *Handbook of community psychology* (pp. 43-63). New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: SOCIJALNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Dean Ajduković, red. prof.

Kolegij: POJEDINAC I DRUŠTVENA PROMJENA

Nositelj kolegija: dr. sc. Dinka Čorkalo Biruški, red. prof.

Sadržaj

Odnosi manjine i većine. Manjinski utjecaj kao temelj socijalne promjene. Laboratorijska istraživanja manjinskog utjecaja. Većinsko opiranje promjenama i manjinskom utjecaju. Manjinski utjecaj i socijalno-psihološki mehanizmi diskriminacije.

Utjecaj relativnog statusa grupe i socijalna nejednakost. Negativni socijalni identitet. Individualna mobilnost nasuprot društvenoj promjeni.

Norma recipročnosti i socijalna pravda. Kolektivna akcija i društveni pokreti kao oblici društvene promjene.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj kolegija je upoznati studente sa suvremenim teorijskim tumačenjima odnosa pojedinca i društvenih promjena. Nakon odlučanog kolegija studenti će moći pratiti suvremenu literaturu iz ovoga područja, razumjeti društvenu uvjetovanost nekih oblika ponašanja pojedinaca, te kritički preispitati prirodu, prednosti i dosege socijalno-psiholoških tumačenja nekih društvenih fenomena.

Oblik nastave

Predavanja, seminari, diskusijske grupe, ovisno o broju i interesu studenata.

Obvezna literatura

- Augoustinos, M., & Reynolds, K.J. (Eds.) (2001). *Understanding prejudice, racism, and social conflict*. London: Sage.
- DeDreu, C.K.W., & De Vries, N.K. (2001). *Group consensus and minority influence: Implications for innovation*. Oxford: Blackwell.
- Jost, J.T., & Major, B. (2001). *The psychology of legitimacy: Emerging perspectives on ideology, justice and intergroup relations*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schneiderman, L. (1988). *The psychology of social change*. New York: Human Sciences Press.

Dodatna literatura

- Brown, R., & Gaertner, S. (Eds.) (2003). *Blackwell handbook of social psychology: Intergroup processes*. Oxford: Blackwell.
- Ellemers, N., Spears, R., & Doosje, B. (Eds.) (1999). *Social identity*. Oxford: Blackwell.
- Milgram, S. (1992). *The individual in a social world: Essays and experiments*. New York: McGraw-Hill.
- Sidanius, J., & Pratto, F. (1999). *Social dominance: An intergroup theory of social hierarchy and oppression*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Odabrani članci iz tekuće periodike.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: SOCIJALNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Dean Ajduković, red. prof.

Kolegij: UNUTARGRUPNA VEZANOST I NACIONALIZAM

Nositelj kolegija: dr. sc. Dinka Čorkalo Biruški, red. prof.

Sadržaj

Grupe i grupna vezanost. Vlastita i vanjska grupa. Grupa kao izvor identiteta. Socijalno-psihološka osnova nacionalne vezanosti. Etnička vezanost, nacionalna vezanost, supranacionalna vezanost, nacionalizam, patriotizam. Mjere nacionalizma i patriotizma: mjerimo li dva konstrukta ili dvije strane iste medalje? Konstruktivni patriotizam (Staub), banalni nacionalizam (Billig)? Razvoj grupnih identiteta i grupne vezanosti: primordijalizam i esencijalizam nasuprot konstrukciji identiteta. Socijalno-psihološke teorije identiteta kao teorije konstrukcije identiteta. Nacionalizam kao temelj (među)grupnog nasilja. Socijalno-psihološki mehanizmi omalovažavanja, delegitimizacije, isključivanja i dehumanizacije «drugih»: racionalizacija nasilja ili njegov uzrok? Nacionalizam i mržnja kao temelji (među)grupnog nasilja: zašto su manjine «prikladan» objekt?

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj kolegija je pružiti iscrpniji teorijski uvid u razmjerno novo područje psihologije nacionalizma, te istaknuti prinos psihologije teorijskim tumačenjima i istraživanjima u ovom području. Istaknut će se sličnosti i razlike psihologijskih, te socioloških i politoloških pristupa istraživanjima fenomena nacionalizma i patriotizma. Studenti će steći uvid u socijalno-psihološku osnovu grupne vezanosti, razumjeti složenost odnosa pojedinca i grupe, razumjeti emocionalnu podlogu grupne vezanosti, te steći uvid u načine ispitivanja i mjerenja grupnih vezanosti, nacionalizma i patriotizma. Studenti će također razumjeti ulogu nacionalizma i mržnje u pokretanju, održavanju i ponavljanju ciklusa (međugrupnog) nasilja.

Oblik nastave

Predavanja, seminari, diskusijske grupe, ovisno o broju i interesu studenata.

Obvezna literatura

- Ashmore, R.D., Jussim, L., & Wilder, D. (2001). *Social identity, intergroup conflict, and conflict reduction*. New York: Oxford University Press.
- Bar-Tal, D., & Staub, E. (Eds.) (1997). *Patriotism in the lives of individuals and nations*. Chicago: Nelson-Hall Publishers.
- Staub, E. (1989/1999). *The roots of evil: The origins of genocide and other group violence*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Stover, E., & Weinstein, H.M. (2004). *My neighbor, my enemy: Justice and community in the aftermath of mass atrocity*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dodatna literatura

- Billig, M. (1995). *Banal nationalism*. London: Sage.
- Čorkalo, D., & Kamenov, Ž. (2003). National identity and social distance: Does in-group loyalty lead to outgroup hostility. *Review of Psychology*, 2, 85-94.
- Ignatieff, M. (1993). *Blood and belonging: Journeys into the new nationalism*. New York: Farrar, Straus and Giroux.
- Ignatieff, M. (1995). *The warrior's honor: Ethnic war and the modern conscience*. New York: Henry Holt and Company.
- Katunarić, V. (2003). *Sporna zajednica. Novije teorije o naciji i nacionalizmu*. Zagreb: Jesenski i Turk. Smith, A.D. (1999). *Myths and memories of the nation*. Oxford: Oxford University Press.
- Staub, E. (2003). *The psychology of good i evil: Why children, adults and groups help and harm others*. New York: Cambridge University Press.

- Waller, J. (2002). *Becoming evil: How ordinary people commit genocide and mass killing*. New York: Oxford University Press.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA OBRAZOVANJA

Nositelj modula: dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić, red. prof.

Kolegij: KOGNITIVNI MODELI UČENJA: PRIMJER MATEMATIKE I PRIRODNIH ZNANOSTI

Nositelj kolegija: dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić, red. prof.

Sadržaj

Učenje matematike i prirodnih znanosti kao specifično područje psihologije obrazovanja. Komparativna istraživanja *matematičkog ponašanja*. Međukulturalne razlike i razlike među spolovima u matematičkom ponašanju i stavovima prema matematici. Razvoj predmatematičkih i matematičkih znanja i vještina. Različiti pristupi učenju i poučavanju matematike (sociološke i antropološke perspektive, pristup kognitivne psihologije, konstruktivizam). Deklarativno i proceduralno znanje u matematici i prirodnim znanostima. Modeli učenja matematičkih pojmova, operacija i problemskih zadataka. Pogrešne dječje koncepcije u prirodnim znanostima, razvojne promjene. Razvoj znanstvenih pojmova i poticanje dječjeg „znanstvenog“ rezoniranja – rezultati istraživanja. Psihologijska istraživanja – posljedice po poučavanje prirodnih znanosti. Socio-emocionalni činitelji vezani uz učenje i poučavanje matematike i prirodnih znanosti.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će upoznati teorijske modele i metode istraživanja u području učenja i poučavanja matematike i prirodnih znanosti. Upoznat će utjecaj kulturalnih i spolnih razlika na uradak i stavove. Poznavat će razvojne preduvjete za stjecanje proceduralnog i deklarativnog znanja. Očekuje se da studenti razumiju odnos između procesa poučavanja i ishoda učenja u matematici i prirodnim znanostima.

Oblik nastave

Nastava se provodi kroz predavanja i rasprave (15 sati).

Obvezna literatura

- Baroody, A.J., & Dowker, A. (2003). *Development of Arithmetic Concepts and Skills: Constructing Adaptive Expertise*. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates.
- Duschl, R.A., & Hamilton, R.J. (1992). *Philosophy of science, Cognitive psychology and educational theory and practice*. NY: State University of New York Press.
- Hyde, J.S., Fennema, E., & Lamon, S.J. (1990). Gender differences in mathematics performance: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 107(2), 139-155.
- Miura, I.T., Okamoto, Y., Vlahović-Štetić, V., Kim, C.C., & Han, J.H. (1999). Language supports for children's understanding of numerical fractions: Cross-national comparisons. *Journal of Experimental Child Psychology*, 74, 356-365.
- Vlahović-Štetić, V., & Miura, I. (1995). Cognitive representation of number and understanding of place-value: First graders in Croatia and the United States. *Review of Psychology*, 2, 23-28.

Dodatna literatura

- Liebeck, P. (1995). *Kako djeca uče matematiku*. Zagreb: Educa.
- Vlahović-Štetić, V. i Vizek Vidović, V. (1998). *Kladim se da možeš – psihološki aspekti početnog učenja matematike*. Zagreb: Udruga roditelja "Korak po korak".

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA OBRAZOVANJA

Nositelj modula: dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić, red. prof.

Kolegij: KOGNITIVNI PRISTUPI UČENJU ČITANJA I PISANJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Svjetlana Kolić-Vehovec, red. prof.

Sadržaj

Učenje vještina čitanja i pisanja kao specifično područje psihologije obrazovanja. Prepoznavanje riječi: interaktivno-kompenzatorni model. Komponentni procesi razumijevanja: uzlazni i silazni modeli. Faze razumijevanja: tekstualna baza, situacijski modeli. Značajke vještog čitanja. Individualne razlike u vještini čitanja: radno pamćenje, rječnik, kognitivne i metakognitivne strategije. Učenje čitanja: preduvjeti za učenje čitanja, faze usvajanja čitanja. Metode poučavanja čitanja i pisanja: fonička metoda, multiple perspektive. Utjecaj obitelji i škole na usvajanje čitanja. Komponente procesa pisanja. Usvajanje vještine pisanja. Motivacija i čitanje. Teškoće u savladavanju vještina čitanja i pisanja: zaostali čitači, loši čitači, disleksija. Treninzi za prevladavanje teškoća: trening fonološke svjesnosti, recipročno poučavanje.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će upoznati teorijske modele i metode istraživanja u području učenja i poučavanja vještine čitanja i pisanja. Upoznat će razvojne preduvjete za stjecanje vještine čitanja i pisanja. Očekuje se da studenti razumiju glavne čimbenike uspješnog savladavanja vještine čitanja, te metode za poticanje usvajanja vještina čitanja i pisanja.

Oblik nastave

Nastava se provodi kroz predavanja, demonstracije i rasprave (15 sati).

Obvezna literatura

- Harrison, C. (2004). *Understanding reading development*. London: Sage.
- Kolić-Vehovec, S. (1994). Kognitivni čimbenici vještine čitanja. *Godišnjak Odsjeka za psihologiju*, 115-130.
- Kolić-Vehovec, S., & Bajšanski, I. (2001). Children's metacognition as a predictor of reading comprehension. In G. Shiel & U.N. Dhalaigh (Eds.), *Proceedings of the 12th European Conference on Reading*. Dublin: Reading Association of Ireland.
- Pressley, M. (2000). What should comprehension instruction be the instruction of? In M.L. Kamil, P.B. Mosenthal, P.D. Pearson & R. Barr (Eds.), *Handbook of reading research*, Vol. III (pp. 545-562). New Jersey: LEA.
- Rayner, K., Foorman, B.R., Perfetti, C.A., Pesetsky, D., & Seidenberg, M.S. (2001). How psychological science informs the teaching of reading. *Psychological science in the public interest*, 2, 31-74.
- Sternberg, R. (2005). *Kognitivna psihologija* (str. 318-323, 345-350). Jastrebarsko: Naklada Slap.

Dodatna literatura

- Neuman, S.B., & Dickinson, D.K. (2002). *Handbook of early literacy research*. New York: The Guilford Press.
- Pressley, M. (1998). *Reading instruction that works*. New York: The Guilford Press.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA OBRAZOVANJA

Nositelj modula: dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić, red. prof.

Kolegij: SUVREMENI PRISTUPI ISTRAŽIVANJIMA MOTIVACIJE ZA UČENJE

Nositelj kolegija: dr. sc. Vlasta Vizek-Vidović, red. prof.

Sadržaj

Kognitivistički pristupi motivaciji u obrazovnom kontekstu: atribucijske teorije, teorije očekivanja, teorije ciljnih orijentacija u učenju; Učeničko samopoimanje, vrijednosti i emocije i obrazovno postignuće, Uloga nastavnčkih uvjerenja i očekivanja i obrazovno postignuće učenika, Spol, dob i sociokulturni činitelji kao determinante motivacije za učenje, Kvantitativni i kvalitativni pristupi u istraživanjima motivacije za učenje, Strategije za oblikovanje poticajnog unutrašnjeg i vanjskog okruženja za učenje (ekstrinzična i intrinzična motivacija, samoregulirano učenje). Pristupi planiranju i evaluaciji rezultata intervencijskih mjera u području motivacije za učenje.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Studenti će razumjeti mogućnost primjene teorijskih modela i metoda istraživanja u području motivacije za učenje. Studenti će moći objasniti odnos kognitivističkih teorijskih koncepata i procesa učenja i poučavanja. Studenti će moći planirati i provoditi istraživanja u području motivacije za učenje primjenom odgovarajućih kvantitativnih i kvalitativnih metodoloških postupka. Studenti će moći primijeniti teorijske spoznaje u različitim obrazovnim okruženjima u svrhu utvrđivanja obrazovnih potreba i kreiranja obrazovnog okruženja poticajnog za učenje. Studenti će moći primijeniti odgovarajuće evaluacijske postupke svojih intervencijskih mjera.

Oblik nastave

Nastava se provodi kroz predavanja i samostalni rad u obliku blok nastave (15 sati).

Obvezna literatura

- Elliot, A.J., & Dweck, C.S. (Eds.) (2005). *Handbook of competence and motivation*. New York: Guilford Press.
- Schunk, D.H., Pintrich, P.R., Meece, J.L. (2007). *Motivation in education: theory, research and application*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Wigfield, A., & Eccles, J.S. (Eds.) (2001). *Development of achievement motivation*. New York: Academic Press.

Dodatna literatura

- Weiner, B. (1996). *Human motivation: metaphores, theories and research* (poglavlje 6, 7, 8). London: Sage.
- Dva recentna istraživačka rada temeljena na različitim teorijskim pristupima iz CC referiranih časopisa u području psihologije obrazovanja (prema izboru – obrada u okviru seminarskog rada).

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: KOGNITIVNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Predrag Zarevski, red. prof.

Kolegij: SVIJEST, PAŽNJA I PAMĆENJE

Nositelj kolegija: dr. sc. Predrag Zarevski, red. prof.

Sadržaj

Kolegij daje pregled novijih istraživanja iz područja pažnje i pamćenja. Naglasak je stavljen na teorijsku povezanost/odvojivost procesa pažnje i svijesti te mogućnost eksperimentalne manipulacije razina svjesnosti u istraživanjima pamćenja. Izloženi su noviji modeli eksplicitnog i implicitnog pamćenja i prikazana njihova empirijska podloga. Teme su: podjela razina svjesnosti i metodologija istraživanja razina svjesnosti; različite razine svjesnosti i pamćenje; odvojivost eksplicitnog i implicitnog pamćenja; uloga pažnje u procesima implicitnog pamćenja i udešavanja; odnos spacijalne/temporalne pažnje i kapaciteta pamćenja; pažnja, dob i efikasnost pamćenja.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj je kolegija upoznati studente s empirijskim i teorijskim osnovama povezanosti svijesti i procesa pažnje, prvenstveno u području pamćenja. Studenti će biti upoznati s osnovnim ograničenjima kognitivnih sposobnosti povezanih s procesom pažnje te uvidjeti povezanost različitih dimenzija pažnje i ishoda procesa pamćenja.

Oblik nastave

Predavanja će obuhvatiti aktualne istraživačke trendove u ovom području (otprilike 10 sati), dok će teorijski i metodološki aspekti istraživanja biti obrađeni kroz studentske prezentacije i demonstracije (otprilike 5 sati).

Obvezna literatura

- Baddeley, A. (1998). *Human memory: Theory and practice*. Oxford: University Press.
- Baddeley, A., & Weiskrantz, L. (Eds.) (1995). *Attention: Selection, Awareness, and Control: A Tribute to Donald Broadbent*. Oxford: University Press.
- Craik, F.I., & Salthouse, T.A. (Eds.) (2000). *The handbook of aging and cognition*. NJ: Erlbaum.
- Monsell, S., & Driver, J. (Eds.) (2000). *Control of Cognitive Processes: Attention and Performance XVIII*. Cambridge, MA: MIT Press.

Dodatna literatura

- Richardson, et. al. (Eds.) (1996). *Working memory and human cognition*. NJ: Oxford University Press.
- Umiltà, C. (Ed.) (1994). *Conscious and Nonconscious Information Processing: Attention and Performance XV*. Cambridge, MA: MIT Press.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: KOGNITIVNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Predrag Zarevski, red. prof.

Kolegij: METAKOGNICIJA I INTELIGENCIJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Predrag Zarevski, red. prof.

Sadržaj

Prema trenutanim interesima studenata naglasak će biti na 2-3 od ponuđenih tema: Pojam i teorije metakognicije. Povezanost metakognicije, metamemorije, pamćenja i inteligencije. Utjecaj laičkih teorija na formalne teorije inteligencije. Rasa, etnicitet, socioekonomska klasa i inteligencija. Ličnost, motivacija i kognicija. Umjetna inteligencija.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Upoznati studente sa složenom interakcijom metakognitivnih i kognitivnih procesa, te s nedjeljivošću usko shvaćene inteligencije od metakognitivnih i konativnih funkcija i procesa. Također je cilj povezati razvoj *computer science* s psihološkim aspektima umjetne inteligencije.

Oblik nastave

Navedeni nastavni sadržaj bit će obrađen kroz predavanja (10 sati) i studentske prezentacije i rasprave (5 sati).

Obvezna literatura

- Carroll, J.B. (1993). *Human cognitive abilities: A survey of factor-analytic studies*. New York, NY: Cambridge University Press.
- Dennis, I., & Tapsfield, P. (Eds.) (1996). *Human abilities: Their nature and measurement*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Sternberg, R.J. (1993). *Metaphores of mind: Conceptions of the nature of intelligence*. New York, NY: Cambridge University Press.

Dodatna literatura

- Brand, G. (1996). *The g factor*. New York: Wiley.
- Wilhelm, O., & Engle, R.W. (2006). *Handbook of understanding and measuring intelligence*. Thousand Oaks, CA: Sage.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: KOGNITIVNA PSIHOLOGIJA

Nositelj modula: dr. sc. Predrag Zarevski, red. prof.

Kolegij: PAŽNJA, PERCEPCIJA I MOTORIČKO PONAŠANJE – INTEGRALNI PRISTUP

Nositelj kolegija: dr. sc. Dragutin Ivanec, izv. prof.

Sadržaj

U okviru kolegija stavlja se naglasak na uzajamnost i uske veze procesa percepcije i motoričkog ponašanja s jedne strane i uvjetno rečeno procesa pažnje s druge strane. Naglasak je na razmatranju integrativnog pristupa u području percepcije. Teme su: percepcija kao multisenzorna integracija; značenje podražajnog konteksta kao integracije informacija u percepciji; uloga pažnje u kontekstualnim efektima u percepciji; uloga procesa pažnje u fenomenima nenamjerne sljepoće i sljepoće za promjene; uloga pažnje u detekciji i percepciji podražaja te u motoričkoj reakciji na podražaje; međuodnos automatskih i kontroliranih procesa pažnje te točnosti percepcije i motoričkog ponašanja; neuralne osnove odnosa procesa pažnje i percepcije.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj je ovog kolegija upoznati studente s integralnim gledištem o uzajamnosti procesa pažnje i percepcije i motoričkog ponašanja. To se odnosi na ulogu procesa pažnje u oblikovanju ishoda percepcije, ali i na ulogu percepcije te očekivanja kako podražaja tako i motoričkih ponašanja na procese pažnje. Svi navedeni odnosi biti će prezentirani u svjetlu spoznaja o biološkim osnovama percepcije i pažnje.

Oblik nastave

Pola satnice biti će u obliku predavanja, a druga polovica predviđena je za raspravu općeg teorijskog pristupa na konkretnim primjerima.

Obvezna literatura

- Pashler, H.E. (1998). *The Psychology of Attention*. Cambridge: MIT Press.
- Purves D., & Lotto, R. B. (2003). *Why We See What We Do. An Empirical Theory of Vision*. Sunderland: Sinauer Associates, Inc.
- Pashler, H. (Ed.). 2002. *Stevens' Handbook of Experimental Psychology*, 3rd edition. Vol. 1. Sensation and Perception.

Dodatna literatura

- Most, S.B., Scholl, B.J. Clifford, E.R., & Simons, D. J. (2005). What You See Is What You Set: Sustained Inattentional Blindness and the Capture of Awareness. *Psychological Review*, 112(1), 217-242.
- Simons, D.J. Mitroff, S.R., & Franconeri, S.L. (2003). Scene perception: what we can learn from visual integration and change detection. In M. Peterson & G. Rhodes (Eds.), *Perception of Faces, Objects, and Scenes: Analytic and Holistic Processes* (pp. 335-355). Oxford University Press.
- Rensink, R. (2004). Visual seeing without seeing. *Psychological Science*, 15(1), 27-32.
- Rensink, R.A. (2002). Change detection. *Annual Review of Psychology*, 53, 245-277.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA LIČNOSTI

Nositelj modula: dr. sc. Denis Bratko, red. prof.

Kolegij: GENETIKA I LIČNOST

Nositelj kolegija: dr. sc. Denis Bratko, red. prof.

Sadržaj

Molekularna biologija i psihologija ličnosti. Ličnost kao fenotip. Teorijski modeli korišteni u bihevioralno-genetičkim istraživanjima ličnosti. Mehanizam utjecaja gena na ličnost. Lokusi za kvantitativno distribuirane karakteristike - QTL. Genetički markeri i ponašanje; apoE i Alzheimerova bolest; DRD4 i traženje novosti; 5-HTT i neuroticizam-anksioznost; Interakcija genotipa i okoline; MAOA i razvoj zlostavljanja djece. Kvantitativna genetika i psihologija ličnosti. Genetske i individualne razlike. Kako procijeniti genetske i okolinske efekte. Metode analize podataka u kvantitativno-genetičkim istraživanjima; Intraklasna nasuprot interklasnoj korelaciji; Univarijatna i multivarijatna bihevioralno-genetička analiza; Longitudinalna bihevioralno-genetička analiza; Metoda slaganja modela i bihevioralno-genetička istraživanja. Rezultati kvantitativno-genetičkih istraživanja; Heritabilnost bazičnih dimenzija ličnosti; Okolinski doprinos individualnim razlikama. Multivarijatna bihevioralno-genetička istraživanja ličnosti. Genetski i okolinski doprinos kontinuitetu odnosno promjenama ličnosti.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj kolegija je upoznati studente sa suvremenim metodama koje se koriste u području genetike ponašanja, kao i s rezultatima bihevioralno-genetičkih istraživanja u području psihologije ličnosti. Nakon odslušanog kolegija studenti će moći pratiti literaturu iz područja *Genetike ponašanja*, te razumjeti složenu istraživačku metodologiju koja se koristi u navedenom području. Pored toga, nakon odslušanog kolegija studenti će biti sposobni planirati, organizirati i samostalno provoditi istraživanja u području.

Oblik nastave

Nastava će se provoditi kroz predavanja i studentske prezentacije, s tim da će svakom obliku nastave biti posvećeno otprilike pola satnice (ukupno 15 sati). Predavanja će se koristiti za obrađivanje teorijskih sadržaja, a studentske prezentacije za izlaganje aktualnih istraživanja u području.

Obvezna literatura

- Caspi, et al. (2003). Influence of Life Stress on Depression: Moderation by a Polymorphism in the 5-Htt Gene. *Science*, 301, 386-89.
- Caspi, A., McClay, J., Moffit, T.E., Mill, J., Martin, Craig, J.W., Taylor, A., & Poulton, R. (2002). Role of the Genotype in the Cycle of Violence in Maltreated Children. *Science*, 297, 2.
- Plomin, R., DeFries, J.C., Craig, I., & McGuffin, P. (Eds.) (2003). *Behavioral Genetics in the Postgenomic Era*. Washington, D.C.: APA.
- Plomin, R., DeFries, J.C., McClearn, G.E., & McGuffin (2001). *Behavioral Genetics* (4th ed.). New York: Worth Publishers.

Dodatna literatura

- Plomin, R., & Caspi, A. (1998). DNA and Personalit. *European Journal of Psychology*, 12, 387-407.
- Plomin, R., & Colledge, E. (2001). Genetics and Psychology: Beyond Heriability. *European Psychologist*, 6(4), 221-240.
- Turkheimer, E., & Waldron, M. (2000). Nonshared Environment: A Theoretical, Methodological, and Quantitative Review. *Psychological Bulletin*, 126(1), 78-108.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA LIČNOSTI

Nositelj modula: dr. sc. Denis Bratko, red. prof.

Kolegij: EVOLUCIJSKA PSIHOLOGIJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Igor Kardum, red. prof.

Sadržaj

Povijest evolucijskog mišljenja. Teorije srednje razine u evolucijskoj biologiji. Evolucija modernog homo sapiensa. Suvremena okolina i okolina naših predaka. Standardni model društvenih znanosti. Hipoteza o masivnoj modularnosti; karakteristike funkcionalnih modula. Adaptacionistička shvaćanja emocija. Evolucijska objašnjenja privrženosti. Osnove evolucijske psihologije ličnosti. Pregled evolucijskih teorija ličnosti. Ličnost kod životinja. Uloga evolucijske teorije u identifikaciji stabilnih interindividualnih razlika. Evolucijske interpretacije petofaktorskog modela ličnosti. Stabilnost i promjena ličnosti u kontekstu evolucijske teorije. Evolucija samopoimanja. Poremećaji ličnosti u kontekstu evolucijske teorije. Problemi i organičenja u primjeni evolucijskih principa u psihologiji ličnosti; interindividualne razlike i univerzalna ljudska priroda.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj kolegija je upoznati studente sa suvremenim istraživanjima u području *Evolucijske psihologije*, s posebnim naglaskom na područje psihologije ličnosti. Nakon odslušanog kolegija studenti će moći pratiti literaturu iz područja *Evolucijske psihologije ličnosti*, te razumjeti, objasniti i primijeniti znanja u navedenom području. Pored toga, nakon odslušanog kolegija studenti će biti sposobni planirati, organizirati i samostalno provoditi istraživanja u području.

Oblik nastave

Nastava će se provoditi u obliku predavanja, grupnih rasprava, demonstracija i studentskih prezentacija (ukupno 15 sati).

Obvezna literatura

- Barrett, L., Dunbar, R., & Lycett, J. (2002). *Human evolutionary psychology*. New York: Palgrave.
- Buss, D.M. (Ed.) (2005). *The handbook of evolutionary psychology*. New York: Wiley.
- Crawford, C., & Krebs, D.L. (Eds.) (1998). *Handbook of evolutionary psychology*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

Dodatna literatura

- Baron-Cohen, S. (Ed.) (1997). *The maladapted mind: Classic readings in evolutionary psychopathology*. Hove: Psychology Press.
- Betzig, L. (Ed.) (1997). *Human nature: A critical reader*. New York: Oxford University Press.
- Bjorklund, D.F., & Pellegrini, A.D. (2002). *The origins of human nature: Evolutionary developmental psychology*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Crawford, C., & Salmon, C. (Eds.) (2004). *Evolutionary psychology, public policy and personal decisions*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Dunbar, R., Knight, C., & Power, C. (Eds.) (2003). *The evolution of culture*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA LIČNOSTI

Nositelj modula: dr. sc. Denis Bratko, red. prof.

Kolegij: MEĐUKULTURALNA ISTRAŽIVANJA LIČNOSTI

Nositelj kolegija: dr. sc. Iris Marušić, viši znanstveni suradnik

Sadržaj

Ličnost u međukulturalnom kontekstu: poimanje ličnosti u različitim kulturama, ličnost i kulturalni kontekst. Metodološke specifičnosti međukulturalnih istraživanja ličnosti: problemi kulturalne ekvivalentnosti konstrukata, problemi odabira uzorka, problemi kulturalne ekvivalentnosti mjernih instrumenata. Vrste međukulturalnih istraživanja ličnosti. Međukulturalna psihologija temeljena na osobinama: teoretski okvir međukulturalne psihologije ličnosti temeljene na osobinama, recentna istraživanja o transkulturalnoj univerzalnosti temeljnih dimenzija ličnosti. Kulturalna psihologija ličnosti: tradicija i osnovne premise kulturalnog pristupa istraživanjima ličnosti, recentna istraživanja međudnosa ličnosti i kulture. Kulturalno specifična psihologija ličnosti: istraživanja kulturalno specifičnih (emičkih) konstrukata ličnosti. Integrativni pristup međukulturalnim istraživanjima ličnosti.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj kolegija je upoznati studente s međukulturalnim istraživanjima u području psihologije ličnosti, kao i s najvažnijim teorijama koje objašnjavaju utjecaj kulture na razvoj određenih karakteristika ličnosti. Nakon odslušanog kolegija studenti će moći pratiti literaturu iz područja, te primijeniti stečena znanja i kompetencije do razine samostalnog provođenja međukulturalnih istraživanja.

Oblik nastave

Teorijski sadržaji bit će prezentirani u formi predavanja. Aktualna istraživanja u području prikazat će se studentskim prezentacijama, dok će rasprava poslužiti sintezi aktualnih spoznaja u području.

Obvezna literatura

- Church, A.T. (2000). Culture and personality: toward an integrated cultural trait psychology. *Journal of Personality*, 64, 651-703.
- Markus, H.R., & Kitayama, S. (1991). The cultural psychology of personality. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 29, 63-87.
- Segall, M.H., Dasen, P.R., Berry, J.W., & Portinga, Y.H. (1999). *Human Behavior in Global Perspective: An Introduction to Cross-Cultural Psychology, Second Edition*. Boston: Allyn and Bacon.
- Subramanyam, L. (2001). *Culture Behaviour and Personality*. New Delhi: Mittal.

Dodatna literatura

- Marušić, I. (2002). Suvremeni pristupi međukulturalnim istraživanjima ličnosti. *Društvena istraživanja*, 11(4-5), 533-551.
- McCrae, R.R. (2001). Trait psychology and culture: exploring intercultural comparisons. *Journal of Personality*, 69(6), 819-846.
- McCrae, R.R., Terraciano, A., Bratko, D., Marušić, I., et al. (2005). Universal Features of Personality Traits From the Observer's Perspective: Data From 50 Cultures. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88(3), 547-561.
- McCrae, R.R., Terraciano, A., Bratko, D., Marušić, I., et al. (2005). Personality Profiles of Cultures: Aggregate Personality Traits. *Journal of Personality and Social Psychology*, in press.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

Modul: PSIHOLOGIJA LIČNOSTI

Nositelj modula: dr. sc. Denis Bratko, red. prof.

Kolegij: LIČNOST I INTELEKTUALNA KOMPETENCIJA

Nositelj kolegija: dr. sc. Denis Bratko, red. prof.

Sadržaj

Ličnost i predviđanje postignuća: osobinske nasuprot kognitivnim teorijama. Osobine ličnosti: teorijski status i konceptualni problemi. Strukturalni modeli osobina ličnosti. Samoefikasnost i procjena vlastite kompetentnosti. Ličnost i inteligencija: tipično ponašanje nasuprot maksimalnom učinku; Odnos između konstrukata: inteligencija, intelekt i otvorenost ka iskustvima. Ličnost i akademski učinak. Ličnost i radni učinak. Ličnost i učinak na testovima sposobnosti. Teorija pobuđenosti kao biološka osnova ličnosti i inteligencije. Osobine ličnosti i učenje: Grayeva teorija osjetljivosti na potkrepljenje. Neuroticizam i testna anksioznost. Ekstraverzija i stil rada na testovima učinka. Otvorenost ka iskustvima i potreba za kognicijom. Savjesnost i potreba za postignućem. Tipični intelektualni angažman. Pojam o sebi i samo-procjena intelektualnog statusa. Ličnost, inteligencija i kreativnost.

Cilj (razvijanje općih i specifičnih kompetencija)

Cilj kolegija je upoznati studente s teorijama i istraživanjima koje povezuju psihologiju ličnosti i intelektualnu kompetentnost u različitim područjima. Nakon odslušanog kolegija studenti će moći pratiti literaturu iz područja, te primijeniti stečena znanja i kompetencije do razine samostalnog provođenja istraživanja. Pored toga, stečena znanja će imati i svoju primjenu u praksi psihologa u svim područjima gdje se individualne razlike u ličnosti povezuju s postignućem u intelektualnim aktivnostima.

Oblik nastave

Nastava će se provoditi kroz predavanja i studentske prezentacije, s tim da će svakom obliku nastave biti posvećeno otprilike pola satnice (ukupno 15 sati). Predavanja će se koristiti za obrađivanje teorijskih sadržaja, a studentske prezentacije za izlaganje aktualnih istraživanja u području.

Obvezna literatura

- Ackerman, P.L. (1997). Intelligence, personality, and interests: evidence for overlapping traits. *Psychological Bulletin*, 121, 219-245.
- Ackerman, P.L. (1996). A theory of adult intellectual development: Process, personality, interest, and knowledge. *Intelligence*, 22, 227-257.
- Saklofske, D.H., & Zeidner, M. (1995). *International handbook of personality and intelligence*. New York: Plenum.
- Sternberg, R.J., & Ruzgis, P. (1994). *Personality and Intelligence*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dodatna literatura

- Ackerman, P.L. (1997). Personality, self-concept, interests, and intelligence: Which construct doesn't fit? *Journal of Personality*. 65(2), 171-204.
- Kanfer, R., & Heggestad, E.D. (1997). Motivational traits and skills: A person-centered approach to work motivation. *Research in Organizational Behavior*. 19, 1-56.

ECTS bodovi

4 boda.

Ispit

Pismeni ispit.

Način praćenja kvalitete

Program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata.

3. 5. Ritam studiranja i obveze studenta. Uvjeti za napredovanje kroz studij, upis u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija, te preduvjeti upisa pojedinog predmeta ili skupine predmeta

Tijekom 3 godine studija student mora steći 180 bodova, kombinirajući različite oblike pohađanja nastave i drugih aktivnosti predviđenih programom.

Prva godina studija

U prvoj godini studija student mora steći 60 bodova, upisujući 2 obvezna modula (maksimalno 24 ECTS) i 1 izborni modul (maksimalno 12 ECTS). Obavezni kolegiji, budući da su metodološkog karaktera, izvodit će se kao predavačka nastava, seminari, rad u malim grupama, diskusijske grupe o zadanoj literaturi i vježbe, ovisno o predznanjima i specifičnim potrebama studenata. Ostali dio nastave odvijat će se u manjoj mjeri kao predavačka nastava, a većim dijelom kroz različite samostalne i interaktivne oblike podučavanja, rasprava i vršnjačkog učenja (engl. peer learning). Za prijelaz u drugi semestar studija, student mora postići najmanje 12 ECTS.

Prije upisa u studij student odabire mentora u skladu s vlastitim istraživačkim interesima i raspoloživosti nastavnika. Mentora po upisu studenta na studij potvrđuje Vijeće poslijediplomskih studija. Mentor može biti svaki sveučilišni nastavnik psihologije, koji je i nastavnik na poslijediplomskim studijima psihologije. Nakon imenovanja mentora, svakom se studentu imenuje i tročlano povjerenstvo za praćenje rada studenta. U povjerenstvo se odabiru nastavnici doktorskog studija i/ili istraživači s drugih institucija čiji je znanstveni rad blisko povezan sa znanstvenim interesima studenta i koji u najvećoj mjeri mogu sudjelovati u konzultativnoj nastavi studenta.

Radi osiguravanja kvalitete doktorskog rada, studij predviđa i mogućnost dvostrukog mentorstva, ako za to postoji potreba (primjerice, interdisciplinarnost istraživanja, provođenje istraživanja u više ustanova i sl). Pri tome i drugi mentor treba biti suradnik poslijediplomskih studija psihologije.

Studentu se u suradnji s mentorom i povjerenstvom za praćenje rada studenta izrađuje individualni program studiranja i to do kraja 1. semestra nastavni program studiranja (obvezni i izborni nastavni sadržaji koje će student slušati i polagati), a do kraja 2. semestra istraživački program studiranja. Individualne programe studiranja odobrava Vijeće poslijediplomskih studija.

Druge studentske obveze tijekom prve godine su:

- Pregledni seminarski rad o području iz kojeg je tema doktorata (napisan kao za objavljivanje): 4 ECTS
- Individualne konzultacije s mentorom najmanje 15 sati (3 ECTS)
- Ostale bodove (17 ECTS) student stječe aktivnostima po izboru (upisom dodatnih izbornih kolegija do maksimalno 12 ECTS ili na drugi način)

Druga godina studija

U drugoj godini studija student mora steći također 60 ECTS. Od toga 24 ECTS stječe upisom 2 izborna modula (cijelih ili njihovih dijelova), predviđena njegovim individualnim programom ili preporučena za upis u dogovoru s mentorom i povjerenstvom. Izbornih je modula moguće upisati i više, ali se dodatnim upisom ne može steći više od 12 dodatnih ECTS.

Ostale obveze studenta tijekom druge godine studija su:

- Napisati seminar iz metodologije područja kojim se bavi radnja (do početka III. semestra) (3 ECTS)
- Napisati nacrt istraživanja (do početka III. semestra) (3 ECTS)
- Izložiti nacrt istraživanja pred vršnjacima i obraniti ga pred povjerenstvom (tijekom III. semestra) (3 ECTS)
- Nakon uspješne obrane nacrta, student prijavljuje istraživanje Etičkom povjerenstvu Odsjeka za psihologiju. Nakon odobrenja Etičkog povjerenstva student u dogovoru s mentorom i članovima povjerenstva za praćenje prijavljuje temu doktorskog rada Vijeću poslijediplomskih studija, koje ju upućuje u daljnji postupak. Prema Pravilniku o doktorskim studijima tema doktorata mora biti prihvaćena na Senatu tijekom IV. semestra.
- Individualne konzultacije s mentorom najmanje 15 sati (3 ECTS)
- Ostale bodove (24 ECTS) student stječe aktivnostima po izboru i u skladu sa svojim individualnim programom (upisom dodatnih izbornih kolegija, s maksimalnim udjelom od 12 ECTS ili na drugi način).

Treća godina studija

U trećoj godini studija student također mora steći 60 ECTS. Očekuje se da će student najveći broj bodova predviđenih za rad na disertaciji, njih 45, steći upravo u toj godini studija. Ostalih 15 ECTS student stječe aktivnostima po izboru, i u skladu sa svojim individualnim programom.

Tijekom V. semestra student pred povjerenstvom za praćenje rada studenta polaže ispit iz metodologije užeg područja istraživanja doktorskog rada (doktorski ispit) (4 ECTS).

U trećoj godini studija upisom dodatnih kolegija ne može se steći više od 4 ECTS. Očekuju se intenzivne individualne konzultacije s mentorom/članovima povjerenstva (ne manje od 3 ECTS), te barem jedna prezentacija istraživačkog rada vezanog uz disertaciju pred povjerenstvom i drugim studentima (3 ECTS). Mentor i povjerenstvo donose odluku o ispunjavanju uvjeta za predaju i obranu doktorske disertacije.

3. 6. Sustav savjetovanja i vođenja kroz studij, način odabira studenata, obaveze studijskih savjetnika i voditelja doktorskih radova, te doktorskih kandidata

Na početku studija student odabire mentora u skladu s vlastitim istraživačkim interesima i raspoloživosti nastavnika. Mentor može biti svaki sveučilišni nastavnik psihologije, koji je i nastavnik na poslijediplomskim studijima. Nakon imenovanja mentora, svakom se studentu, imenuje i tročlano povjerenstvo za praćenje rada studenta. U povjerenstvo se odabiru nastavnici doktorskog studija i/ili istraživači s drugih institucija čiji je znanstveni rad blisko povezan sa znanstvenim interesima studenta i koji u najvećoj mjeri mogu sudjelovati u konzultativnoj nastavi studenta.

Na kraju prve godine student mora u suradnji s mentorom i povjerenstvom za praćenje rada studenta imati izrađen individualni program studiranja. Individualne programe studiranja odobrava Vijeće poslijediplomskih studija.

Ulogu studijskog savjetnika do izbora mentora ima voditeljica studija.

3. 7. Popis predmeta i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih poslijediplomskih doktorskih i specijalističkih studijskih programa

Student može steći do 12 ECTS bodova upisom predmeta/modula s drugih poslijediplomskih doktorskih ili specijalističkih studijskih programa u zemlji ili inozemstvu. Za svaki predmet student mora podnijeti molbu mentoru, te priložiti program predmeta, obrazloženje kako će predmet pridonijeti svladavanju individualnog programa, te obveze potrebne za svladavanje predloženog predmeta. Mentor, u dogovoru s povjerenstvom za praćenje rada studenta, rješava molbu studenta, prosuđuje ekvivalentnost ECTS bodova na temelju utrošenog vremena studenta na svladavanje gradiva i o tome se pismeno očituje Vijeću poslijediplomskih studija.

3. 8. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (uz navođenje jezika)

U načelu se svi predloženi predmeti dokorskog studija psihologije mogu izvoditi i na engleskom jeziku. Odluku o izvođenju nastave iz nekog predmeta na engleskom jeziku donosi Vijeće poslijediplomskih studija, a na temelju upisa kandidata koji ne mogu pratiti nastavu na hrvatskom jeziku.

3. 9. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova – pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu-predlagaču ili drugim sveučilištima

Student može steći do 12 ECTS bodova upisom predmeta/modula s drugih poslijediplomskih doktorskih ili specijalističkih studijskih programa u zemlji ili inozemstvu, no za svaki predmet mora podnijeti molbu mentoru, te priložiti program predmeta, obrazloženje kako će predmet pridonijeti svladavanju individualnog programa, te obveze potrebne za svladavanje predloženog predmeta. Mentor, u dogovoru s povjerenstvom za praćenje rada studenta, rješava molbu studenta, prosuđuje ekvivalentnost ECTS bodova na temelju utrošenog vremena studenta na svladavanje gradiva i o tome se pismeno očituje Vijeću poslijediplomskih studija.

3.10. Način završetka studija i uvjeti za prijavu teme dokorskog rada. Postupak i uvjeti za prihvaćanje teme dokorskog rada. Uvjeti i način obrane dokorskog rada

Proces prijave teme dokorskoga rada započinje u III. semestru studija, kada student piše nacrt istraživanja doktorske disertacije, te ga izlaže i brani pred povjerenstvom tijekom III. semestra. Nakon uspješne obrane nacrta, student prijavljuje istraživanje Etičkom povjerenstvu Odsjeka za psihologiju. Nakon pozitivnog očitovanja Etičkog povjerenstva student, u dogovoru s mentorom i članovima povjerenstva za praćenje, prijavljuje temu dokorskog rada Vijeću poslijediplomskih studija, koje ju upućuje u daljnji postupak. Povjerenstvo za ocjenu teme u načelu je isto povjerenstvo koje je studenta pratilo tijekom studija, pri čemu mentor ne može biti predsjednik povjerenstva, a jedan član svakako mora biti tzv. vanjski član, dakle znanstvenik izvan institucije koja je nositelj dokorskoga studija. U skladu s Pravilnikom o dokorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu tema doktorata mora biti prihvaćena na Senatu tijekom IV. semestra.

Mentor i povjerenstvo za praćenje rada studenta donose odluku o ispunjavanju uvjeta za predaju i obranu dokorske disertacije (ispunjene sve propisane obveze u dokorskom

studiju). Student predaje rad na ocjenu, uz pisanu suglasnost mentora i mišljenje o provedenom istraživanju i postignutom izvornom znanstvenom doprinosu. Po predaji rada povjerenstvo za ocjenu doktorske disertacije podnosi Vijeću poslijediplomskih studija izvještaj o disertaciji kandidata i predlaže njeno upućivanje na javnu obranu. Mentor ne može biti član povjerenstva za ocjenu niti za obranu doktorskog rada, osim u iznimnim slučajevima u kojima to Senat usvoji na prijedlog vijeća područja (čl. 17.4).

Obrana doktorske disertacije je javna i izvodi se pred članovima povjerenstva za obranu doktorske disertacije. Ono može, ali i ne mora biti isto kao i povjerenstvo ocjenu doktorske disertacije. Povjerenstvo se nanovo bira (ili potvrđuje) nakon predaje doktorskog rada. Rad se predaje u (najmanje) tri neuvezana primjerka. Ako povjerenstvo za ocjenu i obranu rada ima više od tri člana, rad se predaje u tolikom broju primjeraka. Mentor ne može biti član povjerenstva za ocjenu rada, niti može sudjelovati u ocjeni obrane rada. Ocjena radnje se piše pismeno u obliku izvješća, te se upućuje Vijeću poslijediplomskih studija psihologije i Vijeću Fakulteta na prihvaćanje. Nakon prihvaćanja ocjene rada, student pristupa javnoj obrani. Povjerenstvo prosuđuje je li student s uspjehom obranio svoj doktorski rad. Doktorska disertacija može se braniti samo jednom.

3. 11. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij

Studenti koji s prekinuli studij podnose molbu Vijeću poslijediplomskih studija psihologije koje na temelju uvida u ispunjene obveze studija studentu propisuje uvjete za nastavak studiranja. Studij koji je prekinut može se nastaviti po istom programu, ako od časa prekida studija do ponovnog upisa nije prošlo više od pet godina. Po isteku toga razdoblja, studentu je moguće odrediti diferencijalne ispite ili ga uputiti na ponovni upis.

3. 12. Uvjeti pod kojima polaznik stječe pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu doktorskog studijskog programa, kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja

Nakon svakog završenog cjelovitog dijela studija (odslušanog modula i/ili pojedinačnog kolegija) student može dobiti potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu studijskog programa i stečenim ECTS bodovima. Ova se potvrda izdaje na poseban zahtjev studenta. U drugom slučaju, apsolvirani se dijelovi studijskog programa, ocjene, ako je predviđeno, te ECTS bodovi upisuju u indeks studenta.

3. 13. Uvjeti i način stjecanja doktorata znanosti upisom doktorskog studija i izradom doktorskog rada bez pohađanja nastave i polaganja ispita

Stjecanje doktorata znanosti iz psihologije upisom doktorskog studija iz psihologije i izradom doktorskog rada bez pohađanja nastave i polaganja ispita moguće je samo u iznimnim slučajevima, predviđenima člankom 73. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju prema kojem osobe koje su ostvarile znanstvena dostignuća koja svojim značenjem odgovaraju uvjetima za izbor u znanstvena zvanja mogu steći doktorat znanosti upisom doktorskog studija i izradom doktorskog rada, bez pohađanja nastave i polaganja ispita. Osobe koje na ovakav način žele steći pravo prijave teme doktorskog rada iz psihologije upućuju molbu Vijeću poslijediplomskih studija, uz obrazloženje i potrebnu dokumentaciju kojom potvrđuju ispunjavanje uvjeta iz članka 73. ZZD i VO.

3. 14. Maksimalna duljina razdoblja od početka do završetka studiranja

U skladu s Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu doktorski studij u punome radnome vremenu u pravilu traje tri godine, a iz opravdanih razloga, o kojima odlučuje vijeće dokorskog studija, može se, uz obrazloženje, produžiti do maksimalno pet godina.

Studij s dijelom radnog vremena traje najviše pet godina, a iz opravdanih razloga, o kojima odlučuje vijeće dokorskog studija, može se, uz obrazloženje, produžiti do maksimalno sedam godina.

Po isteku osam godina od upisa, doktorand gubi pravo obrane dokorskog rada.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4. 1. Mjesta izvođenja studijskog programa

Doktorski studij psihologije izvodi se na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Izborni dijelovi programa koje student odabere (na primjer, predmeti s drugih poslijediplomskih studija, studijski boravci predviđeni individualnim programom studenta i sl.) odvijaju su na institucijama koje ih izvode.

4. 2. Podaci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija, posebno podaci o istraživačkim resursima (istraživačka oprema, ljudski resursi)

Nositelj dokorskog studija iz psihologije je Odsjek za psihologiju, koji je ustrojben jedinica Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Odsjek za psihologiju najstarija je i najveća institucija koja obrazuje psihologe u zemlji i čitavoj regiji. Raspolaže s 18 nastavničkih kabineta, Laboratorijem za provođenje pokusa, te posebnom zvučno izoliranom prostorijom s jednosmjernim staklom. Knjižnica Odsjeka za psihologiju raspolaže s knjižnim fondom od 10000 naslova koji se redovito obnavlja. Knjižnica raspolaže s oko 200 časopisa, te 305 dokorskih i magistarskih radova. Svi nastavni kabineti opremljeni su računalima i mrežnim priključcima. Isto je i s Laboratorijem za provođenje pokusa. Za potrebe nastave Odsjek raspolaže i pravom korištenja Kompjutorske učionice Filozofskog fakulteta.

Odsjek za psihologiju ima 44 člana od čega je 19 u znanstveno-nastavnim zvanjima. Svi nositelji modula su nastavnici Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Uz njih se, kao nositelji pojedinih predmeta, pojavljuje i 4 nastavnika s Odsjeka za psihologiju u Rijeci, 1 nastavnik s Odjela za psihologiju Sveučilišta u Zadru, 1 nastavnik s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te 1 nastavnik s Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu.

4. 3. Popis znanstvenih i razvojnih projekata na kojima se temelji doktorski program

Nastavnici i izvođači dokorskog studija Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu glavni su istraživači ili suradnici na mnogim domaćim i međunarodnim projektima.

U postojećem projektnom ciklusu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta od 2006. godine na Odsjeku za psihologiju odobreni su sljedeći projekti. To su:

1. *Prilagodba pojedinca i zajednice u vrijeme društvene tranzicije* (voditelj: prof. dr. Dean Ajduković)
2. *Mjerenje latentnih psiholoških svojstava: dispozicije i procesi ličnosti* (voditeljica: prof. dr. Vesna Buško)
3. *Uloga socio-kognitivnih procesa u samoregulaciji i interpersonalnim odnosima* (voditeljica: prof. dr. Željka Kamenov)
4. *Ličnost roditelja i roditeljstvo tijekom tranzicije djeteta u adolescenciju* (voditeljica: prof. dr. Gordana Keresteš)
5. *Individualne i organizacijske posljedice nesigurnosti posla* (voditeljica: prof. dr. Darja Maslić Seršić)
6. *Psihološki faktori učenja matematike: uradak, strategije, motivacija i stavovi* (voditeljica: prof. dr. Vesna Vlahović-Štetić)
7. *Psihosocijalni aspekti nezaposlenosti: longitudinalno istraživanje* (voditelj: prof. dr. Branimir Šverko)
8. *Anksioznost i depresivnost u cjeloživotnoj perspektivi* (voditeljica: prof. dr. Nataša Jokić-Begić)
9. *Genetski i okolinski doprinos razvoju ličnosti* (voditelj: prof. dr. Denis Bratko)
10. *Promjene ličnosti i kognitivnih procesa u starijoj dobi* (voditelj: prof. dr. Predrag Zarevski)

Međunarodni projekti

1. *Children and interethnic tensions* (2010.-2012.) u suradnji s University of Notre Dame, USA, voditelj za Hrvatsku prof. dr. Dean Ajduković, suradnica na projektu prof. dr. Dinka Čorkalo Biruški.
2. *Operationalising psychosocial support in crisis – OPSIC* (2013.-2016.) istraživački projekt u sklopu FP7 programa, voditelj za Hrvatsku prof. dr. Dean Ajduković, suradnica na projektu prof. dr. Dinka Čorkalo Biruški.
3. *Comparing factor analytic techniques of modeling socio-emotional competencies across cultures* (2012. - 2014.), u suradnji s Humboldt-Universität zu Berlin, nositeljca projekta za Hrvatsku prof. dr. Vesna Buško
4. *Expressing love in marriage: Gender, age and cultural differences* (2011.-2013.), u suradnji s Odsekom za psihologiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, voditeljica projekta prof. dr. Željka Kamenov
5. *Love and gender* (2010.- 2013.), u suradnji s University of Texas at Austin (SAD), voditeljica projekta prof. dr. Željka Kamenov
6. *Values, attitudes and social roles: transgeneration perspective* (2011.-2013.) pod vodstvom prof. Ivana Jerkovića s Odseka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, suradnica na projektu prof. dr. Željka Kamenov
7. *Computerized training of children with dyslexia in Sweden and Croatia* (2010.-2013.), Department of Psychology, University of Gothenburg, Sweden, voditeljica za Hrvatsku prof. dr. Gordana Keresteš
8. *Manifestations of dyslexia: Cross-linguistic studies of the development of reading and writing* (2009.-2013.), Department of Psychology, University of Gothenburg, Sweden, voditeljica za Hrvatsku prof. dr. Gordana Keresteš
9. *Happiness in marriage and reproductive success* (2012.-2014.), voditelj dr. sc. Piotr Sorokowski, University of Wroclaw, suradnica na projektu prof. dr. Meri Tadinac

4. 4. Institucijsko rukovođenje doktorskim programom

Za plan, program i izvedbu dokorskog programa iz psihologije odgovorno je Vijeće poslijediplomskih studija Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu i voditeljica studija prof. dr. Dinka Čorkalo Biruški. Svim dijelovima postupka vezanim za postupak odobravanja doktorske teme i stjecanja stupnja doktora znanosti, predviđenima Statutom

Sveučilišta u Zagrebu i Filozofskog Fakulteta, rukovodi Vijeće poslijediplomskih studija Filozofskog fakulteta. Doktorske diplome izdaje Sveučilište u Zagrebu.

4. 5. Ugovorni odnosi između studenata i nositelja doktorskog studija, odnosno suradnih institucija: za stjecanje kreditnih bodova, izvođenje istraživačkog rada, obranu doktorske disertacije, ostvarivanje obvezatnih i izbornih aktivnosti

Ugovorni odnosi između studenata i nositelja doktorskog studija sklapat će se u skladu s propisima Filozofskog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH. Student sklapa ugovorni odnos jedino i samo s nositeljem doktorskog studija, koji je odgovoran i nadležan za sklapanje svih drugih ugovornih odnosa koji su u interesu realizacije individualnog doktorskog programa studenta doktorskog studija psihologije.

4. 6. Imena nastavnika i suradnika koji će sudjelovati u izvođenju svakog predmeta pri pokretanju studija

U nastavi doktorskog studija sudjeluje ukupno 25 nastavnika, nositelja pojedinih kolegija. Njih 11 nositelji su i pojedinih modulskih cjelina. Dijelove kolegija i/ili pojedine teme mogu predavati različiti suradnici, eksperti u području. Popis dosadašnjih suradnika koji su sudjelovali u nastavi poslijediplomskog programa, predavajući manje tematske cjeline nalazi se u prilogu, nakon popisa nastavnika-nositelja.

Dr. sc. Dean Ajduković, redovni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

dajdukov@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 10. lipnja 1999. redovni profesor u trajnom zvanju

Životopis

Dean Ajduković redovni je profesor u trajnom zvanju na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (od 1999). Diplomirao je psihologiju na zagrebačkom Filozofskom fakultetu 1976, magistrirao 1980. godine, a doktorirao 1982. Bio je Fulbright senior scholar (1987/88) i gost profesor na University of Denver (2007). Nositelj je predmeta „Neeksperimentalna psihologijska metodologija“ (2001), „Interpersonalni i untargupni odnosi“ (2006), „Identitet i međugrupni odnosi“ (2006) i „Nasilje u bliskim odnosima“ (2010). Na studijima dizajna i krajobrazne arhitekture uveo je i niz godina predavao kolegije iz ekološke psihologije. Bio je pročelnik Odsjeka za psihologiju, predstojnik Katedre za socijalnu psihologiju, a 15 godina je vodio Poslijediplomske studije psihologije. Bio je mentor brojnih diplomskih, magistarskih, specijalističkih radova i doktorskih disertacija. Bio je nositelj predmeta u poslijediplomskim studijima Arhitektonskog, Medicinskog, Pravnog i Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Objavio je više od 100 radova, podnio 90 znanstvenih priopćenja i održao desetak pozvanih predavanja na međunarodnim kongresima. Knjige u kojima je urednik i autor prevedene na makedonski, albanski, ruski i engleski. Recenzent je u desetak vodećih međunarodnih časopisa. Vodio je dvadeset projekata i organizirao šest međunarodnih konferencija u Hrvatskoj. Utemeljitelj je i voditelj prve "Ljetne škole psihologije" (1988). Član je više profesionalnih međunarodnih organizacija. Bio je predsjednik (2003-2005) i član uprave European Society for Traumatic Stress Studies (1997-2007). Član je utemeljitelj i predsjednik Društva za psihološku pomoć (1993), predsjednik Hrvatskog društva za traumatski stres (2010). Dobitnik je nagrade „Ramiro Bujas“ za znanstveni rad (2005) i godišnje državne nagrade za znanost (2006), nagrade Hrvatskog psihološkog društva „Fiat Psychologia“ za unapređenje primijenjene psihologije (2009) i nagrade „Wolter de Loos“ za posebni i istaknuti doprinos europskoj psihotraumatologiji (2011).

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Ajduković, D. (2008). Development of evaluation indicators in psychosocial projects: balance between a creative challenge and research rigor. *Intervention*, 6(1), 29-38.
- Williams, R., Mikus Kos, A., Ajduković, D., van der Veer, G. & Feldman, M. (2008). Recommendations on evaluating community based psychosocial programmes. *Intervention*, 6(1), 12-21.
- Frančišković, T., Tovilović, Z., Šuković, Z., Stevanović, A., Ajduković, D., Kraljević, R., Bogić, M. & Priebe, S. (2008). Health care and community-based interventions for war-traumatized people in Croatia: Community-based study of service use and mental health. *Croatian Med J.*, 49, 483-490.
- Ajduković, D. & Čorkalo Biruški, D. (2008). Caught between the ethnic sides: Children growing up in a divided post-war community. *International Journal of Behavioral Development*, 32(4), 337-347.
- Čorkalo Biruški D. i Ajduković, D. (2008). Stavovi učenika, roditelja i nastavnika prema školovanju: što se promijenilo tijekom šest godina u Vukovaru? *Migracijske i etničke teme*, 24(3), 189-216.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2008). Promjene međuetničke diskriminacije u djece i međuetnički stavovi i ponašanja njihovih roditelja. *Ljetopis socijalnog rada*, 15(3), 377-400.
- Ajduković, D. (2008). Odgovornost istraživača i valjanost kvalitativne metodologije. U: N. Koller-Trbović i A. Žižak (Ur.), *Kvalitativni pristup u društvenim znanostima*. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, 39-53.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2009). Od dekonstrukcije do rekonstrukcije: primjer Vukovara. *Revija za socijalnu politiku*, 16(1), 1-24.
- Ajduković, D. (2009). Uloga muškaraca u zaustavljanju nasilja nad ženama. *Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije i Srijemske biskupije*, 825-828.

- Ajduković, D. (2009). Što je najbolji interes djeteta čiji je roditelj u zatvoru nakon obiteljskog nasilja? *Prava djece čiji su roditelji u zatvoru*. Zagreb: Pravobranitelj za djecu, 62- 69.
- Ajduković, D. (2009). Mediji i znanstveno istraživanje društveno osjetljivih tema. U: Dž. Hadžiselimović, M. Plavišić, J. Pregrad i V. Rusijan Ljuština (Ur.) *Psihologija mediji etika*. Pula: Društvo psihologa Istre i Jastrebarsko: Naklada Slap, 121-126.
- Williams, R., Bisson, J., Ajdukovic, D., Kemp, V., Olf, O., Alexander, D., Hacker Hughes, J. & Bevan, P. (2009). *Guidance for responding to the psychosocial and mental health needs of people affected by disasters or major incidents*. Bruxelles: NATO. http://www.healthplanning.co.uk/principles/Principles_for_Disaster_and_Major_Incident_Psychosocial_Care_Final.pdf
- Morina, N., Böhme, H. F., Ajdukovic, D., Bogic, M., Franciskovic, T., Galeazzi, G. M., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Popovski, M., Schützwoh, M., Stangierk, U. & Priebe, S. (2010). The structure of post-traumatic stress symptoms in survivors of war: Confirmatory factor analyses of the Impact of Event Scale - Revised. *Journal of Anxiety Disorders* 24, 606–61.
- Priebe, S., Bogic, M., Ashcroft, R., Franciskovic, T., Galeazzi, G. M., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Morina, M., Popovski, M., Roughton, M., Schützwohl, M. & Ajdukovic, D. (2010). Experience of human rights violations and subsequent mental disorders - A study following the war in the Balkans. *Social Science & Medicine*, 71, 2170-2177.
- Priebe, S., Bogic, M., Ajdukovic, D., Franciskovic, T., Galeazzi, G. M., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Morina, M., Popovski, M., Wang, D. & Schützwohl, M., (2010) Mental disorders following war in the Balkans. *Archives of General Psychiatry*, 67(5), 518-528.
- Ajduković, D. (2010). *Priručnik o provedbi Protokola o postupanju u slučaju obiteljskog nasilja*. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć i UNDP.
- Ajduković, D. i Ajduković, M. (2010). Nasilje u obitelji: što zdravstveni djelatnici mogu učiniti. *Medicina Fluminensis*, 46(3), 292-299.
- Ajdukovic, D. (2011). An excellent model for low - and middle-income countries. In: D. J. Stein, M. J. Friedman & C. Blanco (Eds.), *Post-traumatic stress disorder* (pp. 263-266). Oxford: Wiley.
- Ajduković, D., Löw, A. i Sušac, N. (2011). Rodne razlike i prediktori partnerskog nasilja u mladenačkim vezama. *Ljetopis socijalnog rada*, 3, 527-523.
- Ajduković, D. (2011). *Prevenција nasilja u mladenačkim vezama - Priručnik za voditelje programa*. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.
- Sabes-Figuera, R., McCrone, P., Bogic, M., Ajdukovic, D., Franciskovic, T., Colombini, N., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Morina, N., Popovski, M., Schützwohl, M. & Priebe, S. (2012). Long-term impact of war on healthcare costs: An eight-country study. *PLoS ONE* 7(1): e29603. doi:10.1371/journal.pone.0029603
- Bogic, M., Ajdukovic, D., Bremner, S., Franciskovic, T., Galeazzi, G. M., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Morina, M., Popovski, M., Schützwohl, M., Wang, D. & Priebe, S. (2012). Factors associated with mental disorders in long-settled war refugees: a study in refugees from Ex-Yugoslavia in Germany, Italy, and the United Kingdom. *British Journal of Psychiatry*, 1–8. doi: 10.1192/bjp.bp.110.084764

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Ajduković, D. (2006). Barriers to social reconstruction of communities in the aftermath of organized violence. In: U. Ewald and K. Turkovic (Eds.) *Large scale victimization as a potential source of terrorist activities*. Amsterdam: IOS Press, 269-277.
- Rooze, M., De Ruyter, A., Ajduković, D., Fundter, N. & Hövels, J. (2006). The healing community: the importance of community-based interventions. In: J. Griffiths & T. Ingleton (Eds.), *Real risk*. Leicester: Tudor Rose, 103-106.
- Ajduković, D., Kraljević, R. i Penić, S. (2007). Kvaliteta života osoba pogođenih ratom. *Ljetopis socijalnog rada*, 14 (3), 505-526.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2007). Separate schools – a divided community: The role of the school in post-war social reconstruction. *Review of Psychology*, 14 (2) 93-108.

- Ajduković, D., Mrčela, M. & Turković, K. (2007). *Support to victims and witnesses for criminal offences in the Republic of Croatia*. Zagreb: UNDP
- Ajduković, D. (2008). Development of evaluation indicators in psychosocial projects: balance between a creative challenge and research rigor. *Intervention*, 6 (1), 29-38.
- Williams, R., Mikus Kos, A., Ajduković, D., van der Veer, G. & Feldman, M. (2008) Recommendations on evaluating community based psychosocial programmes. *Intervention*, 6(1), 12-21.
- Frančišković, T., Tovilović, Z., Šuković, Z., Stevanović, A., Ajduković, D., Kraljević, R., Bogić, M. & Priebe, S. (2008). Health care and community-based interventions for war-traumatized people in Croatia: Community-based study of service use and mental health. *Croatian Med J.*, 49, 483-490.
- Ajduković, D. & Corkalo Biruski, D. (2008). Caught between the ethnic sides: Children growing up in a divided post-war community. *International Journal of Behavioral Development*, 32(4), 337-347.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2008). Stavovi učenika, roditelja i nastavnika prema školovanju: što se promijenilo tijekom šest godina u Vukovaru? *Migracijske i etničke teme*, 24(3), 189-216.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2008). Promjene međuetničke diskriminacije u djece i međuetnički stavovi i ponašanja njihovih roditelja. *Ljetopis socijalnog rada*, 15(3), 377-400.
- Ajduković, D. (2008). Odgovornost istraživača i valjanost kvalitativne metodologije. U: N. Koller-Trbović i A. Žižak (Ur.), *Kvalitativni pristup u društvenim znanostima*. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, 39-53.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2009). Od dekonstrukcije do rekonstrukcije: primjer Vukovara. *Revija za socijalnu politiku*, 16(1), 1-24.
- Ajduković, D. (2009). Mediji i znanstveno istraživanje društveno osjetljivih tema. U: Dž. Hadžiselimović, M. Plavišić, J. Pregrad, V. Rusijan Ljuština (Ur.), *Psihologija mediji etika*. Pula: Društvo psihologa Istre i Jastrebarsko: Naklada Slap, 121-126.
- Williams, R., Bisson, J., Ajdukovic, D., Kemp, V., Olf, O., Alexander, D., Hacker Hughes, J. & Bevan, P. (2009). *Guidance for responding to the psychosocial and mental health needs of people affected by disasters or major incidents*. Bruxelles: NATO.
http://www.healthplanning.co.uk/principles/Principles_for_Disaster_and_Major_Incident_Psychosocial_Care_Final.pdf
- Morina, N., Böhme, H.F., Ajdukovic, D., Bogic, M., Franciskovic, T., Galeazzi, G. M., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Popovski, M., Schützwoh, M., Stangierk, U. & Priebe, S. (2010). The structure of post-traumatic stress symptoms in survivors of war: Confirmatory factor analyses of the Impact of Event Scale - Revised. *Journal of Anxiety Disorders* 24, 606-61.
- Priebe, S., Bogic, M., Ashcroft, R., Franciskovic, T., Galeazzi, G. M., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Morina, M., Popovski, M., Roughton, M., Schützwohl, M. & Ajdukovic, D. (2010). Experience of human rights violations and subsequent mental disorders - A study following the war in the Balkans. *Social Science & Medicine*, 71, 2170-2177.
- Priebe, S., Bogic, M., Ajdukovic, D., Franciskovic, T., Galeazzi, G.M., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Morina, M., Popovski, M., Wang, D. & Schützwohl, M., (2010) Mental disorders following war in the Balkans. *Archives of General Psychiatry*, 67(5) 518-528.
- Ajdukovic, D. (2011). An excellent model for low- and middle-income countries. In: D. J. Stein, M. J. Friedman and C. Blanco (Eds.), *Post-traumatic stress disorder* (pp. 263-266). Oxford: Wiley.
- Sabes-Figuera, R., McCrone, P., Bogic, M., Ajdukovic, D., Franciskovic, T., Colombini, N., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Morina, N., Popovski, M., Schützwohl, M. & Priebe, S. (2012). Long-term impact of war on healthcare costs: An eight-country study. *PLoS ONE* 7(1): e29603. doi:10.1371/journal.pone.0029603
- Bogic, M., Ajdukovic, D., Bremner, S., Franciskovic, T., Galeazzi, G.M., Kucukalic, A., Lecic-Tosevski, D., Morina, M., Popovski, M., Schützwohl, M., Wang, D. & Priebe, S. (2012). Factors associated with mental disorders in long-settled war refugees: a study in

refugees from Ex-Yugoslavia in Germany, Italy, and the United Kingdom. *British Journal of Psychiatry*, 1–8. doi: 10.1192/bjp.bp.110.084764

Dr. sc. Denis Bratko, redoviti profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

dbratko@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 10. ožujka 2009.

Životopis

Denis Bratko rođen je 1966. godine u Zagrebu. Osnovnu i srednju školu pohađao je u Varaždinu. Studij psihologije je upisao 1986. godine na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje je i diplomirao 1990. godine završnim radom pod naslovom *Utjecaj zahtjevnih karakteristika eksperimentalne procedure na procjenu pojma "agresivnosti"*. Iste godine je na Odsjeku za psihologiju upisao poslijediplomski studij za znanstveno usavršavanje. Magistarski rad pod naslovom *Bihevioralno-genetička analiza verbalnih i spacijalnih sposobnosti: studija blizanaca* obranio je 1993. godine, a doktorski rad pod naslovom *Genetski i okolinski doprinos individualnim razlikama u ličnosti: longitudinalno istraživanje blizanaca* obranio je 1997. godine.

Odmah po završetku dodiplomskog studija zaposlio se kao znanstveni novak na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta, gdje i danas radi. U zvanje znanstvenog asistenta izabran je 1994. godine, u zvanje višeg asistenta 1998. godine, u zvanje docenta 1999. godine, u zvanje izvanrednog profesora 2004. godine, a u zvanje redovnog profesora .

Član je nekoliko strukovnih udruga: *Hrvatskog psihološkog društva (HPD)*, *Europskog udruženja za istraživanje adolescencije (European Association for Research on Adolescence - EARA)*, te *Europskog udruženja za psihologiju ličnosti (European Association for Personality Psychology - EAPP)*. U razdoblju od 1998. do 2004. godine bio je član *Upravnog odbora* Europskog udruženja za psihologiju ličnosti.

U razdoblju od 2000. do 2005. godine bio je član savjeta urednika časopisa *European Journal of Personality*. U tom je razdoblju bio stalni recenzent navedenog časopisa. Pored toga, često je recenzirao radove u međunarodnim i domaćim časopisima, primjerice: *Personality and Individual Differences*, *Psychological Report*, *Review of Psychology*, *Suvremena psihologija*, *Psihološke teme*, *Društvena istraživanja*, *Kinesiology*, kao i u brojnim knjigama i zbornicima.

Sudjelovao je u organizaciji, kao predsjednik ili član *Organizacijskog odbora*, četiri međunarodna i tri domaća znanstvena skupa. Denis Bratko sudjelovao je kao voditelj ili suradnik u radu većeg broja znanstvenih projekata. Znanstvene radove je objavljivao u brojnim međunarodnim i domaćim časopisima, a priopćenjima je sudjelovao na brojnim znanstvenim skupovima. Dobitnik je *Državne nagrade za znanost* za 2007. godinu.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Bratko, D. & Butković, A. (2007). Stability of genetic and environmental effect from adolescence to young adulthood: Results of Croatian longitudinal twin study of personality. *Twin Research and Human Genetics (Special Issue: Longitudinal twin studies)*, 10(1), 151-157.
- Bosnjak, M., Bratko, D., Galešić, M., & Tuten, T. (2007). Consumer personality and individual differences: Revitalizing a temporarily abandoned field. *Journal of Business Research (Special Issue: Consumer Personality and Individual Differences)*, 60, 587-589.
- Butković, A. & Bratko, D. (2007). Family studies of tactics of manipulation. *Personality and Individual Differences*, 43(4), 791-801.
- Bubaš, G. i Bratko, D. (2007). Faktorska struktura pravila u prijateljskim vezama i njihova povezanost s osobinama ličnosti. *Društvena istraživanja*, 16(6), 1175-1199.
- Jurin, T., Bratko, D. i Lauri-Korajlija, A. (2007). Povezanost perfekcionizma s depresivnošću i akademskim uspjehom: provjera modela pozitivnog i negativnog perfekcionizma. *Socijalna psihijatrija*, 35, 161-168.
- Bratko, D. (2007). Behavioral genetics and personality: The possible approach to understanding the etiology of individual differences. *Suvremena psihologija*, 10(2), 277-294.
- Butković, A. & Bratko, D. (2008). Aggression, cardiovascular disease and genetics. Anamaya Publishers (pp. 119-136). In: Y. Swati & S. Saini (Eds): *The AHA-syndrome and cardiovascular diseases*. India, New Delhi: Anamaya Publishers

- Vernon, F. A., Petrides, K. V., Bratko, D., & Harris, J. A. (2008). A behavioral genetics of trait emotional intelligence. *Emotion*, 8(5), 635-642.
- Butković, A. & Bratko, D. (2009). Spolne razlike u taktikama manipulacije – istraživanje parova blizanaca (Sex differences in manipulation tactics – twin pairs study). *Suvremena psihologija*, 12, 271-281.
- Vukasović, T., Bratko D. i Butković, A. (2009). Od specifičnih reakcija do agregiranih dimenzija ličnosti: procjena gornje granice heritabilnosti u funkciji širine konstrukta (From specific reactions to aggregated dimensions of personality: familial aggregation estimate in the function of construct width). *Suvremena psihologija*, 12, 323-338.
- De Fruyt, F., De Bolle, M., McCrae, R. R., Terracciano, A., Costa, P. T. Jr., Bratko, D. & Marušić, I. (2009). Assessing the universal structure of personality in early adolescence: The NEO-PI-R and NEO-PI-3 in 24 cultures. *Assessment*, 16, 301-311.
- Löckenhoff, C.E., De Fruyt, F., Terracciano, A., McCrae, R. R., De Bolle, M., Costa, P.T., Bratko, D. & Marušić, I. (2009). Perceptions of aging across 26 cultures and their culture-level. *Psychology and Aging*, 24, 941-954.
- McCrae, C., Terracciano, A., De Fruyt, F., De Bolle, M., Gelfand, M., Costa, P., Bratko, D. & Marušić, I. & Collaborators of the Adolescent Personality Profiles of Cultures Project. (2010). The validity and structure of culture-level personality scores : Data from ratings of young adolescents. *Journal of personality*, 78, 815-838.
- Bratko, D., Butković, A., & Chamorro-Premuzic, T. (2010). A genetics of general knowledge: A twin study from Croatia. *Personality and Individual Differences*, 48, 403-407.
- Vukasović, T., Bratko D. i Butković, A. (2012). Genetski doprinos individualnim razlikama u subjektivnoj dobrobiti: meta-analiza. *Društvena istraživanja*, 21, 1-17.
- Butković, A., Brković, I., & Bratko, D. (2012). Predicting well-being from personality in adolescents and older adults. *Journal of Happiness Studies*, 13, 455-467.
- Bratko D., Butković, A., Vukasović, T., Chamorro-Premuzic, T., & von Stumm, S. (2012). Cognitive ability, self-assessed intelligence and personality: Common genetic but independent environmental aetiologies. *Intelligence*, 40(2), 91-99.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Bratko, D. & Butković, A. (2007). Stability of genetic and environmental effect from adolescence to young adulthood: Results of Croatian longitudinal twin study of personality. *Twin Research and Human Genetics (Special Issue: Longitudinal twin studies)*, 10(1), 151-157.
- Butković, A. & Bratko, D. (2007). Family studies of tactics of manipulation. *Personality and Individual Differences*, 43(4), 791-801.
- Bratko, D. (2007). Behavioral genetics and personality: The possible approach to understanding the etiology of individual differences. *Suvremena psihologija*, 10(2), 277-294.
- Butković, A. i Bratko, D. (2008). Aggression, cardiovascular disease and genetics. Anamaya Publishers, pp. 119-136. U: Y. Swati and S. Saini (Eds.),: *The AHA-Syndrome and Cardiovascular Diseases*. India, New Delhi: Anamaya Publishers.
- Vernon, F. A., Petrides, K. V., Bratko, D., & Harris, J. A. (2008). A behavioral genetics of trait emotional intelligence. *Emotion*, 8(5), 635-642.
- Butković, A. & Bratko, D. (2009). Spolne razlike u taktikama manipulacije – istraživanje parova blizanaca (Sex differences in manipulation tactics – twin pairs study). *Suvremena psihologija*, 12, 271-281.
- Bratko, D., Butković, A., & Chamorro-Premuzic, T. (2010). A genetics of general knowledge: A twin study from Croatia. *Personality and Individual Differences*, 48, 403-407.
- Vukasović, T., Bratko D. i Butković, A. (2012). Genetski doprinos individualnim razlikama u subjektivnoj dobrobiti: meta-analiza. *Društvena istraživanja*, 21, 1-17.
- Butković, A., Brković, I., & Bratko, D. (2012). Predicting well-being from personality in adolescents and older adults. *Journal of Happiness Studies*, 13, 455-467.
- Bratko D., Butković, A., Vukasović, T., Chamorro-Premuzic, T., & von Stumm, S. (2012). Cognitive ability, self-assessed intelligence and personality: Common genetic but independent

environmental aetiologies. *Intelligence*, 40(2), 91-99.

Dr. sc. Vesna Buško, izvanredni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

vesna.busko@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 11. srpnja 2008.

Životopis

U Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu diplomirala je 1990., magistrirala 1995. i doktorirala 2000. godine. U zvanje znanstvenog asistenta izabrana je 1995., u zvanje višeg asistenta 2000., docenta na Katedri za psihometriju 2002., te u zvanje izvanrednog profesora 2008. godine. Od akademske godine 2005/06 predstojnica je Katedre za psihometriju u Odsjeku za psihologiju.

Na Odsjeku za psihologiju i Filozofskom fakultetu nositeljica je nekoliko kolegija u preddiplomskom i diplomskom studiju iz područja psihometrije i multivarijatne metodologije. U okviru doktorskog studija psihologije osmislila je i vodi obvezni nastavni modul Psihometrijska teorija i kvantitativne metode.

Predavala je i na poslijediplomskim studijima kineziologije i sociologije, a nositeljica je i kolegija Evaluacija dijagnostike i tretmana na specijalističkom studiju iz kliničke psihologije.

Kao stipendist DAAD fondacije, 2002. godine boravila je u studijskom posjetu na Sveučilišta "Friedrich Schiller" u Jeni i "Frei Universität" u Berlinu. Kao gostujući profesor 2010. je predavala teme iz područja linearnog strukturalnog modeliranja za studente poslijediplomskih studija na Sveučilištu u Buenos Airesu. Trenutno vodi znanstveni projekt Mjerenje latentnih psiholoških svojstava: Dispozicije i procesi ličnosti.

Objavila je tridesetak znanstvenih i stručnih radova te u koautorstvu uredila 2 i napisala priloge za još 8 knjiga. Izložila je šezdesetak priopćenja na međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima. Izradila je petnaestak kompozitnih psihologijskih testova većinom iz domene općih kognitivnih sposobnosti.

Od 2006. glavna je urednica međunarodnog časopisa *Review of Psychology*. Od 2009. članica je i Uređivačkog odbora *Psychology Science Quarterly*, te od 2010. član uredništva *Psychological Tests and Assessment Modeling*. Redovita je članica Hrvatskog psihološkog društva, European Association of Psychological Assessment, International Society for Study of Individual Differences te član osnivač European Association of Methodology.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Buško, V. (2007). Analiza linearnih strukturalnih jednadžbi i pitanje ekvivalentnosti modela. *Suvremena psihologija*, 10(1), 95-108.
- Buško, V. (2007). Prediktori mjera psiholoških stanja u kontekstu transakcijske teorije stresa i načina suočavanja. *Medicinski glasnik*, 4(2), 63-70.
- Knezović, D. & Buško, V. (2007). Percipirano roditeljsko ponašanje i različiti aspekti agresivnoga ponašanja djece osnovnoškolske dobi. *Odgojne znanosti*, 9(1), 91-106.
- Štulhofer, A., Landripet, I., Matko, V., Momčilović, A., Kladarić, P. G., & Buško, V. (2007). Pornography and sexual satisfaction: Any relationship? U: S. V. Knudsen, L. Lofgren-Martenson, & S. A. Mansson, (Eds.), *Generation P? Youth, gender and pornography* (pp. 66-84). Copenhagen: Danish School of Education Press.
- Barić, R. & Buško, V. (2008). The influence of visual demonstration and verbal instruction on learning complex motor skill. U: D. Milanović, i F. Prot (Ur.). *Kinesiology research trends and applications: Proceedings book* (pp. 487-489). Zagreb: Faculty of Kinesiology.
- Štulhofer, A. & Buško, V. (2008). Evaluacija novog instrumenta za procjenu seksualnog zadovoljstva. *Suvremena psihologija*, 11(2), 287-312.
- Tatalović Vorkapić, S., Tadinac, M., Kulenović, A. & Buško, V. (2008). Evoked potentials and abstract thinking. *Review of Psychology*, 15(1-2), 67-76.
- Štulhofer, A., Buško, V. & Landripet, I. (2009). Pornografie, seksuele socialisatie en bevrediging bij jonge mannen. *Tijdschrift voor Seksuologie*, 33, 97-110
- Buško, V. (2009). Shifting from paper-and-pencil to computer-based testing: Requisites, challenges, and consequences for testing outcomes – A Croatian perspective. In: Friedrich Scheuermann & Julius Björnsson (Eds.), *The transition to computer-Based assessment: New approaches to skills assessment and implications for large-scale testing* (110-113). Luxembourg: European Communities.

- Štulhofer, A., Buško, V., & Brouillard, P. (2010). Development and bi-cultural validation of the new sexual satisfaction scale. *Journal of Sex Research*, 46(4), 257-268. (DOI: 10.1080/00224490903100561)
- Buško, V. (2010). Measuring individual differences in psychological attributes: A psychometric view of contextual effects. *Review of Psychology*, 17(1), 43-47.
- Štulhofer, A., Buško, V., & Landripet, I. (2010). Pornography, Sexual Socialization, and Satisfaction among Young Men. *Archives of Sexual Behavior*, 39, 168-178.
- Štulhofer, A., Buško, V., & Brouillard, P. (2010). Sexual satisfaction scale and its short form. U: T. D. Fisher, C. M. Davis, W. L. Yarber, & S. L. Davis (Eds.), *Handbook of Sexuality-Related Measures* (3rd Edition). New York: Routledge.
- Štulhofer, A., Buško, V., & Landripet, I. (2010). Pornography, sexual socialization, and satisfaction among young men. U: S. R. Harper & F. Harris, III (Eds.), *College Men and Masculinities: Theory, Research, and Implications for Practice* (191-212). Jossey-Bass: Wiley.
- Štulhofer, A., Buško, V., & Schmidt, G. (2011). *Adolescent exposure to pornography and relationship intimacy in young adulthood*. Psychology and Sexuality, First published on: 18 February 2011 (iFirst). (DOI: 10.1080/19419899.2010.537367).
- Gverović Antunica, A., Karaman, K., Znaor, Lj., Sapunar, A., Buško, V., & Puzović, V. (2012). *IL-12 concentrations in the aqueous humor and serum of diabetic retinopathy patients* *Graefe's Archive for Clinical and Experimental Ophthalmology*, Published online: 08 January 2012. (DOI 10.1007/s00417-011-1905-4).
- Buško, V. (2011). Testing and Assessment. U: D. S. Dunn (Ed.), *Oxford Bibliographies Online: Psychology*. New York: Oxford University Press. (Article Launch Date: November 2011. <http://aboutobo.com/psychology/#4>).
- Buško, V. (2011). Psychological Testing Theory. U: M. Lovric (Ed.), *International Encyclopedia of Statistical Science* (1st Edition). Berlin - Heilderberg: Springer-Verlag.
- Mujagić, A. & Buško, V. (u tisku). Upravljanje učenjem: konstrukt samoregulacije i struktura njegovih komponenata. *Suvremena psihologija*, 15(2).

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Buško, V. (1997). Evaluation report II: Evaluation outcomes: Long-term impact of the program. U: M. Uzelac (Ur.), *School-Based Health and Peace Initiative: Trauma Healing and Peaceful Problem Solving* (42-53). UNICEF-CARE-McMaster University.
- Kulenović, A. i Buško, V. (1999). Empirijska evaluacija dijagnostičke i pragmatičke upotrebljivosti pseudopitnika Cornell Index. *Suvremena psihologija*, 2(1-2), 49-65.
- Kulenović, A., Balenović, T. i Buško, V. (2000). Test analize emocija: jedan pokušaj objektivnog mjerenja sposobnosti emocionalne inteligencije. *Suvremena psihologija*, 3(1-2), 27-48.
- Buško, V. & Kulenović, A. (2003). The structure and stability of coping with low-control stressors. *Review of Psychology*, 10(2), 75-83.
- Kulenović, A., Buško, V., i Jenjić, D. (2004). Može li torontska skala aleksitimije (TAS-20) izmjeriti aleksitimiju odraslih i adolescenata? *Suvremena psihologija*, 7(1), 77-94.
- Kulenović, A. i Buško, V. (2005). Latentne osobine i stanja: O jednoj generalizaciji klasične teorije testova. *Suvremena psihologija*, 8(2), 133-146.
- Kulenović, A. & Buško, V. (2006). Structural equation analyses of personality, appraisals, and coping relationships. *Review of Psychology*, 13(2), 103-112.
- Buško, V. (2007). Analiza linearnih strukturalnih jednadžbi i pitanje ekvivalentnosti modela. *Suvremena psihologija*, 10(1), 95-108.
- Buško, V. (2007). Prediktori mjera psiholoških stanja u kontekstu transakcijske teorije stresa i načina suočavanja. *Medicinski glasnik*, 4(2), 63-70.
- Buško, V. (2009). Shifting from paper-and-pencil to computer-based testing: Requisites, challenges, and consequences for testing outcomes – A Croatian perspective. U: Friedrich Scheuermann & Julius Björnsson (Eds.), *The Transition to Computer-Based Assessment: New Approaches to Skills Assessment and Implications for Large-scale Testing* (110-113).

Luxembourg: European Communities.

- Buško, V. (2010). Measuring individual differences in psychological attributes: A psychometric view of contextual effects. *Review of Psychology*, 17(1), 43-47.
- Štulhofer, A., Buško, V., & Brouillard, P. (2010). Development and bi-cultural validation of the new sexual satisfaction scale. *Journal of Sex Research*, 46(4), 257-268. (DOI: 10.1080/00224490903100561)
- Buško, V. (2011). Testing and Assessment. U: D. S. Dunn (Ed.), *Oxford Bibliographies Online: Psychology*. New York: Oxford University Press. (Article Launch Date: November 2011. <http://aboutobo.com/psychology/#4>).
- Buško, V. (2011). Psychological Testing Theory. U: M. Lovric (Ed.), *International Encyclopedia of Statistical Science* (1st Edition). Berlin - Heilderberg: Springer-Verlag.

Dr. sc. Dinka Čorkalo Biruški, redovni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

dinka.corkalo@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 08. lipnja 2010.

Životopis

Rođena 1966. u Vinkovcima, gdje je završila osnovnu i srednju školu. Diplomirala psihologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1990), te magistrirala 1993. i doktorirala 1997.

Od 1990. radi u Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu kao mladi istraživač, asistent (1994), viši asistent (1998), docent (2000), izvanredni (2005), te redovni profesor (2010).

Usavršavala se u Norveškoj (1992), Poljskoj (1994), te SAD-u (1999). Godinu 2003/2004 provela kao Fulbrightov stipendist na University of Massachusetts at Amherst u SAD-u. Bila gostujući predavač na Filozofskom fakultetu u Osijeku i Sarajevu, te na Sveučilištu u Lausanneu.

Na matičnom Odsjeku nositeljica kolegija Psihologija persuzije i propagande, Etika u istraživačkoj i stručnoj djelatnosti psihologa, Primijenjena socijalna psihologija i Psihologija rata i mira a na studiju dizajna Uvod u ekološku psihologiju. Na doktorskom studiju psihologije predaje kolegije

Unutargrupna vezanost i nacionalizam i Pojedinač i društvena promjena. Bila mentorica tridesetak diplomskih radova, četiri magistarska rada, a supervizira tri doktorske disertacije. Voditeljica poslijediplomskog doktorskog studija psihologije od 2005.

Suradivala u nizu domaćih i inozemnih projekata, te vodila ili suvodila četiri međunarodna projekta. Bila članicom organizacijskoga i programskog odbora nekoliko domaćih i međunarodnih konferencija. Članica Hrvatskog psihološkog društva, Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika, Evropskog udruženja za socijalnu psihologiju (European Association for Social Psychology), te član-
osnivač Društva za psihološku pomoć i Hrvatskog društva za traumatski stres.

Uredila dvije knjige, od kojih je jedna sveučilišni udžbenik (nagrada Ramiro Bujas Hrvatskog psihološkog društva za osobito vrijednu psihologijsku knjigu godine 2009). Objavila pedesetak znanstvenih i stručnih radova, te sudjelovala na više desetaka domaćih i međunarodnih konferencija.

Dobitnica Godišnje hrvatske državne nagrade za znanost (2005), te nagrade Ramiro Bujas Hrvatskog psihološkog društva za osobito vrijedno psihologijsko znanstveno djelo (2005).

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

Knjige i poglavlja u knjigama

- Čorkalo Biruški, D. (2009). *Primijenjena psihologija: pitanja i odgovori*. Zagreb: Školska knjiga.
- Čorkalo Biruški, D. (2009). Umjesto uvoda: Ima li neprimijenjene psihologije? U: D. Čorkalo Biruški (Ur.), *Primijenjena psihologija: pitanja i odgovori*. Zagreb: Školska knjiga, 11-19.
- Čorkalo Biruški, D. (2009). Stvarno mislite da vi to ne biste nikad učinili? Psihologija grupe i socijalni utjecaji. U: D. Čorkalo Biruški (Ur.), *Primijenjena psihologija: pitanja i odgovori*. Zagreb: Školska knjiga, 239-277.
- Čorkalo Biruški, D. (2009). Zašto ih sve ne volimo? Predrasude i sukobi među grupama. U: D. Čorkalo Biruški (Ur.), *Primijenjena psihologija: pitanja i odgovori*. Zagreb: Školska knjiga, 256-277.
- Čorkalo Biruški, D. i Davidović-Mušica, N. (2009). Kako ćemo vam prodati ovu knjigu? Persuazija, propaganda, marketing. U: D. Čorkalo Biruški (Ur.), *Primijenjena psihologija: pitanja i odgovori*. Zagreb: Školska knjiga, 375-399.
- Čorkalo Biruški, D. (2012). Lessons learned from the former Yugoslavia: the case of Croatia. In: D. Landis & R. Albert (Eds), *Handbook of Ethnopolitical Conflict*. Springer Verlag, pp. 327-348.
- Čorkalo Biruški, D. & Ajduković, D. (2012). Parallel worlds of divided community: passing time does not make much difference. In: O. Simić, Z. Volčić and C. Philpot (Eds), *Peace psychology in the Balkans*. New York: Springer, 177-198.

Radovi u časopisima

- Corkalo Biruski, D. & Ajduković, D. (2007). Separate schools – divided community: The role of school in post-war social reconstruction. *Review of Psychology*, 14(2), 93-108.
- Ajduković, D. & Corkalo Biruski D. (2008). Caught between the ethnic sides: inter-ethnic relations of children and parents in the post-war community. *International Journal of Behavioral Development*, 32(4), 337-347.
- Ajduković, Dea i Čorkalo Biruški, D. (2008). Promjena stava i potreba za spoznajom kod debatanata i nedebatanata. *Pedagoški istraživanja*, 5(1), 46-59.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2008). Stavovi učenika, roditelja i nastavnika prema školovanju: Što se promijenilo tijekom šest godina u Vukovaru? *Migracijske i etničke teme*, 24(3), 189-216.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2008). Promjene međuetničke diskriminacije u djece i međuetnički stavovi i ponašanja njihovih roditelja. *Ljetopis socijalnog rada*, 15(3), 377-400.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2009). Od dekonstrukcije do rekonstrukcije traumatizirane zajednice: primjer Vukovara. *Revija za socijalnu politiku*, 16(1), 1-24.
- Križanec, T. i Čorkalo Biruški, D. (2009). Prediktori nacionalizma i kozmopolitizma: doprinos nekih sociodemografskih obilježja, ideološke samoidentifikacije i individualizma/kolektivizma na uzorku studenata i njihovih roditelja. *Migracijske i etničke teme*, 25(1-2), 7-33.
- Penić, S. i Čorkalo Biruški, D. (2009). Predviđanje pripisivanja i prihvaćanja kolektivne krivnje: Uloga ratnog traumatskog iskustva. *Društvena istraživanja*, 18(4-5), 851-874.
- Čorkalo Biruški, D. i Magoč, A. (2009). «Mi» ne možemo biti krivi?! Etnički identitet i opravdavanje postupaka vlastite grupe kao odrednice doživljaja kolektivne krivnje. *Revija za sociologiju*, 40(3), 211-231.
- Corkalo Biruski, D., Jerković I., Zotović, M. & Krnetić, I. (2007). Psychology in Bosnia and Herzegovina, Croatia and Serbia. *The Psychologist*, 20(4), 220-222.
- Corkalo Biruski, D. (2007). An outline for the history of social psychology in Croatia: people and trends. *European Bulletin of Social Psychology*, 19, 4-11.
- Jelić, M., Čorkalo Biruski, D. & Ajduković, D. (in press). Predictors of collective guilt after the violent conflict. *Collegium Antropologicum*.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Čorkalo, D. i Kamenov, Ž. (1999). *Nacionalni identitet i međunacionalna tolerancija. Izvještaj sa VIII. ljetne psihologijske škole*. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Klub studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Čorkalo, D. (2002). Peace education in new democracies: A case of Croatia. In: G. Salomon and B. Nevo (Eds.), *Peace education around the world: The concept, underlying principles, the practice and the research* (pp. 177-186). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Čorkalo, D. & Kamenov, Ž. (2003). National identity and social distance: Does in-group loyalty lead to outgroup hostility? *Review of Psychology*, 10(2), 85-94.
- Čorkalo, D., Ajdukovic, D., Weinstein, H., Stover, E., Djipa, D. & Biro, M. (2004). Neighbors again? Inter-community relations after ethnic violence. In: E. Stover & H. Weinstein (Eds.), *My neighbor, my enemy: Justice and community in the aftermath of mass atrocity* (pp. 143-161). Cambridge University Press.
- Freedman, S., Corkalo, D., Levy, N., Abazovic, D., Leebaw, B., Ajdukovic, D., Djipa, D., & Weinstein, H. (2004). Public education and social reconstruction in Bosnia and Herzegovina and Croatia. In: E. Stover & H. Weinstein (Eds.), *My neighbor, my enemy: Justice and community in the aftermath of mass atrocity* (pp. 226-247). Cambridge University Press.
- Ajdukovic, D. & Corkalo, D. (2004). Trust and betrayal in war. In: E. Stover & H. Weinstein (Eds.), *My neighbor, my enemy: Justice and community in the aftermath of mass atrocity* (pp. 287-302). Cambridge University Press.
- Biro, M., Ajdukovic, D., Corkalo, D., Djipa, D., Milin, P., & Weinstein, H. (2004). Attitudes towards justice and social reconstruction in Bosnia and Herzegovina and Croatia. In: E. Stover & H. Weinstein (Eds.), *My neighbor, my enemy: Justice and community in the aftermath of mass atrocity* (pp. 183-205). Cambridge University Press.

- Corkalo Biruski, D. (2012). Lessons learned from the former Yugoslavia: The case of Croatia. In: D. Landis & R. Albert (Eds), *Handbook of Ethnopolitical Conflict*. Springer Verlag, pp. 327-348.
- Corkalo Biruski, D. & Ajdukovic, D. (2012). Parallel worlds of divided community: passing time does not make much difference. In: O. Simic, Z. Volcic and C. Philpot (Eds). *Peace psychology in the Balkans*. New York: Springer, 177-198.
- Ajduković, D. & Corkalo Biruski D. (2008). Caught between the ethnic sides: inter-ethnic relations of children and parents in the post-war community. *International Journal of Behavioral Development*, 32(4), 337-347.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2008). Stavovi učenika, roditelja i nastavnika prema školovanju: Što se promijenilo tijekom šest godina u Vukovaru? *Migracijske i etničke teme*, 24(3), 189-216.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2008). Promjene međuetničke diskriminacije u djece i međuetnički stavovi i ponašanja njihovih roditelja. *Ljetopis socijalnog rada*, 15(3), 377-400.
- Čorkalo Biruški, D. i Ajduković, D. (2009). Od dekonstrukcije do rekonstrukcije traumatizirane zajednice: primjer Vukovara. *Revija za socijalnu politiku*, 16(1), 1-24.

Dr. sc. Dragutin Ivanec, izvanredni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

divanec@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 05. svibnja 2010.

Životopis

Rođen 1965. godine u Kladarama. Srednju školu završio u Virovitici. Dodiplomski studij psihologije završio je u Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu 1989. godine. Od 1990. godine zaposlen u Odsjeku za psihologiju pri katedri za eksperimentalnu psihologiju. Na istom fakultetu magistrirao (1994.) i doktorirao (2002.). U zvanje izvanrednog profesora izabran je 2010. godine. U okviru redovite nastave prediplomskog studija nositelj je kolegija Psihologijski praktikum 1, a od ak. god. 2009/10 i kolegija Statistika u psihologiji I, i Statistika u psihologiji II. Od akademske godine 2002/03. izvodi nastavu iz izbornog kolegija Psihologija boli. U okviru diplomskog studija izvodi nastavu iz izbornog kolegija Analiza varijance i složeni nacrti istraživanja. Predavao na nekoliko fakulteta i visokih škola. Dvije akademske godine održavao je nastavu iz kolegija Statistika u psihologiji u Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu, a od 1998. do 2005. predavao kolegij Statistika na Visokoj školi za sigurnost na radu. Na Filozofskom fakultetu u Osijeku pri Katedri za psihologiju održavao je nastavu iz kolegija Uvod u deskriptivnu statistiku i Psihologija boli. U ak. god. 2008/09. održavao nastavu iz kolegija Uvod u deskriptivnu i inferencijalnu statistiku te Osnove inferencijalne statistike u Odjelu za psihologiju Sveučilišta u Zadru. Do sada je objavio 24 znanstvena rada, četiri priloga u knjigama iz područja zdravstvene psihologije i dvije stručne studije. Sudjelovao je na četrdeset međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih skupova. Znanstveno-istraživački interes veže se uz područja osjetne psihologije (utjecaj podražajnog konteksta na intenzitet osjeta i vrijeme reakcije) te psihologije boli, u kojem području je potaknuo razvoj metodologije i aparature za eksperimentalna istraživanja. Od 1990. godine do 2003. bio je tajnik časopisa *Review of Psychology*, kontinuirani član organizacijskog odbora znanstvenog skupa Dani Ramira Bujasa, bio voditelj tri domaće i jedne međunarodne ljetne škole.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Zarevski, P., Ivanec, D., Zarevski, Z., & Lynn, R. (2007). Gender differences in general knowledge: four Croatian studies. *Suvremena psihologija*, 10, 213-221.
- Modić Stanke, K., i Ivanec, D. (2008). Ovisnost doživljaja boli o socijalnom kontekstu. *Suvremena psihologija*, 11, 25-39.
- Margetić, B., Aukst-Margetić, B., Ivanec, D., & Filipčić, I. (2008). Perception of Stigmatization in Forensic Patients With Schizophrenia. *International Journal of Social Psychiatry*, 54, 502-513.
- Cigrovski, V., Matković, B., i Ivanec, D. (2008). Uloga psiholoških čimbenika u procesu stjecanja skijaških znanja. *Hrvatski športsko medicinski vjesnik*, 23, 45-50.
- Ivanec, D., Švagelj, A., i Rebić, V. (2009). Utjecaj različitih razina alkohola u krvi na uradak u psihomotornim zadacima. *Suvremena psihologija*, 12, 81-98.
- Lynn, R., Ivanec, D., & Zarevski, P. (2009). Sex differences in general knowledge domains. *Collegium Antropologicum*, 33(2), 515-520.
- Jokić-Begić N., Ivanec, D. & Markanović, D. (2009). Effects of cognitive pain-coping strategies and locus of control on perception of cold pressor pain in healthy individuals: Experimental study. *Acute Pain*, 11, 113-120.
- Aukst-Margetić, B., Jakovljević, M., Ivanec, D., Margetić, B., Ljubičić, Đ., & Šamija, M. (2009). Religiosity and quality of life in breast cancer patients. *Collegium Antropologicum*, 33(4), 1265-1271.
- Ivanec, D., Miljak, T., i Faber, R. (2010). Percepcija boli u uvjetima različite razine distrakcije. *Društvena istraživanja*, 19(6), 1093-1114.
- Aukst Margetić, B., Jakovljević, M., Ivanec, D., Tošić, G., & Margetić, B. (2010). Novelty seeking and medication adherence in patients with schizophrenia. *Psychiatry Research*, 186, 141-143.
- Aukst Margetić, B., Jakovljević, M., Ivanec, D., Margetić, B., & Tošić, G. (2010). Relations

of internalized stigma with temperament and character in patients with schizophrenia. *Comprehensive Psychiatry*, 51, 603-606.

- Modić Stanke, K., Ivanec, D., Ružić, V., Petrak, O., & Lučanin, D. (2010). The role of experience in the assessment of pain in others. *Review of Psychology*, 17(2), 119-123.
- Modić Stanke, K., & Ivanec, D. (2010). Social context of pain perception: the role of other people's presence and physical distance. *Review of Psychology*, 17(1), 69-74.
- Aukst Margetić, B., Jakovljević, M., Ivanec, D., & Margetić, B. (2011). Temperament, character, and quality of life in patients with schizophrenia and their first-degree relatives. *Comprehensive Psychiatry*, 52, 425-430.
- Pavuna, A., & Ivanec, D. (2012). Utjecaj alkohola na učinak u zadatku sljepoće zbog nepažnje u simuliranoj situaciji vožnje automobila. *Psihologijske teme*, 21(1), 121-138.
- Terzin Laub, N., & Ivanec, D. (2012). Mozartov efekt – provjera hipoteze o pobuđenosti. *Suvremena psihologija*, 15(1), 5-21.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Ivanec, D., Babić, D., & Komljenović, M. (2003). Painful and non-painful stimuli range as a base of context effect. *Review of Psychology*, 10(1), 23-30.
- Zarevski, P., Ivanec, D., & Zarevski, Z. (2005). How general is general information construct? *Psihološka obzorja*, 14, 9-15.
- Ivanec, D., Pavin, T., i Kotzmut, A. (2006). Possibilities of attentional control of pain: Influence of distractive Stroop task on pain threshold and pain tolerance. *Review of Psychology*, 13, 87-94.
- Modić Stanke, K., i Ivanec, D. (2008). Ovisnost doživljaja boli o socijalnom kontekstu. *Suvremena psihologija*, 11, 25-39.
- Jokic-Begic N., Ivanec, D. i Markanović, D. (2009). Effects of cognitive pain-coping strategies and locus of control on perception of cold pressor pain in healthy individuals: Experimental Study. *Acute Pain*, 11, 113-120.
- Ivanec, D., Švagelj, A., i Rebić, V. (2009). Utjecaj različitih razina alkohola u krvi na uradak u psihomotornim zadacima. *Suvremena psihologija*, 12, 81-98.
- Ivanec, D., Miljak, T., i Faber, R. (2010). Percepcija boli u uvjetima različite razine distrakcije. *Društvena istraživanja*, 19(6), 1093-1114.
- Modić Stanke, K., Ivanec, D., Ružić, V., Petrak, O., & Lučanin, D. (2010). The role of experience in the assessment of pain in others. *Review of Psychology*, 17(2), 119-123.
- Modić Stanke, K., & Ivanec, D. (2010). Social context of pain perception: the role of other people's presence and physical distance. *Review of Psychology*, 17(1), 69-74.
- Pavuna, A., & Ivanec, D. (2012). Utjecaj alkohola na učinak u zadatku sljepoće zbog nepažnje u simuliranoj situaciji vožnje automobila. *Psihologijske teme*, 21(1), 121-138.
- Terzin Laub, N., & Ivanec, D. (2012). Mozartov efekt – provjera hipoteze o pobuđenosti. *Suvremena psihologija*, 15(1), 5-21.

Dr. sc. Željko Jerneić, izvanredni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

zeljko.jerneic@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 27. svibnja 2009.

Životopis

Željko Jerneić rođen je 1955. godine u Zagrebu gdje je na Filozofskom fakultetu završio studij psihologije te magistrirao i doktorirao. Na istom fakultetu zaposlen je od 1979. prvo kao laborant, a od 1982. kao asistent. U zvanje docenta izabran je 1998., a u zvanje izvanrednog profesora 2003. godine. Od 2008. godine predstojnik je Katedre za psihologiju rada i ergonomiju. Na matičnom fakultetu organizira i vodi više različitih kolegija: na diplomskom studiju kolegije Aktualni problemi psihologije rada, Ergonomijska psihologija i Odabir i razvoj osoblja, a na doktorskom studiju Predviđanje radnog ponašanja i radne uspješnosti. Na interfakultetskom Studiju dizajna predaje kolegij Psihologija za dizajnere, a na Kineziološkom fakultetu je gost predavač na doktorskom studiju. U znanstvenom radu bavi se ispitivanjem kognitivnih i psihomotornih sposobnosti, problemima odabira radnika, te ergonomskim problemima oblikovanja. Sudjelovao je u radu više znanstvenih projekata, a trenutno vodi projekt «Ličnost i socijalno poželjno odgovaranje». S priopćenjima je učestvovao na brojnim skupovima te objavio oko četrdeset znanstvenih i stručnih radova. Dobitnik je «Psihologijske nagrade Ramiro Bujas» za znanstveni rad. Aktivan je član nekoliko nacionalnih i međunarodnih strukovnih organizacija. Bio je glavni tajnik Hrvatskog psihološkog društva, tajnik Hrvatskog ergonomijskog društva, predsjednik povjerenstva za dodjelu nagrada HPD-a, te predsjednik programskih i organizacijskih odbora više domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova. Uz stručne, obavljao je i niz akademskih dužnosti na odsjeku, fakultetu i sveučilištu. Bio je prodekan Filozofskog fakulteta u četiri mandata, voditelj razredbenih postupaka na razini Odsjeka i Fakulteta, član Senata Sveučilišta, Vijeća područja društvenih i humanističkih znanosti, različitih sveučilišnih odbora i povjerenstava, kao i predsjednik Odbora za proračun Sveučilišta u Zagrebu. Trenutno je član Odbora Fonda za razvoj Sveučilišta te Povjerenstva za donošenje prostornog i investicijskog plana Sveučilišta.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Parmač, M., Galić, Z. & Jerneić, Ž. (2007). On-line personality assessment: Are electronic versions equivalent to the traditional one? In: V. Ćubela Adorić (Ed.), *Book of Selected Proceedings – 15th Psychology Days in Zadar* (pp. 259-272), Zadar: University of Zadar.
- Jerneić, Ž. (2007). Factor structure of time-sharing performance at different levels of practice. *Review of Psychology*, 14, 115-138.
- Kregar, J., Dika, M., Petrak, M., Grubišić, K.; Bolanča, D., Matulović, M., Jerneić, Ž., Vasiček, V., Krajcar, S., i Rajčić, D. (2007). *Upravljanje sveučilištem – Učinkovitost postojećih organizacijskih modela s obzirom na stupanj funkcionalne integriranosti pojedinog sveučilišta*. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH.
- Jerneić, Ž. (2007). Financiranje sveučilišta: Zakon, statuti, pravilnik(ci). U: *Upravljanje sveučilištem – Učinkovitost postojećih organizacijskih modela s obzirom na stupanj funkcionalne integriranosti pojedinog sveučilišta* (str. 37-46). Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH.
- Jerneić, Ž., Galić, Z., i Parmač, M. (2007). *Prijevod i adaptacija upitnika «Sveobuhvatni upitnik socijalno poželjnog odgovaranja (Comprehensive Inventory of Desirable Responding) autora D.L. Paulhusa*. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta.
- Jerneić, Ž., Galić, Z., i Parmač, M. (2007). *Prijevod i adaptacija upitnika International Personality Item Pool - IPIP-300 autora L.R. Goldberga*. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta.
- Galić, Z., Jerneić, Ž. i Prevendar, T. (2008). Socijalno poželjno odgovaranje, ličnost i inteligencija u selekcijskoj situaciji. *Psihologijske teme*, 17, 93-110.
- Jerneić, Ž., Galić, Z., Parmač, M. i Tonković, M. (2008). *Prijevod i adaptacija «Upitnika pretjeranih tvrdnji (Over-claiming questionnaire)» autora D.L. Paulhusa*. Zagreb: Odsjek za

psihologiju Filozofskog fakulteta.

- Jerneić, Ž., Galić, Z., Parmač, M. i Tonković, M. (2008). *Prijevod priručnika i upitnika «Višefaktorski upitnik rukovođenja (Multiple Leadership Questionnaire)»* autora B. J. Avolia i B. M. Bassa i u izdanju Naklade Slap.
- Galić, Z., Jerneić, Ž. i Belavić, M. (2009). O svecima i superherojima: provjera Paulhusovog modela socijalne poželjnosti. *Društvena istraživanja*, 18, 977-996.
- Parmač, M., Galić, Z. i Jerneić, Ž. (2009). Vrijeme latencije kao indikator iskrivljanja odgovora na upitnicima ličnosti. *Suvremena psihologija*, 12, 43-60.
- Jerneić, Ž., Galić, Z., Parmač Kovačić, M., Tonković, M. i dr. (2010). *Ličnost i radno ponašanje: priroda i mjerenje socijalno poželjnog odgovaranja*. Zagreb: FF pres.
- Jerneić, Ž. (2010). *Višefaktorski upitnik rukovođenja MLQ – Priručnik (autori B.J. Avolio i B.M. Bass)*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Parmač Kovačić, M., Galić, Z., Jerneić, Ž. i Tonković, M. (2011). *Prijevod i adaptacija upitnika International Personality Item Pool - IPIP-100* autora L.R. Goldberga. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta.
- Parmač Kovačić, M., Galić, Z. i Jerneić, Ž. (2011). *EM-SPO upitnik*. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta.
- Tonković, M., Galić, Z. i Jerneić, Ž. (2011). The construct validity of over-claiming as a measure of egoistic enhancement. *Review of Psychology*, 18, 13-21.
- Galić, Z., Jerneić, Ž. & Parmač Kovačić, M. (2012). Do applicants fake their personality questionnaire responses and how successful are their attempts? A case of military pilot cadet selection. *International Journal of Selection and Assessment*, 20, 229-241.
- Jerneić, Ž. i Kutleša, V. (2012). Stavovi prema radu, radni učinak i namjera napuštanja organizacije kod znanstvenih djelatnika. *Suvremena psihologija*, 15, 43-64.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Jerneić, Ž., Rohaček, A. i Rimac, I. (1982). Prilog postupku ispitivanja okulomotorne koordinacije. U: Zbornik radova "Dani psihologije 80/81" (str. 163-167). Zadar: Filozofski fakultet, Odsjek za psihologiju.
- Šverko, B., Jerneić, Ž., & Kulenović, A. (1983). A contribution to the investigation of time-sharing ability. *Ergonomics*, 26, 151-160.
- Vizek-Vidović, V., Jerneić, Ž., Kulenović, A., & Šverko, B. (1984). Hijerarhije radnih vrijednosti učenika, studenata i zaposlenih. *Primijenjena psihologija*, 5, 166-173.
- Jerneić, Ž., Kulenović, A., Šverko, B. i Vizek-Vidović, V. (1985). Radne vrijednosti i profesionalno-obrazovna orijentacija mladih. *Psihologija*, 18(3-4), 174-183.
- Jerneić, Ž. (1988). O sposobnosti za simultano djelovanje: pregled istraživanja. *Revija za psihologiju*, 18(1-2), 67-90.
- Šverko, B. i Jerneić, Ž. (1991). *Ergonomijski aspekti novih tehnologija*. Zagreb: Hrvatsko ergonomijsko društvo.
- Jerneić, Ž. (1991). Kako povećati uspješnost operatora u zadacima simultanog djelovanja. U: B. Šverko i Ž. Jerneić (Ur.) "Ergonomijski aspekti novih tehnologija" (pp. 95-101). Zagreb: Hrvatsko ergonomijsko društvo.
- Jerneić, Ž., & Šverko, B. (1994). Time-sharing factors and their relation to cognitive abilities and personality traits. *Personality and Individual Differences*, 16, 297-308.
- Šverko, B., Jerneić, Ž., Kulenović, A., & Vizek-Vidović, V. (1995). Life roles and values in Croatia: Some results of the Work Importance Study. In: D. E. Super & B. Šverko (Eds.), *Life roles, values, and career: International findings of the work importance study* (pp. 128-146). San Francisco: Jossey-Bass.
- Jerneić, Ž., & Šverko, B. (2001). Life-role changes in times of socioeconomic transition. *Review of Psychology*, 8, 41-48.
- Čulina Gerموšek, S. i Jerneić, Ž. (2003). Transformacijsko i transakcijsko vodstvo: povezanost s osobinama ličnosti. *Suvremena psihologija*, 6, 7-32.
- Jerneić, Ž. (2003). U potrazi za time-sharing sposobnošću: osvrt na 25 godina ispitivanja

- individualnih razlika pri simultanom djelovanju. *Suvremena psihologija*, 6, 315-345.
- Galić, Z. & Jerneiĉ, Ź. (2006). Socijalno poŹeljno odgovaranje u razliĉitim motivacijskim kontekstima: provjera Paulhusovog modela socijalne poŹeljnosti. *Suvremena psihologija*, 9, 155-170.
  - Jerneiĉ, Ź. (2007). Factor structure of time-sharing performance at different levels of practice. *Review of Psychology*, 14, 115-138.
  - Jerneiĉ, Ź., Galić, Z., Parmaĉ Kovaĉić, M., Tonković, M. i dr. (2010). *Liĉnost i radno ponašanje: priroda i mjerenje socijalno poŹeljnog odgovaranja*. Zagreb: FF pres.
  - Galić, Z., Jerneiĉ, Ź. i Parmaĉ Kovaĉić, M. (2012). Do applicants fake their personality questionnaire responses and how successful are their attempts? A case of military pilot cadet selection. *International Journal of Selection and Assessment*, 20, 229-241.
  - Jerneiĉ, Ź. i Kutleša, V. (2012). Stavovi prema radu, radni uĉinak i namjera napuštanja organizacije kod znanstvenih djelatnika. *Suvremena psihologija*, 15, 43-64.

Dr. sc. Nataša Jokić-Begić, redoviti profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

njbegic@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 05. srpnja 2011.

Životopis

Rođena je 1. kolovoza 1964. godine u Plavu. Osnovnu i srednju školu završila u Zagrebu. Diplomirala je psihologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1987 godine. Završila poslijediplomski studij na istom fakultetu, te 1994. godine obranila magistarski rad pod naslovom „Ispitivanje utjecaja vazopresina na pamćenje“. Doktorsku disertaciju pod naslovom „Utjecaj kognitivnih funkcija na kliničku sliku posttraumatskog stresnog poremećaja“ obranila 2000. godine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Od 1987. zaposlena na KBC-u Zagreb, najprije u Centru za medicinska istraživanja, a od 1989. kao klinički psiholog u Klinici za psihološku medicinu na Rebru. Od 2001.g. je zaposlena na Katedri za zdravstvenu i kliničku psihologiju Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta. U znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora izabrana je 2011. god. Nositeljica je više obaveznih i izbornih kolegija na prediplomskom i diplomskom studiju psihologije. Voditeljica je Postdiplomskog specijalističkog studija kliničke psihologije. Voditeljica je modula "Klinička i savjetodavna psihologija" na doktorskom studiju psihologije. Sudjeluje u poslijediplomskoj nastavi na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od početka karijere sudjeluje u interdisciplinarnim istraživanjima psihijatrijskih poremećaja, poglavito anksioznih poremećaja te psihosomatskih bolesti. Voditelj je projekta MZOS-a „Anksioznost i depresivnost u cjeloživotnoj perspektivi“. Objavila je 60-tak znanstvenih i stručnih radova, aktivno je sudjelovala na brojnim domaćim i međunarodnim konferencijama. Članica je Hrvatske psihološke komore i predsjednica Povjerenstva za vježbenike. Članica je Hrvatskog psihološkog društva, Hrvatskog udruženja za kognitivno-bihevioralne terapije (čija je potpredsjednica), Hrvatskog društva za neuroznanost, te Društva za kliničku genetiku Hrvatske. Nacionalna je predstavica u međunarodnom udruženju za istraživanje stresa i anksioznosti (Stress and Anxiety Research Society).

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

Poglavlja u knjigama:

- Jokić-Begić, N. (2008). Bihevioralno-kognitivne terapije. U: V. Jukić & Z. Pisk (Ur.), *Psihoterapija – škole i psihoterapijski pravci u Hrvatskoj danas* (str. 63-74). Zagreb: Medicinska naklada.
- Lauri Korajlija, A., Jokić-Begić, N. & Begić, D. (2008.). Perfectionism as predictor of anxiety and depression. U: P. Roussi, E. Vassilaki & K. Kaniasty (Ur.), *Stress and psychosocial resources* (str. 149-156). Berlin: Logos Verlag Berlin GmbH.
- Jokić-Begić, N. (2009). Medijska pažnja i samoubojstva. U: Dž. Hadžiselimović, M. Plavšić, J. Pregrad, V. Rusijan Ljuština (Ur.), *Psihologija, mediji, etika – iskustva i promišljanja za bolju suradnju* (str. 92-98). Jastrebarsko: Naklada Slap
- Jokić-Begić, N., Čorko Meštović, I. (2009). Psiholog u medijski eksponiranom slučaju. U: Dž. Hadžiselimović, M. Plavšić, J. Pregrad i V. Rusijan Ljuština (Ur.), *Psihologija, mediji, etika – iskustva i promišljanja za bolju suradnju* (str. 98-103). Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Lauri Korajlija, A. & Jokić-Begić, N. (2009.). Anxiety sensitivity and dimensions of perfectionism in children and adults. U: M. A. Kathleen & P. Buchwald (Ur.), *Stress and anxiety: Application to adolescence, job stress and personality* (str. 121-128). Berlin: Logos Verlag Berlin GmbH.
- Jokić-Begić, N. (2009). Bihevioralno-kognitivne terapije. U: T. Frančišković & Lj. Moro (Ur.), *Psihijatrija* (str. 155-156). Zagreb: Medicinska naklada
- Jokić-Begić, N., Lugomer Armano, G., Vizek Vidović, V. (2009). *Vodič za savjetovatelje u području psihološkoga savjetovanja studenata*. Zagreb: Tisak Rotim i Market.
- Jokić-Begić, N. (2010). Bihevioralna paradigma anksioznosti. U: D. Begić (Ur.), *Suvremeno liječenje anksioznih poremećaja* (str. 15-18). Zagreb: Medicinska naklada.
- Jokić-Begić, N. (2010). Kognitivna paradigma anksioznosti. U: D. Begić (Ur.), *Suvremeno liječenje anksioznih poremećaja* (str. 19-23). Zagreb: Medicinska naklada.

- Lauri Korajlija, A. & Jokić-Begić, N. (2011). Perfectionism and anxiety sensitivity as predictors of trait anxiety. U: M. A. Kathleen, P. Buchwald, T. Ringeisen (Ur.), *Stress and anxiety: Application to education and health* (str. 123-132). Berlin : Logos Verlag Berlin GmbH.
- Markanović, D. i Jokić-Begić, N. (2011). Kvaliteta života psihički bolesnih osoba. U: G. Vuletić (Ur.), *Kvaliteta života i zdravlje* (str. 126-157). Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku.

Radovi u časopisima

- Begić, D., & Jokić-Begić, N. (2007). Heterogeneity of posttraumatic stress disorder symptoms in Croatian war veterans: Retrospective study. *Croatian Medical Journal*, 48, 133-139.
- Jokić-Begić, N., Tadinac, M., Hromatko, I., & Lauri Korajlija, A. (2007). The subjective quality of life (SQOL) in gastroenterological patients. *Psychological Topics*, 16, 259-274.
- Jokić-Begić, N., Babić Čikaš, A., Jurin, T., Lučev, E., Markanović, D., & Ručević, S. (2008). Transseksualnost: život u krivom tijelu? *Liječnički vjesnik*, 130, 237-247.
- Jokić-Begić, N. (2008). Psihosocijalne karakteristike transseksualnih osoba u Hrvatskoj. *Socijalna psihijatrija*, 36, 116-125
- Tadinac, M., Hromatko, I., Jokić-Begić, N., i Kotrulja, L. (2009). Jastrebovi i grlice: provjera hipoteze darvinovske medicine na modelu psorijaze. *Društvena istraživanja*, 18, 25-47.
- Jokić-Begić, N., Ivanec, D., & Markanović, D. (2009). Effects of cognitive pain-coping strategies and locus of control on perception of cold pressor pain in healthy individuals: Experimental study. *Acute Pain*, 11, 113-120.
- Zajc, L., & Jokić-Begić, N., (2009). Sportsko kladenje – neke psihosocijalne karakteristike različitih kategorija kockara. *Socijalna psihijatrija*, 37, 180-188.
- Jokić-Begić, N. & Arambašić, L. (2010). Psihološki čimbenici povezani s genetskim testiranjem. *Društvena istraživanja*, 19, 355-376.
- Kotrulja, L., Tadinac, M., Jokić-Begić, N. & Gregurek, R. (2010). A multivariate analysis of clinical severity, psychological distress and psychopathological traits in psoriatic patients. *Acta dermato-venereologica*, 90, 251-256.
- Staničić, A. & Jokić-Begić, N. (2010). Psychophysical characteristics of the premenstrual period. *Collegium antropologicum*, 34, 1421-1425.
- Jokić-Begić, N. (2010). CBT and neuroscience: towards closer integration. *Psihologijske teme*, u tisku.
- Stojanović-Špehar, S., Blažeković-Milaković, S., Jokić-Begić, N., Pranić, S., Šupe, S. & Katić, M. (2010). Unaided general practitioners' clinical diagnosis in evaluation of depressive patients: a pilot study. *Psychiatria Danubina*, 22, 535-539.
- Čuržik, D. & Jokić-Begić, N. (2011). Anxiety sensitivity and anxiety as correlates of expected, experienced and recalled labor pain. *Journal of Psychosomatic Obstetrics and Gynecology*, 32, 198-203.
- Stojanović-Špehar, S., Blažeković-Milaković S., Jokić-Begić, N., Bilić, V. & Kumbrija, S. (2011). Assessing psychosocial factors in depressed patients – Accordance of patient's and physician's assessment. *Collegium Antropologicum*, 35, 643-649.
- Jurin, T., Jokić-Begić, N., & Lauri Korajlija, A. (2012). Factor structure and psychometric properties of the anxiety sensitivity index in a sample of Croatian adults. *Assessment*, 19(1), 29-39.
- Jokić-Begić, N., Jurin, T., & Lauri Korajlija, A. (2012). Factor structure and psychometric properties of the modified childhood anxiety sensitivity indeks in a sSample of Croatian children and adolescents. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 34, 126-135.
- Antičević, V., Jokić-Begić, N. i Britvić, D. (2012). Spolne razlike u osobinama ličnosti ovisnika o heroinu i konzumenata marihuane na Eysenckovom upitniku ličnosti (EPQ). *Društvena istraživanja : časopis za opća društvena pitanja*, 21(1), 203-218.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Begić, D. & Jokić-Begić, N. (2002). Violent behaviour and posttraumatic stress disorder. *Current Opinion in Psychiatry*, 15(6), 623-626.
- Deuš, V. & Jokić-Begić, N. (2006). Personal space in schizophrenics patients. *Psychiatria Danubina*, 18(3-4), 150-158.
- Tadinac, M., Jokić-Begić, N., Hromatko, I., Kotrulja, L., & Lauri Korajlija, A. (2006). Kronična bolest, depresivnost i anksioznost. *Socijalna Psihijatrija*, 34, 169-174.
- Begić, D., Jokić-Begić, N. (2007). Heterogeneity of posttraumatic stress disorder symptoms in Croatian war veterans: Retrospective study. *Croatian Medical Journal*, 48(2), 133-139.
- Jokić-Begić, N., Babić Čikaš, A., Jurin, T., Lučev, E., Markanović, D., & Ručević, S. (2008). Transseksualnost: život u krivom tijelu? *Liječnički vjesnik*, 130, 237-247.
- Jokić-Begić, N. (2008). Psihosocijalne karakteristike transseksualnih osoba u Hrvatskoj. *Socijalna psihijatrija*, 36, 116-125.
- Jokić-Begić, N. (2008). Bihevioralno-kognitivne terapije. U: V. Jukić & Z. Pisk (Ur.), *Psihoterapija – škole i psihoterapijski pravci u Hrvatskoj danas* (str. 63-74). Zagreb: Medicinska naklada.
- Lauri Korajlija, A., Jokić-Begić, N. & Begić, D. (2008.). Perfectionism as predictor of anxiety and depression. U: P. Roussi, E. Vassilaki & K. Kaniasty (Ur.), *Stress and psychosocial resources* (str. 149-156). Berlin: Logos Verlag Berlin GmbH.
- Jokić-Begić, N. (2009). Medijska pažnja i samoubojstva. U: Dž. Hadžiselimović, M. Plavšić, J. Pregrad, V. Rusijan Ljuština (Ur.) *Psihologija, mediji, etika – iskustva i promišljanja za bolju suradnju* (str. 92-98). Jastrebarsko: Naklada Slap
- Jokić-Begić, N., Ivanec, D., & Markanović, D. (2009). Effects of cognitive pain-coping strategies and locus of control on perception of cold pressor pain in healthy individuals: Experimental study. *Acute Pain*, 11, 113-120.
- Zajc, L., & Jokić-Begić, N. (2009). Sportsko kladenje – neke psihosocijalne karakteristike različitih kategorija kockara. *Socijalna psihijatrija*, 37, 180-188.
- Jokić-Begić, N., & Arambašić, L. (2010). Psihološki čimbenici povezani s genetskim testiranjem. *Društvena istraživanja*, 19, 355-376.
- Staničić, A., & Jokić-Begić, N. (2010). Psychophysical characteristics of the premenstrual period. *Collegium Antropologicum*, 34, 1421-1425.
- Jokić-Begić, N. (2010). CBT and neuroscience: towards closer integration. *Psihologijske teme*, u tisku.

Dr. sc. Željka Kamenov, izvanredni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

zkamenov@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 21. lipnja 2007.

Životopis

Rođena je 12. listopada 1963. godine u Zagrebu, gdje je završila osnovnu i srednju školu. Godine 1987. diplomirala je psihologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Postdiplomski studij za znanstveno usavršavanje u području psihologije završila je 1991. na istom Odsjeku, obranom magistarskog rada pod naslovom "Neke determinante atribucija uspjeha i neuspjeha srednjoškolaca". Znanstveni stupanj doktora znanosti (polje psihologija, grana socijalna psihologija) stekla je 1998. godine obranom disertacije pod naslovom "Socijalna (ne)prikladnost prosudbe o uzrocima ponašanja temeljene na grupnoj pripadnosti".

Radnu karijeru započela je 1987. kao psiholog u dječjem vrtiću, a 1988. izabrana je za postdiplomanta pripravnika u Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. U znanstveno-istraživačko zvanje znanstveni asistent izabrana je 1993. godine. Od 1999. godine u suradničkom je zvanju višeg asistenta na Katedri za socijalnu psihologiju, od 2001. u znanstveno-nastavnom zvanju docenta, a od lipnja 2007. u zvanju izvanrednog profesora.

Na studiju psihologije održava nastavu iz kolegija Socijalna percepcija i stavovi, Socijalna kognicija, Komunikacijske vještine, Psihologija roda i spola te Psihologija partnerskih odnosa. Također predaje Osnove socijalne psihologije za studente sociologije. Na poslijediplomskom studiju psihologije od 1998. godine predaje teme iz područja kognitivne socijalne psihologije te istraživanja bliskih odnosa. Od iste godine sudjeluje i u nastavi poslijediplomskog studija iz glotodidaktike, a od 2003. na poslijediplomskom studiju socijalnog rada predaje gradivo vezano uz mjerenje stavova. Osim u redovnoj dodiplomskoj i poslijediplomskoj nastavi, vrlo je angažirana u dodatnom radu sa studentima, prije svega u provođenju istraživanja i edukacije u okviru ljetnih psihologijskih škola. Od 1994. godine bila je jedan od voditelja na 6 ljetnih škola studenata i nastavnika Odsjeka za psihologiju. Pod njenim mentorstvom izrađeno je i obranjeno više od 80 diplomskih radova, dva magistarska rada i pet doktorskih disertacija. Uključena je i u obrazovanje sveučilišnih nastavnika kao jedna od voditeljica programa «Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi».

Kao istraživač sudjelovala je u radu sedam znanstvenih projekata Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, od kojih je jedan vodila, a vodila je i znanstveni projekt Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH. Također je bila uključena u sedam međunarodnih znanstvenih projekata, od kojih je tri vodila. Objavila je 35 izvornih znanstvenih radova, od kojih je 30 tiskano u međunarodno priznatim časopisima i publikacijama. U koautorstvu je uredila 5 znanstvenih knjiga, dvije knjige sažetaka sa znanstvenih skupova i napisala jedan stručni priručnik. Održala je tri pozvana predavanja i podnijela 84 priopćenja na međunarodnim i domaćim znanstvenim i stručnim skupovima. U koautorstvu je prevela jedan sveučilišni udžbenik iz socijalne psihologije, te dvije knjige iz istog područja. Recenzirala je desetak stručnih knjiga i sveučilišnih udžbenika iz područja socijalne psihologije i srodnih disciplina te nekoliko desetaka znanstvenih radova za domaće i međunarodne znanstvene časopise. Članica je uredništva međunarodnog časopisa *Interpersona* od 2007. godine. Od ak. god. 2011/12. zamjenica je pročelnice Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Članica je Hrvatskog psihološkog društva, Hrvatske psihološke komore, Hrvatskog udruženja za bihevioralno-kognitivne terapije, Društva za psihološku pomoć, International Association for Relationship Research te Society for Personality and Social Psychology.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Ferić, I. i Kamenov, Ž. (2007). Vrijednosti kao prediktori stavova i ponašanja: Postoji li utjecaj redoslijeda mjerenja? *Društvena istraživanja*, 16(1-2), 51-71.
- Tadinac, M., Kamenov, Ž., Jelić, M., & Hromatko, I. (2007). *Što ljubavnu vezu čini uspješnom?*. Izvještaj s XV ljetne psihologijske škole. Odsjek za psihologiju i Klub studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb: FF Press.
- Jugović, I. i Kamenov, Ž. (2008). Razvoj instrumenta za ispitivanje rodnih uloga u adolescenciji. *Suvremena psihologija*, 11(1), 93-106.

- Majdak, M. i Kamenov, Ž. (2009). Stigmatiziranost i slika o sebi maloljetnih počinitelja kaznenih djela. *Kriminologija i socijalna integracija*, 17(1), 41-53.
- Kamenov, Ž. i Majdak, M. (2010). Razvoj upitnika za procjenu doživljaja neformalne stigmatizacije maloljetnika društveno neprihvatljivog ponašanja (UNS-D). *Kriminologija i socijalna integracija*, 18(1), 25-37.
- Lotar, M., Kamenov, Ž. i Lebedina Manzoni, M. (2010). Spolne razlike u stigmatizaciji osuđenih počinitelja kaznenih djela. *Kriminologija i socijalna integracija*, 18(2), 31-43.
- Majdak, M. i Kamenov, Ž. (2011). Odrednice samopoimanja i samopoštovanja maloljetnika društveno neprihvatljivog ponašanja. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 47(2), 58-72.
- Bartolac, A., Kamenov, Ž. i Petrak, O. (2011). Rodne razlike u obiteljskim ulogama, zadovoljstvu i doživljaju pravednosti s obzirom na tradicionalnost stava. *Revija za socijalnu politiku*, 18(2), 175-194.
- Kamenov, Ž. i Galić, B. (2011). *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj: Istraživanje «Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u RH»*. Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH.
- Kamenov, Ž. (2011). Stavovi, predrasude i uvjerenja o uzrocima rodne diskriminacije. U: Ž. Kamenov i B. Galić (Ur.), *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj: Istraživanje «Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u RH»*. Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, 92-111.
- Jugović, I. i Kamenov, Ž. (2011). Rodna (ne)ravnopravnost i diskriminacija u obiteljskim odnosima. U: Kamenov, Ž. i Galić, B. (Ur.), *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj: Istraživanje «Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u RH»*. Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, 28-37.
- Kamenov, Ž. i Jugović, I. (2011). Percepcija, iskustvo i stavovi o rodnoj (ne)ravnopravnosti u obitelji. U: Kamenov, Ž. i Galić, B. (Ur.), *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj: Istraživanje «Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u RH»*. Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, 120-142.
- Kamenov, Ž., Huić, A. i Jugović, I. (2011). Uloga iskustva rodno neravnopravnog tretmana u obitelji u percepciji, stavovima i sklonosti rodnoj diskriminaciji. *Revija za socijalnu politiku*, 18(2), 195-215.
- Marušić, I., Kamenov, Ž. i Jelić, M. (2011). Personality and attachment to friends. *Društvena istraživanja*, 20(4), 1119-1137.
- Ajduković, D., Ajduković, M., Cesar, S., Kamenov, Ž., Löw, A. i Sušac, N. (2011). *Prevenција nasilja u mladenačkim vezama*. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.
- Maričić, J., Kamenov, Ž. i Horvat, K. (2012). Predrasude u dječjoj dobi: provjera dviju skala socijalne distance. *Društvena istraživanja*, 21(1), 137-158.
- Tadinac, M., Bajoghli, H., Joshaghani, N., Hromatko, I., Jelić, M., Kamenov, Ž. (2012). Determinants of relationship quality: A cross-cultural study. *Psychology Research*, 2(1), 40-51.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Prišlin, R. & Teležar, Ž. (1990). Conventional vs. paradoxical persuasion and self-monitoring. *Psychologische Beitrage*, 32, 81-88.
- Kamenov, Ž. i Čorkalo, D. (1997). Mjerenje promjena nacionalnih stereotipa: Primjena metode SYMLOG-a. *Društvena istraživanja*, 6, 361-372.
- Buško, V., Ivanec, D., Kamenov, Ž. i Ljubotina D. (1998). *Socijalna percepcija i stavovi o turistima na otoku Krku*. Izvještaj sa VII ljetne psihologijske škole. Odsjek za psihologiju i Klub studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Jastrebarsko: Slap.
- Čorkalo, D. i Kamenov, Ž. (1999). *Nacionalni identitet i međunacionalna tolerancija*. Izvještaj sa VIII ljetne psihologijske škole. Odsjek za psihologiju i Klub studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Jastrebarsko: Slap.
- Velić, R., Kamenov, Ž. i Simić, O. (2000). Što se krije pod pojmom "samomotrenje"? Prilog analizi Snyderovog konstrukta. *Suvremena psihologija*, 3(1-2), 1-20.

- Čorkalo, D., Kamenov, Ž. i Tadinac-Babić, M. (2001). Autoritarnost, stav prema stanju demokracije i percepcija razvojnih ciljeva Hrvatske. *Društvena istraživanja*, 56, 1159-1177.
- Lugomer-Armano, G., Kamenov, Ž. i Ljubotina, D. (2002). *Problemi i potrebe mladih u Hrvatskoj*, Izvještaj s XI ljetne psihologijske škole. Odsjek za psihologiju i Klub studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb: GZAOP.
- Kamenov, Ž. i Jelić, M. (2003). Validacija instrumenta za mjerenje privrženosti u različitim vrstama bliskih odnosa: Modifikacija Brennanova Inventara iskustava u bliskim vezama. *Suvremena psihologija*, 6(1), 73-91.
- Čorkalo, D. i Kamenov, Ž. (2003). National identity and social distance: Does in-group loyalty lead to outgroup hostility? *Review of Psychology*, 10(2), 85-94.
- Kamenov, Ž., Ljubić, T. i Vurnek, M. (2004). Mjerenje stavova prema žrtvama silovanja: Modifikacija Fieldove skale stavova prema silovanju. *Ljetopis Studijskog centra socijalnog rada*, 11(2), 271-288.
- Kamenov, Ž. i Jelić, M. (2005). Stability of attachment styles across students' romantic relationships, friendships and family relations. *Review of Psychology*, 12(2), 115-123.
- Kamenov, Ž., Jelić, M., Huić, A., Franceško, M., i Mihić, V. (2006). Odnos nacionalnog i europskog identiteta i stavova prema europskim integracijama građana Zagreba i Novog Sada. *Društvena istraživanja*, 15(4-5), 867-890.
- Kamenov, Ž., Sladović Franz, B. i Ajduković, M. (2006). Razvoj skale za ispitivanje stavova prema izdvajanju djece iz obitelji i udomiteljstvu. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 42(1), 55-76.
- Ferić, I. i Kamenov, Ž. (2007). Vrijednosti kao prediktori stavova i ponašanja: Postoji li utjecaj redoslijeda mjerenja? *Društvena istraživanja*, 16(1-2), 51-71.
- Tadinac, M., Kamenov, Ž., Jelić, M., & Hromatko, I. (2007). *Što ljubavnu vezu čini uspješnom?*. Izvještaj s XV ljetne psihologijske škole. Odsjek za psihologiju i Klub studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb: FF Press.
- Jugović, I. i Kamenov, Ž. (2008). Razvoj instrumenta za ispitivanje rodni uloga u adolescenciji. *Suvremena psihologija*, 11(1), 93-106.
- Bartolac, A., Kamenov, Ž. i Petrak, O. (2011). Rodne razlike u obiteljskim ulogama, zadovoljstvu i doživljaju pravednosti s obzirom na tradicionalnost stava. *Revija za socijalnu politiku*, 18(2), 175-194.
- Kamenov, Ž. i Galić, B. (2011). *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj: Istraživanje «Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u RH»*. Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH.
- Kamenov, Ž. (2011). Stavovi, predrasude i uvjerenja o uzrocima rodne diskriminacije. U: Ž. Kamenov i B. Galić (Ur.), *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj: Istraživanje «Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u RH»*. Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, 92-111.
- Jugović, I. i Kamenov, Ž. (2011). Rodna (ne)ravnopravnost i diskriminacija u obiteljskim odnosima. U: Ž. Kamenov i B. Galić (Ur.), *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj: Istraživanje «Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u RH»*. Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, 28-37.
- Kamenov, Ž. i Jugović, I. (2011). Percepcija, iskustvo i stavovi o rodnoj (ne)ravnopravnosti u obitelji. U: Ž. Kamenov i B. Galić (Ur.), *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj: Istraživanje «Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u RH»*. Zagreb: Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, 120-142.
- Kamenov, Ž., Huić, A. i Jugović, I. (2011). Uloga iskustva rodno neravnopravnog tretmana u obitelji u percepciji, stavovima i sklonosti rodnoj diskriminaciji. *Revija za socijalnu politiku*, 18(2), 195-215.
- Marušić, I., Kamenov, Ž. i Jelić, M. (2011). Personality and attachment to friends. *Društvena istraživanja*, 20(4), 1119-1137.
- Ajduković, D., Ajduković, M., Cesar, S., Kamenov, Ž., Löw, A. i Sušac, N. (2011). *Prevenција nasilja u mladenačkim vezama*. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.
- Maričić, J., Kamenov, Ž. i Horvat, K. (2012). Predrasude u dječjoj dobi: provjera dviju skala

- socijalne distance. *Društvena istraživanja*, 21(1), 137-158.
- Tadinac, M., Bajoghli, H., Joshaghani, N., Hromatko, I., Jelić, M. & Kamenov, Ž. (2012). Determinants of relationship quality: A cross-cultural study. *Psychology Research*, 2(1), 40-51.

Dr. sc. Gordana Keresteš, redoviti profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

gordana.kerestes@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 17. srpnja 2012.

Životopis

Rođena 1965. u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirala psihologiju (1989.) te stekla magisterij (1995.) i doktorat (1999.) društvenih znanosti, polje psihologija. Radnu karijeru počela 1989. u Centru za socijalni rad Zlatar Bistrica. Od 1990. zaposlena na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Godine 2001. izabrana u znanstveno-nastavno zvanje docenta, a 2007. izvanrednog profesora. Nositeljica više kolegija iz razvojne psihologije na preddiplomskom, diplomskom i doktorskom studiju psihologije te doktorskom studiju glotodidaktike. Pod njezinim mentorstvom izrađeno je 40-ak diplomskih radova, 3 magistarska specijalistička rada i 3 disertacije. Sudjelovala u radu 6 znanstvenih projekata MZOS RH i 2 od njih vodila. Uključena u međunarodne projekte *Manifestations of dyslexia: Cross-linguistic studies of the development of reading and writing* (2009-2013) i *Computerized training of children with dyslexia in Sweden and Croatia* (2010-2013) čiji je nositelj Sveučilište u Göteborgu, Švedska. Objavila više od 30 znanstvenih radova u domaćim i međunarodnim časopisima, 1 znanstvenu knjigu (monografiju) i desetak stručnih radova. U koautorstvu uredila 2 stručne knjige. Održala više od 40 priopćenja na znanstvenim i stručnim skupovima, od čega 3 pozvana predavanja. Recenzirala desetak knjiga te više desetaka znanstvenih radova. Članica Savjeta znanstvenog časopisa *Klinička psihologija*. Zamjenica pročelnika Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu ak. g. 2004/05., zamjenica voditeljice dokorskog studija psihologije 2006/07., predstojnica Katedre za razvojnu psihologiju u više mandata. Članica Vijeća za djecu Vlade RH te nekoliko domaćih i međunarodnih strukovnih udruženja.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Glavina, E. i Keresteš, G. (2007). Anksioznost i depresivnost kao korelati sociometrijskog statusa u grupi vršnjaka. *Suvremena psihologija*, 10, 7-21.
- Keresteš, G. (2007). Dječja agresivnost – što pokazuju rezultati istraživanja provedenih u našoj zemlji? U: V. Kolesarić (Ur.), *Psihologija i nasilje u suvremenom društvu: Zbornik radova znanstveno-stručnog skupa Psihologija nasilja i zlostavljanja* (str. 33-43). Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.
- Keresteš, G. (2007). Rani temperament i utjecaj temperamenta na djetetovo ponašanje i odnos s osobama u okolini (pozvano predavanje). *Zbornik radova izlaganih na 19. simpoziju socijalne pedijatrije «Prve tri su najvažnije»*, Šibenik, 2007. (str. 15-20). Zagreb: UNICEF.
- Keresteš, G. i Brajša Žganec, A. (2009). *Udomiteljstvo: skrb o djeci izvan vlastite obitelji. Vodič za edukaciju stručnih djelatnika*. Zagreb: UISP.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2010). Mjerenje pubertalnog sazrijevanja u istraživanjima razvoja adolescenata. *Društvena istraživanja*, 19, 933-951.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2010). Prikadnost nekoliko subjektivnih mjera pubertalnog sazrijevanja za primjenu u ne-kliničkim istraživanjima razvoja adolescenata. *Društvena istraživanja*, 19, 1015-1035.
- Medved, A. i Keresteš, G. (2011). Usamljenost u ranoj adolescenciji: Spolne i dobne razlike te povezanost sa socijalnim odnosima. *Društvena istraživanja*, 20, 457-478.
- Sočo, M. i Keresteš, G. (2011). Roditeljsko ponašanje zaposlenih roditelja: Povezanost s objektivnim obilježjima posla i subjektivnim doživljajem odnosa roditeljske i radne uloge. *Društvena istraživanja*, 20, 647-669.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2011). Doživljaj kompetentnosti u roditeljskoj ulozi i sukobi između roditelja i adolescenata. *Suvremena psihologija*, 14, 7-21.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2011). Doživljaj roditeljstva očeva i majki adolescenata. *Suvremena psihologija*, 14, 153-169.
- Keresteš, G., Brković, I., & Kuterovac Jagodić, G. (2011). Predictors of psychological well-being of adolescents' parents. *Journal of Happiness Studies*. DOI 10.1007/s10902-011-9307-1. Published online November 22, 2011.

- Štironja, A., Roščić, S., Sedmak, M., Šepčević, A., Keresteš, G. (2011). Social-contextual determinants of parental behaviour of preschool children's mothers and fathers. *Croatian Journal of Education*, 13(3), 25-55.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Raboteg-Šarić, Z., Žužul, M., & Keresteš, G. (1994). War and children's aggressive and prosocial behavior. *European Journal of Personality*, 8, 201-212.
- Kuterovac-Jagodić, G., & Keresteš, G. (1997). Perception of parental acceptance-rejection and some personality variables in young adults. *Društvena istraživanja*, 30-31, 477-490.
- Keresteš, G., Arambašić, L., Kuterovac-Jagodić, G., & Vizek-Vidović, V. (1999). Pet ownership and children's self-esteem in the context of war. *Anthrozoos*, 12(4), 218-223.
- Arambašić, L., Keresteš, G., Kuterovac-Jagodić, G., & Vizek-Vidović, V. (2000). The role of pet ownership as a possible buffer variable in traumatic experiences. *Studia Psychologica*, 42, 135-146.
- Vizek-Vidović, V., Arambašić, L., Keresteš, G., Kuterovac-Jagodić, G., & Vlahović-Štetić, V. (2001). Pet ownership in childhood and socio-emotional characteristics, work values and professional choices in early adulthood. *Anthrozoos*, 14(4), 224-231.
- Keresteš, G. (2001). Roditeljsko ponašanje i obiteljska klima u obiteljima samohranih majka. *Društvena istraživanja*, 54-55, 903-925.
- Keresteš, G. (2001). Spol roditelja te dob i spol djeteta kao odrednice roditeljskog ponašanja. *Suvremena psihologija*, 4(1-2), 7-24.
- Keresteš, G. (2002). *Dječje agresivno i prosocijalno ponašanje u kontekstu rata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Keresteš, G., Kuterovac-Jagodić, G. i Vizek-Vidović, V. (2003). Etičke dileme u istraživanjima posljedica rata na mentalno zdravlje djece. *Dijete i društvo*, 5, 67-82.
- Keresteš, G. (2004). Stavovi nastavnika prema dječjem agresivnom ponašanju: Utjecaj vrste agresije, spola agresora i spola žrtve. *Društvena istraživanja*, 13(6), 1055-1079.
- Brajša-Žganec, A., Keresteš, G. i Kuterovac-Jagodić, G. (Ur.). (2005). *Udomiteljstvo: Skrb o djeci izvan vlastite obitelji*. Zagreb: UISP.
- Bumber, Ž., Keresteš, G. i Slaviček, M. (2005). Depresivnost kod školske djece u odnosu na darovitost, školski uspjeh, spol i dob. *Suvremena psihologija*, 8(1), 7-22.
- Ferenčić, J., Keresteš, G. i Bratko, D. (2005). Roditeljske implicitne teorije dječje inteligencije: Razlike u funkciji spola i obrazovanja. *Suvremena psihologija*, 8(2), 147-161.
- Keresteš, G. (2005). Maternal ratings of temperamental characteristics of healthy premature infants are indistinguishable from those of full-term infants. *Croatian Medical Journal*, 46(1), 36-44.
- Kuterovac-Jagodić, G., Keresteš, G., & Brković, I. (2006). Attachment styles of parents of adolescents and their parenting behavior. In: V. Čubela Adorić (Ed.), *Book of Selected Proceedings, 15th Psychology Days in Zadar* (pp. 167-183). Zadar: University of Zadar.
- Keresteš, G. (2006). Učiteljske procjene problematičnosti i učestalosti emocionalnih teškoća i teškoća u ponašanju kod učenika nižih razreda osnovne škole. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 42(1), 3-15.
- Keresteš, G. (2006). Mjerenje agresivnoga i prosocijalnoga ponašanja školske djece: Usporedba procjena različitih procjenjivača. *Društvena istraživanja*, 81-8(1-2), 241-264.
- Keresteš, G. (2006). Birth order and maternal ratings of infant temperament. *Studia Psychologica*, 48, 95-106.
- Keresteš, G. (2006). Children's aggressive and prosocial behavior in relation to war exposure: Testing the role of perceived parenting and child's gender. *International Journal of Behavioral Development*, 30(3), 227-239.
- Keresteš, G. & Milanović, A. (2006). Relations between different types of children's aggressive behavior and sociometric status among peers of same and opposite gender. *Scandinavian Journal of Psychology*, 47, 477-483.

- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2010). Mjerenje pubertalnog sazrijevanja u istraživanjima razvoja adolescenata. *Društvena istraživanja*, 19, 933-951.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2010). Prikadnost nekoliko subjektivnih mjera pubertalnog sazrijevanja za primjenu u ne-kliničkim istraživanjima razvoja adolescenata. *Društvena istraživanja*, 19, 1015-1035.
- Medved, A. i Keresteš, G. (2011). Usamljenost u ranoj adolescenciji: Spolne i dobne razlike te povezanost sa socijalnim odnosima. *Društvena istraživanja*, 20, 457-478.
- Sočo, M. i Keresteš, G. (2011). Roditeljsko ponašanje zaposlenih roditelja: Povezanost s objektivnim obilježjima posla i subjektivnim doživljajem odnosa roditeljske i radne uloge. *Društvena istraživanja*, 20, 647-669.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2011). Doživljaj kompetentnosti u roditeljskoj ulozi i sukobi između roditelja i adolescenata. *Suvremena psihologija*, 14, 7-21.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2011). Doživljaj roditeljstva očeva i majki adolescenata. *Suvremena psihologija*, 14, 153-169.
- Keresteš, G., Brković, I., & Kuterovac Jagodić, G. (2011). Predictors of psychological well-being of adolescents' parents. *Journal of Happiness Studies*. DOI 10.1007/s10902-011-9307-1. Published online November 22, 2011.
- Štironja, A., Roščić, S., Sedmak, M., Šepčević, A., Keresteš, G. (2011). Social-contextual determinants of parental behaviour of preschool children's mothers and fathers. *Croatian Journal of Education*, 13(3), 25-55.

Dr. sc. Gordana Kuterovac Jagodić, izvanredni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

gordana.kuterovac@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 27. svibnja 2009.

Životopis

Gordana Kuterovac Jagodić rođena je 1965. godine u Zagrebu gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. Studij psihologije u Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu završila je 1989. godine. Na istom fakultetu magistrirala je 1994. a doktorirala 2000. godine. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu zaposlena je od 1990. godine najprije kao znanstveni novak, a od 1996. kao asistent. Godine 2000. izabrana je u višeg asistenta, 2002. u docenta, a 2009. godine u izvanrednog profesora. Od 2008. godine predstojnica je Katedre za razvojnu psihologiju. U razdoblju od 2007. do 2009. godine bila je zamjenica pročelnika Odsjeka za psihologiju, a u dva navrata i zamjenica voditelja Poslijediplomskih studija psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. U studiju psihologije održava nastavu iz kolegija *Uvod u razvojnu psihologiju*, *Psihologija odrasle dobi i starenja i adolescencije*, *Uvod u predškolsku i školsku psihologiju* i *Psihološka procjena djece*. U okviru Doktorskog studija psihologije suvoditeljica je modula iz razvojne psihologije i nositeljica kolegija *Razvojni rizici, otpornost i psihopatologija*. U okviru poslijediplomskog specijalističkog studija kliničke psihologije nositeljica je kolegija *Klinička procjena djece* i *Psihologija seksualnog ponašanja*.

Osim nastave na Filozofskom fakultetu u Zagrebu predavala je studentima Pedagoške akademije u Zagrebu i Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao i na studiju Poslovne informatike Sveučilišta u Zagrebu, te držala edukacije za stručne suradnike u vrtićima i profesionalce i paraprofesionalce koji su pomagali žrtvama rata.

Sudjelovala je u radu pet znanstvenih projekta koje je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i vodila trogodišnji poticajni projekt za znanstvene novake i asistente. Kao stipendist European Science Foundation Conference on Longitudinal Research in Europe, 1992. godine bila je na studijskom boravku na Fakultetu za psihologiju Amsterdamskog sveučilišta u Nizozemskoj. Trenutačno je suradnica na znanstvenom projektu *Ličnost roditelja i roditeljstvo tijekom tranzicije djeteta u adolescenciju* čija je voditeljica prof.dr.sc. Gordana Keresteš.

Objavila je 22 znanstvena i 23 stručna rada i u koautorstvu uredila 3 knjige. Izlagala je znanstvene radove na četrdesetak znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu. Prevela je sedam stručnih knjiga i udžbenika iz psihologije od kojih tri samostalno i tri u koautorstvu. Predsjednica je povjerenstva Agencije za obrazovanje RH za polaganje stručnih ispita stručnih suradnika psihologa u dječjim vrtićima. Članica je *Hrvatskog psihološkog društva*, *Hrvatske psihološke komore* (kao i članica njezinog Nadzornog odbora), *Europskog udruženja za istraživanje traumatskoga stresa (ESTSS)*, *Društva za psihološku pomoć*, Povjerenstva Vlade RH za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih zamjenica članice *Vijeća za djecu Vlade Republike Hrvatske*.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Grozdek, M., Kuterovac Jagodić, G. i Zarevski, P. (2007). Samopoiimanje srednjoškolaca različitog školskog uspjeha. *Suvremena psihologija*, 10(1), 37-54.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2010). Mjerenje pubertalnog sazrijevanja u istraživanjima razvoja adolescenata. *Društvena istraživanja*, 19, 933-951.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2010). Prikkladnost nekoliko subjektivnih mjera pubertalnog sazrijevanja za primjenu u ne-kliničkim istraživanjima razvoja adolescenata. *Društvena istraživanja*, 19, 1015-1035.
- Justinić, J. i Kuterovac Jagodić, G. (2010). Odjeća (ne)čini adolescenta: samopoiimanje adolescenata i potrošačka uključenost u kupovinu odjeće s markom. *Društvena istraživanja*, 10(1-2), 105-106, 187-208.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2011). Doživljaj kompetentnosti u roditeljskoj ulozi i sukobi između roditelja i adolescenata. *Suvremena psihologija*, 14, 7-21.
- Keresteš, G., Brković, I. i Kuterovac Jagodić, G. (2011). Doživljaj roditeljstva očeva i majki adolescenata. *Suvremena psihologija*, 14(2), 153-169.

- Keresteš, G., Brković, I., & Kuterovac Jagodić, G. (2011). Predictors of psychological well-being of adolescents' parents. *Journal of Happiness Studies*, DOI 10.1007/s10902-011-9307-1.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Zarevski, P., Kuterovac, G. & Matić, G. (1994). The assessment of shyness in Croatian adolescents. *European Journal of Psychological Assessment*, 10(2), 136-144.
- Kuterovac G., Dyregrov A. & Stuvland R. (1994). Children in war: A silent majority under stress, *British Journal of Medical Psychology*, 67, 363-375.
- Kuterovac Jagodić, G. & Keresteš, G. (1997). Perception of parental acceptance-rejection and some personality variables in young adults. *Društvena istraživanja*, 6(4-5), 447-491.
- Kuterovac Jagodić, G. (2000). Is war a good or a bad thing: Croatian, Israeli and Palestinian children's attitudes toward war. *International Journal of Psychology*, 35(6), 241-257.
- Kuterovac Jagodić, G. i Vizek-Vidović, V. (2000). Neki metrijski pokazatelji u Upitniku za ispitivanje dječjih postraumatskih reakcija. *Suvremena psihologija*, 2(1-2), 67-84.
- Vizek-Vidović, V., Kuterovac Jagodić, G. & Arambašić, L. (2000). Posttraumatic symptomatology in children exposed to war. *Scandinavian Journal of Psychology*, 41, 297-306.
- Kuterovac-Jagodić, G. & Kontak, K. (2002). Normalization: A key to children's recovery. In: W. N. Zubenko & J. A. Capozzoli (Eds.), *Children and Disasters*, Oxford University Press, pp. 159-171.
- Kuterovac Jagodić, G. (2002). Dugoročne posljedice rata na mentalno zdravlje djece: Je li rat za djecu, svjedoke rata, zaista završio? *Dijete i društvo*, 4(1-2), 135-160.
- Kuterovac Jagodić, G. (2002). Long-term consequences of war on children in Croatia. Dugoročne posljedice rata po djecu u Hrvatskoj. U Duraković-Belko, E., Powell, S. (Ur.). *Psihosocijalne posljedice rata: Rezultati empirijskih istraživanja provedenih na području bivše Jugoslavije*. Prezentacije sa simpozija održanog 7. i 8.6. 2000. na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Sarajevo: UNICEF BiH. str. 197-200.
- Kuterovac Jagodić, G. (2003). Posttraumatic stress symptoms in Croatian children exposed to war: A prospective study. *Journal of Clinical Child Psychology*, 59(1), 9-25.
- Glavak, R., Kuterovac-Jagodić, G., & Sakoman, S. (2003). Perceived parental acceptance-rejection, family-related factors, and socio-economic status of families of adolescent heroin addicts. *Croatian Medical Journal*, 44(2), 199-206.
- Kuterovac Jagodić, G. (2003). Dugoročne posljedice rata na mentalno zdravlje djece: Je li rat za djecu, svjedoke rata u Hrvatskoj, zaista završio?. *Dijete i društvo*, 4(1-2), 135-160.
- Kuterovac Jagodić, G., Keresteš, G., Marušić, I. i Vizek Vidović, V. (2003). *Poimanje djeteta i percepcija dječjih prava u Hrvatskoj*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Keresteš, G., Kuterovac-Jagodić, G. i Vizek-Vidović, V. (2003). Etičke dileme u istraživanjima posljedica rata na mentalno zdravlje djece. *Dijete i društvo*, 5, 67-82.
- Kuterovac Jagodić, G., Keresteš, G., Škrabić Aničić, A. (2005). Rizici u razvoju djece koja se udomljuju. U: A. Brajša Žganec, G. Keresteš, G. Kuterovac Jagodić (Ur.), *Udomiteljstvo: Skrb o djeci izvan vlastite obitelji: Priručnik za edukaciju stručnjaka*. Zagreb: Udruga za inicijative u socijalnoj politici. 43-72.

Dr.sc. Damir Ljubotina, izvanredni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

dljuboti@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 27. svibnja 2009.

Životopis

Rođen 17. kolovoza 1965. godine u Otočcu, 1995. Na Filozofskom fakultetu zaposlen je od 1988. godine. Doktorsku disertaciju obranio je na Odsjeku za psihologiju u Zagrebu 2000. godine. 2009. godine izabran je u zvanje izvanrednog profesora.

U preddiplomskom studiju psihologije nositelj je kolegija Uvod u teoriju testova i Statistička obrada podataka pomoću računala. Na diplomskom studiju suvoditelj je kolegija Psihometrija, te samostalni nositelj kolegija Psihodijagnostičke metode, Multivarijatne analize: dimenzionalni modeli. Na diplomskom studiju geografije izvodi kolegij Računalne statističke analize. U okviru doktorskog studija psihologije predaje više tema, a nositelj je kolegija Suvremeni pristupi u teoriji testova: modeli i aplikacije. Predavač je na doktorskome studiju iz obrazovanja na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu.

Glavna područja znanstveno-istraživačkog rada su psihometrija i teorija testova, psihodijagnostika, te područje traumatskog stresa, odnosno evaluacija tretmana. Ukupno je objavio više od 30 znanstvenih i stručnih radova, 5 poglavlja u knjigama, te je su-urednik četiri knjige. Autor je većeg broja testova i mjernih instrumenata iz područja kognitivnih sposobnosti.

Sudjelovao je u većem broju znanstvenih projekata i programa psihosocijalne pomoći, a samostalno je kao glavni istraživač vodio dio projekta Europske unije (kategorija FP5 - Framework Programm) "Treatment seeking and treatment outcomes in people suffering from posttraumatic stress following war and migration in the Balkans". Od 2007. glavni je istraživač na tehnologijskom projektu «Razvoj, standardizacija i psihometrijska validacija testova kognitivnih sposobnosti» (MZOŠ RH), a od 2007. suradnik je Ureda za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu te vodi projekte vrednovanja kvalitete nastave, a trenutno je stručni savjetnik Sveučilišta na poslovima vrednovanja kvalitete nastave. Bio je urednik glasnika Ureda za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu UNIQINFO. Suradnik je Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, te sudjeluje u skupini za izradu testova iz psihologije. Voditelj je Centra za primijenjenu psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Ljubotina, D., Pantić, Z., Frančišković, T., Mladić & M., Priebe S. (2007.) Treatment outcomes and perception of social acknowledgment in war veterans: Follow-up study. *Croatian Medical Journal*, 48, 157-66.
- Ljubotina Družić, O. & Ljubotina D. (2007.). Attributions of poverty among social work students in Croatia. *Croatian Medical Journal*, 48, 741-749.
- Ljubotina Družić, O. i Ljubotina D. (2007.) Percepcija socijalne nepravde, struktura vrijednosti, posljedice rata i religioznost kao prediktori devijantnih ponašanja mladih. *Kriminologija i socijalna integracija*, 15(1), 13-25.
- Priebe, S., Matanov, A., Janković Gavrilović, J., McCrone, P., Ljubotina, D., Knežević, G., Kučukalić, A., Frančišković, T. & Schützwohl, M. (2009) Consequences of untreated posttraumatic stress disorder following war in former Yugoslavia: Morbidity, subjective quality of life, and care costs. *Croatian Medical Journal*. 50(5), 465-475
- Ljubotina, D. (2008) Rezultati provedbe studente ankete na Sveučilištu u Zagrebu. *Novosti Ureda za upravljanje kvalitetom*, 1, 3-5
- Ljubotina, D. (2008). Kako su nastavnici ocijenili kvalitetu nastave i uvjete rada. *Novosti Ureda za upravljanje kvalitetom*, 1, 5-6.
- Galić, R. Ljubotina, D., Matić, R., Matešković, D. i Ninić, A. (2009). *Mladi i sigurnost – osjećaju li se mladi sigurno u gradu Zagrebu*. Zagreb: Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom.
- Ljubotina, D. (2010). Vrednovanje trogodišnjih preddiplomskih studija od strane prve generacije studenata koji su diplomirali u ak.god. 2007./2008. *Novosti za upravljanje kvalitetom*, 3, 6-8.

- Priebe, S., Janković Gavrilović, J., Matanov, A., Frančišković, T., Knežević, G., Ljubotina, D., Bravo Mehmedbašić, A. & Schützwoh, M. (2010). Outcomes and costs at specialized centers for the treatment of PTSD after the war in former Yugoslavia. *Psychiatric Services*, 61(6), 598-604

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Ljubotina, D. i Kulenović, A. (1997). *Zbirka zadataka iz psihometrije s pregledom osnovnih formula*. zagreb: odsjek za psihologiju, katedra za psihometriju.
- Ljubotina, D. (2000). *Usporedba psihometrijskih karakteristika kompozitnih testova konstruiranih ukontekstu klasične teorije i teorije odgovora na zadatke*. Doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Ljubotina, D., & Muslić, Lj. (2003). Convergent validity of four instruments for measuring posttraumatic stress disorder. *Review of Psychology*, 10(1), 11-21.
- Fulgosi, A., Bratko, D., Ljubotina, D., & Fulgosi-Masnjak, R. (2003). An informational analysis of reaction times to different intensities of light. *Studia Psychologica*, 45(4), 285-294.
- Arcel, T. L., Ljubotina, D., Djipa, D., & Šaraba, L.(2003). Monitoring system at CTV - Sarajevo. In: T. L. Arcel, S. Popovic, A. Kucukalic & A. Bravo - Mehmedbasic (Eds.), *Treatment of Torture and Trauma Survivors in a Post - war Society*, Sarajevo: Association for Rehabilitation of Torture Victims - Centre for Torture Victims.
- Ljubotina, D. (2003). Evaluation of psychotherapy through monitoring system - basic terms and problems. In: *Repatriation as a part of reconstruction process in torture victims (interpersonal and intrapersonal process)*. Zagreb: IRCT.
- Ljubotina, D., Galić, J., & Jukić, V. (2004). Prevalence and risk factors of substance use in urban adolescents: A questionnaire study. *Croatian Medical Journal*, 45(1), 16-32.
- Ljubotina, D., Petak, A., Janković, J. i Berc, G. (2004). Religioznost obitelji u seoskoj i gradskoj sredini. *Sociologija sela*, 42, 163/164 (1/2), 113-138. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
- Ljubotina, D., Pantić, Z, Frančišković, T., Mladić M. & Priebe S. (2007.) Treatment outcomes and perception of social acknowledgment in war veterans: Follow-up study. *Croatian Medical Journal*, 48, 157-66.
- Ljubotina Družić, O. & Ljubotina D. (2007.). Attributions of poverty among social work students in Croatia. *Croatian Medical Journal*, 48, 741-749.

Dr. sc. Darja Maslić Seršić, izvanredni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju
dmaslic@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 21. lipnja 2007.

Životopis

Darja Maslić Seršić rođena je 1966. godine u Karlovcu, gdje je završila osnovnu i srednju školu. Diplomirala je psihologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, 1989, a postdiplomski studij za znanstveno usavršavanje u području psihologije završila je 1993. godine, obranom magistarskog rada pod naslovom „Inteligencija i sposobnost simultanog djelovanja“. Doktorsku disertaciju pod naslovom „Odnos pojedinca i organizacije: istraživanje modela odanosti“ obranila je 2000. godine. Pohađala je *Drugu europsku ljetnu školu iz psihologije rada i organizacijske psihologije* (1992) i seminar *Diversity in the Workplace* (2012).

Svu svoju radnu karijeru ostvarila je na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu gdje se prvi puta zaposlila na radnom mjestu stručnog suradnika 1989. godine, a zatim je bila znanstvena novakinja (1990-1998) na Katedri za psihologiju rada i ergonomiju, asistentica (1998-2001), docentica (2001-2007) i izvanredna profesorica (od 2007) na Katedri za eksperimentalnu psihologiju.

Akademsku godinu 2011-2012. provela je na Colorado State University kao stipendist zaklade Fulbright (*Fulbright Visiting Scholar*). Nastavnica je na preddiplomskom, diplomskom i doktorskom studiju psihologije, te na specijalističkom studiju iz kliničke psihologije. Osim na Odsjeku za psihologiju, nastavnica je na poslijediplomskim studijima na drugim fakultetima našeg sveučilišta te na Univerzitetu u Sarajevu. Za vrijeme boravka u SAD sudjelovala je u nastavi za studente na Colorado State University.

U znanstvenom radu bavi se područjem psihologije rada i organizacijske psihologije, posebno odnosom rada i psihičkog zdravlja ljudi. Voditeljica je projekta „Individualne i organizacijske posljedice nesigurnosti posla“ koji je dio znanstvenog programa „Psihosocijalne posljedice društvene tranzicije“ čiji je voditelj prof. dr. Dean Ajduković. Također je suradnica na projektu „Regionalizam kardiovaskularnih bihevioralnih rizika – model intervencije“ čiji je voditelj prof. dr. Silvije Vuletić.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Šverko, B., Galić, Z., Maslić Seršić, D. i Galešić, M. (2008). Working in hidden economy: Association with the latent benefits and psychological health. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 17(1), 301-314.
- Šverko, B., Galić, Z., Maslić Seršić, D. i Galešić, M. (2008). Unemployed people in search for a job: Reconsidering the role of search behavior. *Journal of Vocational Behavior*, 72(3), 415-428.
- Vuletić Mavrinac, G., Maslić Seršić, D. i Mujkić, A. (2009). Cardiovascular and behavioral risk factors in relation to self-assessed health status. *Collegium Antropologicum*, 33(1), 99-107.
- Maslić Seršić, D. i Trkulja, J. (2009). Nesigurnost posla kao predmet istraživanja u psihologiji: teorije, metode i rezultati. *Društvena istraživanja*, 18(3), 523-547.
- Maslić Seršić, D. (2010). *Ekonomsko nasilje nad ženama: manifestacije, posljedice i putovi oporavka*. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.
- Slišković, A., Maslić Seršić, D. i Burić, I. (2011). Work locus of control as a mediator of the relationship between sources and consequences of occupational stress among university teachers. *Review of Psychology*, 18(2), 109-118.
- Slišković, A. i Maslić Seršić, D. (2011). Work stress among university teachers: Gender and position differences. *Archives of Industrial Hygiene and Toxicology*, 62(4), 299-307.
- Maslić Seršić, D. i Šavor, M. (2011). Konstrukcija skale suočavanja s gubitkom posla. *Društvena istraživanja*. 20(2), 495-515.
- Maslić Seršić, D. i Vukelić, A. (u tisku, travanj 2012). Vojislav Trifunović ili Tomislav Lučić: tko će se lakše zaposliti u Zagrebu? Testiranje diskriminacije po nacionalnoj i dobnoj osnovi metodom prirodnog eksperimenta. *Revija za sociologiju*, 42, 1.

- Slišković, A., Maslić Seršić, D. i Burić, I. (2012). Izvori stresa u radu nastavnika u visokom obrazovanju. *Psihologijske Teme*, 21(1), 83-103.
- Maslić Seršić, D. i Šavor, M. (2012). Who will beat the crisis? Searching for factors that define successful coping with job loss among working people in Croatia. *Problems of Psychology in the 21st Century*, 2(2), 39-53.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Maslić Seršić, D. (1999). An empirical test of Meyer and Allen's three-component model of organizational commitment in a Croatian context. *Review of Psychology*, 6(1-2), 17-24.
- Maslić Seršić, D. (2000). Što je odanost i kako je možemo mjeriti? *Suvremena psihologija*, 3, (1-2), 99-111.
- Maslić Seršić, D. i Šverko, B. (2000). Croatian workers in the period of transition: a five year follow-up of job-related attitudes. *Social Science Information*, 39(2), 363-376.
- Šverko, B., Galešić, M. i Maslić Seršić, D. (2004). Aktivnosti i financijsko stanje nezaposlenih u Hrvatskoj. Ima li osnova za tezu o socijalnoj isključenosti dugotrajno nezaposlenih osoba? *Revija za socijalnu politiku*, 11(3-4), 283-297.
- Šverko, B., Maslić Seršić, D. i Galešić, M. (2004). Nezaposlenost i subjektivno zdravlje. Jesu li najugroženije nezaposlene osobe srednje dobi? *Suvremena psihologija*, 7(2), 201-214.
- Maslić Seršić, D., Šverko, B. i Galešić, M. (2005). Unemployment and dimensions of subjective health: Exploring moderating effects of age. *Studia psychologica*, 47(3), 221-234.
- Maslić Seršić, D., Šverko, B. i Galić, Z. (2005). Radne vrijednosti i stavovi prema poslu u Hrvatskoj: Što se promijenilo u odnosu na devedesete? *Društvena istraživanja*, 14(80), 1039-1054.
- Jelušić, J. i Maslić Seršić, D. (2005). Obiteljske i radne okolnosti kao prediktori ravnoteže obiteljskog i poslovnog života zaposlenih majki. *Suvremena psihologija*, 8(1), 23-36.
- Maslić Seršić, D. i Vuletić, G. (2006). Psychometric evaluation and establishing norms of Croatian SF-36 Health Survey: providing a framework for subjective health research. *Croatian Medical Journal*, 7(1), 95-102.
- Šverko, B., Galić, Z. i Maslić Seršić, D. (2006). Nezaposlenost i socijalna isključenost: longitudinalna studija. *Revija za socijalnu politiku*, 13(1), 1-14.
- Galić, Z., Maslić Seršić, D. i Šverko, B. (2006). Financijske prilike i zdravlje nezaposlenih u Hrvatskoj: Vodi li financijska deprivacija do lošijeg zdravlja? *Revija za socijalnu politiku*, 13,(3-4), 257-269.
- Maslić Seršić, D., Zelenbrz, I. i Čorko, I. (2006). Analiza Plutchikova Indeksa profila emocija u selekcijskoj situaciji. *Suvremena psihologija*, 9(2), 229-243.
- Šverko, B., Galić, Z., Maslić Seršić, D. i Galešić, M. (2008). Working in hidden economy: Association with the latent benefits and psychological health. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 17(1), 301-314.
- Šverko, B., Galić, Z., Maslić Seršić, D. i Galešić, M. (2008). Unemployed people in search for a job: Reconsidering the role of search behavior. *Journal of Vocational Behavior*, 72(3), 415-428.
- Maslić Seršić, D. i Trkulja, J. (2009). Nesigurnost posla kao predmet istraživanja u psihologiji: teorije, metode i rezultati. *Društvena istraživanja*, 18(3), 523-547.
- Maslić Seršić, D. (2010). *Ekonomsko nasilje nad ženama: manifestacije, posljedice i putovi oporavka*. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.
- Slišković, A., Maslić Seršić, D. i Burić, I. (2011). Work locus of control as a mediator of the relationship between sources and consequences of occupational stress among university teachers. *Review of Psychology*, 18(2), 109-118.
- Slišković, A. i Maslić Seršić, D. (2011). Work stress among university teachers: Gender and position differences. *Archives of Industrial Hygiene and Toxicology*, 62(4), 299-307.
- Maslić Seršić, D. i Šavor, M. (2011). Konstrukcija skale suočavanja s gubitkom posla. *Društvena istraživanja*. 20(2), 495-515.

- Slišković, A., Maslić Seršić, D. i Burić, I. (2012). Izvori stresa u radu nastavnika u visokom obrazovanju. *Psihologijske Teme*, 21(1), 83-103.
- Maslić Seršić, D. i Šavor, M. (2012). Who will beat the crisis? Searching for factors that define successful coping with job loss among working people in Croatia. *Problems of Psychology in the 21st Century*, 2(2), 39-53.

Dr. sc. Branimir Šverko, profesor emeritus

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

branimir.sverko@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 05. lipnja. 1996.

Životopis

Redoviti profesor i predstojnik Katedre za psihologiju rada i ergonomiju pri Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao 1962., magistrirao 1970., doktorirao 1973. psihologiju u Zagrebu. Kao Fulbrightov stipendist proveo je šk. god. 1975-76. na postdoktorskom usavršavanju na Sveučilištu Illinois, SAD.

Bio je pročelnik Odsjeka i voditelj postdiplomskog programa na Odsjeku za psihologiju; prodekan i dekan Filozofskog fakulteta u Zagrebu; predsjednik Odbora za postdiplomski studij i znanstveni rad Sveučilišta u Zagrebu. Bio je predsjednik Hrvatskog psihološkog društva, predsjednik Hrvatskog ergonomijskog društva, urednik Revije za psihologiju. Bio je član Koordinacijskog komiteta Evropske mreže organizacijske psihologije, ENOP, član Izvršnog odbora Evropske udruge za psihologiju rada, EAWOP. Član je Uredništva European Journal of Work and Organizational Psychology i Uredništva International Journal for Educational and Vocational Guidance. Bio je članom programskog ili savjetodavnog odbora na nekoliko europskih kongresa za psihologiju rada. Dobitnik je više nagrada za afirmaciju psihologije, značajan doprinos razvoju psihologije i znanstveno-istraživački rad.

Predaje kolegije iz psihologije rada, ergonomije i organizacijske psihologije. Predavao je i na sveučilištima u Zadru i Rijeci, a povremena predavanja održao je na brojnim sveučilištima u svijetu. Jedan je od ravnatelja Evropske postdiplomske ljetne škole "New Information Technology and Work Psychology" i pokretač međusveučilišnog virtualnog postdiplomskog studija kojeg zajednički organiziraju nastavnici sa sveučilišta u Beču, Budimpešti, Ljubljani i Zagrebu.

Vodio je nekoliko zapaženih projekata i objavio preko 100 radova, većinom u priznatim recenziranim časopisima.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Šverko, B., Babarović, T. i Šverko, I. (2007). Vrijednosti i životne uloge u kontekstu odabira zanimanja i razvoja karijere. *Suvremena psihologija*, 10(2), 295-322.
- Šverko, B., Babarović, T. i Šverko, I. (2008). Assessment of Values and Role Saliency. U: Athanassou, J. & Van Esbroeck, R. (ur.), *International Handbook of Career Guidance* (str. 539-564). New York: Springer.
- Šverko, B., Galić, Z., Maslić Seršić, D. i Galešić, M. (2008). Unemployed people in search of a job: Reconsidering the role of search behavior. *Journal of vocational behavior*, 72, 415-428.
- Šverko, B., Galić, Z., Maslić Seršić, D. i Galešić, M. (2008). Working in hidden economy: latent benefits and psychological health. *European journal of work and organizational psychology*, 17(3), 301-412.
- Galić, Z. i Šverko, B. (2008). Effects of prolonged unemployment and reemployment on psychological and physical health. *Review of psychology*, 15(1-2), 3-10.
- Šverko, B. i Galić, Z. (2009). Kvaliteta radnog života u Hrvatskoj: subjektivne procjene tijekom posljednjih 15 godina. U: V. Franičević, i V. Puljiz (Ur.), *Rad u Hrvatskoj: pred izazovima budućnosti* (str. 197-223). Zagreb: Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo; Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Šiber, I., Šverko, B., Kljaić, S., & Magdić, M. (1978). Perceptions of enterprise power structure. In: J. Obradović & W. N. Dunn (Eds.), *Workers' Selfmanagement and Organizational Power in Yugoslavia* (pp. 218-231). Pittsburgh: University Center for International Studies, University of Pittsburgh.
- Šverko, B., Ajduković, D., Hajnc, L., Kulenović, A., Prišlin, R. i Vizek-Vidović, V. (1980). *Psihosocijalni aspekti izbora obrazovanja i zanimanja*. Zagreb: Centar društvenih djelatnosti SSOH.
- Šverko, B., Jerneić, Ž., & Kulenović, A. (1983). A contribution to the investigation of

- time-sharing ability. *Ergonomics*, 26(2), 151-160.
- Šverko, B. (1989). Origin of individual differences in importance attached to work: A model and a contribution to its evaluation. *Journal of Vocational Behavior*, 34, 28-39.
  - Šverko, B. (1991). New technology and the content of human work. In: R. A. Roe, M. Antalovits & E. Dienes (Eds.), *Technological change process and its Impact on work* (pp. 291-296). Budapest: Hungarian Coordination Council for Work Psychology and European Network of Organizational and Work Psychology.
  - Šverko, B. (1991). Značenje rada u životu pojedinca: radne vrijednosti, važnost rada i alijenacija. U: V. Kolesarić, M. Krizmanić i B. Petz (Ur.), *Uvod u psihologiju* (str. 17-56). Zagreb: Prosvjeta.
  - Jerneiĉ, Ź., & Šverko, B. (1994). Time-sharing factors and their relation to cognitive abilities and personality traits. *Personality and Individual Differences*, 16, 297-308.
  - Šverko, B., Maslić, D., Jerneiĉ, Ź., & Gurdulić-Šverko, A. (1994). Time-sharing performance of choice-response tasks: Factor structure and age differences. *Review of Psychology*, 1, 5-10.
  - Super, D.E., & Šverko, B. (Eds.) (1995). *Life Roles, Values, and Career: International Findings of the Work Importance Study*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
  - Šverko B. (2000). *Elektroniĉki vodiĉ kroz zanimanja*. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. <http://mrav.ffzg.hr/zanimanja/>
  - Šverko, B. & Galešić, M. (2002). *Odabrana poglavlja iz psihologije potrošnje*. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. E-skripta na <http://webct.carnet.hr:8900/>.

Dr. sc. Meri Tadinac, redoviti profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju
mtadinac@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 12. lipnja 2007.

Životopis

Meri Tadinac rođena je 1961. godine u Zagrebu, gdje je maturirala u Klasičnoj gimnaziji. Studij psihologije upisala je 1979. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a diplomirala 1984. Za diplomski rad nagrađena je "Bujasovom zlatnom značkom". Magistrirala je 1986. obranom rada *Apsolutni limeni i vrijeme reakcije kao indikatori snage živčanog sustava*, a disertaciju *Ispitivanje lateralizacije funkcija mozgovnih hemisfera tehnikom podijeljenog vidnog polja* 1993. U zvanje docenta izabrana je 1997., zvanje izvanrednog profesora u veljači 2002., a u zvanje redovnog profesora u lipnju 2007. godine. Od listopada 1985. zaposlena je u Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje izvodi nastavu na preddiplomskom, diplomskom i poslijediplomskim studijima psihologije. Od 2003. godine obavlja dužnost predstojnice Katedre za biološku psihologiju. Na poslijediplomskom studiju voditeljica je modula *Neuroznanost*. Do sada je bila mentorica pri izradi 39 diplomskih, pet magistarskih i specijalističkih radova te 11 doktorskih disertacija.

Tijekom rada u Odsjeku za psihologiju bila je aktivno uključena u više znanstvenih projekata MZOS-a iz područja psihologije, a trenutačno je voditeljica projekta *Provjera evolucijskog modela prilagodbe i zdravlja* (130-0000000-3294). Do sada je objavila jednu autorsku knjigu te jednu kao urednica, 3 poglavlja u knjizi, 43 znanstvena i 7 stručnih radova te je aktivno sudjelovala na više od 70 znanstvenih i stručnih skupova u zemlji i inozemstvu, od čega šest puta s pozvanim predavanjima. Sudjelovala je u organizaciji niza znanstvenih i stručnih skupova kao članica programskih i znanstvenih odbora. Članica je Hrvatskog psihološkog društva, član-osnivač te članica Znanstvenog savjeta Hrvatskog društva za neuroznanost, članica Hrvatskog društva za psihosomatska istraživanja, HSED-a (Hrvatskog seksološkog društva), član-osnivač EAPP (European Association of Personality Psychology) i članica HBES (Human Behavior and Evolution Society).

Bavi se stručnim prevodjenjem s engleskog te je do sada samostalno ili u suradnji prevela 11 udžbenika i znanstvenih knjiga te načinila stručnu redakciju za još dvije knjige. Povremeni je recenzent niza znanstvenih časopisa te je do sada recenzirala više desetaka znanstvenih i stručnih članaka te nekoliko knjiga. Također je, u dva navrata, recenzirala više znanstvenih projekata MZOS-a, Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Zadru.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Lučev, I. i Tadinac, M. (2008). Kvaliteta života u Hrvatskoj - povezanost subjektivnih i objektivnih indikatora te temperamenta i demografskih varijabli s osvrtom na manjinski status. *Migracijske i etničke teme*, 24, 67-89.
- Tatalović Vorkapić, S., Tadinac, M., Kulenović, A. i Buško, V. (2008). Evoked potentials and abstract thinking. *Review of Psychology*, 15, 67-76.
- Tadinac, M. Hromatko, I., Jokić-Begić, N. i Kotrulja, L. (2009). Jastrebovi i grlice: provjera hipoteze darvinovske medicine na modelu psorijaze. *Društvena istraživanja*, 18, 25-45.
- Nakić, S., Tadinac, M. i Herman, R. (2009). Uloga percipiranog stresa i stilova suočavanja u nastanku predporodajne anksioznosti. *Klinička psihologija*, 2, 7-21.
- Tatalović Vorkapić, S., Tadinac, M. i Rudez, J. (2010). P300 and extraversion in the visual oddball paradigm. *Studia Psychologica*, 52(1), 3-14.
- Kotrulja, L., Tadinac, M., Jokić-Begić, N. i Gregurek, R. (2010). A multivariate analysis of clinical severity, psychological distress, and psychopathological traits in psoriatic patients. *Acta Dermato-Venereologica (Stockh)*, 90, 251-256.
- Mazul-Sunko, B., Hromatko, I., Tadinac, M., Sekulić, A., Ivanec, Ž., Gvozdrenović, A., Tomašević, B., Gavranović, Ž., Mladić-Batinica, I., Čima, A., Vrkić, N. & Lovričević, I. (2010). Subclinical neurocognitive dysfunction after carotid endarterectomy - The impact of shunting. *Journal of neurosurgical anaesthesiology*, 22, 195-201
- Sorokowski, P., Szmajke, A., Sorokowska, A., Cunen, M., Fabrykant, M., Zarafshani, K., Amiri, M., Saeideh, B., Blazevska-Stoilkovska, B., Casellas, V., Cetinkaya, H., Lopez Coutino, B.,

Chavez, M., Cheng, C., Cristea, I., Davi, D., Dural, S., Dziecioł, A., Fauzee, S., Frichand, A., Gulbetekin, E., Hromatko, I., Javahishvili, T., Jgenti, A., Kartasasmita, S., Musil, B., Nongmaithem, S., Oladipo, E., Oluyinka, O., Patil, K., Schell, W., Serpekian, S., Slavchev, B., Stoyanova, S., Tadinac, M., Tripathi, N. & Tzu, F. (2011). Attractiveness of leg length: Report from 27 nations. *Journal of cross-cultural psychology*, 42, 131-139.

- Lučev, I. i Tadinac, M. (2010). Provjera dvaju modela subjektivne dobrobiti te povezanosti zadovoljstva životom, demografskih varijabli i osobina ličnosti. *Migracijske i etničke teme*, 26, 263-296.
- Tadinac, M. (2010). Why do we all want to be young and beautiful (and women especially)? From the evolutionary psychological perspective. *Acta Clinica Croatica*, 48, 501-508.
- Tadinac, M. i Hromatko, I. (2010). Evolucija govora: Što nam mogu reći Hoover i Bonnie? U: V. Mildner i M. Liker (Ur.), *Proizvodnja i percepcija govora*. Zagreb: FF Press (str. 255-264).
- Tatalović Vorkapić, S. & Tadinac, M. (2011). Electrophysiological correlates of empathy. *The Romanian Journal for Psychology, Psychotherapy and Neuroscience*, 1, 19-37
- Tatalović Vorkapić, S. & Tadinac, M. (2011). Does the abstract thinking have a significant role in the relationship between extraversion and evoked brain potentials? *Review of Psychology*, 18, 63-70.
- Tadinac, M., Bajoghli, H., Joshaghani, N., Hromatko, I., Jelić, M. & Kamenov, Ž. (2012). Determinants of relationship quality: A cross-cultural study. *Psychology Research*, 2, 1.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

Knjige i poglavlja u knjigama

- Tadinac, M. i Hromatko, I. (2004). Evolucijska psihologija i spolne razlike. U: J. Hrgović i D. Polšek (Ur.), *Evolucija društvenosti*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
- Tadinac, M. i Hromatko, I. (2006). *Uvod u biološke osnove doživljavanja i ponašanja*. Zagreb: FF Press.
- Tadinac, M. i Hromatko, I. (2010): Evolucija govora: Što nam mogu reći Hoover i Bonnie? U: V. Mildner i M. Liker (ur.). *Proizvodnja i percepcija govora*. Zagreb: FF Press (str. 255-264).

Radovi u časopisima

- Tadinac Babić, M., Kulenović, A. & Ledinski, D. (1989). On the structure of strelau temperament inventory (STI). *Revija za psihologiju*, 19, 25-32.
- Tadinac Babić, M., Maslić Seršić, D., & Martinić, I. (1993). Cognitive task effects on blood flow velocity changes in middle cerebral arteries: A transcranial Doppler study of hemispheric specialization. *Medicina*, 29, 107-111.
- Tadinac Babić, M. (1999). Ispitivanje lateralizacije funkcija mozgovnih hemisfera tehnikom PVP uz korištenje verbalnog materijala. *Govor*, 16(1), 57-68.
- Tadinac Babić, M. (2000). Ispitivanje lateralizacije funkcija mozgovnih hemisfera tehnikom podijeljenog vidnog polja: Varijable koje utječu na preleksičke procese u verbalnim zadacima. *Suvremena psihologija*, 3, 149-171.
- Prvčić, I. i Tadinac Babić, M. (2000). Razvoj vidnog konfiguracijskog pamćenja kod djece školske dobi. *Suvremena psihologija*, 3, 67-78.
- Tadinac, M. i Hromatko, I. (2004). Sex differences in mate preferences: testing some predictions from evolutionary theory. *Review of Psychology*, 11, 45-51.
- Hromatko, I. i Tadinac, M. (2006). Women's hormonal status and mate value influence relationship satisfaction and perceived male attractiveness. *Psychological Topics*, 15(2), 315-330.
- Hromatko, I., Tadinac, M. & Vranić, A. (2007). Femininity and masculinity across the menstrual cycle: A relation to mate value. *Collegium Anthropologicum*, 31(3), 315-319.
- Tatalović Vorkapić, S., Tadinac, M., Kulenović, A. & Buško, V. (2008). Evoked potentials and abstract thinking. *Review of Psychology*, 15, 67-76.
- Tadinac, M. Hromatko, I., Jokić-Begić, N. i Kotrulja, L. (2009). Jastrebovi i grlice: provjera hipoteze darvinovske medicine na modelu psorijaze. *Društvena istraživanja*, 18, 25-45.
- Tatalović Vorkapić, S., Tadinac, M. & Rudez, J. (2010). P300 and extraversion in the visual oddball paradigm. *Studia Psychologica*, 52, 1, 3-14.

- Tatalović Vorkapić, S. & Tadinac, M. (2011). Does the abstract thinking have a significant role in the relationship between extraversion and evoked brain potentials? *Review of Psychology*, 18, 63-70.

Dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić, redovni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju
vvlahovi@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 19. lipnja 2012. redovni profesor u trajnom zvanju

Životopis

Rođena je 1959. u Zagrebu gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. Studij psihologije u Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu završila je 1982. godine. Na poslijediplomskom studiju psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu magistrirala je 1986. godine radom *Utjecaj (ne)uspjeha u realizaciji profesionalnih planova na vrijednosti*. Doktorirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1996. godine obranivši disertaciju *Problemski matematički zadaci i uspješnost njihova rješavanja u početku školovanja*. Od 1982. do 1987. zaposlena je kao asistent na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zadru. Asistent na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu postala je 1987. godine, 1996. izabrana je u višeg asistenta, 1998 u docenta, a 2002. godine u zvanje izvanrednog profesora. Redovita profesorica postala je 2007., a u trajno zvanje izabrana je 2012. godine. Od 2000. godine predstojnica je Katedre za školsku psihologiju. Od početka sveučilišne karijere dr.sc. Vesna Vlahović-Štetić usmjerena je i nastavno i znanstveno na područje školske psihologije. Nakon izbora u docenta uvodi nove kolegije te drži predavanja i vježbe na njima (*Psihologija obrazovanja nadarenih učenika, Metodika nastave psihologije*). U novom programu studija osmislila je i vodi kolegije: *Psihologija obrazovanja: učenje i poučavanje* (za studente psihologije), *Rad s nadarenim učenicima* (za studente nastavnčkih usmjerenja na Filozofskom fakultetu), te kolegij *Psihologija učenja i poučavanja matematike* (zajednički kolegij za studente matematike i studente psihologije). U Poslijediplomskom doktorskom studiju psihologije nositeljica je modula *Psihologija obrazovanja* u okviru kojeg održava kolegij *Kognitivni modeli učenja: primjer matematike i prirodnih znanosti*. Vodi kolegije i na doktorskom studiju glotodidaktike, doktorskom studiju Rani odgoj i obvezno obrazovanje te drži nastavu na Poslijediplomskom specijalističkom studiju iz supervizije psihosocijalnog rada. Suradivala je na znanstvenim projektima: *Psihologijska istraživanja kognitivnih i konativnih osobina sudionika u odgojno obrazovnom procesu* (1987. – 1990), *Neki aspekti profesionalnog sazrijevanja u adolescenciji*, (1991.-1995.) i *Psihosocijalna prilagodba djece nakon rata i podrška škole* (1996.-2002.), *Razvoj modela cjeloživotnog obrazovanja učitelja i nastavnika* (2002.-2006.). Vodila je znanstveni projekt *Kognitivni i socio-emocionalni čimbenici učenja matematike* (2002.–2006.), vodi projekt *Psihološki faktori učenja matematike: uradak, strategije, motivacija i stavovi*, te program *Psihološki čimbenici uspješnog učenja*. Suraduje na projektu *Profesionalni razvoj učitelja tijekom inicijalnog obrazovanja i pripravnštva* te na projektu *ICT sustavi za osobe sa složenim komunikacijskim potrebama*. Objavila je u koautorstvu 5 knjiga od kojih je jedna sveučilišni udžbenik a jedna sveučilišni priručnik, 37 znanstvenih i 14 stručnih radova, te izlagala radove na 38 međunarodnih i domaćih znanstvenih skupova.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Vizek Vidović, V. i Vlahović-Štetić, V. (2007). Modeli učenja odraslih. *Ljetopis socijalnog rada*. 14(2), 283-310.
- Rovan, D. i Vlahović-Štetić, V. (2008). Self-concept of high school students with various level of mathematical giftedness. *Studia Psychologica*, 50(2), 169-178.
- Pavlin-Bernardić, N., Vlahović-Štetić, V. i Arambašić, L. (2008). Children's solving of mathematical word problems: The contribution of working memory. *Review of Psychology*, 15(1-2), 35-43.

- Rovan, D., Pavlin-Bernardić, N. i Vlahović-Štetić, V. (2009). Imaju li medvjedići jednak broj bombona? Konceptualno razumijevanje osnovnih svojstava zbrajanja. *Suvremena psihologija*, 12(1), 99-118.
- Vlahović-Štetić, V. (2009.). Matematika za život. *Dijete, škola, obitelj : časopis za odgoj i obrazovanje djece rane školske dobi namijenjen stručnjacima i roditeljima*, 24, 2-5
- Vlahović-Štetić, V., Pavlin-Bernardić, N. i Rajter, M. (2010). Illusion of linearity in geometry: Effect in multiple-choice problems. *Mathematical Thinking and Learning*, 12(1), 54-67.
- Pavlin-Bernardić, N., Vlahović-Štetić, V. i Mišurac Zorica, I. (2010). Studentski i učiteljski stavovi i uvjerenja o matematici. *Odgojne znanosti*, 12(2), 385-397.
- Pavlin-Bernardić, N., Rovan D. i Vlahović-Štetić, V. (2011). Kad u matematici „više“ zapravo znači „manje“: Analiza uspješnosti u rješavanju problemskih zadataka usporedbe. *Psihologijske teme*, 20(1), 115-130.
- Paić-Antunović, J. i Vlahović-Štetić, V. (2011). The effect of feedback on the intensity of the illusion of linearity in high-school student's solving of geometry problems. *Review of Psychology*, 18(1), 21-30.
- Pavlin-Bernardić, N.; Vlahović-Štetić, V. (2011.). Iluzija linearnosti. *Poučak: časopis za metodiku i nastavu matematike*, 47, 12-17.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Vlahović-Štetić, V. & Miura, I. T. (1995). Cognitive representation of number and understanding of place value: First graders in Croatia and the United States. *Review of Psychology*, 2, 23-28.
- Vlahović-Štetić, V. i Vizek Vidović, V. (1998). *Kladim se da možeš...*, - psihološki aspekti početnog poučavanja matematike. Zagreb: Udruga roditelja "Korak po korak".
- Vlahović-Štetić, V., Vizek Vidović, V., & Arambašić, L. (1999). Motivational characteristics in mathematical achievement; A study of gifted high-achieving, gifted underachieving and non-gifted pupils. *High Ability Studies*, 10, 37-49.
- Vlahović-Štetić, V. (1999). Word problem solving as a function of problem type, situational context and drawing. *Studia Psychologica*, 41, 49-62.
- Miura, I.T., Okamoto, Y., Vlahović-Štetić, V., Kim, C., & Han, J.H. (1999). Language supports for children's understanding of numerical fractions: Cross-national comparisons. *Journal of Experimental Child Psychology*, 74, 356-365.
- Vlahović-Štetić V. i Kovačić, S. (1999). Kognitivna reprezentacija brojeva u djece različite dobi. *Društvena istraživanja*, 4(42), 563-577.
- Miljević-Ridički, R., Miljković, D., Pavličević-Franić, D., Rijavec, M., Vizek Vidović, V., Vlahović-Štetić, V. i Zarevski, P. (2000). *Učitelji za učitelje*. Zagreb: IEP.
- Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović Štetić, V. i Miljković D. (2003). *Psihologija obrazovanja*. Zagreb: IEP.
- Rovan, D. i Vlahović-Štetić, V. (2008). Self-concept of high school students with various level of mathematical giftedness. *Studia Psychologica*, 50(2), 169-178.
- Pavlin-Bernardić, N.; Vlahović-Štetić, V. & Arambašić, L. (2008). Children's solving of mathematical word problems: The contribution of working memory. *Review of Psychology*, 15(1-2), 35-43.
- Vlahović-Štetić, V., Pavlin-Bernardić, N. & Rajter, M. (2010). Illusion of linearity in geometry: Effect in multiple-choice problems. *Mathematical Thinking and Learning*, 12(1), 54-67.
- Paić-Antunović, J. & Vlahović-Štetić, V. (2011). The effect of feedback on the intensity of the illusion of linearity in high-school student's solving of geometry problems. *Review of Psychology*, 18(1), 21-30.

Dr. sc. Predrag Zarevski, redovni profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za psihologiju

pzarevsk@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 9. svibnja 2000. redovni profesor u trajnom zvanju

Životopis

Predrag Zarevski rođen je 1951. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zagrebu. Psihologiju je diplomirao 1974. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Kao student dobio je nagradu rektora Sveučilišta u Zagrebu. Od 1979. godine stalno je zaposlen na Katedri za Opću psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Doktorirao je 1981. godine temom "Multidimenzionalna analiza procjena nekih osobina ličnosti, indikatora inteligencije i školskog uspjeha". U zvanje docenta izabran je 1983., u zvanje izvanrednog profesora 1989. godine. Od 1994. godine je u znanstvenoistraživačkom zvanju znanstvenog savjetnika. U zvanje redovitog profesora prvi put je izabran 1995. godine, a reizabran je u trajno zvanje 2000. Održavao je predavanja iz Sistematske psihologije I, II i III, "Povijesti psihologije" i "Odabranih poglavlja iz Sistematske psihologije". Održavao je predavanja kolegija "Psihoinformatika" na Odsjeku za informatiku Filozofskog fakulteta. Na Studiju za socijalni rad održavao je predavanja iz "Razvojne psihologije i psihologije ličnosti". Trenutačno održava nastavu iz kolegija "Percepcija i pamćenje" i "Učenje i viši kognitivni procesi, „Inteligencija". Na poslijediplomskom studiju psihologije je voditelj kolegija "Kognitivna psihologija". Član je Europskog udruženja za procjenu ličnosti (EAPA) i Hrvatskog psihološkog društva. U drugom je mandatu potpredsjednik Hrvatske psihološke komore. Od 2002. glavni je urednik časopisa "Suvremena psihologija". Od 1991 do danas bio je glavni istraživač na više znanstvenih projekata. Objavio je ukupno 82 rada: 62 izvornih znanstvenih radova (25 tercijarno referenciranih), 4 studije, 20 stručnih radova, 6 testova i 2 upitnika s priručnicima, 13 knjiga, od toga su dva sveučilišna udžbenika („Psihologija pamćenja“ i „Struktura i priroda inteligencije“).

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Grozdek, M., Kuterovac Jagodić, G. i Zarevski, P. (2007). Samopoimanje srednjoškolaca različitog školskog uspjeha. *Suvremena psihologija*, 10(1), 37-54.
- Bakarčić, D., Ivančić Jokić, N., Majstorović, M., Škrinjarić, A. & Zarevski, P. (2007). Structural analysis of dental fear in children with and without trauma experience. *Collegium Antropologicum*, 31(3), 675-681.
- Zarevski, P., Ivanec, D., Zarevski, Z. & Lynn, R. (2007). Gender differences in general knowledge: four croatian studies. *Suvremena psihologija*, 10(2), 213-221.
- Matešić, K. ml., Zarevski, P. (2008). Correlation between intelligence and dimensions of personality and school succes. *Metodika*, 9, 366-379.
- Zarevski, P. i Matešić, K. (2009). Obrazovni sustav, inteligencija i bogatstvo nacija – recipročna uzročnost? *Suvremena psihologija*, 12(1), 191-199.
- Kopic, K., Vranić, A. i Zarevski, P. (2009). Spolne i rezidencijalne razlike u implicitnim teorijama inteligencije učenika osnih razreda. *Odgojne znanosti*, 17, 29-53.
- Lynn, R., Ivanec, D. & Zarevski, P. (2009). Sex differences in general knowledge domains. *Collegium Antropologicum*, 33(2), 515-520.
- Kopic, K., Vranić, A. & Zarevski, P. (2009). Implicitne teorije inteligencije učenika osmih razreda. *Društvena istraživanja*, 18, 503-523.
- Žufić, J., Ružić-Baf, M. & Zarevski, P. (2011). The position of teaching materials on the monitor and its effect on the e-learning success. *Journal of Information and Organizational Science*, 35(1), 143-157.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

Knjige

- Zarevski, P. (1995). *Provjerite pamćenje*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Zarevski, P. (2000). *Struktura i priroda inteligencije*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Zarevski, P. (2000). *Učitelji za učitelje: primjeri provedbe načela Aktivne/efikasne škole*.

Zagreb: IEP d.o.o.

- Zarevski, P. (2002). *Psihologija pamćenja i učenja (IV. izdanje)*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Zarevski, P., Škrinjarić, I. i Vranić, A. (2005). *Psihologija za stomatologe*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Radovi u časopisima

- Fulgosi, A., Knezović, Z., & Zarevski, P. (1983). Amount of information transmitted in absolute judgments of pitch calculated according to the majority rule. *Bulletin of the Psychonomic Society*, 21, 193-194.
- Fulgosi, A., Knezović, Z., & Zarevski, P. (1984). Group decisions and the amount of transmitted information in absolute identification of pitch. *Bulletin of the Psychonomic Society*, 22, 203-204.
- Fulgosi, A., Knezović, Z., & Zarevski, P. (1984). Individual differences, type of identification response, and practice in absolute identification of pitch. *Bulletin of the Psychonomic Society*, 22, 205-207.
- Zarevski, P., & Lugomer, G. (1985). Intellectual functioning of elementary-school pupils of different sex. *Studia Psychologica*, 27(1), 29-35.
- Zarevski, P. (1987). Kognitivni stilovi. *Penološke teme*, 2(3-4), 157-180.
- Zarevski, P. i Kandra, V. (1989). Usporedba adolescenata oštećenog vida različitog spola po kognitivnom postignuću. *Psihologija*, 22(1-2), 63-71.
- Zarevski, P. i Kandra, V. (1989). Usporedba adolescenata oštećenog i neoštećenog vida po kognitivnom postignuću. *Psihologija*, 22(1-2), 73-80.
- Eterović, H., Jerončić, N. i Zarevski, P. (1989). Kognitivno funkcioniranje i neke osobine ličnosti u funkciji spolnih uloga. *Primijenjena psihologija*, 10(4), 279-286.
- Zarevski, P. (1989). Modifikacija ponašanja u području kriminaliteta i penologije. *Penološke teme*, 4(3-4), 173-192.
- Zarevski, P. (1991). Pamćenje i vjerodostojnost svjedočenja. *Penološke teme*, 6(1-4), 57-77.
- Zarevski, P. i Gačnik-Del Negro, R. (1998). Spolne razlike u općoj informiranosti: razvojni trendovi. *Suvremena psihologija*, 1, 43-59.
- Todorčić, A. i Zarevski, P. (2000). Implicitne teorije inteligencije ljudi različite dobi, spola i obrazovanja. *Suvremena psihologija*, 3(1-2), 7-26.
- Zarevski, P., Sladić, I. i Vranić, A. (2001). Proaktivnost – predstavljanje i evaluacija konstrukta. *Suvremena psihologija*, 4(1-2), 73-92.
- Zarevski, P., Marušić, A. i Vranić, A. (2002). Proaktivnost i lokus kontrole kod menadžera. *Društvena istraživanja*, 11(4-5), 659-681.
- Zarevski, P., Bratko, D., Butković, A., & Lazić, A. (2002). Self-reports and peer-ratings of shyness and assertiveness. *Review of Psychology*, 9(1-2), 13-16.
- Bratko, D., Vukosav, Ž., Zarevski, P., & Vranić, A. (2002). The relations of shyness and assertiveness traits with the dimensions of the five-factor model in adolescence. *Review of Psychology*, 9(1-2), 17-23.
- Zarevski, P., Kujundžić, S. i Lasić, A. (2002). Opća informiranost pripadnika različitih socio-demografskih skupina. *Revija za sociologiju*, 33(3-4), 159-168.
- Mahović-Lakušić, D., Pecotić, Z., Zarevski, P. i Babić, T. (2002). Alzheimerova bolest. *Medix*, 8(44), 85-93.
- Katić, S., Bašić, J., Zarevski, P. i Babić, T. (2002). Evaluacija Obojenih progresivnih matrica i Crichton ljestvice rječnika na uzorku oboljelih od Parkinsonove bolesti. *Suvremena psihologija*, 5(2), 271-311.
- Vranić, A., Zarevski, P., & Ružić, M. (2003). Never-ending story: Utjecaj formata odgovora na psihometrijske karakteristike upitnika. *Suvremena psihologija*, 6(1), 93-103.
- Bašić, J., Katić, S., Vranić, A., Zarevski, P., Babić, T., & Mahović-Lakušić, D. (2004). Cognition in Parkinson's disease. *Croatian Medical Journal*, 45, 451-456.
- Zarevski, P. i Zarevski, Z. (2005). Utjecaj laičkih poimanja na psihologiju inteligencije. *Zbornik radova iz psihologije*. Mostar: Pedagoški fakultet u Mostaru.

- Zarevski, P., Ivanec, D. i Zarevski, Z. (2005). How general is general information construct. *Psihološka obzorja/Horizons of Psychology*, 14(1), 9-15.

Dr. sc. Igor Kardum, redoviti profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Odsjek za psihologiju

igor.kardum@ri.t-com.hr; kardum@ffri.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 18. veljače 2008.

Životopis

Rođen 1964. godine. Diplomirao psihologiju 1989. godine na Filozofskom fakultetu u Rijeci. Magistrirao 1991. godine na Filozofskom fakultetu u Ljubljani. Doktorirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1994. godine na temu «Osobine ličnosti i intraindividualne promjene u raspoloženju». Na Odsjeku za psihologiju zaposlen od 1990. godine, gdje trenutno predaje kolegije Emocije, Motivacija, Psihologija ličnosti, Evolucijska psihologija i Odabrana poglavlja iz evolucijske psihologije. Bio je voditelj i suradnik na nekoliko domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata. Trenutno je glavni istraživač na projektu «Osobine ličnosti, emocionalni i socijalni procesi kao odrednice zdravlja» Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te suradnik na međunarodnom projektu «International Sexuality Description Project». Godine 1999. dobitnik nagrade «Ramiro Bujas» za osobito vrijedno psihologijsko znanstveno djelo, a 2007 nagrade «Zoran Bujas» za osobito vrijednu knjigu u području psihologije. Objavio četiri knjige te oko šezdeset znanstvenih radova koji se odnose na ulogu osobina ličnosti u procesu stresa, suočavanja, emocionalnog doživljavanja i tjelesnog zdravlja te iz područja evolucijske psihologije.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Gračanin, A., Kardum, I. & Hudek-Knežević, J. (2007). Relations between dispositional expressivity and physiological changes during acute positive and negative affect. *Psychological Topics*, 16, 311-328.
- Kardum, I., Gračanin, A. i Krapić, N. (2007). Odnos dimenzija petofaktorskog modela ličnosti i raspoloženja. *Društvena Istraživanja*, 16, 135-156.
- Hudek-Knežević, J., Krapić, N. & Kardum, I. (2007). Burnout in dispositional context: The role of personality traits, social support and coping styles. *Review of Psychology*, 13, 65-73.
- Hudek-Knežević, J. Kardum, I. & Krapić, N. (2007). HIV-transmission knowledge, five-factor personality traits and psychopathy as determinants of risky sexual behaviors. *Review of Psychology*, 14, 139-152.
- Schmitt, D. P., Allik, J., McCrae, R. R., Benet-Martinez, V. & Kardum, I. (2007). The geographic distribution of big five personality traits: Patterns and profiles of human self-description across 56 nations. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 38, 173-212.
- Kardum, I., Gračanin, A., Dankić, K. i Perhat, A. (2008). *Ponašamo li se zdravo u Rijeci? Smjernice za preventivne programe / Health behaviour in Rijeka? How healthy is it? Guidelines for preventive measures*. Rijeka: Grad Rijeka.
- Krapić, N., Kardum, I. i Kristofić, B. (2008). Odnos crta ličnosti i sposobnosti s profesionalnim interesima. *Psihologijske teme*, 17, 75-91.
- Kardum, I., Krapić, N. i Hudek-Knežević, J. (2008). Antecedents and consequences of agentic and communal stressful life events in adolescence. *Psihologijske teme*, 17, 133-153.
- Kardum, I., Gračanin, A. & Hudek-Knežević, J. (2008). Evolutionary explanations of eating disorders. *Psychological Topics*, 17, 247-263.
- Kardum, I., Gračanin, A. i Hudek-Knežević, J. (2008). Dimenzije ličnosti i religioznost kao prediktori socioseksualnosti kod žena i muškaraca. *Društvena istraživanja*, 17, 505-528.
- Kardum, I., Gračanin, A., Dankić, K. i Perhat, A. (2008). *Mentalno zdravlje Riječana/Mental health of Rijeka's citizens*. Rijeka: Grad Rijeka.
- Hudek-Knežević, J. & Kardum, I. (2009). Five-factors personality dimensions and three health-related personality constructs as predictors of health. *Croatian Medical Journal*, 50, 394-402.
- Kardum, I. i Hudek-Knežević, J. (2009). Konceptualni i metodološki problemi u ispitivanjima odnosa ličnosti i tjelesnog zdravlja. *Društvena istraživanja*, 18, 3-24.
- Pokrajac-Bulian, A., Tkalčić, M., Kardum, I., Šajina, Š. i Kukić, M. (2009). Perfekcionizam, privatna svijest o sebi, negativan afekt i izbjegavanje kao odrednice prejedanja. *Društvena istraživanja*, 18, 111-128.

- Hudek-Knežević, J., Kardum, I. i Gračanin, A. (2010). Odnos crta ličnosti sa izloženošću zlostavljanju kod učenika osnovne škole. *Zbornik radova sa skupa «Nasilje nad djecom i među djecom»*, 2, 139-150.
- Gračanin, A., Tončić, M. i Kardum, I. (2010). The moderating role of the emotional valence on the relationship between big five personality dimensions and parasympathetic activity. *International Journal of Psychophysiology*, 77(3), 272.
- Simonić, E., Kaštelan, M., Peternel, S., Pernar, M., Brajac, I., Rončević-Gržeta, I. & Kardum, I. (2010). Childhood and adulthood traumatic experiences in patients with psoriasis. *Journal of Dermatology*, 37, 793-800.
- Trninić, S., Kardum, I. i Mlačić, B. (2010). Hipotetski model specifičnih osobina vrhunskih sportaša u momčadskim sportskim igrama. *Društvena istraživanja*, 3, 463-485.
- Kardum, I. (2012). Evolucijska psihologija i nasilje. *Zbornik radova sa skupa «Psihosocijalni aspekti nasilja u suvremenom društvu – izazov obitelji, školi i zajednici»*, 3, 37-48.
- Hudek-Knežević, J., Kardum, I. i Gračanin, A. (2012). Crte ličnosti kao prediktori nasilja u ljubavnim vezama. *Zbornik radova sa skupa «Psihosocijalni aspekti nasilja u suvremenom društvu – izazov obitelji, školi i zajednici»*, 3, 227-239.
- Cubranić, Z., Madzar, Z., Matijević, S., Dvornik, S., Fisić, E., Tomulić, V., Kunisek, J., Laskarin, G., Kardum, I. & Zaputović, L. (2012). Diagnostic accuracy of heart fatty acid binding protein (H-FABP) and glycogen phosphorylase isoenzyme BB (GPBB) in diagnosis of acute myocardial infarction in patients with acute coronary syndrome. *Biochemia Medica*, 22, 225-236.
- Kardum, I. & Hudek-Knežević, J. (in press). Relationships between five-factor personality traits and specific health-related personality dimensions. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 12..
- Kardum, I. i Hudek-Knežević, J. (u tisku). Osjećaj koherentnosti i tjelesno zdravlje. *Psihologijske teme*, 21.
- Milovanović, T., Švegar, D. i Kardum, I. (u tisku)). Efekti anksioznosti i depresivnosti na prepoznavanje emocionalnih izraza lica. *Psihologijske teme*, 21.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Kardum, I., & Hudek-Knežević, J. (1996). The relationship between Eysenck's personality traits, coping styles and moods. *Personality and Individual Differences*, 20, 341-350.
- Kardum, I., Hudek-Knežević, J. i Martinac, T. (1998). Odnos između strategija suočavanja i raspoloženja tijekom stresne transakcije. *Društvena istraživanja*, 7, 559-579.
- Kardum, I. (1999). Affect intensity and frequency: Their relation to mean level and variability of positive and negative affect and Eysenck's personality traits. *Personality and Individual Differences*, 26, 33-47.
- Hudek-Knežević, J., Kardum, I., & Vukmirović, Ž. (1999). The structure of coping styles: A comparative study of Croatian sample. *European Journal of Personality*, 13, 149-161.
- Hudek-Knežević, J., & Kardum, I. (2000). The effects of dispositional and situational coping, perceived social support and cognitive appraisal on immediate and delayed outcomes. *European Journal of Psychological Assessment*, 16, 190-201.
- Kardum, I. i Obrić, S. (2000). Efekti evaluacije i aktivacije na pamćenje afektivnih podražaja. *Društvena istraživanja*, 9, 115-136.
- Kardum, I. & Krapić, N. (2001). Personality traits, stressful life events, and coping styles in early adolescence. *Personality and Individual Differences*, 30, 503-515.
- Kardum, I., & Tićac-Daskijević, K. (2001). Absolute and relative accuracy in the retrospective estimate of positive and negative mood. *European Journal of Psychological Assessment*, 17, 69-77.
- Hudek-Knežević, J., Kardum, I., & Pahljina, R. (2002). Relations among social support, coping, and negative affect in hospitalized and nonhospitalized cancer patients. *Journal of Psychosocial Oncology*, 20, 45-63.
- Kardum, I. (2003). *Evolucija i ljudsko ponašanje*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

- Schmitt, D. P., Alcalay, L., Allensworth, M. & Kardum, I. (2003). Are men universally more dismissing than women? Gender differences in romantic attachment across 62 cultural regions. *Personal Relationships*, 10, 307-331.
- Schmitt, D. P., Alcalay, L., Allik, J. & Kardum, I. (2003). Universal sex differences in the desire for sexual variety: Tests from 52 nations, 6 continents, and 13 islands. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85, 85-104.
- Schmitt, D. P., Alcalay, L., Allensworth, M. & Kardum, I. (2004). Patterns and universals of adult romantic attachment across 62 cultural regions: Are models of self and of other pancultural constructs? *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 35, 367-402.
- Schmitt, D. P., Alcalay, L., Allik, J., Kardum, I., et al. (2004). Patterns and universals of mate poaching across 53 nations: The effects of sex, culture, and personality on romantically attracting another person's partner. *Journal of Personality and Social Psychology*, 86, 560-584.
- Kardum, I. (2004). Evolucijski pristup u psihologiji ličnosti. U: J. Hrgović i D. Polšek (Ur.), *Evolucija društvenosti* (str. 129-143). Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
- Kardum, I. i Gračanin, A. (2004). Emocije kao adaptacije: pregled evolucijskih shvaćanja emocija. U: J. Hrgović i D. Polšek (Ur.), *Evolucija društvenosti* (str. 275-291). Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
- Kardum, I., Hudek-Knežević, J. i Kalebić, B. (2004). Povezanost Eysenckovih dimenzija ličnosti i dimenzija emocionalne kontrole s tjelesnim simptomima. *Društvena istraživanja*, 13, 989-1010.
- Hudek-Knežević, J., Kardum, I., & Kalebić Maglica, B. (2005). The sources of stress and coping styles as mediators and moderators of the relationship between personality traits and physical symptoms. *Review of Psychology*, 12, 91-101.
- Hudek-Knežević, J. i Kardum, I. (2006). *Psihosocijalne odrednice zdravlja: I. Stres i tjelesno zdravlje*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Gračanin, A. i Kardum, I. (2006). Primarne emocije kao modularni mehanizmi ljudskog uma. U: M. S. Žebec, G. Sabol, M. Šakić i M. Kotrla (Ur.), *Mozak i um: trajni izazovi čovjeku* (str. 89-103). Zagreb: Institut društvenih znanosti «Ivo Pilar».
- Kardum, I., Gračanin, A. i Hudek-Knežević, J. (2006). Odnos crta ličnosti i stilova privrženosti s različitim aspektima seksualnosti kod žena i muškaraca. *Psihologijske teme*, 15, 101-128.
- Kardum, I., Hudek-Knežević, J. & Gračanin, A. (2006). Sociosexuality and mate retention in romantic couples. *Psychological Topics*, 15, 277-296.
- Gračanin, A., Kardum, I. & Hudek-Knežević, J. (2007). Relations between dispositional expressivity and physiological changes during acute positive and negative affect. *Psychological Topics*, 16, 311-328.
- Kardum, I., Gračanin, A. i Krapčić, N. (2007). Odnos dimenzija petofaktorskog modela ličnosti i raspoloženja. *Društvena Istraživanja*, 16, 135-156.
- Hudek-Knežević, J., Krapčić, N. & Kardum, I. (2007). Burnout in dispositional context: The role of personality traits, social support and coping styles. *Review of Psychology*, 13, 65-73.
- Hudek-Knežević, J. Kardum, I. & Krapčić, N. (2007). HIV-transmission knowledge, five-factor personality traits and psychopathy as determinants of risky sexual behaviors. *Review of Psychology*, 14, 139-152.
- Schmitt, D. P., Allik, J., McCrae, R.R., Benet-Martinez, V. & Kardum, I. (2007). The geographic distribution of big five personality traits: Patterns and profiles of human self-description across 56 nations. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 38, 173-212.
- Kardum, I., Gračanin, A. & Hudek-Knežević, J. (2008). Evolutionary explanations of eating disorders. *Psychological Topics*, 17, 247-263.
- Kardum, I., Gračanin, A. i Hudek-Knežević, J. (2008). Dimenzije ličnosti i religioznost kao prediktori socioseksualnosti kod žena i muškaraca. *Društvena istraživanja*, 17, 505-528.
- Hudek-Knežević, J. & Kardum, I. (2009). Five-factors personality dimensions and three health-related personality constructs as predictors of health. *Croatian Medical Journal*, 50, 394-402.

- Kardum, I. i Hudek-Knežević, J. (2009). Konceptualni i metodološki problemi u ispitivanjima odnosa ličnosti i tjelesnog zdravlja. *Društvena istraživanja*, 18, 3-24.
- Kardum, I. (2012). Evolucijska psihologija i nasilje. Zbornik radova sa skupa «Psihosocijalni aspekti nasilja u suvremenom društvu – izazov obitelji, školi i zajednici», 3, 37-48.
- Kardum, I. & Hudek-Knezevic, J. (in press). Relationships between five-factor personality traits and specific health-related personality dimensions. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 12.

Dr. sc. Svjetlana Kolić-Vehovec, redoviti profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Odsjek za psihologiju

skolic@ffri.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 30. lipnja 2008.

Životopis

Rođena je u Rijeci 22. 09. 1960.god., gdje završava osnovu i srednju školu, te upisuje studij psihologije na Pedagoškom fakultetu i stiče diplomu 1983. godine.

Poslijediplomski studij polazila je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i magistrirala 1988. godine. Doktorsku radnju na temu "Kognitivni i kognitivno-motivacijski faktori vještine čitanja" obranila je 1993. godine na Filozofskoj fakulteti Sveučilišta u Ljubljani. Doktorsku diplomu nostrificirao je Filozofski fakultet u Zagrebu 1994. godine.

Zaposlena je od 1984. godine na Odsjeku za psihologiju tada Pedagoškog, a sada Filozofskog fakulteta u Rijeci. U zvanje docenta izabrana je 1997. godine, a u zvanje izvanrednog profesora 2003. godine. Tijekom svog rada izvodila je nastavu na različitim kolegijima, a sada predaje kolegij Edukacijska psihologija i Psihologija učenja, te izborni kolegij Odabrana poglavlja iz edukacijske psihologije. Od 1994. do 1995. godine bila je pročelnica Odsjeka za psihologiju. Bila je glavna urednica časopisa *Psihologijske teme* od 2001.-2005. godine.

Sudjelovala je na brojnim domaćim znanstvenim i stručnim skupovima, te na deset internacionalnih znanstvenih skupova. Objavila je 30 znanstvenih i stručnih radova u domaćim i internacionalnim znanstvenim časopisima. Napisala je skriptu Edukacijska psihologija, koja je objavljena 1999. godine. Bila je glavni istraživač na projektu "Razvojni aspekti razumijevanja pri čitanju" od 2001.-2002. god., te na projektu "Kognitivne strategije, metakognicija i razumijevanje pri čitanju" od 2002.-2005. god., koje je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Kolić-Vehovec, S. i Bajšanski I. (2006). Metacognitive strategies and reading comprehension in elementary school students. *European Journal of Psychology of Education*, 21(4), 439-451.
- Kolić-Vehovec, S., Rončević, B. i Bajšanski, I. (2007). Relations among motivational components of strategic reading in university students. *Review of Psychology*, 14(1), 35-42.
- Kolić-Vehovec, S. i Bajšanski I. (2007). Comprehension monitoring and reading comprehension in bilingual students. *Journal of Research in Reading*, 30, 198-211.
- Kolić-Vehovec, S., Pečjak, S., Ajdišek, N. i Rončević, B. (2008). Razlike med spoloma v (meta)kognitivnih in motivacijsko emocionalnih dejavnikih bralnega razumevanja. *Psihološka obzorja/Horizons of psychology*, 17, 89-116.
- Kolić-Vehovec, S. i Rončević, B. i Bajšanski, I. (2008). Motivational components of self-regulated learning and reading strategy use in university students: The role of goal orientation patterns. *Learning and Individual Differences*, 18, 108-113.
- Pečjak, S., Kolić-Vehovec, S., Rončević, B. i Ajdišek, N. (2009). (Meta)kognitivni i motivacijski prediktori razumijevanja teksta adolescenata u Hrvatskoj i Sloveniji. *Suvremena psihologija*, 12(2), 257-270.
- Kolić-Vehovec, S., Pečjak, S. i Rončević, B. (2009). Spolne razlike u (meta)kognitivnim i motivacijskim čimbenicima razumijevanja teksta adolescenata u Hrvatskoj i Sloveniji. *Suvremena psihologija*, 12(2), 229-242.
- Kolić-Vehovec, S., Rončević, B. i Bajšanski, I. (2010). Goal orientation patterns and the self-regulation of reading in high-school and university students. (299-318). U: J. de la Fuente Arias & M. Ali Eissa (Ur.), *International handbook on applying self-regulated learning in different settings*. Almeria, Spain: Education & Psychology, Research, Innovation and Solutions On-line. ISBN 978-84-614-2410-8
- Kolić-Vehovec, S., Bajšanski, I. i Rončević, B. (2010). Metacognition and reading comprehension: age and gender differences. (327-344). U: A. Efklides & P. Misailidi (Ur.), *Trends and prospects in metacognition research*. New York: Springer.

- Kolić-Vehovec, S., Bajšanski, I. i Rončević, B. (2011). The role of reading strategies in scientific text comprehension and academic achievement of university students. *Review of Psychology*, 128, 2.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Kolić-Vehovec, S. i Bajšanski I. (2006). Metacognitive strategies and reading comprehension in elementary school students. *European Journal of Psychology of Education*, 21(4), 439-451.
- Kolić-Vehovec, S., Rončević, B. i Bajšanski, I. (2007). Relations among motivational components of strategic reading in university students. *Review of Psychology*, 14(1), 35-42.
- Kolić-Vehovec, S. i Bajšanski I. (2007). Comprehension monitoring and reading comprehension in bilingual students. *Journal of Research in Reading*, 30, 198-211.
- Kolić-Vehovec, S., Pečjak, S., Ajdišek, N. i Rončević, B. (2008). Razlike med spoloma v (meta)kognitivnih in motivacijsko emocionalnih dejavnikih bralnega razumevanja. *Psihološka obzorja/Horizons of psychology*, 17, 89-116.
- Kolić-Vehovec, S. i Rončević, B. i Bajšanski, I. (2008). Motivational components of self-regulated learning and reading strategy use in university students: The role of goal orientation patterns. *Learning and Individual Differences*, 18, 108-113.
- Pečjak, S., Kolić-Vehovec, S., Rončević, B. i Ajdišek, N. (2009). (Meta)kognitivni i motivacijski prediktori razumijevanja teksta adolescenata u Hrvatskoj i Sloveniji. *Suvremena psihologija*, 12(2), 257-270.
- Kolić-Vehovec, S., Pečjak, S. i Rončević, B. (2009). Spolne razlike u (meta)kognitivnim i motivacijskim čimbenicima razumijevanja teksta adolescenata u Hrvatskoj i Sloveniji. *Suvremena psihologija*, 12(2), 229-242.
- Kolić-Vehovec, S., Rončević, B. i Bajšanski, I. (2010). Goal orientation patterns and the self-regulation of reading in high-school and university students. (299-318). U: J. de la Fuente Arias & M. Ali Eissa (Ur.), *International handbook on applying self-regulated learning in different settings*. Almeria, Spain: Education & Psychology, Research, Innovation and Solutions On-line. ISBN 978-84-614-2410-8
- Kolić-Vehovec, S., Bajšanski, I. i Rončević, B. (2010). Metacognition and reading comprehension: age and gender differences. (327-344). U: A. Efklides & P. Misailidi (Ur.), *Trends and prospects in metacognition research*. New York: Springer.
- Kolić-Vehovec, S., Bajšanski, I. i Rončević, B. (2011). The role of reading strategies in scientific text comprehension and academic achievement of university students. *Review of Psychology*, 128, 2.

Dr. sc. Katica Lacković-Grgin, redovni profesor u mirovini

Odjel za psihologiju Sveučilišta u Zadru

klgrgin@unizd.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 15. ožujka 2001.

Životopis

Rođena je 1940., osnovnu školu završila je 1955. a učiteljsku 1960. godine. Nakon rada u praksi upisala je, te 1967. završila studij psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radila kao školski psiholog u Rijeci, a od 1970. godine kao asistent, te od 1974. godine kao profesor više škole na Pedagoškoj akademiji u Rijeci. Od 1976. do umirovljenja (2008. god.) radila je na Filozofskom fakultetu, odnosno Odjelu za psihologiju Sveučilišta u Zadru, najprije kao predavač, zatim kao viši predavač Razvojne psihologije. Na osnovi objavljenih radova i položene rigorozne 1982. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani obranila je doktorsku disertaciju „Roditeljski stil rukovođenja i socijalno ponašanje učenika“. Za docenta iz Razvojne psihologije izabrana je 1984. godine, za izvanrednog profesora 1990., za redovitog profesora 1996., a za redovitog profesora u trajnom zvanju 2001. godine. Pored Razvojne psihologije (psihologije djetinjstva i mladosti i zrele dobi i starosti) predavala je i Osnove socijalne psihologije, Psihologiju ličnosti, dio kolegija Psihofiziologija stresa (psihosocijalni stres), te Psihologiju obitelji i roditeljstva za koje je izradila i programe studija. U statusu vanjskog suradnika predavala je Razvojnu psihologiju na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju psihologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te na poslijediplomskom studiju psihologije Filozofskog fakulteta u Sarajevu. Održala je brojna javna predavanja za roditelje i nastavnike na tribinama, seminarima i školama za roditelje u Rijeci, te u Zadru i širom Dalmacije, te tematska izlaganja na radiju iz psihologije adolescencije i starenja.

Bila je jedna od osnivača Odsjeka za psihologiju i njegov predstojnik, zatim predsjednica povjerenstva Ministarstva znanosti RH za ocjenu realizacije znanstvenih projekata te za ocjenu novo-prijavljenih znanstvenih projekata. Bila je dugogodišnja članica, a zatim i predsjednica Matičnog odbora (povjerenstva) Ministarstva znanosti RH za polje psihologije. Pokrenula je izdavanje Zbirke psihologijskih skala i upitnika čiji izdavač je Sveučilište u Zadru. Dva puta dobitnica je nagrade *Ramiro Bujas i Ramiro i Zoran Bujas* za vrijedno znanstveno djelo godine (za knjige „Stres u djece i adolescenata“ i „Usamljenost: fenomenologija teorije i istraživanja“). U domaćim i stranim časopisima objavila je 96 znanstvenih, preglednih i stručnih radova kao i 9 knjiga (3 sveučilišna udžbenika, 5 monografija i 1 priručnik), te jedno poglavlje u knjizi.

Sudjelovala je na četrdesetak domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova kao voditelj simpozija, sekcija, pozvani predavač plenarnih predavanja i referent. Bila je glavna urednica *Radova-Razdio FPSP*, član uredništva i recenzent *Revije za psihologiju*, recenzent časopisa *Društvena istraživanja*, *Psihologijske teme*, *Primijenjena psihologija*, *Medica Jadertina*, *Pogledi i Pedagoški rad*. Predsjednica je *Savjeta časopisa Suvremena psihologija* i recenzentica više knjiga u *Nakladi Slap*, te urednica hrvatskog izdanja knjige „*Psihologija odrasle dobi i starenja*“ (autori S.W.Schaie i S.L Willis). Osim što je pojedine teme istraživala za potrebe razvoja disciplina koje je predavala, znanstveno je istraživala i u okviru četiri domaća i jednom međunarodnom projektu kao voditeljica ili nositeljica tema.

Dobitnica je nagrade „*Ramiro i Zoran Bujas*“ za životno djelo (2009.g.). Trenutačno radi na izradi novog sveučilišnog udžbenika.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

Knjige

- Lacković-Grgin, K. i Čubela Adorić, V. (2006). *Odabrane teme iz psihologije odraslih*, Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Lacković-Grgin, K. (2006). *Psihologija adolescencije*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Lacković-Grgin, K. (2008). *Usamljenost: fenomenologija, teorije i istraživanja*, Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Lacković-Grgin, K. i Penezić, Z. (2010). Self-regulation across life transitions. U: T.W. Miller (Ed.), *Handbook of Stressful Transitions Across the Lifespan* (411 – 441). New York: Springer.

Radovi

- Penezić, Z., Lacković-Grgin, K. i Bačinić, A. (2006). Proces umirovljenja: pokušaj provjere Atchleyeva modela prilagodbe. *Medica Jadertina*, 3-4, 63-71.
- Lacković-Grgin, K. (2007). Motivacijska osnovica samoregulacije tijekom životnih tranzicija. *Suvremena psihologija*, 10(2), 257-275.
- Tucak, Z., Lacković-Grgin, K., Penezić, Z. i Nekić, M. (2007). Uloga nekih mehanizama samoevaluacije i samoregulacije u održavanju samopoštovanja. *Društvena istraživanja*, 16(3), 515-533.
- Penezić, Z., Lacković-Grgin, K., Tucak, I., Nekić, M., Žorga, S., Poljšak-Škraban, O. i Vehovar, U. (2008). Predictors of generative action of adult persons in two transitional countries. *Social Indicators Research*, 87, 237-248.
- Lacković-Grgin, K., Nekić M. i Penezić, Z. (2009). Usamljenost žena odrasle dobi: uloga percipirane kvalitete bračnog odnosa i samostišavanja. *Suvremena psihologija*, 12(1), 7-22.
- Lacković-Grgin, K. (2010). Doživljaj i praksa roditeljstva u različitim životnim razdobljima, *Društvena istraživanja*, 20(4), 1063-1085.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Lacković-Grgin, K. (1993). Socijalno-psihološke odrednice zadovoljstva životom žena srednje dobi. *RADOVI-Razdio FPSP*, 31(8), 95-100.
- Lacković-Grgin, K. i Padelin, P. (1995). Psihološko funkcioniranje starijih osoba smještenih u različitim uvjetima. *RADOVI-Razdio FPSP*, 33, 1025-33.
- Lacković-Grgin, K. i Vitez, S. (1996). Percepcija vlastita položaja i uloga kod žena zrele dobi. *RADOVI-Razdio FPSP*, 35(12), 49-59.
- Lacković-Grgin, K., Grgin, T., Sorić, I. i Penezić, Z. (1998). Osobna kontrola razvoja: neki korelati i dobne razlike. *Psihologijske teme*, 6-7, 67-79.
- Rokach, A., Orzeck, T., Cripps, J., Lacković-Grgin, K. & Penezić, Z. (2001). The effects of culture on the meaning of loneliness. *Social Indicators Research*, 53, 17-31.
- Rokach, A., Lacković-Grgin, K., & Penezić, Z. (2000). The Effects of Culture on the Causes of Loneliness. *Psychology: A Journal of Human Behavior*, 37(1), 6-20.
- Lacković-Grgin, K., Penezić, Z. i Varkaš, L. (2001). Neke odrednice depresivnosti i zadovoljstva životom žena u menopauzi. *Medica Jadertina*, 31, 141-152.
- Lacković-Grgin, K., Grgin, T., Penezić, Z., & Sorić, I. (2001). Some predictors of primary control of development in three transitional period of life. *Journal of Adult Development*, 8(3), 149-160.
- Lacković-Grgin, K. (2001). Mogućnosti i granice regulacije vlastita razvoja u odrasloj dobi. *RADOVI-Razdio FPSP*, 40(17), 187-206.
- Lacković-Grgin, K., Penezić, Z. i Tucak, I. (2002). Odnos generativnosti i drugih komponenti ličnosti Eriksonova modela u osoba mlađe, srednje i starije odrasle dobi. *Suvremena psihologija*, 5, 9-30.
- Rokach, A., Orzeck, T., Lacković-Grgin, K., Penezić, Z. i Sorić, I. (2002). The effects of culture on coping with loneliness. *Psychology and Education*, 39(1), 1-11.
- Penezić, Z. i Lacković-Grgin, K. (2001). Važnost razvojnih ciljeva u adolescentnoj, srednjoj i starijoj životnoj dobi. *RADOVI Filozofskog fakulteta u Zadru, Razdio FPSP*, 40(17), 65-81.
- Lacković-Grgin, K., Nekić, M. i Čubela, V. (2002). Dobne specifičnosti integriteta s gledišta Eriksonova modela u osoba mlađe, srednje i starije dobi. *RADOVI, Razdio FPSP*, 41(18), 45-68.
- Lacković-Grgin, K., Penezić, Z., Nekić, M. i Dadić, J. (2002). Neke psihološke značajke osoba oboljelih od raka. *Medica Jadertina*, 32(3-4), 97-106.
- Penezić, Z., Lacković-Grgin, K. i Nekić, M. (2002). Samostišavanje zdravih i od raka oboljelih osoba. *RADOVI Filozofskog fakulteta u Zadru, Razdio FPSP*, 41(18), 161-182.

- Lacković-Grgin, K. (2002). Skraćena verzija skale za mjerenje osjećaja koherentnosti (SOC). U: K. Lacković-Grgin, A. Proroković, V. Čubela i Z. Penezić (Ur.), *Zbirka psihologijskih skala i upitnika*. Zadar: Filozofski fakultet u Zadru.
- Lacković-Grgin, K. (2004). Adaptirana Loyola skala generativnosti. U: A. Proroković, K. Lacković-Grgin, V. Čubela i Z. Penezić (Ur.), *Zbirka psihologijskih skala i upitnika – Svezak 2*. Zadar: Filozofski fakultet u Zadru.
- Lacković-Grgin, K. (2004). Stres uloga u različitim životnim razdobljima. U: Lj. Kaliterna-Lipovčan i V. Šakić (Ur), *Hrvatsko društvo danas – psihosocijalni procesi* (str. 21-31). Zagreb: Institut Ivo Pilar Zagreb.

Dr. sc. Marta Ljubešić, redovni profesor

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

marta.ljubescic@public.srce.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 2. veljače 1999. redovni profesor u trajnom zvanju

Životopis

Marta Ljubešić je diplomirala (1972.), magistrirala (1976.) i doktorirala (1984.) na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Poslijedoktorsko usavršavanje obavila je na Pedagoškoj visokoj školi u Heidelbergu kao stipendist fondacije Alexander von Humboldt (1986.-1988.). Stalno je zaposlena na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu gdje sudjeluje u nastavi na prediplomskom, diplomskom i poslijediplomskom studiju. Objavila je oko 60 znanstvenih, 30 stručnih radova i prikaza, jedan sveučilišni udžbenik i uredila je dvije znanstvene monografije. 1995. godine osnovala je Kabinet za ranu komunikaciju kao prvu jedinicu Centra za rehabilitaciju ERF-a, a 2002. Laboratorij za razvojnu lingvistiku. Članica je većeg broja međunarodnih (ASHA, ISEI, GAIMH) i domaćih (HPD, HLD, ARR) stručnih društava.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Ljubešić, M. (2008). Rana intervencija: gdje smo i kuda idemo? U: J. Ostojčić i sur. (Ur.), *Različiti pristupi u ranoj dijagnostici i (re)habilitaciji djece s poteškoćama u razvoju (5-12)*. Rijeka: Dnevni centar za rehabilitaciju "Slava Raškaj".
- Ljubešić, M., Ivšac, J., Cepanec, M. i Šimleša, J. (2008). Features of prelinguistic communication as predictors of developmental disorder, delay or normal outcome. *Developmental medicine & Child Neurology*, 50(114), 8-9.
- Martinac Dorčić, T. i Ljubešić, M. (2009). Psihološka prilagodba roditelja na dijete s kroničnom bolešću. *Društvena istraživanja*, 18, 1107-1129.
- Ljubešić, M., Cepanec, M., Ivšac, J. i Šimleša, S. (2009). Predjezična i rana jezična komunikacija: obilježja prijelaznog stadija u djece s perinatalnim oštećenjem mozga. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 45(1), 15-31.
- Šimleša, S. i Ljubešić, M. (2009). Aspergerov sindrom u ranoj dobi. *Suvremena psihologija*, 12, 373-390.
- Ljubešić, M. (2009). Croatian perspectives on early childhood intervention: being a parent. U: B. Carpenter, J. Schloesser & J. Egerton (Ur.), *European developments in Early Childhood Intervention*. Luxemburg: Eurlyaid Publication.
http://www.eurlyaid.net/eurlyaid_european%20developments0.html.
- Šimleša, S., Ivšac, J., Cepanec, M., Mejaški-Bošnjak, V. i Ljubešić M. (2010). Što znamo o sociokognitivnim obilježjima djece s pre/perinatalnim oštećenjem mozga? *Paediatrica Croatica*, 54, 65-73.
- Ljubešić, M. (2010). Features of early communication as predictor of developmental outcome. *Infant Mental Health Journal*, 32(3), 39-39.
- Ljubešić, M. (2010). Mentalno zdravlje djece; što učiniti dok je još vrijeme. U: S. Brlas i M. Gulin (Ur.), *Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja*. Virovitica: Zavod za javno zdravstvo Virovitičko-podravskoe županije, 35-41.
- Köhl, J., Ljubešić, M. i Mosler, K. (2010). Eurlyaid european association on early childhood intervention. U: Ch. Leyendecker (Ur.), *Gefährdete kindheit*. Stuttgart: Kohlhammer, 408-417.
- Cepanec, M., Gmajnić, I. & Ljubešić, M. (2010). Early communication development in socially deprived children – similar to autism? *Translational Neuroscience*, 1(3), DOI: 10.2478/v10134-010-0036-5
- Ivšac Pavliša, J., Šimleša, S., & Ljubešić, M. (2011). Cognitive abilities and language comprehension in preschool children with perinatal brain lesion. *Collegium Antropologicum*, 35, 31-38.
- Ljubešić, M. i Cepanec, M. (2012). Rana komunikacija: u čemu je tajna. *Logopedija*, 3, 35-45.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Stančić, V. i Ljubešić, M. (1994). *Jezik, govor, spoznaja*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Ljubešić, M., & Kovačević, M. (1995). Two different aspects of SLI children: Short-term memory and metalinguistic knowledge. U: M. Kovačević (Ed.), *Language and language communication barriers* (pp. 45-71). Zagreb: HSN.
- Ljubešić, M., & Schöler, H. (1995). Sentence imitation by monolingual and bilingual children. *Logopedija*, 1(1-2), 15-21.
- Ljubešić, M. (1997). *Jezične teškoće školske djece*. Znanstvena monografija. Zagreb: Školske novine.
- Ljubešić, M. (2003). Psychische Gesundheit des Säuglings: ein neues Thema in den Südosteuropaländern? In: D. L. Dumitrascu (Ed.), *Psychosomatic medicine. Recent progress & current trends* (pp. 119-125). Cluj-Napoca: Universita Publishing House.
- Ljubešić, M. (2003). *Biti roditelj - Model dijagnostičko-savjetodavnoga praćenja ranoga dječjeg razvoja i podrške obitelji*. Znanstvena monografija. Zagreb: DZOMM.
- Ljubešić, M. (2004). Suvremeni koncept rane intervencije za neurorizičnu djecu. *Journal of Gynaecology, Perinatology, Reproductive Medicine and Ultrasonic Diagnostics*, 13, 57-60.
- Ljubešić, M. (2005). Obilježja komunikacije male djece s autizmom. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 41, 103-111.
- Kühl, J., Ljubešić, M. i Mosler, K. (2010). Eurlyaid european association on early childhood intervention. U: Ch. Leyendecker (Ur.), *Gefährdete kindheit*. Stuttgart: Kohlhammer, 408-417.
- Ivšac Pavliša, J., Šimleša, S., & Ljubešić, M. (2011). Cognitive abilities and language comprehension in preschool children with perinatal brain lesion. *Collegium Antropologicum*, 35, 31-38.
- Ljubešić, M. i Cepanec, M. (2012). Rana komunikacija: u čemu je tajna. *Logopedija*, 3, 35-45.

Dr. sc. Iris Marušić, viši znanstveni suradnik

Institut za društvena istraživanja

iris@idi.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno zvanje: 12. travnja 2011.

Životopis

Rođena 26. 05. 1965. god. u Zagrebu, gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. Studij psihologije u Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu upisala je 1983., diplomirala 1989., a magistrirala 1995. god. Doktorsku disertaciju obranila je 1999. god. Od 1989. do 1991. god. radi u dječjem vrtiću, a od 1991. do 2001. god. radi u Odsjeku za psihologiju kao znanstveni novak-asistent i viši asistent, držeći i nastavu na dodiplomskom studiju iz kolegija "Odabrana poglavlja iz sistematske psihologije". Od 2001. god. radi kao znanstveni suradnik na Institutu za društvena istraživanja, u Centru za istraživanje i razvoj obrazovanja. Područja istraživanja su psihologija ličnosti, psihologija obrazovanja te interdisciplinarna istraživanja u području obrazovnih znanosti. Predaje na dodiplomskom te doktorskom studiju psihologije u Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. U zvanje više znanstvene suradnice izabrana je 2011. godine.

Sudjelovala je na seminarima, ljetnim školama i edukacijama iz područja ličnosti i visokoškolskog obrazovanja (Summerschool "Personality Structure and Measurement" u Beču 1997. god., Program edukacije "Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje" u Zagrebu 2005. god., Summerschool "Cultural Psychology: Social, Cognitive and Personality Processes" u Dubrovniku 2002. god. te Seminar "Designing Quality Curriculum Documents: Theory and Practice" u Zagrebu 2005. god.).

Članica je Hrvatskog psihološkog društva, European Association of Personality Psychology i European Association for Research on Learning and Instruction. Objavila je tridesetak znanstvenih radova, dva poglavlja u knjizi te šest studija iz područja psihologije ličnosti i psihologije obrazovanja.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Marušić, I. i Pavin Ivanec, T. (2008). Praćenje vršnjačkog nasilja u školama: spolne razlike u učestalosti i vrstama nasilnog ponašanja. *Ljetopis socijalnog rada*, 15(1), 5-19.
- Löckenhoff, C. E., De Fruyt, F., Terraciano, A., McCrae, R. R., De Bolle, M., Costa P.T., Bratko, D. & Marušić, I. (2009). Perceptions of aging across 26 cultures and their culture-level associates. *Psychology and Aging*, 24, 941-954.
- De Fruyt, F., De Bolle, M., McCrae, R. R., Terraciano, A., Costa P.T., Bratko, D. & Marušić, I. (2009). Assessing the universal structure of personality in early adolescence: The NEO-PI-R and NEO-PI-3 in 24 cultures. *Assessment*, 16, 301-311.
- McCrae, R. R., Terraciano, A., De Fruyt, F., De Bolle, M., Gelfand, M. J., Costa P. T., Bratko, D. & Marušić, I. (2010). The validity and structure of culture-level personality scores: Data from ratings of young adolescents. *Journal of Personality*, 78, 815-838.
- Marušić, I., Pavin Ivanec, T. i Vizek Vidović V. (2010). Neki prediktori motivacije za učenje u budućih učitelja i učiteljica. *Psihologijske teme*, 19(1), 31-44.
- Bezinović, P., Marušić, I. i Ristić Dedić, Z. (2010). Razvoj kratke ljestvice učeničkih iskustava s učenjem i nastavom. *Odgojne znanosti*, 12, 29-44.
- Marušić I., Kamenov Ž., & Jelić, M. (2011). Personality and attachment to friends. *Društvena istraživanja*, 20(4), 119-1137.
- Marušić, I., Pavin Ivanec, T. i Doolan, K. (2011). Mentorstvo u Hrvatskoj: različite perspektive. U: Vizek Vidović V. (Ur.), *Učitelji i njihovi mentori*. (pp. 153-193). Zagreb: Institut za društvena istraživanja.
- Marušić, I., Jugović, I. i Pavin Ivanec, T. (2011). Primjena teorije vrijednosti i očekivanja u kontekstu odabira učiteljske profesije. *Psihologijske teme*, 20(2), 299-318.
- Jugović, I., Marušić, I. i Baranović., B. (2012). Uloga rodnih stereotipa i motivacije u objašnjenju matematičkog uspjeha i straha od matematike. *Suvremena psihologija*, 15, 65-79.
- Jugović, I., Marušić, I., Pavin Ivanec, T., & Vizek Vidović V. (in press). Motivation and personality of preservice teachers in Croatia. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education, special issue*.

- Chan, W., McCrae, R. R., De Fruyt, F., Jussim, L., Löckenhoff, C. E., Bratko, D. & Marušić, I. (in press). Stereotypes of age differences in personality traits: universal and accurate? *Journal of Personality and Social Psychology*.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Marušić, I., Bratko, D., & Eterović, H. (1996). A contribution to the cross-cultural replicability of the five-factor personality model. *Review of Psychology*, 3(1-2), 23-35.
- Bratko, D. & Marušić, I. (1997). Family study of Big Five personality dimensions. *Personality and Individual Differences*, 23, 365-369.
- Marušić, I., & Bratko, D. (1998). Relations of masculinity and femininity with personality dimensions of the five-factor model. *Sex Roles*, 38(172), 29-44.
- Zarevski, P., Marušić, I., Zolotić, S., Bunjevac, T., & Vukosav, Ž. (1998). Contribution of Arnett's inventory of sensation seeking and Zuckerman's sensation seeking scale to the differentiation of athletes engaged in high and low risk sports. *Personality and Individual Differences*, 25, 763-768.
- McCrae, R. R., Costa, P. T., De Lima, M. P., Simoes, A., Ostendorf, F., Angleitner, A., Marušić, I., Bratko, D., Caprara, G. V., Barbaranelli, C., Chae, J. H., & Piedmont, R. L. (1999). Age differences in personality across the adult life span: Parallels in five cultures. *Developmental Psychology*, 35, 466-477.
- Marušić I & Bratko D. (2000). Cross-cultural validation of the NEO-PI-R in Croatia. *International Journal of Psychology*, 35(3-4), 279.
- Marušić, I. (2002). Suvremeni pristupi međukulturalnim istraživanjima ličnosti. *Društvena istraživanja*, 4-5, 533-551.
- McCrae, R. R., Terraciano, A., Bratko D. & Marušić I. (2005). Universal features of personality traits from the observer's perspective: data from 50 cultures. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88(3), 547-561.
- McCrae, R. R., Terraciano, A., Bratko D. & Marušić I. (2005). Personality profiles of cultures: Aggregate personality traits. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89, 405-427.
- Terraciano, A., Bratko, D. & Marušić I. (2005). National character does not reflect mean personality trait levels in 49 cultures. *Science*, 310, 96-100.
- Marušić I., Kamenov Ž., & Jelić, M. (2006). Personality and attachment to romantic partners. *Review of Psychology*, 13(1), 9-18.
- Löckenhoff C. E., De Fruyt, F., Terraciano, A., McCrae, R. R., De Bolle, M., Costa P. T., Bratko, D. & Marušić, I. (2009). Perceptions of aging across 26 cultures and their culture-level associates. *Psychology and Aging*, 24, 941-954.
- De Fruyt, F., De Bolle, M., McCrae, R. R., Terraciano, A., Costa P. T., Bratko, D. & Marušić, I. (2009). Assessing the universal structure of personality in early adolescence: The NEO-PI-R and NEO-PI-3 in 24 cultures. *Assessment*, 16, 301-311.
- McCrae, R. R., Terraciano, A., De Fruyt, F., De Bolle, M., Gelfand, M. J., Costa P. T., Bratko, D. & Marušić, I. (2010). The validity and structure of culture-level personality scores: Data from ratings of young adolescents. *Journal of Personality*, 78, 815-838.
- Marušić I., Kamenov Ž., & Jelić, M. (2011). Personality and attachment to friends. *Društvena istraživanja*, 20(4), 1119-1137.
- Jugović, I., Marušić, I., Pavin Ivanec, T. & Vizek Vidović V. (in press). Motivation and personality of preservice teachers in Croatia. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education, special issue*.
- Chan, W., McCrae, R. R., De Fruyt, F., Jussim, L., Löckenhoff, C. E., Bratko, D. & Marušić, I. (in press). Stereotypes of age differences in personality traits: universal and accurate? *Journal of Personality and Social Psychology*.

Dr. sc. Mladenka Tkalčić, redoviti profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Odsjek za psihologiju

Mladenka.Tkalcic@ffri.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 14. rujna 2010.

Životopis

Rođena je 1962. godine. Diplomirala psihologiju 1986. godine na Zavodu za psihologiju Pedagoškog fakulteta u Rijeci. Magistrirala na temu «Odnos spolne orijentacije i nekih aspekata samopimanja» na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani, 1990. godine. Doktorirala na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, 1998. godine na temu: «Psihoneuroimunološki aspekti bolesti alopecia areata». Na Odsjeku za psihologiju zaposlena od 1988. godine, gdje predaje Uvod u psihologiju, Neuropsihologiju i Biološku psihologiju, a uključena je i u nastavu iz izbornog predmeta Klinička neuropsihologija. Voditeljica je projekta "Psihosomatski aspekti kroničnog funkcionalnih i upalnih bolesti crijeva" i suradnica na projektu «Psihosocijalni aspekti pretilosti». Završila je prvu međunarodnu ljetnu neuroimunološku školu 1996. godine (Rimini, Italija). Bavi se istraživanjem psihoneuroimunoloških aspekata dermatoloških bolesti, alergija i astme, biopsihosocijalnim aspektima upalnih i funkcionalnih bolesti crijeva te neuropsihologijskim procjenama demencija. Član je uredništva časopisa *Suvremena psihologija* i *Psihologijske teme*. Član je Hrvatskog psihološkog društva, Hrvatskog društva za neuroznanost i Međunarodnog društva za psihosomatsku medicinu. Predsjednica je Hrvatskog društva za psihosomatska istraživanja. Od 2004. do 2009. godine obnašala je funkciju prodekana za reformu i uvođenje novih programa Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Od 2010. godine je predstojnica Katedre za biološku, kliničku i psihologiju ličnosti.

Sudjelovala je na seminarima namijenjenim unapređenju spoznaja i osuvremenjivanju nastavnih metoda i pristupa u visokoškolskoj nastavi:

- *Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi*, Sveučilište u Rijeci, akademska godina 2002/2003.
- *Salzburg Seminar: The Cultural, Civic and Economic Purposes of Higher Education*, Salzburg, Austrija, srpanj, 2003.
- *Neuropsihologijska rehabilitacija odraslih osoba nakon oštećenja mozga*, Zagreb, 2009.
- *E-učenje u nastavnom procesu*, Rijeka, 2010.
- *Edukacijska radionica iz afektivne neuroznanosti*, Ljubljana, 2011.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

- Guina, T., Pokrajac-Bulian, A., Tkalčić, M., Bašić Marković, N., Crnčević Orlić, Ž., Ćorić, S. & Štimac, D. (2008). Medical and psychological parameters in overweight and obese persons seeking treatment. *Collegium Antropologicum*, 32, 315-319.
- Tkalčić, M. i Hauser, G. (2009). Upalni i funkcionalni crijevni poremećaji: somatske, psihološke i socijalne karakteristike. *Društvena istraživanja*, 18, 91-110.
- Pokrajac-Bulian, A., Tkalčić, M., Kardum, I., Šajina, Š. i Kukić, M. (2009). Perfekcionizam, privatna svijest o sebi, negativan afekt i izbjegavanje kao odrednice prejedanja. *Društvena istraživanja*, 18, 111-128.
- Tkalčić, M., Hauser, G. & Štimac D. (2010). Differences in the health-related quality of life, affective status, and personality between irritable bowel syndrome and inflammatory bowel disease patients. *European Journal of Gastroenterology & Hepatology*, 22(7), 862-867
- Hauser, G., Tkalčić, M., Štimac, D., Milić, S., Mijandrušić-Sinčić, B. & Protić, A. (2011). Gender related differences in quality of life and affective status in patients with inflammatory bowel disease. *Collegium Antropologicum*, 32(2), 203-207.
- Tkalčić, M., Spasić, N., Ivanković, M., Pokrajac-Bulian, A. & Bosanac, D. (2011). Odor identification and cognitive abilities in Alzheimer's disease. *Translational Neuroscience*, 2(3), 233-240.
- Hauser, G., Tkalčić, M., Pletikosić, S., Grabar, N. & Štimac, D. (2012). Erythrocyte sedimentation rate- Possible role in determining the existence of the low grade inflammation in Irritable Bowel Syndrome patients. *Medical Hypotheses*, 78, 818-820.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Tkalčić, M. (1993). Psihoneuroimunologija. *Godišnjak Zavoda za psihologiju*, 2, 143-150.
- Tkalčić, M., Smojver-Ažić, S., Živčić-Bećirević, I., Bartoniček-Brgić, V. i Manestar, D. (1996). Psihoneuroimunološki aspekti astme i alergija u djece - novi pristupi liječenju. *Godišnjak Odsjeka za psihologiju*, 4-5, 77-83.
- Tkalčić, M., Malnar Dragojević, D., & Brajac, I. (2001). Psychoneuroimmunological perspective of alopecia areata: a preliminary study. *Studia Psychologica*, 43, 275-282.
- Bezinović, P. i Tkalčić, M. (2002). Škola i psihosomatski simptomi kod srednjoškolaca. *Napredak*, 143, 279-290.
- Brajac, I., Tkalčić, M., Dragojević, D. M., & Gruber, F. (2003). Roles of stress, stress perception and trait-anxiety in the onset and course of alopecia areata. *Journal of Dermatology*, 30, 871-878.
- Brajac, I., Bilić-Zulle, L., Tkalčić, M., Lončarek, K. & Gruber, F. (2004). Acne vulgaris: myths and misconceptions among patients and family physicians. *Patient Education and Counseling*, 54, 21-25.
- Brajac, I., Tkalčić, M., Dragojević, D. M. & Gruber, F. (2003). Roles of stress, stress perception and trait-anxiety in the onset and course of alopecia areata. *Journal of Dermatology*, 30, 871-878.
- Tkalčić, M. & Pokrajac-Bulian, A. (2006). Biopsychosocial aspects of obesity in Croatia: Transtheoretical model of behaviour change. *Cognition, Brain, Behavior*, 1, 53-67.
- Guina, T., Pokrajac-Bulian, A., Tkalčić, M., Bašić Marković, N., Crnčević Orlić, Ž., Ćorić, S. & Štimac, D. (2008). Medical and psychological parameters in overweight and obese persons seeking treatment. *Collegium Antropologicum*, 32, 315-319.
- Tkalčić, M. i Hauser, G. (2009). Upalni i funkcionalni crijevni poremećaji: somatske, psihološke i socijalne karakteristike. *Društvena istraživanja*, 18, 91-110.
- Pokrajac-Bulian, A., Tkalčić, M., Kardum, I., Šajina, Š. i Kukić, M. (2009). Perfekcionizam, privatna svijest o sebi, negativan afekt i izbjegavanje kao odrednice prejedanja. *Društvena istraživanja*, 18, 111-128.
- Tkalčić, M., Hauser, G. & Štimac D. (2010). Differences in the health-related quality of life, affective status, and personality between irritable bowel syndrome and inflammatory bowel disease patients. *European Journal of Gastroenterology & Hepatology*, 22(7), 862-867
- Hauser, G., Tkalčić, M., Štimac, D., Milić, S., Mijandrušić-Sinčić, B. & Protić, A. (2011). Gender related differences in quality of life and affective status in patients with inflammatory bowel disease. *Collegium Antropologicum*, 32(2), 203-207.
- Tkalčić, M., Spasić, N., Ivanković, M., Pokrajac-Bulian, A. & Bosanac, D. (2011). Odor identification and cognitive abilities in Alzheimer's disease. *Translational Neuroscience*, 2(3), 233-240.
- Hauser, G., Tkalčić, M., Pletikosić, S., Grabar, N. & Štimac, D. (2012). Erythrocyte sedimentation rate- Possible role in determining the existence of the low grade inflammation in Irritable Bowel Syndrome patients. *Medical Hypotheses*, 78, 818-820.

Dr. sc. Vlasta Vizek Vidović, redovni profesor

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja
vvizek@ffzg.hr, vvizek@idi.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 16. siječnja 2001. redovni profesor u trajnom zvanju

Životopis

Vlasta Vizek Vidović rođena je 1950. u gdje je završila osnovno, srednje i visokoškolsko obrazovanje. 1973. diplomirala na Filozofskom Fakultetu u Zagrebu psihologiju, engleski jezik i sociologiju, a od 1975. do bila je zaposlena kao asistent u Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na Katedru za industrijsku psihologiju. Doktorirala je 1983. na istom Odsjeku za psihologiju gdje je 1984. izabrana u znanstveno-nastavno zvanje docenta na Katedri za industrijsku psihologiju. U 1991. prelazi na Katedru za školsku psihologiju na kojoj je 1996. god. izabrana u zvanje redovitog profesora, a 2001. izabrana je u trajno zvanje redovitog profesora. U veljači 2010. prelazi u Institut za društvena istraživanja u Zagrebu gdje i dana radi kao znanstveni savjetnik u Centru za istraživanje i razvoj obrazovanja.

Kao dugogodišnji nastavnik Odsjeka za psihologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu do prelaska na Institut za društvena istraživanja izvodila je nastavu u područja psihologije rada i psihologije obrazovanja iz sljedećih kolegija: *Psihofiziologija rada, Organizacijska psihologija, "Psihologija obrazovanja"*, *"Psihologija obrazovanja učenika s teškoćama u školi"*, *"Psihologija obrazovanja: socijalno – motivacijski procesi"*, *"Uvod u predškolsku i školsku psihologiju"*, *"Komunikacijske vještine"*, te *"Psihologija odgoja i obrazovanja"* za studente pedagogije.

Sada sudjeluje u doktorskom studiju Odsjeka za psihologiju te u poslijediplomskim studijima iz glotodidatike i socijalnog rada, a surađuje i na poslijediplomskom studiju psihologije Sveučilišta u Sarajevu. Bila je mentor desetak doktorskih i magistarskih radnji te tridesetak diplomskih radnji.

Glavna područja znanstvenog interesa vezana su dijelom uz organizacijsku psihologiju, a dijelom uz psihologiju obrazovanja. Bavila se istraživanjima u području stresa i motivacije u radu te u području motivacije za učenje, području obrazovanja i profesionalnog razvoja nastavnika kao i pitanjima razvoja visokog obrazovanja. Vodila je i sudjelovala u više znanstvenih projekata Ministarstva znanosti i tehnologije iz područja psihologije ličnosti i motivacije u radu i u učenju: *"Način vrednovanja školskog uspjeha i neke osobine ličnosti učenika"*, *"Rukovođenje i međuljudski odnosi"*, *"Neki aspekti profesionalnog sazrijevanja u adolescenciji"*, *"Psihosocijalna prilagodba djece nakon rata i podrška škole"*, *"Razvoj modela cjeloživotnog obrazovanja učitelja i nastavnika"*, *"Profesionalni razvoj učitelja tijekom inicijalnog obrazovanja i pripravnštva"* te *"Ishodi učenja u obrazovanju učitelja i nastavnika"* (za Nacionalnu zakladu za znanost), kao i u međunarodnom projektu *"Vrijednost rada u životu pojedinca"*. Bila je koordinator više međunarodnih projekata iz područja obrazovanja učitelja i razvoja visokog obrazovanja. koji su financirani od strane UNESCO-a, EU (Tempus projekti) i Svjetske banke, Instituta otvoreno društvo.

Do sada je objavila (samostalno i u koautorstvu) više od 80 znanstvenih i stručnih radova, 4 knjige, 3 studije, 15 poglavlja u knjigama, a nekoliko knjiga i priručnika prevela je s engleskog. Izlagala je znanstvene radove na tridesetak znanstvenih skupova i kongresa u zemlji i u inozemstvu.

Uz obavljanje nastavnih i znanstvenih poslova sudjelovala je u radu mnogih upravnih tijela Fakulteta. U razdoblju od 1998.-2000. g. bila je prodekan za nastavu Filozofskog fakulteta, a od lipnja do listopada 2000. g. i vršitelj dužnosti dekana Filozofskog fakulteta. Bila je član i predsjednik Matičnog povjerenstva područnog vijeća za polje psihologije, predsjednik povjerenstva Ministarstva prosvjete i sporta za stručne ispite za stručne suradnike-psihologe i član povjerenstva za školske udžbenike. Na Sveučilištu sudjeluje i u radu sveučilišnog odbora za nastavne programe, a bila je anagažirana i u oblikovanju razvojne strategije Sveučilišta. Od studenog 2002. do prosinca 2006. bila je prorektor za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu i voditelj UNESCO-ove katedre za menadžment u visokom obrazovanju. Od 2000. g. u tri navrata bila je voditelj Matičnog odbora za polje psihologije. Od prosinca 2009. predsjednica je Akreditacijskog savjeta Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

Surađuje intenzivno na projektima više nevladinih udruga. U *Društvu za psihološku pomoć* osobito je angažirana na projektu razvoja kriznih intervencija, u *Centru za prava djeteta - CISP* sudjeluje na projektima promocije i monitoriranja dječjih prava, a u Udruzi roditelja *Korak po Korak* sudjeluje u projektu razvojnog pristupa obrazovanju. Član je *Foruma za slobodu odgoja* u kojem je i voditelj podprojekta “*Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje u visokom obrazovanju*”. Kontinuirano surađuje kao konzultant i istraživač te kao voditelj seminara iz područja managementa, obrazovanja i komunikacije s nekim visokoškolskim institucijama, istaknutim tvrtkama i strukovnim udruženjima. Surađuje s Agencijama u području obrazovanja (AZOO, ASO, AZVO, NCCVO) u programima cjeloživotnog obrazovanja učitelja i nastavnika. Član je Društva psihologa Hrvatske, i više međunarodnih udruženja: Europskog udruženja za psihologiju ličnosti (EAPP), Svjetskog udruženja za školsku psihologiju (ISPA), te Europskog udruženja za istraživanje u području učenja i poučavanja (EARLI), Mreže za razvoj politike obrazovanja učitelja (TEPE) i Europskog udruženja za obrazovanje učitelja (ATEE). Bila je članicom uredništva međunarodnog časopisa “Higher education in Europe” koji izdaje UNSECO-CEPES, a sada je član recenzentskog odbora američkog časopisa „Inovative higher education“.

Popis radova objavljenih u posljednjih pet godina

Knjige i poglavlja u knjigama

- Vizek Vidović, V. (2009). *Planiranje kurikuluma usmjerenog na kompetencije u obrazovanju učitelja i nastavnika*. Zagreb: Filozofski fakultet.
- Domović, V. & Vizek Vidović, V. (2010). Development of quality culture in initial teacher education in Croatia. U: P. Hudson, P. Zgaga & B. Astrand (Ed.), *Advancing quality cultures for teacher education in Europe: tensions and opportunities, Monographs on Journal of research in teacher education*. Umea:TEPE, 105-120.
- Kovač-Cerović, T., Vizek Vidović, V. & Powell, S. (2010.) *School governance and social inclusion : involvement of parents: Parents participation in the life of schools in South East Europe*. Ljubljana: Faculty of Education, Centre for Educational Policy Studies, 130 str.,
- Domović, V. & Vizek Vidović, V. (2011). Teacher education in Croatia: Recent developments in teacher education (2005-2010). U: M. Valenčič Zuljan & J. Vogrinc (Ed.), *European dimensions of teacher education-similarities and differences*. Ljubljana: Faculty of Education, University of Ljubljana, 253-270.
- Vizek Vidović, V. (2011). *Učitelji i njihovi mentori – uloga mentora u profesionalnom razvoju učitelja*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.
- Vizek Vidović, V. (2011) *Profesionalni razvoj učitelja*. U: V. Vizek Vidović (Ur.), *Učitelji i njihovi mentori*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja, Zagreb, 39-96.
- Žižak, A., Vizek Vidović, V. & Ajduković, M. (2012). *Interpersonalna komunikacija u profesionalnom kontekstu*. Zagreb: Edukacijsko- rehabilitacijski fakultet.

Radovi

- Vizek Vidović, V. i Vlahović-Štetić, V. (2007). Modeli učenja odraslih i profesionalni razvoj. *Ljetopis socijalnog rada*, 14(2), 283-310.
- Vizek Vidović, V., Grozdanić, V., & Kletzien, S. B. (2007). Enhancing active learning and critical thinking in higher education: university teachers perceptions of the ALCT program, *Thinking classroom*, 8/1, 18-23
- Vizek Vidović, V. (2008). Accountability, access and affordability as key challenges in the reform of Croatian higher education. U: K. Weber, *International perspectives on accountability, affordability, access to postsecondary education, New developments for institutional research. Assessment Supplement*, San Francisco: Josey-Bass, 5-25.
- Jakšić, M. i Vizek Vidović, V. (2008) Ciljevi postignuća, percepcija kompetentnosti, spol i strategije učenja u općem akademskom kontekstu. *Suvremena psihologija* 11(1), 7 – 24.
- Marušić, I., Pavin Ivanec, T. & Vizek Vidović, V. (2010). Some predictors of learning motivation of student teachers. *Psihologijske teme*, 19(1), 31-44.

- Pahić, T., Vizek Vidović, V. i Miljević-Riđički, R. (2010). Uključenost roditelja u život škole – percepcija roditelja opće populacije i roditelja-predstavnik u školskim tijelima. *Odgojne znanosti*, 12/2(20), 329-346.
- Pahić, T., Vizek Vidović, V. & Miljević-Riđički, R. (2011). Involvement of Roma parents in children's education in Croatia: A comparative study. *Journal of Research in International Education*, 10(3), 275 - 292.
- Miljević-Riđički, R., Pahić, T. i Vizek Vidović, V. (2011). Suradnja roditelja i škole u Hrvatskoj: sličnosti i razlike urbanih i ruralnih sredina. *Sociologija i prostor*, 49(2), 165-184.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

Knjige i poglavja u knjigama

- Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V. i Miljković, D. (2003). *Psihologija obrazovanja*. Zagreb: IEP.
- Vizek Vidović, V. & Vlahović-Štetić, V. (2003). Current models and new developments in Croatian teacher education. U: B. Moon, L. Vlasceanu, & L.C. Barrows (Eds.), *Institutional approaches to teacher education within higher education in Europe: Current models and new developments*, *Studies in higher education* (pp. 51-64). Bucharest: UNESCO-CEPES.
- Vizek Vidović, V. (2004) Psihologija obrazovanja – temeljna obrazovna znanost: 100 godina razvoja. U: A. Bežen (Ur.), *Temeljne edukacijske znanosti i metodike nastave* (str. 41-49). Zagreb: Akademija odgojnih znanosti Hrvatske, Profil.
- Vlasta Vizek, V. (2005). Obrazovanje učitelja i nastavnika u Europi iz perspektive cjeloživotnog učenja. U: V. Vizek Vidović (Ur.), *Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive* (str. 15-68). Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.
- Vlahović Štetić, V. i Vizek Vidović, V. (2005). Obrazovanje učitelja i nastavnika u Hrvatskoj. U: V. Vizek Vidović (Ur.), *Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive* (str. 69-94). Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.
- Vizek Vidović, V. (2005). Osobine darovite djece. U: V. Vlahović Štetić (Ur.), *Daroviti učenici: teorijski pristup i primjena u školi*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu. 25-50
- Vizek Vidović, V. (2009). *Planiranje kurikuluma usmjerenog na kompetencije u obrazovanju učitelja i nastavnika*. Zagreb: Filozofski fakultet, 77 str.
- Domović, V. i Vizek Vidović, V. (2010). Development of quality culture in initial teacher education in Croatia. U: P. Hudson, P. Zgaga, B. & Astrand (Ed), *Advancing quality cultures for teacher education in Europe: tensions and opportunities*, *Monographs on Journal of research in teacher education*. Umea:TEPE, 105-120.
- Kovač-Cerović, T., Vizek Vidović, V. & Powell, S. (2010). *School governance and social inclusion : involvement of parents: Parents participation in the life of schools in South East Europe*. Ljubljana: Faculty of Education, Centre for Educational Policy Studies.
- Domović, V. i Vizek Vidović, V. (2011). Teacher education in Croatia: Recent developments in teacher education (2005-2010). U: M. Valenčič Zuljan i J. Vogrinc (Ed.), *European dimensions of teacher education-similarities and differences*. Ljubljana: Faculty of Education, University of Ljubljana, 253-270.
- Vizek Vidović, V. (2011). *Učitelji i njihovi mentori – uloga mentora u profesionalnom razvoju učitelja*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.
- Vizek Vidović, V. (2011). Profesionalni razvoj učitelja. U: V. Vizek Vidović (Ur.), *Učitelji i njihovi mentori*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja, Zagreb, 39-96.
- Vizek Vidović, V. i Žižak, A. (2011) Uloga mentora u profesionalnom razvoju učitelja. U: V. Vizek Vidović (Ur.) *Učitelji i njihovi mentori*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja, Zagreb, 97-152.
- Vizek Vidović, V. i Žižak, A. (2011). Podrška mentorima u radu i profesionalnom razvoju. U: V. Vizek Vidović (Ur.), *Učitelji i njihovi mentori*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja, Zagreb, 195-244.
- Žižak, A., Vizek Vidović, V. i Ajduković, M. (2012). *Interpersonalna komunikacija u profesionalnom kontekstu*. Zagreb: Edukacijsko- rehabilitacijski fakultet.

Radovi u znanstvenim časopisima

- Vizek Vidović, V., Lugomer, G. & Arambašić, L. (1988). Intrinsic-extrinsic orientation and evaluation system in primary school. *Psychologische Beitrage*, 30(1-2), 106-107.
- Lugomer, G., Vizek Vidović, V. & Arambašić, L. (1988). Factor structures of intrinsic vs. extrinsic orientation in the classroom obtained under different evaluation systems in primary school, *Psychologische Beitrage*, 30(1-2), 92-105.
- Vizek Vidović, V. (1995). Konativno-afektivne osobine učenika i školski uspjeh u matematici, *Napredak*, 135(4), 395-403.
- Vizek Vidović, V., Vlahović-Štetić, V. Arambašić, L. i Slaviček, M. (1997). Konativne i emocionalne karakteristike matematički nadarene i prosječno sposobne djece, *Društvena istraživanja*, 6(4-5), 619-636.
- Vlahović-Štetić, V., Vizek Vidović, V. & Arambašić, L. (1999). Motivational characteristics in mathematical achievement: comparison of gifted high-achieving, gifted under-achieving and no-gifted pupils. *High Ability Studies*, 10(1), 37-49.
- Vizek Vidović, V. (1999). Self-referenced cognitions and mathematic grades in secondary school, *Studia Psychologica*, 41, 133-142.
- Vizek Vidović, V. i Vlahović-Štetić, V. (1999). Neke metrijske karakteristike skale za procjenu ponašanja učenika u razredu. *Revija za rehabilitacijska istraživanja*, 1, 51-62.
- Vizek Vidović, V., Vlahović-Štetić, V. i Bratko, D. (1999). Pet ownership and socio-emotional development of school children. *Anthrozoos*, 12(4), 211-217.
- Keresteš, G., Arambašić, L., Kuterovac-Jagodić G. & Vizek Vidović, V. (1999). Pet ownership and childrens' self-esteem in the context of war. *Anthrozoos*, 12(4), 218-223.
- Arambašić, L., Keresteš, G., Kuterovac-Jagodić, G. & Vizek Vidović, V. (2000). The role of pet ownership as possible buffer variable in traumatic experience. *Studia psychologica*, 42, 135-146.
- Vizek Vidović, V., Kuterovac-Jagodić, G. & Arambašić, L. (2000) Posttraumatic symptomatology in children exposed to war. *Scandinavian Journal of Psychology*, 41, 297-306.
- Vlahović-Štetić, V., Kišak, M. i Vizek Vidović, V. (2001). Uspješnost rješavanja problemnih matematičkih zadataka – provjera matematičko-logičkog modela. *Suvremena psihologija*, 3(1-2), 49-66.
- Rovan, D., & Vizek Vidović, V. (2003). Service learning in the university: a case study. *Thinking classroom – international journal of reading, writing and critical reflection*, 4(1), 14-19.
- Vizek Vidović, V. i Bjeliš, A. (2006). Entrepreneurialism at the University of Zagreb: managing the sustainability of change. *Higher education in Europe: Entrepreneurial universities in Europe: Legacies, realities and aspirations*, 31, 157-194.
- Vizek Vidović, V. i Rovan, D. (2006). Psihološka istraživanja o prirodi ekspertnog znanja, *Liječnički vjesnik*, 128(1-2), 56-60.
- Vizek Vidović, V. i Vlahović-Štetić, V. (2007). Modeli učenja odraslih i profesionalni razvoj. *Ljetopis socijalnog rada*, 14(2), 283-310.
- Vizek Vidović, V., Grozdanić, V. & Kletzien, S. B. (2007). Enhancing active learning and critical thinking in higher education: university teachers perceptions of the ALCT program. *Thinking classroom*, 8(1), 18-23.
- Vizek Vidović, V. (2008). Accountability, access and affordability as key challenges in the reform of Croatian higher education U: K. Weber, *International perspectives on accountability, affordability, access to postsecondary education, New developments for institutional research, Assessment Supplement*. San Francisco: Josey-Bass, 5-25.
- Jakšić, M. i Vizek Vidović, V. (2008). Ciljevi postignuća, percepcija kompetentnosti, spol i strategije učenja u općem akademskom kontekstu. *Suvremena psihologija* 11(1), 7 – 24.
- Marušić, I., Pavin Ivanec, T. & Vizek Vidović, V. (2010). Some predictors of learning motivation of student teachers. *Psihologijske teme*, 19(1), 31-44.
- Pahić, T., Vizek Vidović, V. i Miljević-Riđički, R. (2010). Uključenost roditelja u život škole – percepcija roditelja opće populacije i roditelja-predstavnik u školskim tijelima. *Odgovorne znanosti*, 12/2(20), 329-346.
- Pahić, T., Vizek Vidović, V. & Miljević-Riđički, R. (2011). Involvement of Roma parents in

children's education in Croatia: A comparative study. *Journal of Research in International Education*, 10(3), 275 - 292.

- Miljević-Rički, R., Pahić, T. i Vizek Vidović, V. (2011). Suradnja roditelja i škole u Hrvatskoj: sličnosti i razlike urbanih i ruralnih sredina. *Sociologija i prostor*, 49(2), 165-184.

Dr. sc. Ivanka Živčić-Bećirević, redoviti profesor

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Odsjek za psihologiju

izivcic@ffri.hr

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 1. lipnja 2010.

Životopis

Diplomirala psihologiju 1981. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, te magistrirala na istom fakultetu 1988. godine. Doktorirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1995. godine na temu: "Depresivnost u dječjoj dobi kao reakcija na stresne životne događaje izazvane ratnom situacijom". Na Odsjeku za psihologiju zaposlena od 2000. godine. Predaje Kliničku psihologiju II - Osnovne psihoterapije i savjetovanja, Psihologiju odstupajućeg doživljavanja i ponašanja, Praktikum iz kliničke psihologije, Razvojnu psihopatologiju i Odabrana poglavlja iz kliničke psihologije. Nositeljica kolegija "Procjena djelotvornosti psiholoških intervencija i tretmana" na doktorskom studiju iz psihologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu kao i kolegija "Klinički intervju i opažanje" na poslijediplomskom specijalističkom studiju iz kliničke psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Ranije je predavala kolegije Klinička psihologija I (od 1990) i Klinička psihologija II (od 1994) i Praktikum iz kliničke psihologije (od 1995) na Filozofskom fakultetu u Rijeci. Sudjelovala je u studiju Savjetodavne psihologije na poslijediplomskom studiju na Filozofskom fakultetu u Ljubljani. Vodila je kolegij Psihodiagnostika na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu od 1997. do 2005. godine. Bila je mentorica većem broju diplomanata iz područja kliničke psihologije, kao i nekoliko magistranata i specijalizanata iz kliničke psihologije te tri doktoranta.

Članica je Hrvatskog psihološkog društva, Američkog psihološkog udruženja i Europskog udruženja za bihevioralno-kognitivne terapije. Predsjednica je Hrvatskog udruženja za bihevioralno-kognitivne terapije. Voditeljica je Sveučilišnog savjetovanišnog centra Sveučilišta u Rijeci. Edukator je i supervizor u edukaciji iz bihevioralno-kognitivne terapije. Sudjelovala je u projektima MZOŠ kao suradnik: u projektu "Samopoznavanje, emocionalnost i aktualizacija ljudskih potencijala" (1991-1995) i projektu "Kvaliteta psihološke prilagodbe studenata" (1997-2001) - glavni istraživač dr. sc. Petar Bezinović. Sudjelovala je u međunarodnom Clipsee projektu – project unapređnja nastave iz kliničke psihologije u zemljama jugoistočne Evrope u suradnji s Ludwig Maximilian University iz Minhena. Od 2007. godine voditeljica znanstvenog projekta «Rizični i zaštitni čimbenici psihičkog zdravlja i akademske prilagodbe studenata» kojega podupire Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Područja znanstveno-istraživačkog interesa: zaštitni i rizični čimbenici akademske i emocionalne prilagodbe mladih, kognitivni aspekti anksioznosti i depresivnosti.

Radovi objavljeni u posljednjih pet godina

- Živčić-Bećirević, I. i Anić, N. (2007). Uloga metakognicija u nastanku i održavanju psihopatologije. U: N. Anić i P. Janjušević (Ur.), *Izbrane teme iz vedenjsko-kognitivne terapije, zbornik II*. Ljubljana: Društvo za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije, 131-142.
- Živčić-Bećirević, I., Smojver-Ažić, S., Kukić, M. i Jasprica, S. (2007). Akademska, socijalna i emocionalna prilagodba na studij s obzirom na spol, godinu studija i promjenu mjesta boravka. *Psihologijske teme*, 16, 121-140.
- Vučina, T. & Živčić-Bećirević, I. (2007). Risk factors and protective factors for adolescent substance use. *Review of Psychology*, 14(1), 59-72.
- Grgić, M., Vidović, V., Živčić-Bećirević, I. i Degmečić, D. (2007). Terapijski pristup primarnoj noćnoj enurezi. *Socijalna psihijatrija*, 35(4), 180-185.
- Sesar, K., Živčić-Bećirević, I. & Sesar, D. (2008). Multi-type maltreatment in childhood and psychological adjustment in adolescence: Questionnaire study among adolescents in Western Herzegovina Canton. *Croatian Medical Journal*, 49, 243-256.
- Živčić-Bećirević, I. i Smojver-Ažić, S. (2008). Anksiozna osjetljivost i motivacija za konzumiranje cigareta i alkohola kod adolescenata. *Socijalna psihijatrija*, 36, 161-170.
- Jakovčić, I. i Živčić-Bećirević, I. (2009). Stavovi studenata prema traženju psihološke pomoći. *Socijalna psihijatrija*, 37, 3-10.

- Živčić-Bećirević, I., Juretić, J. i Miljević, M. (2009). Uloga metakognitivnih vjerovanja, automatskih misli za vrijeme učenja i atribucija uspjeha u objašnjenju ispitne anksioznosti i akademskog uspjeha studenata. *Psihologijske teme*, 18, 119-136.
- Cakić, L. i Živčić-Bećirević, I. (2009). Prihvaćenost dječaka i djevojčica u skupini vršnjaka predškolske dobi. *Napredak*, 150(2), 140-152.
- Swami, V., Frederick, D. A., Aavik, T., Alcalay, L., Allik, J., Anderson, D., Andrianto, S., Arora, A., Brännström, A., Cunningham, J., Danel, D., Doroszewicz, K., Forbes, G. B., Furnham, A., Greven, C. U., Halberstadt, J., Hao, S., Haubner, T., Hwang, C. S., Inman, M., Jaafar, J. L., Johansson, J., Jung, J., Keser, A., Kretschmar, U., Lachenicht, L., Li, N. P., Locke, K., Lönnqvist, J. E., Lopez, C., Loutzenhiser, L., Maisel, N. C., McCabe, M. P., McCreary, D. R., McKibbin, W. F., Mussap, A., Neto, F., Nowell, C., Alampay, L. P., Pillai, S.K., Pokrajac-Bulian, A., Proyer, R.T., Quintelier, K., Ricciardelli, L. A., Rozmus-Wrzesinska, M., Ruch, W., Russo, T., Schütz, A., Shackelford, T.K., Shashidharan, S., Simonetti, F., Sinniah, D., Swami, M., Vandermassen, G., van Duynslaeger, M., Verkasalo, M., Voracek, M., Yee, C.K., Zhang, E. X. Zhang, X. & Živčić-Bećirević, I. (2009). The attractive female body weight and female body dissatisfaction in 26 countries across 10 world regions: Results of the International Body Project I. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 36(3), 309-325.
- Smojver-Ažić, S., Živčić-Bećirević, I. & Jakovčić, I. (2010). The contribution of personality traits and academic and social adjustment to life satisfaction and depression in college freshmen. *Psihološka obzorja*, 19(3), 5-18.
- Živčić-Bećirević, I., Jakovčić, I. & Juretić, I. (2011). Increase in anxiety symptoms in college students. U: P. Buchwald, K. A. Moore, & T. Ringeisen (Ur.), *Stress and Anxiety, Application to Education and Health*. Berlin: Logos Verlag, 61-69.

Radovi koji nastavnika kvalificiraju za izvođenje studijskog programa

- Živčić, I. (1990). Kognitivno-bihevioralna procjena djece, U N. Anić (Ur.) *Praktikum iz kognitivne i bihevior terapije*. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske, 113-134.
- Živčić, I. (1990). Kognitivno-bihevioralni tretman anksioznosti, U N. Anić (Ur.) *Praktikum iz kognitivne i bihevior terapije*. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske, 57-71.
- Živčić, I. (1993). Reakcije djece na ratni stres, U: D. Ajduković (Ur.) *Psihološke dimenzije progona*. Zagreb: Alinea, 66-75.
- Živčić, I. (1993). Emotional Reactions of Children to War Stress in Croatia, *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 32/4, 709-713.
- Živčić, I. (1993). Depresija u djetinjstvu i mladosti. *Godišnjak Zavoda za psihologiju*, 151-164.
- Živčić-Bećirević, I., Smojver-Ažić, S., Kandare, A. (1999-2000). Analiza individualnog savjetodavnog rada u Studentskom savjetovališnom centru. *Psihologijske teme*, 8-9, 127-134.
- Živčić-Bećirević, I. (2003). Uloga automatskih misli i ispitne anksioznosti u uspjehu studenata. *Društvena istraživanja* 12 5(67), 703-720.
- Živčić-Bećirević, I. (2003). Kognitivna terapija, u M. Biro i W. Butollo (Ur.) *Klinička psihologija*, München: LMU, 267-276.
- Živčić-Bećirević, I. (2003). Istraživanja efikasnosti psihoterapije, u M. Biro i W. Butollo (Ur.) *Klinička psihologija*. München: LMU, 419-427.
- Anić, N., Živčić-Bećirević, I. (2003). Komparativni prikaz osnovnih teorijskih pravaca u psihoterapiji i savjetovanju, u M. Biro i W. Butollo (Ur.) *Klinička psihologija*. München: LMU, 319-321.
- Pokrajac-Bulian, A., Živčić-Bećirević, I. (2005). Locus of control and self-esteem as correlates of body dissatisfaction in Croatian university students. *European Eating Disorders Review*, 13, 54-60.

4.6.1 Popis suradnika koji su sudjelovali ili će sudjelovati u nastavi s pojedinim temama

VANJSKI SURADNIK	INSTITUCIJA	MODUL/KOLEGIJ
Dr. sc. Vlatka Mejaški Bošnjak, red. prof.	Klinika za dječje bolesti Zagreb, Klaićeva 16	<i>Razvojna psihologija</i> : Novije spoznaje iz psihologije djetinjstva i adolescencije
Dr. sc. Jasminka Despot Lučanin, red. prof.	Zdravstveno veleučilište u Zagrebu	<i>Razvojna psihologija</i> : Novije spoznaje psihologije odrasle dobi i starenja
Dr. sc. Sanja Smojver Ažić, izv. prof.	Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet u Rijeci	<i>Razvojna psihologija</i> : Obitelj kao kontekst razvoja
Dr. sc. Mira Klarin, izv. prof.	Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja predškolske djece, Sveučilište u Zadru	<i>Razvojna psihologija</i> : Obitelj kao kontekst razvoja
Dr. sc. Alessandra Pokrajac Bulian, red. prof.	Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet u Rijeci	<i>Razvojna psihologija</i> : Razvojni rizici, otpornost i psihopatologija
Dr. sc. Marija Lebedina Manzoni, red. prof.	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu	<i>Razvojna psihologija</i> : Razvojni rizici, otpornost i psihopatologija
Dr. sc. Anita Vulić Prtorić, izv. prof.	Odjel za psihologiju, Sveučilište u Zadru	<i>Razvojna psihologija</i> : Razvojni rizici, otpornost i psihopatologija
Dr. sc. Dražen Domijan, izv. prof.	Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet u Rijeci	<i>Psihologijska metodologija</i> : Složeni eksperimentalni nacrti i analize podataka
Dr. sc. Majda Rijavec, red. prof.	Učiteljska akademija u Zagrebu	<i>Psihologija obrazovanja</i> : Suvremeni pristupi istraživanjima motivacije za učenje
Dr. sc. Izabela Sorić, red. prof.	Odjel za psihologiju, Sveučilište u Zadru	<i>Psihologija obrazovanja</i> : Suvremeni pristupi istraživanjima motivacije za učenje
Dr. sc. Valentin Bucik, red. prof.	Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta u Ljubljani, Slovenia	<i>Psihometrijska teorija i kvantitativne metode</i> : Metodologija strukturalnog modeliranja
Dr. sc. Gregor Sočan, doc.	Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta u Ljubljani, Slovenia	<i>Psihometrijska teorija i kvantitativne metode</i> : Metodologija strukturalnog modeliranja i Faktorska analiza: konfirmatorni postupci
Dr. sc. Vladimir Takšić, red. prof.	Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet u Rijeci	<i>Psihometrijska teorija i kvantitativne metode</i> : Faktorska analiza: konfirmatorni postupci
Dr. sc. Levente Littvay, assistant professor	Central European University, Hungary	<i>Psihometrijska teorija i kvantitativne metode</i> : Metodologija strukturalnog modeliranja
Dr. sc. David Andrich, professor	The University of Western Australia, Crawley, Australia	<i>Psihometrijska teorija i kvantitativne metode</i>
Dr. sc. Klaus Kubinger, professor	Universität Wien, Austria	<i>Psihometrijska teorija i kvantitativne metode</i>
Dr. sc. Augustin Kelava, assistant professor	Technische Universität Darmstadt	<i>Psihometrijska teorija i kvantitativne metode</i> : Metodologija strukturalnog modeliranja i Faktorska analiza: konfirmatorni postupci
Dr. sc. Oliver Wilhelm, professor	Universität Ulm	<i>Psihometrijska teorija i kvantitativne metode</i> : Metodologija strukturalnog modeliranja i Faktorska analiza: konfirmatorni postupci
Dr. sc. Andrea Hildebrandt, assistant professor	Institut für Psychologie, Humboldt-Universität zu Berlin	<i>Psihometrijska teorija i kvantitativne metode</i> : Metodologija strukturalnog modeliranja i Faktorska analiza: konfirmatorni postupci

4. 7. Popis nastavnih radilišta za provođenje studija

Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

4. 8. Optimalan broj studenata koji se mogu opisati s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika, posebno s obzirom na broj potencijalnih voditelja doktorskih tema

Maksimalni broj polaznika po generaciji je 25. U slučaju većeg broja prijavljenih kandidata, odabrat će se 25 najuspješnijih.

4. 9. Procjena troškova izvedbe dokorskog programa i trošak studija po studentu

Procjenjuje se da semestar dokorskog studija košta 10.500,00 kuna.

4.10. Financiranje dokorskog programa

Dokorski program će se financirati školarinama studenata koji dolaze iz javnog i privatnog sektora izvan akademskih institucija, sredstvima dobivenima na natječajima Državne zaklade za znanost i drugim natječajima, te sredstvima iz domaćih i međunarodnih projekata kojima je to u interesu.

4. 11. Kvaliteta dokorskog programa:

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe dokorskog programa, a posebno način sudjelovanja studenata u ocjenjivanju studijskog programa

Praćenje izvedbe dokorskog studija odvijat će se na temelju anonimnih evaluacija studenata dokorskih studija. Studenti će procjenjivati izvedbu predavačke nastave, kao i sve druge oblike izvedbe nastave, te organizacijske aspekte studija. Pri tome će se koristiti dosadašnje iskustvo, budući da studenti poslijediplomskih studija psihologije ocjenjuju pojedine aspekte izvedbe studija već petnaestak godina.

Praćenje realizacije ciljeva dokorskog programa (stjecanje znanja i vještina, ovladavanje tehnikama, vještine relevantne za zapošljavanje izvan akademskih institucija, zapošljavanje, alumni).

Realizacija ciljeva dokorskog programa pratit će se primarno preko broja obranjenih dokorskih disertacija. Prisutnost dokorskih studenata i završenih doktoranada na znanstvenom tržištu, kao aktivnih znanstvenika, također je važan pokazatelj realizacije ciljeva dokorskog programa. Zanimanje inozemnih studenata za ponuđeni dokorski program, kao i ostvarene studentske razmjene također će poslužiti kao pokazatelji ostvarivanja ciljeva dokorskog programa.

Zapošljavanje završenih dokorskih studenata izvan akademskih institucija upravljano je ponajprije razvojem tržišta i njegovom potrebom za kadrom najvišeg stupnja obrazovanja. Za očekivati je da će i u Hrvatskoj ta potreba biti sve veća, te će i to biti pokazatelj kvalitete studija. Konkurentnost naših studenata na europskom tržištu rada također će biti važan pokazatelj kvalitete. Dodatni način evaluacije kvalitete bit će i uključenost dokorskih studenata i završenih doktora znanosti u postojeće i nove znanstvene projekte.

Institucijski mehanizmi za unaprjeđenje kvalitete doktorskog programa (samoevaluacijski postupci, evaluacijski postupci, anketiranje studenata, istraživanje uspješnosti provođenja programa, indikatori uspješnosti)

Uz već navedene mehanizme praćenja kvalitete izvedbe nastave i cjelokupnog programa, te praćenja ostvarivanja ciljeva studija, primjenjivat će se i drugi mehanizmi praćenja kvalitete preporučeni kako na razini Fakulteta, tako i na razini čitavog Sveučilišta.

Za predlagača programa Poslijediplomskog doktorskog studija psihologije,
voditeljica Poslijediplomskih studija psihologije

Dr. sc. Dinka Čorkalo Biruški, red. prof.